

Inhoudstafel

1	MILIEUBELEIDSPLANNING	1
1.1	ACHTERGROND	1
1.2	BELEIDSKADER	2
1.3	PROCEDURE	4
1.4	PLANPERIODE	5
1.5	OPVOLGING	5
1.6	OPBOUW PLAN	6
1.7	TOTSTANDKOMING	7
2	SITUERING VAN KALMTHOUT	8
2.1	HISTORIEK EN KORTE SITUERING	8
2.2	KALMTHOUT IN BELEIDSPLANNEN VAN HOGERE BESTUURSNIVEAUS	10
2.2.1	GEWESTELIJK MILIEUBELEIDSPLAN: MINA-PLAN 3	10
2.2.2	MILIEUBELEIDSPLAN PROVINCIE ANTWERPEN (2003-2007)	10
2.2.3	RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN VLAANDEREN	11
2.2.4	RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN PROVINCIE ANTWERPEN	11
2.2.5	UITVOERINGSPLAN HUISHOUDELIJKE AFVALSTOFFEN (2003-2007)	11
2.3	ACTUELE BESTEMMINGSINDELING	12
2.4	HYDROGRAFISCH NETWERK	17
3	INSTRUMENTEN VOOR HET MILIEUBELEID	19
3.1	BELEIDSINSTRUMENTEN	20
3.1.1	BELEIDSDOCUMENTEN	20
3.1.2	SAMENWERKINGSOVEREENKOMST	23
3.2	GEMEENTELIJKE DIENSTEN	24
3.2.1	MILIEUDIENST	24
3.2.2	MINA-WERKERS	26
3.2.3	INTERNE MILIEUZORG	26
3.2.4	MILIEUBAROMETER	27
3.2.5	INVENTARISSEN EN MMIS	28

3.2.6	ANDERE DIENSTEN EN INTEGRATIE.....	29
3.2.7	TOEZICHT	30
3.2.8	SAMENWERKINGSVERBANDEN	31
3.3	MI&N&A-RAAD	32

4 VASTE STOFFEN **33**

4.1	MILIEUVERANTWOORD PRODUCTGEBRUIK.....	34
4.1.1	ACTUELE TOESTAND	34
4.1.2	BELEIDSKADER	34
4.1.3	KNELPUNTEN	35
4.1.4	VISIE.....	35
4.1.5	ACTIES	36
4.2	AFVAL.....	37
4.2.1	ACTUELE TOESTAND	37
4.2.2	BELEIDSKADER	39
4.2.3	KNELPUNTEN	39
4.2.4	VISIE.....	40
4.2.5	ACTIES	40
4.3	BODEM.....	42
4.3.1	ACTUELE TOESTAND	42
4.3.2	BELEIDSKADER	42
4.3.3	KNELPUNTEN	44
4.3.4	VISIE.....	44
4.3.5	ACTIES	44

5 WATER..... **45**

5.1	INTEGRAAL WATERBEHEER.....	46
5.1.1	ACTUELE TOESTAND	46
5.1.2	BELEIDSKADER	46
5.1.3	KNELPUNTEN	47
5.1.4	VISIE.....	48
5.1.5	ACTIES	48
5.2	OPPERVLAKTEWATER	48
5.2.1	ACTUELE TOESTAND	48
5.2.2	BELEIDSKADER	52
5.2.3	KNELPUNTEN	54
5.2.4	VISIE.....	54
5.2.5	ACTIES	54
5.3	WATERBODEM.....	55
5.3.1	ACTUELE TOESTAND	55
5.3.2	BELEIDSKADER	56
5.3.3	KNELPUNTEN	56
5.3.4	VISIE.....	56
5.3.5	ACTIES	57

5.4 GRONDWATER	57
5.4.1 ACTUELE TOESTAND	57
5.4.2 KNELPUNTEN	58
5.4.3 VISIE.....	58
5.4.4 ACTIES	58
5.5 DUURZAAM WATERGEBRUIK	60
5.5.1 ACTUELE TOESTAND	60
5.5.2 BELEIDSKADER	60
5.5.3 KNELPUNTEN	61
5.5.4 VISIE.....	61
5.5.5 ACTIES	61
<u>6 NATUUR, BOS, LANDSCHAP EN GROEN.....</u>	<u>62</u>
6.1 ACTUELE TOESTAND.....	63
6.1.1 NATUUR.....	63
6.1.2 LANDSCHAP.....	65
6.1.3 BOS EN GROEN	65
6.2 BELEIDSKADER	66
6.3 KNELPUNTEN	69
6.4 VISIE	70
6.5 ACTIES.....	71
<u>7 HINDER.....</u>	<u>74</u>
7.1 GELUID	75
7.1.1 ACTUELE TOESTAND	75
7.1.2 BELEIDSKADER	75
7.1.3 KNELPUNTEN	76
7.1.4 VISIE.....	76
7.1.5 ACTIE	76
7.2 LUCHT.....	77
7.2.1 ACTUELE TOESTAND	77
7.2.2 BELEIDSKADER	78
7.2.3 KNELPUNTEN	79
7.2.4 VISIE.....	80
7.2.5 ACTIES	80
7.3 LICHT.....	80
7.3.1 ACTUELE TOESTAND	80
7.3.2 BELEIDSKADER	81
7.3.3 KNELPUNTEN	81
7.3.4 VISIE.....	81
7.3.5 ACTIE.....	82
7.4 AFVALHINDER	82
7.4.1 ACTUELE TOESTAND	82
7.4.2 BELEIDSKADER	82

7.4.3	KNELPUNTEN	83
7.4.4	VISIE.....	83
7.4.5	ACTIE.....	83

8 MOBILITEIT & RUIMTELIJKE ORDENING..... 84

8.1	ACTUELE TOESTAND.....	85
8.2	BELEIDSKADER	86
8.3	KNELPUNTEN	87
8.4	VISIE	88
8.5	ACTIES.....	88

9 ENERGIE..... 90

9.1	ACTUELE TOESTAND.....	91
9.2	BELEIDSKADER	91
9.3	KNELPUNTEN	92
9.4	VISIE	92
9.5	ACTIES.....	93

10 BIJLAGEN..... 95

10.1	BIJLAGE 1: ACTIEPLAN	96
10.2	BIJLAGE 2: OVERWEGINGSDOCUMENT.....	105
10.2.1	DOEL VAN HET OVERWEGINGSDOCUMENT	105
10.2.2	KENNISGEVING ONTWERPPLAN.....	105
10.2.3	OVERZICHT VAN DE ADVIEZEN EN OPMERKINGEN	106
10.2.4	VOORSTEL AANPASSINGEN	107
10.2.5	NIET WEERHOUDEN OPMERKINGEN	113
10.2.6	ZEER CONCRETE VOORSTELLEN VOOR ACTIES	116
10.3	BIJLAGE 3: LIJST MET GEBRUIKTE AFKORTINGEN	117
10.4	BIJLAGE 4: VERBAND MET UITVOERINGSPLAN HUISHOUDELIJKE AFVALSTOFFEN 2003-2007	119
10.5	BIJLAGE 5: VERBAND MET PROVINCIAAL MILIEUBELEIDSPLAN 2003 -2007	121
10.6	BIJLAGE 6: VERBAND MET MINA – PLAN 3	123
10.7	BIJLAGE 7: BIBLIOGRAFIE.....	124

11 ACTIEFICHES..... 125

1 Milieubeleidsplanning

1.1 Achtergrond

In Vlaanderen heeft milieuplanning als instrument voor een integraal milieu- en natuurbeleid nog niet erg veel geschiedenis. Tot in de tweede helft van de jaren negentig werd het Vlaamse milieu- en natuurbeleid gekenmerkt door een louter sectorale aanpak. Dit uitte zich voornamelijk in de opmaak van een aantal sectorale plannen binnen o.a. de sectoren water (AWP's) en afval (vb. afvalstoffenplan 1991-1995). Ook de organisatorische invulling van dit beleid kende een fragmentarische aanpak met voor elk beleidsveld naast een eigen wetgeving ook een aparte ambtelijke organisatie.

Milieubeleidsplanning wordt ondertussen gezien als een belangrijk instrument om een 'integraal' en 'duurzaam' milieu- en natuurbeleid te realiseren. 'Integraal' omdat bij de opmaak van een beleidsplan de verschillende diensten en beleidsniveaus betrokken worden. 'Duurzaam' omdat het planningsproces een meer doordachte beleidsvoering mogelijk maakt. Vooral de implementatie van de duurzame principes in het toekomstige milieu- en natuurbeleid is hierbij een essentiële factor. Duurzame ontwikkeling toegespitst op dit beleid omvat immers de basiselementen voor een doordachte lange termijn aanpak zoals het preventief handelen, de brongerichte aanpak en het stand-still-beginsel.

In tegenstelling tot onze buurlanden en bijvoorbeeld de Verenigde Staten² heeft het dan ook tot 1997 geduurd vooraleer een eerste integraal milieubeleidsplan op Vlaams niveau het levenslicht zag, nl. het MINA-plan 2. Langzaam maar zeker zijn vanaf 1998 ook de andere bestuursniveaus gestart met het plannen op langere termijn van hun milieu- en natuurbeleid. Zo heeft de Provincie Antwerpen als eerste provincie een provinciaal milieubeleidsplan vastgesteld in 1998. Heel wat gemeentebesturen tenslotte hebben de opmaak van een eigen milieubeleidsplan opgestart in 1999, 2000 of in 2001 na het aantreden van de nieuwe legislatuur.

Ondertussen zijn de eerste milieubeleidsplannen reeds vervangen. Het MiNa-plan 3 en het nieuwe Provinciaal Milieubeleidsplan (2003-2007) zagen het levenslicht. De gemeenten zijn hierdoor decretaal verplicht om hun eigen bestaande plannen te actualiseren of indien ze nog geen plan hebben er een op te maken. Samen met de vervanging lopen de eerste evaluaties van de resultaten. Dit leidt tot gewijzigde visies over wat een milieubeleidsplan

---

¹ Algemeen Waterzuiveringsprogramma: dergelijke programma's bestaan op drie niveaus (niveau 1: Vlaams Gewest, niveau 2: deelstroombekkens en niveau 3: zuiveringszones) en geven een volledig beeld van de bestaande waterkwaliteit, de kwaliteitsobjectieven en toekomstige initiatieven.

² Al sinds 1970 verschijnt in de Verenigde Staten jaarlijks een zeer lijvig en omvattend rapport betreffende de 'Environmental Quality'.

moet zijn. Ook de Samenwerkingsovereenkomst 'milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling' speelt hierin een belangrijke rol, door uitgebreide eisen te stellen aan het milieujaarprogramma, wat onherroepelijk verbonden is met het milieubeleidsplan. Daarnaast heeft het Vlaams Gewest beslist dat vanaf mei 2005 elke provincie en gemeente over een milieubeleidsplan moet beschikken. Hierdoor zijn ook de besturen die sceptisch staan tegenover de milieubeleidsplanning verplicht een 'MBP' op te maken.

De hierboven beschreven situatie bepaalt mee het uitzicht van de nieuwe generatie milieubeleidsplannen. Die zullen waarschijnlijk een beetje minder ambitieus zijn, met eerder minder acties dan ervoor, die echter meer verwezenlijkt zullen worden.

1.2 Beleidskader

Decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

Sinds de Vlaamse overheid bevoegd is voor het leefmilieu is er een massa aan wetgeving rond milieu en natuur bijgekomen, al dan niet ter vervanging van bestaande federale wetgeving. Veruit de belangrijkste decreten die de voorbije jaren het licht zagen, zijn het Afvalstoffendecreet³, het Milieuvergunningsdecreet⁴, het Bodemsaneringsdecreet⁵ en het Natuurbehouds-decreet⁶. Deze decreten zijn echter kaderwetgevingen, waarin heel wat bepalingen verdere invulling vereisen d.m.v. uitvoeringsbesluiten. De voorbije 10 jaren heeft men dan ook diverse besluiten uitgevaardigd, zoals VLAREM I⁷, VLAREM II⁸, het VLAREBO⁹ en het VLAREA¹⁰.

Om meer samenhang te brengen werd er van 1989 tot 1995 gewerkt aan een voorontwerp voor een kaderdecreet inzake milieuhygiëne. Op 5 april 1995 resulteerde dit in het 'Decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid'. In Titel II 'Besluitvorming en inspraak' van dit decreet zijn de bepalingen opgenomen die moeten leiden tot een voor het Vlaams Gewest coherente milieubeleidsplanning over de diverse beleidsniveaus heen.

Hierbij werden in eerste instantie alleen voor het gewestelijk niveau verplichtingen opgenomen. Zo dient het Vlaams Gewest minstens jaarlijks een milieujaarprogramma, tweejaarlijks een milieurapport en vijfjaarlijks een milieubeleidsplan op te stellen. In 2002¹¹ werd het milieubeleidsplan ook voor lagere besturen verplicht. Gemeenten moeten daardoor tegen 1 mei 2005 over een goedgekeurd milieubeleidsplan beschikken, of 1 jaar na verschijnen van het provinciale plan (vastgesteld op 27 november 2003) een aangepast of nieuw gemeentelijk milieubeleidsplan vaststellen. Hierbij mag echter een milieubeleidsplan van een lager bestuursniveau inhoudelijk nooit afwijken van de bindende bepalingen die zijn opgenomen in een milieubeleidsplan van een hoger beleidsniveau.

---

³ Decreet van 02 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen.

⁴ Decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning.

⁵ Decreet van 22 februari 1995 betreffende de bodemsanering.

⁶ Decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

⁷ Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning van 6 februari 1991.

⁸ Vlaams reglement houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne van 1 juni 1995.

⁹ Vlaams reglement betreffende de bodemsanering van 5 maart 1996.

¹⁰ Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en -beheer van 17 december 1997.

¹¹ Besluit van de 14 juni 2002 van de Vlaamse regering betreffende de provinciale en gemeentelijke milieuplanning en de milieuraad, ter uitvoering van de artikelen 2.1.18, 2.1.24, 2.1.16 en 2.1.22, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

Elk milieubeleidsplan - gewestelijk, provinciaal en gemeentelijk - dient volgens het decreet minstens een actieplan te bevatten, waarbinnen bepalingen als bindend kunnen worden aangeduid. Dit actieplan moet volgens het decreet minstens volgende punten bevatten:

- 1) *de in de betrokken periode beoogde kwaliteit van de onderscheiden onderdelen van het milieu en met name de vooropgestelde milieukwaliteitsnormen en de termijnen waarbinnen ze dienen te worden bereikt;*
- 2) *de aanduiding van gebieden waarin de kwaliteit van het milieu of van een of meer onderdelen daarvan bijzondere beschermings- of beheersmaatregelen behoeft;*
- 3) *de daartoe vereiste beperking van milieubelasting, sanering of herstel van het milieu;*
- 4) *de maatregelen, de middelen en de termijnen die worden vooropgesteld om deze doelstellingen te bereiken, alsmede de prioriteiten die daarbij gelden.'*

Het spreekt voor zich dat een dergelijk actieplan op gemeentelijk niveau inhoudelijk veel concreter zal uitgewerkt zijn en dichter bij de burger kan en moet staan.

Samenwerkingsovereenkomst Vlaams Gewest – gemeenten

In de periode 1997-2001 was de opmaak van een milieubeleidsplan niet verplicht voor de gemeenten. Om de gemeenten toch aan te zetten tot de opmaak van een milieubeleidsplan, voorzag het Vlaams Gewest binnen de milieuconvenant¹² een subsidie voor de opmaak van een milieubeleidsplan.

De 'Samenwerkingsovereenkomst Vlaams Gewest – Gemeenten Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling'¹³ is de opvolger van de milieuconvenanten. Het concept is enigszins gewijzigd zodat het ondertekenen van de samenwerkingsovereenkomst automatisch inhoudt dat de gemeente een milieubeleidsplan moet opmaken. Er wordt in de samenwerkingsovereenkomst geëist dat de ontwerpversie van het gemeentelijk milieubeleidsplan door het college vastgesteld is op 31 december 2004.

Indirect stuurt de samenwerkingsovereenkomst ook het uitzicht van het milieubeleidsplan. Het Vlaams Gewest gebruikt het milieujaarprogramma van de gemeente om op te volgen of de gemeente terecht aanspraak maakt op de subsidies van de samenwerkingsovereenkomst. Om die opvolging te vereenvoudigen worden diverse eisen gesteld over de inhoud van het milieujaarprogramma en daardoor indirect ook over de vorm¹⁴. Daarnaast wordt gesteld dat 'het voor zich spreekt dat milieubeleidsplan en milieujaarprogramma op elkaar zijn afgestemd. Het milieubeleidsplan draagt daartoe best dezelfde structuur'¹⁵. Indirect wordt

---

¹² Vrijwillige overeenkomst tussen het Vlaams Gewest en de gemeenten die het gemeentelijk milieubeleid, door het uitkeren van toelagen, de nodige impulsen moest geven. Het convenant bestond uit een basisovereenkomst en 10 opties of subovereenkomsten. Gemeenten die de basis ondertekenden konden de verschillende opties naar keuze ondertekenen. Optie 1 was de opmaak van een milieubeleidsplan.

¹³ De samenwerkingsovereenkomst bevat een instrumentarium en 8 verschillende clusters (vaste stoffen, water, mobiliteit, energie, natuur, hinder, burgers en doelgroepen, gebiedsgericht beleid). De clusters zijn opgebouwd uit 3 ambitieniveaus. Als de gemeente de samenwerkingsovereenkomst ondertekent, moet zij minstens het instrumentarium, de clusters water en vaste stoffen en twee bijkomende clusters uitvoeren binnen niveau 1. Hier staat een vergoeding tegenover die toeneemt naargelang de gemeente meer clusters uitvoert of de clusters op een hoger ambitieniveau uitvoert. De opmaak van een milieubeleidsplan is een onderdeel van het instrumentarium. Bijgevolg is het verplicht voor alle gemeenten die de samenwerkingsovereenkomst ondertekenen.

¹⁴ 'De gemeente zal echter streven naar een eenvormige structuur tussen het milieujaarprogramma en de wijze waarop ze uitvoering geeft aan deze overeenkomst' uit de samenwerkingsovereenkomst Vlaams Gewest – gemeenten Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling Contracttekst 2002-2004. Art. 5.1.1.1 §1. Hierdoor zal de 'clusteropdeling' van het milieu, zoals aangegeven in de samenwerkingsovereenkomst dus wel op een of andere manier moeten terugkomen in het milieujaarprogramma.

¹⁵ Handleiding bij de samenwerkingsovereenkomst milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling, B3 Milieubeleidsplan, p3/33 versie december 2002.

dus gesteld dat ook in het milieubeleidsplan de clusters uit de samenwerkingsovereenkomst moeten opduiken.

1.3 Procedure

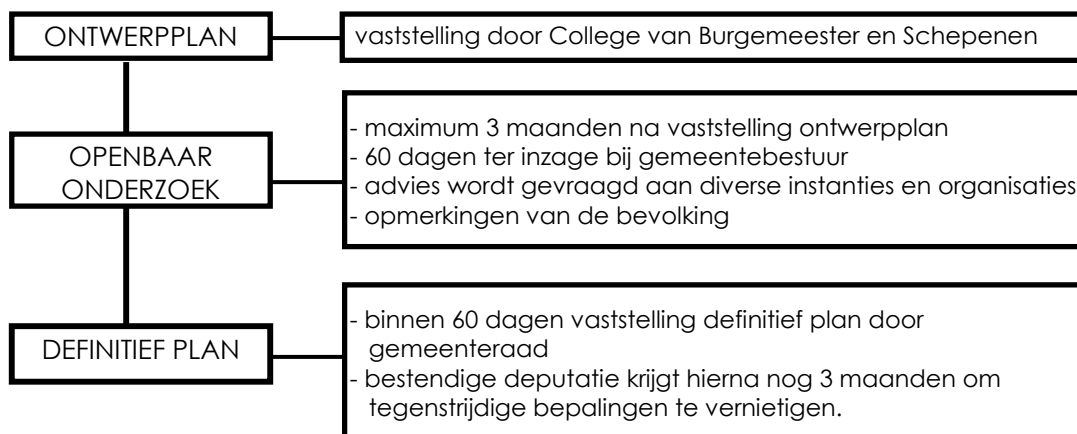
De opmaak- en inspraakprocedure om tot een decretaal onderbouwd gemeentelijk milieubeleidsplan te komen, duurt verscheidene maanden (zie Figuur 1).

Het ontwerpplan

De ontwerpversie van het plan wordt vastgesteld door het College van Burgemeester en Schepenen. Voor de opmaak kan een lokaal bestuur beroep doen op externen of de opmaak binnen de eigen diensten laten geschieden.

Openbaar onderzoek

Het ontwerp wordt overgemaakt aan diverse door het decreet bepaalde instanties¹⁶ en voor een termijn van zestig dagen ter inzage gelegd. De lijst van adviserende instanties kan door het College van Burgemeester en Schepenen verder aangevuld worden. Gedurende de periode van het openbaar onderzoek kunnen alle burgers (al dan niet via groeperingen of verenigingen) schriftelijk opmerkingen overmaken aan het College van Burgemeester en Schepenen.

Figuur 1: te volgen procedure bij de opmaak van een gemeentelijk milieubeleidsplan.

Het definitief plan

Na het openbaar onderzoek worden de uitgebrachte adviezen en opmerkingen onderzocht. In een overwegingsdocument wordt weergegeven welke adviezen en opmerkingen tijdig bij het bestuur zijn ingediend. Het bevat eveneens een overzicht van de geboden advies- en inspraakmogelijkheden en de voornaamste wijzigingen die zijn aangebracht in het ontwerpplan om tot een definitief plan te komen.

Het definitieve plan moet binnen de zestig dagen na het afsluiten van het openbaar onderzoek vastgesteld worden door de gemeenteraad en ter inzage gelegd zijn.

¹⁶ Minstens aan de Vlaamse regering, de Bestendige Deputatie, OVAM, VLM, VMM, AMINAL, AROHM, de Administratie Gezondheidszorg en de Administratie Economie.

Na deze vaststelling heeft de Bestendige Deputatie van de Provincie Antwerpen nog drie maanden de tijd om bepalingen die tegenstrijdig zijn met de bindende bepalingen uit de plannen van de hogere overheden te vernietigen.

1.4 Planperiode

Alhoewel er decretaal geen periodiciteit is vooropgesteld voor een gemeentelijk milieubeleidsplan, wordt er wel gesteld dat de minimale looptijd 5 jaar bedraagt en dat een MBP van kracht blijft tot een nieuw MBP is goedgekeurd.

Vermits de bestaande plannen van de hogere overheden eveneens een termijn van vijf jaar bestrijken, zal deze termijn ook als planperiode gehanteerd worden voor dit gemeentelijk milieubeleidsplan. De meest concrete beleidslijnen zullen dus afgebakend worden voor de periode 2004 t.e.m. 2009.

Daar het concept van milieubeleidsplanning onder meer stoelt op het begrip 'Duurzame Ontwikkeling' en dit doelstellingen op langere termijn inhoudt, zal in dit plan toch bij een aantal items een visie worden weergegeven inzake het milieu en de leefomgeving op middellange termijn. Op deze manier wordt een continuïteit gecreëerd binnen het gemeentelijk milieubeleid.

1.5 Opvolging

Milieujaarprogramma

Het beschikken over een milieubeleidsplan is dus een eerste belangrijke stap in de uitbouw van een onderbouwde gemeentelijke milieuplanning. Een dergelijk plan dient beschouwd te worden als een basisdocument; als een leidraad voor het te voeren toekomstige milieubeleid.

Bij een degelijk uitgebouwd milieubeleid hoort echter ook een opvolging. Het jaarlijks milieujaarprogramma is hiervoor het instrument bij uitstek. Dit milieujaarprogramma laat immers toe om de uitvoering van het beleidsplan tussentijds te evalueren en indien nodig te actualiseren of bij te sturen.

Ook de inhoud van dit jaarprogramma wordt bepaald door het '*Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid*' (milieubeleidsdecreet). Het dient minstens een overzicht te bevatten van de gerealiseerde en geplande acties ter uitvoering van de diverse bestaande milieubeleidsplannen en een koppeling aan de begroting.

In de samenwerkingsovereenkomst wordt de opvolging van het milieubeleid veel strikter gereguleerd. Gemeenten die de samenwerkingsovereenkomst ondertekenden, moeten om aanspraak te kunnen maken op de eraan verbonden subsidies, bewijzen dat zij specifieke en globale acties uitvoeren. Het Vlaams Gewest beschouwt het milieujaarprogramma als belangrijkste bewijsstuk hiervoor. In de diverse teksten van de samenwerkingsovereenkomst is nauwgezet aangegeven wat er in het milieujaarprogramma moet staan.

Afstemming planning hogere overheden

In dit milieubeleidsplan wordt - zoals decretaal verplicht - de nodige aandacht besteed aan de acties en initiatieven uit het provinciale en gewestelijke milieubeleidsplan waar de gemeenten als betrokkene of als mede-initiatiefnemer zijn vermeld. Men kan er immers vanuit gaan dat de door de hogere overheden beoogde doelstellingen in de verschillende milieubeleidsplannen vertaald werden naar acties en initiatieven. Een koppeling van de acties en initiatieven uit dit plan aan de acties en initiatieven uit het gewestelijke en provinciale plan kan dan ook als een maat beschouwd worden voor de invulling van de doelstellingen van deze plannen. Een overzicht hiervan wordt weergegeven in 10.5 Bijlage 5 en in 10.6 Bijlage 6. De structuur van dit milieubeleidsplan en de formulering van de acties is aangepast aan de samenwerkingsovereenkomst milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling.

Decretaal werd ook bepaald dat een bestaand gemeentelijk milieubeleidsplan geactualiseerd dient te worden wanneer een hogere overheid een nieuw milieubeleidsplan heeft vastgesteld. Aangezien de termijn van het milieubeleidsplan Kalmthout zich uitstrekt tot en met 2009, kan een afstemming nodig zijn met het nieuwe gewestelijk milieubeleidsplan vanaf 2007 en het nieuw milieubeleidsplan van de Provincie Antwerpen vanaf 2007 (zie art. 2.1.21§3 van het decreet milieubeleid van 5 april 1995).

1.6 Opbouw plan

Dit milieubeleidsplan werd opgesteld, indachtig de eisen van de samenwerkingsovereenkomst. In grote lijnen werd dus de opdeling in de clusters gevolgd. Uiteraard werden hierbij de decretale verplichtingen geenszins uit het oog verloren, zij liggen aan de basis van de interne opbouw van de volgende hoofdstukken.

De volgende hoofdstukken zijn steeds opgebouwd volgens een vast stramien. Eerst werd de **actuele toestand** weergegeven, zoals die tijdens de opmaak van het milieubeleidsplan bekend was. Hierbij was het zeker niet de bedoeling een gedetailleerd overzicht te geven van de resultaten van al de diverse onderzoeken en al de inventarisaties die ooit werden uitgevoerd. Wel werden de, voor dit plan, meest significante gegevens opgenomen. Vervolgens werd het bestaande **beleidskader** bondig beschreven. Dit beleidskader omvat o.a. de wettelijk opgelegde normen, de normen of doelstellingen die voorkomen in beleidsplannen van hogere overheden en de belangrijkste gemeentelijke bevoegdheden.

Uit de combinatie het beleidskader en van de actuele toestand volgt een opsomming van de **knelpunten**. Op de knelpunten volgt een **visie** waaraan **acties** gekoppeld zijn. De acties zijn genummerd per hoofdstuk en krijgen een lettercode die naar het hoofdstuk verwijst waar ze in voorkomen: IN voor instrumenten voor het milieubeleid, VS voor vaste stoffen, WA voor water, NA voor natuur, bos, landschap en groen, HI voor hinder, MR voor mobiliteit en ruimtelijke ordening en EN voor energie.

Vaak zullen visie en acties trachten knelpunten op te lossen of de invloed van schadelijke factoren proberen verminderen. Visie en acties zijn echter niet noodzakelijk verbonden met een knelpunt. Het milieubeleidsplan is de plaats bij uitstek waar de gemeentelijke visie op het toekomstig milieubeleid wordt uitgeschreven. Het is dus niet verwonderenswaardig dat hier ook visies geformuleerd worden voor zaken die in de toekomst een knelpunt zouden kunnen worden of voor situaties waar de toestand neutraal is, maar waar de gemeente in de toekomst naar een positieve, een vooruitstrevende of een voorbeeldige situatie wil.

Alle acties die in dit plan vermeld worden dragen de intentie in zich tot verwezenlijking. Er wordt dus geen opdeling gemaakt in enerzijds indicatieve acties en anderzijds bindende acties. Het volledige actieplan wordt als bindend aangeduid. Wel worden er in het actieplan verschillende termijnen vastgelegd waarbinnen de acties moeten voltooid worden.

1.7 Totstandkoming

Het plan werd opgemaakt door het Provinciaal Instituut voor Hygiëne en kwam tot stand in de loop van 2004 onder begeleiding van een werkgroep, bestaande uit:

Dhr. Dave De Graef

Dhr. Jan Fraeters

Dhr. Yves Goossens

Mevr. Isabelle Van der Auwera

Dhr. Christian Ysenbaardt

duurzaamheidsambtenaar

schepenen van leefmilieu

PIH¹⁷, begeleider planproces

PIH, begeleidster planproces

milieuambtenaar

Adviserende leden werkgroep:

Dhr. Bernard Hoppenbrouwers

Dhr. Carl Jacobs

Dhr. Werner Torfs

Mevr. Ingrid Van den Saffele

diensthofd openbare werken

diensthofd ruimtelijke ordening

mobiliiteitsambtenaar

groenambtenaar

Het ontwerpplan werd vastgesteld door het College van Burgemeester en Schepenen op 20 september 2004. Het openbaar onderzoek liep van 24 september 2004 t.e.m. 22 november 2004. Iedereen kon gedurende deze termijn, tot bij de sluiting van het onderzoek, opmerkingen toezenden aan het College van Burgemeester en Schepenen, Kerkeneind 13, 2920 Kalmthout. Een informatieavond vond plaats op 14 oktober 2004. Het gemeentelijk milieubeleidsplan van Kalmthout werd op 27 januari 2005 goedgekeurd door de gemeenteraad.

---

¹⁷ PIH: Provinciaal Instituut voor Hygiëne

2 Situering van Kalmthout

2.1 Historiek en korte situering

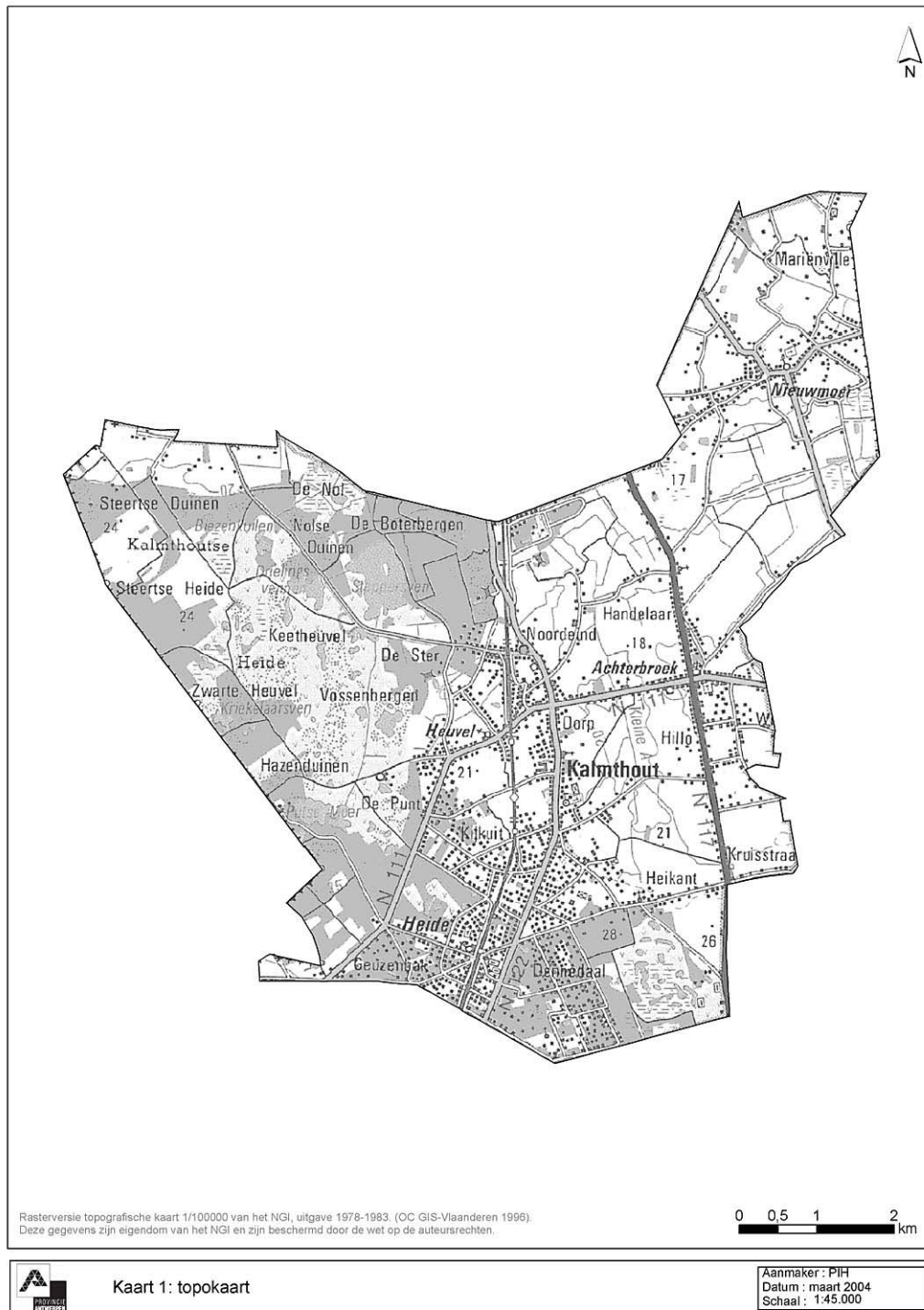
Kalmthout is een landelijke gemeente die in het noordwesten van de provincie Antwerpen is gelegen. Ze is omgeven door de gemeenten Essen, Wuustwezel en Kapellen. Een derde van de gemeentegrenzen wordt gevormd door de landgrens met Nederland.

Deze heidegemeente heeft een oppervlakte van 5944 ha en bestaat uit vijf wijken: Centrum, Dorp-Heuvel, Achterbroek, Nieuwmoer en Heide. Nieuwmoer en Achterbroek zijn de meest landelijke wijken met een uitgesproken agrarisch karakter. Ze vormen ruimtelijk gescheiden woonkernen omgeven door landbouwland met verspreide boerderijen. De drie overige wijken vormen een min of meer aaneengesloten langgerekte woonzone. Op 1 januari 2003 telde Kalmthout 17.410 inwoners. Ongeveer een derde van de oppervlakte van Kalmthout wordt ingenomen door natuurgebieden en reservaten. Het grootste en wellicht bekendste natuurgebied is de Kalmthoutse Heide in het noordwesten van de gemeente met een oppervlakte van 1800 ha. Ongeveer 1000 ha van dit beschermd gebied behoort tot het Vlaams natuurreservaat De Kalmthoutse Heide wat een zeer grote ecologische waarde heeft. Verder situeren zich nog het natuurgebied De Maatjes en een deel van het militair domein het Klein Schietveld.

Eeuwenlang was Kalmthout hoofdzakelijk een landbouwgemeente. Sinds de aanleg van de spoorweg Antwerpen-Roosendaal in de 19de eeuw is een groot deel van de gemeente tot woongebied uitgegroeid, omringd door landbouw- en natuurgebieden. Landbouw is een belangrijke activiteit, er is relatief weinig industrie. Twee ambachtelijke zones zijn volop in ontwikkeling en sluiten aan bij de ambachtelijke zones van de buurgemeenten Essen en Kapellen. Het karakter van de gemeente evolueerde van een typisch kempische landbouwgemeente met veel woeste gronden, naar een gevarieerd aanbod van landbouwdorpen, natuurgebieden, dichte woonkernen en residentiële woonbossen.

De bevolkingsdichtheid is relatief laag in Kalmthout; 292 inwoners/km² (Vlaams gemiddelde is 439 inw./km²). De cocktail van lage bevolkingsdichtheid, landbouw, natuur en bossen maakt dat Kalmthout voor de buitenwereld een duidelijk 'groen' imago heeft van ruimte, rust en natuur om in te wandelen.

Op Figuur 2 wordt een overzicht gegeven van de gemeente.

Figuur 2: Overzicht van de gemeente Kalmthout

2.2 Kalmthout in beleidsplannen van hogere bestuursniveaus

2.2.1 Gewestelijk milieubeleidsplan: MINA-plan 3

Op 19 september 2003 is het MINA-plan 3, het derde milieubeleidsplan van de Vlaamse regering, in werking getreden. Het plan loopt van 2003 tot 2007. In tegenstelling tot het vorige plan, MINA 2, tracht dit plan het volledige milieu- en natuurbeleid te omvatten. In het MINA 3 plan wordt er gewerkt met bindende doelstellingen eerder dan met bindende acties. Waar mogelijk worden die doelstellingen gekwantificeerd door indicatoren. Nergens in heel het plan wordt een gemeente geselecteerd als verantwoordelijk voor een doelstelling, maatregel of actie. De gemeenten worden wel op verschillende plaatsen in het plan vernoemd als betrokkenen bij problematiek, uitvoering of oplossing. De doelstellingen geven een richting aan het gemeentelijk milieubeleid. Zo wordt het grenspark de Zoom-Kalmthoutse Heide in het hoofdstuk Verlies aan biodiversiteit aangehaald. In dit gebied is de afstemming van de natuurlijke structuur en beheeraspecten al aan de gang en dit schept mogelijkheden voor grootschalige natuurontwikkeling en beheer van robuuste natuurgebieden. In deel 5 'Geïntegreerd overheidsbeleid' wordt een heel hoofdstuk gewijd aan de lokale besturen. Er worden hier 2 plandoelstellingen geformuleerd:

- Het lokale milieu- en natuurbeleid versterken zodat de lokale overheden in staat worden gesteld een coherent en duurzaam milieubeleid te voeren.
- Een algemene verbetering van het stedelijk milieu en het milieu in het buitengebied.

Om dit te bereiken zijn er twee grote types maatregelen: 4.1 *Milieu- en natuurbeleidskader voor gemeenten en provincies versterken: milieu als katalysator voor duurzame ontwikkeling op lokaal vlak* en 4.3 *Uitbouw van een ondersteunend beleid*. De eerste maatregel heeft vooral betrekking op integratie (verticaal en horizontaal) en planning bij de gemeenten, aanpassing van de statuten van milieudiensten en personeel, en de sturing van het gemeentelijk beleid via de samenwerkingsovereenkomst. De tweede maatregel richt zich meer op informatiedoorstroming: vormingsmomenten voor gemeenten, aanspreekpunten voor lokale gemeenten en digitale gegevensuitwisseling.

Samengevat zou gesteld kunnen worden dat in het MINA 3 plan de gemeenten tot niets verplicht worden maar dat het Gewest wel verwacht dat de gemeenten vrijwillig zullen meewerken om een aantal doelstellingen te bereiken. In ruil hiervoor biedt het Vlaams Gewest uiteenlopende vormen van ondersteuning. Dit gaat van puur financiële ondersteuning over het leveren van informatie en vorming tot samenwerking en gegevensuitwisseling.

2.2.2 Milieubeleidsplan Provincie Antwerpen (2003-2007)

Het milieubeleidsplan van de provincie is sectoraal ingedeeld, compatibel met de samenwerkingsovereenkomst. Achtereenvolgens worden in de verschillende hoofdstukken de sectoren besproken: ruimte voor water; natuur, bos, landschap en groen; duurzaam provinciaal beleid (vaste stoffen, energie, wateraudit, interne milieuzorg); mobiliteit; hinder; gebiedsgericht beleid; gemeenten en doelgroepen; instrumenten. Het merendeel van de acties werd geformuleerd voor de sector duurzaam provinciaal beleid (18), ruimte voor water (17) en natuur, bos, landschap en groen (12). In totaal zijn er 61 acties opgenomen in het milieubeleidsplan.

Vanuit de positie als intermediair bestuur zijn er in het plan verschillende contactpunten ingebouwd voor de gemeenten. Vaak is dit vrijblijvende ondersteuning die de provincie aanbiedt of is de gemeente een partner voor het uitvoeren van een actie. Dit staat dan in de actiefiches vermeld door de gemeenten op te nemen als externe betrokkenen of als doelgroepen. De gemeente Kalmthout maakt samen met andere gemeenten deel uit van het gebied waar het stadsrandbos ten noorden van Antwerpen komt te liggen. Dit studiegebied voor de noordelijke bosgordel heeft als doel het opmaken van een structuurvisie en een implementatieplan.

2.2.3 Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen¹⁸

Dit plan werd op 23 september 1997 door de Vlaamse regering goedgekeurd. Het geeft de krachtlijnen aan die door de diverse bestuursniveaus gehanteerd moeten worden inzake ruimtelijke ordening tot het jaar 2007. Het consequent hanteren van deze richtlijnen moet leiden tot een meer samenhangend beleid.

In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen staan geen specifieke bepalingen over Kalmthout. Er wordt wel vermeld dat o.a. de noorderkempen gelegen zijn in de belangrijkste gebieden van de agrarische structuur.

2.2.4 Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen

De provincieraad van Antwerpen stelde op 25 januari 2001 het ruimtelijk structuurplan van de provincie Antwerpen definitief vast. Het uitgangspunt is het efficiënt gebruik van de ruimte en het voorkomen van verdere versnippering. Het plan deelt de provincie op in 4 hoofdruimten, die verder in deelruimten onderverdeeld worden. Kalmthout behoort tot de hoofdruimte de Noorderkempen. Dit is een open gebied tussen de Vlaamse ruit, de Brabantse steden en het Limburgs stedelijk kerngebied. De cuesta van de Noorderkempen vormt de duidelijke grens. Het gewenst beleid voor deze hoofdruimte is een open ruimte-beleid. Dat vraagt in het bijzonder om uitspraken over functies zoals natuur, landbouw, toerisme en recreatie en nederzettingen in deze open ruimte.

De gemeente Kalmthout behoort tot de deelruimte Open Kempen. Het gebied van de Open Kempen is een letterlijk open gebied in het noorden van de provincie. De deelruimte loopt door in Nederland tot voorbij de Brabantse steden. De landbouwfunctie - voor een belangrijk deel grondgebonden - overheerst en heeft een belangrijke economische betekenis voor de provincie. Enkele heidegebieden en bosgebieden komen verspreid voor en vormen een netwerk van verspreide natuurlijke gebieden. Een ruimtelijk concept vanuit de invalshoek van de provincie ziet deze deelruimte als een open gebied met grootschalige landbouw en verspreide natuurlijke gebieden.

2.2.5 Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen (2003-2007)

Dit plan vormt het kader waarbinnen de opgelegde taken uit het Afvalstoffendecreet voor zowel OVAM, de provincies, de gemeenten, de privé-sector als de VMH¹⁹ dienen te worden uitgevoerd.

Het Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003-2007 is duidelijk een beleidsplan. Er worden 4 verschillende scenario's voorgesteld met een uitgebreide beschrijving van hun

---

¹⁸ goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 23 september 1997, looptijd 1997-2007.

¹⁹ Vlaamse Milieuholding

voor- en nadelen. Het 'duurzaamheidsscenario' wordt uitgekozen als het minimum voor deze periode en er wordt gestreefd naar het vervullen van het 'duurzaamheidsplusscenario'.

Het afvalbeleid van Kalmthout dient dan ook - net zoals voor alle andere gemeenten - te kaderen binnen de krijtlijnen van dit uitvoeringsplan. Om de beoogde doelstellingen te bereiken, heeft men naast de - onvermijdelijke - beslissingen van hoger hand, ook acties opgenomen waarbij de diverse instanties en doelgroepen worden betrokken. Net zoals in de milieubeleidsplannen zijn in heel wat gevallen ook de lokale besturen vernoemd bij de initiatiefnemers of betrokkenen. Een overzicht van de acties uit het 'Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen (2003-2007)' waarin de steden en gemeenten als betrokkene of als initiatiefnemer zijn vermeld, is te vinden in 10.4 Bijlage 4.

2.3 Actuele bestemmingsindeling

Kalmthout heeft een oppervlakte van 5944 ha. De gemeente kent 10 Bijzondere plannen van Aanleg (BPA). In Tabel 1 wordt een overzicht gegeven van deze 10 BPA's en hun status.

Tabel 1: Overzicht BPA's in de gemeente Kalmthout

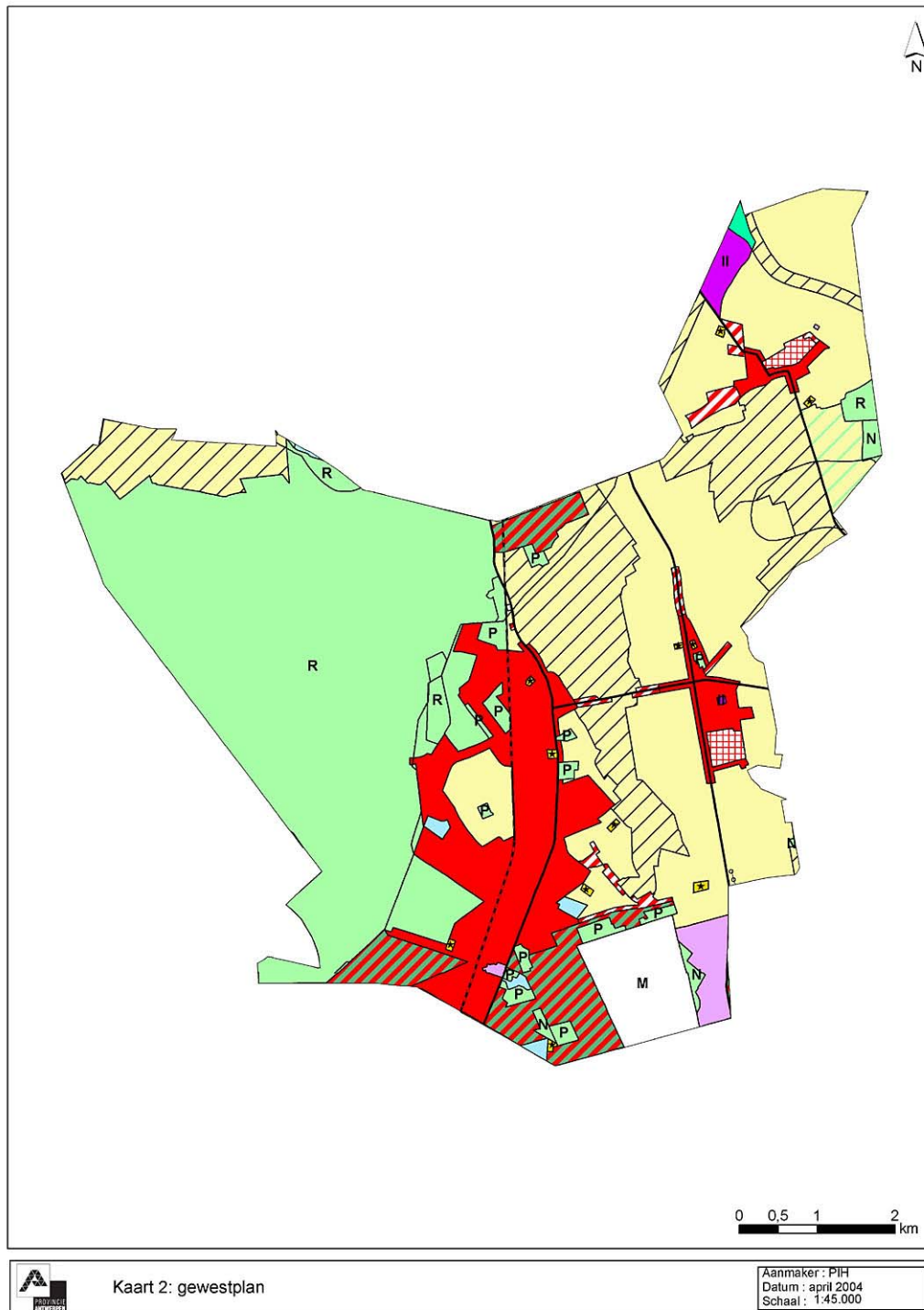
BPA	Status
Gemeentelijke sportvelden	M.B. 29/03/1983
Withoevense Heide	M.B. 14/03/1984
Bosduin	M.B. 24/05/1996
Draka Polva en bijhorend onteigeningsplan	M.B. 25/05/1998
Markgraaf	M.B. 10/09/1996
De vennen	M.B. 25/05/1999
Strijboshof	M.B. 19/09/1997
Kapellensteenweg I	M.B. 21/11/2000
Kapellensteenweg II	M.B. 21/11/2000
Slachthuis Van Gool en omgeving	Voorstudie

Figuur 3 en Figuur 4 geven de gemeente Kalmthout weer met de bestemmingsindeling volgens het gewestplan. In Tabel 2 wordt een overzicht gegeven van de bestemming van het grondgebied volgens het gewestplan. Figuur 5 geeft een overzicht van het actuele bodemgebruik in Kalmthout.

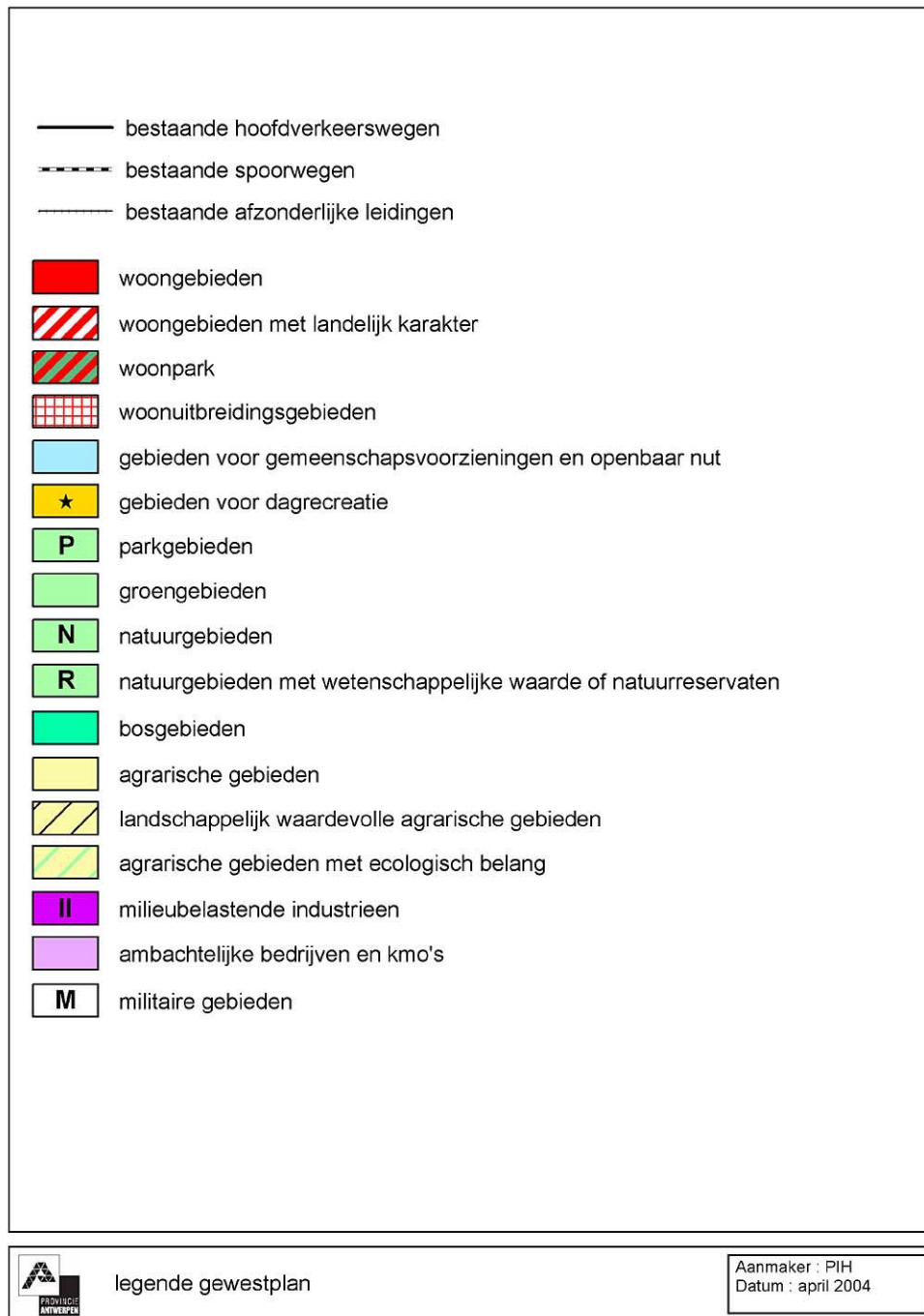
Een blik op het Gewestplan leert ons dat Kalmthout een gemeente is waar talrijke waardevolle natuurgebieden aanwezig zijn. De gemeente kan makkelijk in drie zonerings worden ingedeeld; *natuurgebied*, *agraris gebied* en *woongebied*. De bodemgebruikkaart vertoont drie gelijkaardige zones; natuur, landbouw en bewoning, die elk ongeveer een derde van de gemeente in beslag nemen. Uit de bodemgebruikkaart blijkt dat het militaire domein (Klein Schietveld) in feite tot de natuurgebieden gerekend kan worden en dat het bosbestand vrij goed bewaard is gebleven in de woonparken. Ten gevolge van cultuurhistorische geschiedenis is de streek weinig bebost, bosgebieden (buiten natuurgebieden) zijn er dan ook nauwelijks in Kalmthout. De industriezones zijn nog in volle ontwikkeling en expansie en bevinden zich aan de grenzen van de gemeente tegen de industriezones van Kapellen en Essen.

Tabel 2: Bestemming van het grondgebied volgens het gewestplan in % van totale oppervlakte

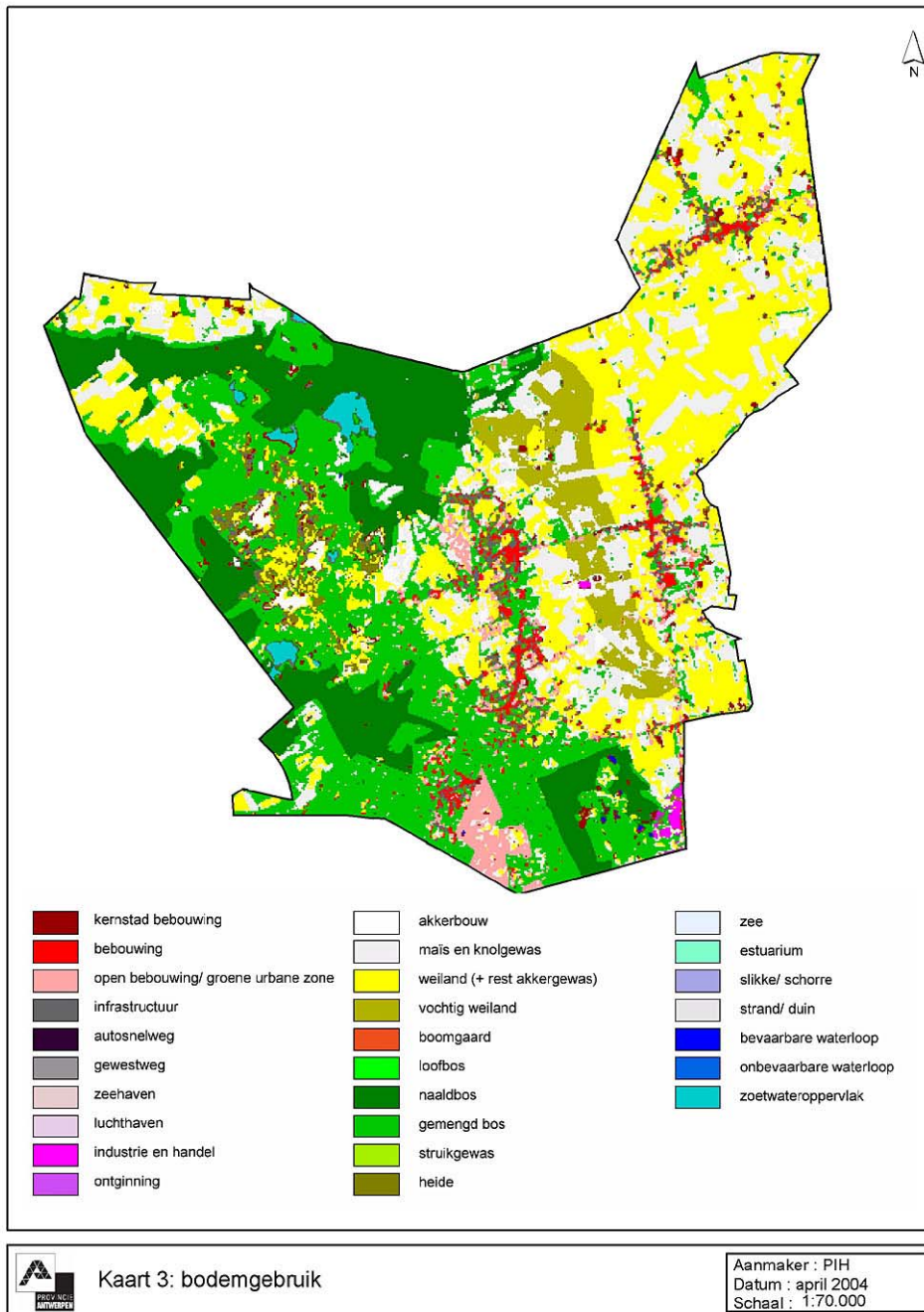
bebouwd gebied	14,1
industriegebied & KMO-zone	0,5
agrarisch gebied	52,5
groengebied	19,5
recreatiegebied	6,8
gemeenschapsgebied en gebieden van openbaar nut	0,6
militaire gebieden	6,1

Figuur 3: Gewestplan van de gemeente Kalmthout

Figuur 4: Legende bij het gewestplan van de gemeente Kalmthout

Figuur 5: Actuele bodemgebruik van de gemeente Kalmthout

2.4 Hydrografisch netwerk

Het hydrografisch netwerk van de gemeente Kalmthout is weergegeven in Figuur 6. De gebruikte benamingen zijn de officiële benamingen volgens de Atlas der Waterlopen. Hieronder is een overzicht gegeven van de waterlopen van het hydrografisch netwerk:

Onbevaarbare waterlopen 2de categorie²⁰:

Kleine Aa, Broekloop en Roosendaalse vaart, Vaart van Nol naar Roosendaal

Onbevaarbare waterlopen 3de categorie²¹:

Heikantbeek, Kerkeneindbeek, Achterbroeksebeek, Dorpsbeek, Zwanenloop, Zwarte beek, Groesbeek, Marijneloop, Darmloop, Venloop en Zilverenloop

Niet geklasseerde waterlopen²²:

Er zijn enkele niet geklasseerde waterlopen bekend. Dit zijn meestal zij- of bovenlopen van geklasseerde waterlopen.

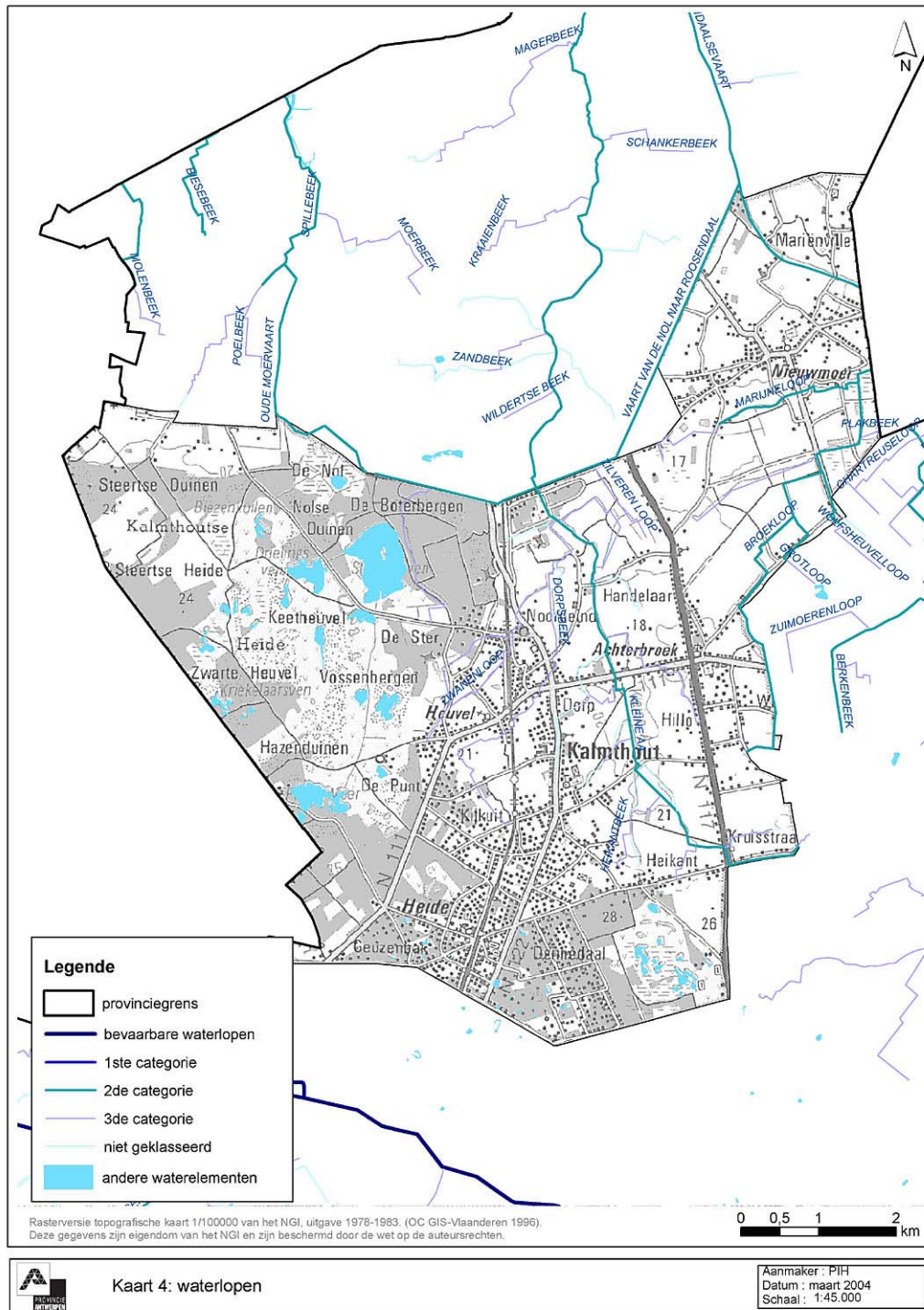
Alle waterlopen van Kalmthout behoren tot het bekken van de Maas, maar de gemeente bevindt zich op de scheiding tussen het Maas- en Scheldebekken. Het meest zuidelijk deel van de gemeente, waar geen waterlopen stromen, behoort tot het Scheldebekken.

---

²⁰ de toezichthoudende overheid is de provincie Antwerpen

²¹ de toezichthoudende overheid is de gemeente Kalmthout

²² de gemeente houdt toezicht op de beheersverplichting

Figuur 6: Waterlopen van de gemeente Kalmthout

3 Instrumenten voor het milieubeleid

Wanneer men mensen vragen stelt over milieu, denken ze in de eerste plaats aan de milieuproblemen. Vaak zijn dat dan vooral die problemen, die in het verleden of juist heel recent, mochten rekenen op uitvoerige mediabelangstelling. Deze 'traditionele' milieuproblemen, zoals water- en luchtverontreiniging, komen aan bod in de volgende hoofdstukken. In dit hoofdstuk gaat de aandacht naar de instrumenten voor het milieubeleid. Die instrumenten krijgen weinig media-aandacht maar zijn wel essentiële hulpstukken om de milieuproblemen op te lossen. De **instrumenten voor het milieubeleid** vallen uiteen in drie grote groepen:

- **Beleidsinstrumenten** moeten het voor de schepen voor milieu makkelijker maken een coherent beleid uit te bouwen. Voor de ambtenarij bieden ze een houvast en tekenen ze de krijtlijnen uit voor de komende jaren. Ze zorgen voor een duidelijk overzicht van de actuele stand van zaken, stellen streefdoelen voorop voor de komende jaren en geven aan hoe die wenselijk bereikt worden. Voorbeelden zijn een milieubeleidsplan of een milieubarometer.
- De **gemeentelijke diensten** vormen het grootste kapitaal dat een gemeente bezit. Gebouwen, bulldozers en computers kunnen altijd vervangen worden maar gemotiveerd personeel met jarenlange ervaring is niet te koop. Menselijk kapitaal kan alleen maar groeien. Daarom is dit een 'instrument' dat aandacht verdient. Kennis vergaren, motiveren en zorgen voor een groot draagvlak voor de gemeentelijke visie bij de eigen ambtenaren, vraagt aandacht en energie. Voorbeelden van de gemeentelijke diensten als 'milieu-instrument' zijn MiNa-werkers, interne milieuzorg en vlotte samenwerking tussen verschillende diensten onderling.
- De **MiNa-raad** kan een belangrijke pijler van duurzame ontwikkeling zijn binnen het milieubeleid. MiNa-raden verzorgen participatie binnen het milieubeleid. Ze zorgen voor direct contact en inspraak van de burgers en belangengroepen in het milieubeleid. Hierdoor vergroot de aanvaarding van het gevoerde beleid en kan de gemeente beroep doen op de specifieke (terrein)kennis van haar bevolking.

3.1 Beleidsinstrumenten

3.1.1 Beleidsdocumenten

Beleidsdocumenten zijn instrumenten die kunnen zorgen voor structuur en voorspelbaarheid in het milieubeleid. Kalmthout maakt een milieubeleidsplan en is bezig met een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan, stelde een mobiliteitsplan en een gemeentelijk natuurontwikkelingsplan (GNOP) op en maakt elk jaar een milieujaarprogramma.

3.1.1.1 Milieubeleidsplan

Actuele toestand

In 2004 startte de gemeente Kalmthout voor het eerst met de opmaak van een gemeentelijk milieubeleidsplan. De opmaak en de begeleiding van het planningsproces werd uitbesteed aan het Provinciaal Instituut voor Hygiëne. Het GMBP Kalmthout werd in de loop van dat jaar opgesteld.

Beleidskader

Een overzicht van de wetgeving rond milieubeleidsplanning is te vinden in het beleidskader bij het milieubeleidsplan op bladzijde 2.

Visie

Het milieubeleidsplan moet een stevig kader bieden voor het milieubeleid in de komende jaren maar moet voldoende buigzaam zijn om in de wisselende actualiteit overeind te blijven. Het moet realistisch en uitvoerbaar zijn en rekening houden met duurzaam gedachtegoed. Via het milieujaarprogramma kunnen acties verschoven worden, om ingrijpende veranderingen op te vangen.

Acties

IN1 *Opmaken en uitvoeren van het gemeentelijk milieubeleidsplan*

Periodiek zal de gemeente haar beleidsvisie voor milieu vastleggen in een milieubeleidsplan. Tijdens de looptijd van het milieubeleidsplan tracht de gemeente, via de acties uit het milieubeleidsplan de bestaande milieukwaliteit en milieukwantiteit te beschermen of uit te breiden en de principes van duurzame ontwikkeling te integreren in haar beleid.

3.1.1.2 Milieujaarprogramma

Actuele toestand

Al sinds begin jaren 90 wordt er in Kalmthout een milieujaarprogramma opgemaakt. In de afgelopen jaren is het milieujaarprogramma sterk geëvolueerd. Het verschil zit in de graad van detaillering en de planning. De uitgevoerde en uit te voeren acties worden nu veel uitgebreider beschreven.

Beleidskader

Een overzicht van de wetgeving rond het milieujaarprogramma is te vinden onder het stukje milieujaarprogramma bij 'Opvolging' op bladzijde 5.

Visie

Het milieujaarprogramma is een werkdocument dat gebruikt wordt als overzicht van het in het afgelopen jaar gevoerde milieubeleid, de planning voor het volgende jaar en de rapportering over de uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst.

Acties

IN2 Opstellen van een milieujaarprogramma

Jaarlijks maakt de gemeente een milieujaarprogramma met daarin een overzicht van de gevoerde acties en een planning van de te voeren acties voor het volgende jaar.

3.1.1.3 Overige gemeentelijke beleidsdocumenten

Actuele toestand

In februari 2002 werd het **gemeentelijk mobiliteitsplan** voor Kalmthout goedgekeurd door de gemeenteraad en conform verklaard door de Provinciale Auditcommissie dd 9 september 2003. Het mobiliteitsplan biedt een algemeen kader waarin een aantal duidelijke doelstellingen over mobiliteit in Kalmthout vervat zijn en in het plan wordt mobiliteit gekoppeld aan de ruimtelijke ordening. In het mobiliteitsplan wordt er per thema, en niet per wijk, een aantal uitspraken gedaan. Zo worden de wegen in Kalmthout opgedeeld in categorieën. Elke categorie bepaalt welke functie de weg krijgt en dat kan gaan van woonstraat tot lokale verbindingsweg. Ook de afbakening van de bebouwde kom wordt van nabij bekeken. Een volgend hoofdstuk handelt over de infrastructuur van het verkeer in de gemeente. Zo worden maatregelen voorgesteld over de aanpak en de detectie van de 'zwarte punten' in Kalmthout. Voor het belang van de fietsers en voetgangers wordt er werk gemaakt van goede verbindingen met de omliggende gemeenten en de wijken. Tegelijk is de optie opgenomen om de verbindingen langsheen de spoorlijn verder uit te werken. Er werd een beeld opgemaakt van de snelheidsbeperkingen voor autobestuurders op de belangrijkste wegen. Inzake openbaar vervoer wordt de nadruk gelegd op een link tussen het trein- en busvervoer. Uiteindelijk mondt het gemeentelijk mobiliteitsplan uit in een actieprogramma dat de prioriteiten vastlegt op vlak van het mobiliteitsbeleid. Die acties worden gepland op een korte, middellange en lange termijn.

De opmaak van het **gemeentelijk structuurplan** wordt begeleid door Studiegroep Omgeving. In februari 2003 was de startnota af, onderstaande tekst is gebaseerd op deze versie. In de startnota staan nog geen maatregelen. Een overzicht van de hypothesen van de gewenste ruimtelijke structuur geeft wel aan waar er waarschijnlijk maatregelen voor opgesteld zullen worden. Er worden vijf knelpunten geformuleerd: nood aan een doordachte ruimtelijke woonpolitiek, nood aan ruimte voor een aantal gemeenschapsvoorzieningen, nood aan een betere bescherming en differentiatie van de open ruimte, wederzijdse afstemming met het gemeentelijk mobiliteitsplan en vragen omtrent de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden voor bedrijvigheid. Het onderdeel 'Visie en concepten voor het zuidwestelijk natuur-, woon- en werklandschap' heeft als visie dat bepaalde gebieden plaats bieden aan recreatie, wonen en werken, maar deze zijn steeds verweven met of ondergeschikt aan de natuurfunctie. Er werd eveneens een woonbehoefte-studie uitgevoerd en deze studie werd geïntegreerd in het structuurplan.

De gemeente Kalmthout heeft een goedgekeurd **GNOP** sinds 28 november 1996. In het GNOP zijn uitgebreide visie en doelstellingen uitgewerkt en beschreef de gemeente haar middellange tot lange termijnvisie op natuur, bos, groen en landschap. Dit plan wordt aangehaald in hoofdstuk 6 Natuur, bos, landschap en groen.

Het project Groene Speelruimte werd verwezenlijkt door de Koning Bouwdewijnstichting, Bos & Groen en de vereniging van Vlaamse jeugdbewegingen. Het is een mini-structuurplan voor speelruimte en de aandacht gaat uit naar groene ruimte en plaats om te spelen. Dit project wordt bij 10 proefgemeenten uitgevoerd.

In het jeugdbeleidsplan staan geen directe verwijzingen naar milieu. Wel wordt er het belang van samenwerking en overleg tussen verschillende diensten aangehaald.

Beleidskader

Om mobiliteitsproblemen meer integraal aan te pakken, startte de Vlaamse regering in 1996 met een mobilitateitsconvenant. De mobiliteitsconvenant is een vrijwillige overeenkomst tussen het Vlaams gewest en een gemeente en is opgebouwd uit een moederconvenant en één of meerdere koepelmodules. Ondertekening van de mobiliteitsconvenant houdt in dat de gemeente maximum twee jaar later over een mobiliteitsplan moet beschikken en dat ze werkt rond specifieke thema's. In ruil hiervoor worden door het Vlaams gewest bepaalde infrastructuurprojecten uitgevoerd.

Het decreet op de ruimtelijke ordening, van 18 mei 1999 en zijn latere wijzigingen, is gebaseerd op duurzame ontwikkeling en tracht de ruimtelijke behoeften van verschillende maatschappelijke activiteiten tegen elkaar af te wegen. Om dit te bereiken worden er meer bevoegdheden op het vlak van stedenbouwkundige vergunningen toegekend aan de gemeenten. Die moeten dan wel hun 'ruimtelijke deskundigheid' uitbreiden. Dit kan door een gemeentelijk structuurplan op te maken, alsook een plannenregister, een vergunningenregister en een register van onbebouwde percelen en een stedenbouwkundige ambtenaar aan te werven

Het decreet bepaalt bovendien dat er in elke gemeente een adviesraad voor ruimtelijke ordening (GECORO: gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening) moet worden opgericht, die een aantal in het decreet vastgelegde opdrachten vervult en bovendien op eigen initiatief of op vraag van het college van burgemeester en schepenen advies verleent over de ruimtelijke ordening. Jaarlijks dient er een jaarverslag en een jaarprogramma te worden opgemaakt over het gevoerde en te voeren ruimtelijke ordeningsbeleid.

Het gemeentelijk structuurplan moet passen binnen het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en het Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen. De provincie moet erop toezien dat een aantal punten uit het gewestelijke structuurplan worden geconcretiseerd en dat het gevoerde gemeentelijke beleid ook over de gemeentegrenzen heen samenhangend blijft.

Knelpunten

- De beleidsplannen worden vaak opgemaakt en goedgekeurd, zonder dat de uitvoering als vanzelfsprekend wordt ervaren. Bij de uitvoering verschijnen er vaak bezwaren of andere belangen waardoor beleidsplannen papieren plannen blijven.
- De sectorale beleidsplannen spreken elkaar soms tegen waardoor de uitvoering evenmin vanzelfsprekend wordt.

Visie

Alle onderdelen van het gemeentelijk beleid hebben raakvlakken met een of meerdere andere beleidsdomeinen. Daarom is het vanzelfsprekend dat, waar relevant, vertegenwoordigers van aangrenzende beleidsdomeinen advies verlenen bij het voorbereiden van het beleid. Op deze manier ontstaat een coherent beleid, dat door diensten en inwoners als logisch en efficiënt wordt ervaren.

Acties**IN3 Toetsen aan milieudocumenten**

Voor elk nieuw beleidsdocument en voor grote infrastructuurwerken worden de daarin voorgestelde initiatieven getoetst aan de milieu/natuurbehoeften (GNOP & milieubeleidsplan) en de principes van duurzame ontwikkeling. De opmaak van beleidsdocumenten wordt steeds begeleid door een ambtelijke werkgroep. Dit gebeurde al en zal zeker blijven gebeuren bij de opmaak van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.

IN4 Communicatie rond milieugerelateerde beleidsdocumenten

Elk nieuw beleidsplan wordt voorgesteld in een kort stukje (doel, periode waarover het loopt,...) in het gemeentelijk infoblad en op de webstek. De teksten kunnen altijd gevraagd

worden bij de milieudienst. Afhankelijk van het beleidsdocument wordt er een communicatieplan opgesteld om het plan kenbaar te maken aan het grote publiek.

3.1.2 Samenwerkingsovereenkomst

Actuele toestand

De samenwerkingsovereenkomst is de vierde generatie van de milieuovereenkomsten tussen Gewest en gemeenten. De eerste 'milieuconvenant', zoals de samenwerkingsovereenkomst toen nog heette, liep van 1992 tot 1996. De tweede generatie was van kracht van 1997 tot 1999 gevolgd door de tweede milieuconvenant bis van 2000 tot 2001. Na tien jaar werking werd het systeem van de milieuconvenanten geëvalueerd en naar aanleiding daarvan ontstond de 'samenwerkingsovereenkomst milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling'. Deze overeenkomst loopt van 2002 tot en met 2004. Momenteel zijn de nieuwe teksten van de samenwerkingsovereenkomst klaar en deze overeenkomst beslaat de periode van 2005 tot en met 2007.

In 2002 heeft de gemeente Kalmthout de samenwerkingsovereenkomst niet ondertekend. Het jaar erna (2003) tekende de gemeente voor alle clusters in op niveau 1, maar alleen de clusters Vaste stoffen, Water, Natuurlijke entiteiten en Energie werden uitgevoerd. Bij de eerste evaluatie werd Kalmthout voor alle ingetekende clusters goedgekeurd en de evaluatie wees uit dat de gemeente mits een kleine inspanning niveau 2 kon halen. Ondertussen tekende Kalmthout (25 maart 2004) bij in op de samenwerkingsovereenkomst op niveau 2, met in niveau 1 de clusters Natuurlijke entiteiten en Mobiliteit, en op niveau 2 de clusters Vaste stoffen, Water en Energie. De duurzaamheidsambtenaar is ondertussen in dienst genomen en in 2003 kwam hij volledig ten laste van de gemeente. Door de ondertekening verbindt de gemeente zich ertoe om de beginselen van duurzaam milieubeleid te respecteren en toe te passen.

Beleidskader

De samenwerkingsovereenkomst werd door de Vlaamse regering goedgekeurd op 19 december 2001. De looptijd is van 2002 tot 2004, dan volgde een evaluatie. Na een beperkte bijsturing werd de tweede fase, 2005-2007, van de samenwerkingsovereenkomst op 28 mei 2004 goedgekeurd. Het doel van de samenwerkingsovereenkomst 'milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling' is een duw in de rug te geven aan het duurzame, lokale milieubeleid en integratie en participatie op het vlak van milieu te stimuleren.

Het milieubeleid is (in de samenwerkingsovereenkomst) opgedeeld in een instrumentarium en acht clusters. Het instrumentarium, dat verplicht ondertekend moet worden, bevat allerlei middelen ('instrumenten') die het milieubeleid kunnen ondersteunen. Voorbeelden van zulke instrumenten zijn het milieujaarprogramma, interne milieuzorg en MiNa-werkers. De verschillende clusters zijn: Vaste stoffen (bevat milieuverantwoord productgebruik en afvalstoffen); Water; Natuurlijke entiteiten natuur, bos, groen en landschappen; Hinder (geluidshinder, geurhinder, lichthinder, acute bodemverontreiniging, sluikstorten); Mobiliteit; Energie; Burgers en doelgroepen; en Gebiedsgericht beleid.

Steden of gemeenten kunnen bij het intekenen een ambitieniveau vooropstellen dat ze willen bereiken in de komende periode. Niveau 1 is een toegankelijk ambitieniveau, niveau 2 is een verdergaand en niveau 3 is ambitieus. Door in te tekenen op een bepaald niveau en voor bepaalde clusters, kan de gemeente uit de overeenkomst overnemen wat ze voor zichzelf haalbaar acht. De cluster 'burgers en doelgroepen' en 'gebiedgericht beleid' kan alleen maar gekozen worden als een stad of gemeente intekent op niveau 3.

Knelpunten

Waar het doel van de samenwerkingsovereenkomst algemeen aanvaard is, blijkt de manier om dit te bereiken voor ongewenste neveneffecten te zorgen: papierberg van teksten en sterk toegenomen werkbelasting voor milieudienst door de eis van de gedetailleerde rapportering. De gemeente ondervindt dat er eerst veel tijd in administratie kruipt, voordat ze effectief aan de uitvoering kan beginnen.

De samenwerkingsovereenkomst stelt hoge eisen i.v.m. sensibilisering. Met als gevolg dat inwoners oververzadigd worden met allerlei milieu- en duurzaamheidsthema's. Het gevaar bestaat dat er een overaanbod wordt gecreëerd waardoor de aandacht voor echte problemen afzwakt. Deze sensibilisatie vraagt heel veel tijd aan de milieudienst, waardoor het lijkt alsof de milieudienst meer bezig is met sensibilisering dan de communicatiedienst zelf.

Visie

De gemeente Kalmthout onderschrijft volledig de doelstellingen van de samenwerkingsovereenkomst en de ondertekening heeft als doel om tot een verbetering en verbreding van het milieubeleid te komen.

3.2 Gemeentelijke diensten

3.2.1 Milieudienst

Actuele toestand

De gemeente Kalmthout heeft een autonome milieu- en groendienst die rechtstreeks onder de verantwoordelijkheid van de gemeentesecretaris valt. Het organigram is weergegeven in Tabel 3. Het recyclagepark vormt hier een onderdeel van. De milieudienst regelt dus het uitvoerende deel van arbeiders. De milieu- en groenambtenaar staan hiervoor in, wat een extra werkdruk met zich meebrengt, maar als voordeel heeft dat ze snel en efficiënt kunnen werken (vb. bij melding van sluikstort). Op de milieudienst werken een fulltime milieuambtenaar, een 4/5de landschapsarchitect, een fulltime duurzaamheidsambtenaar en een fulltime en halftime administratief medewerker. De milieudienst heeft een eigen loket om mensen te ontvangen.

De afgelopen jaren zijn de taken van de milieudienst alleen maar toegenomen, het is dus goed dat de milieudienst ook uitgebreid werd. De taak van de milieudienst beperkt zich immers al lang niet meer tot advies verlenen aan de bevolking. De integratie van milieu in andere beleidsdomeinen vereist immers dat er ondersteuning wordt gegeven aan ruimtelijke ordening, waterbeleid, landbouw, groenbeleid, dat er sensibilisatie wordt georganiseerd voor scholen, doelgroepen en eigen personeel, dat vergunningen, decreten en vragen van notarissen opgevolgd worden, dat het afvalbeleid wordt uitgestippeld en opgevolgd, dat nieuwe informatica wordt toegepast, dat de samenwerkingsovereenkomst wordt uitgevoerd en nog vele andere taken.

Sinds 1 oktober 2003 beschikt Kalmthout over een duurzaamheidsambtenaar. Zijn taak bestaat uit de uitvoering van een duurzaam beleid in de gemeente, de bedrijfsinterne milieuzorg en hij ondersteunt de uitwerking van de samenwerkingsovereenkomst. Soms krijgt de milieudienst een handje toegestoken van andere diensten, wat de informatiedoorstroming tussen de verschillende diensten alleen maar ten goede komt.

Tabel 3: organigram van de milieu- en groendienst

VTE	niveau	taken en hoofdlijnen
1 Milieuambtenaar	A	diensthoofd, coördinatie van de milieu- en groendienst, samenwerkingsovereenkomst, MBP – MJP, controle en advies milieu- en andere vergunningen
4/5 ^e Stafmedewerker Groendienst	B	coördinatie groendienst, voorbereiding en begeleiding groenprojecten, organisatie groendienst, kapvergunningen
1 Duurzaamheidsambtenaar	B	coördinatie duurzaam beleid (dienstoverschrijdend), samenwerkingsovereenkomst, energiecoördinator
1 Administratief medewerker	C	administratieve ondersteuning van het algemeen milieu- en groenbeleid en meer specifiek uitwerking VLAREM, VLAREA, VLAREBO, Natuurvergunningen, Kapvergunningen
1/2 ^e Administratief medewerker	C	administratieve ondersteuning van het algemeen milieu- en groenbeleid en meer specifiek het afvalbeleid
1 Ploegbaas Groendienst	D4	werkvoorbereiding en begeleiding van groendienst, controles kapvergunningen
3 Werkmannen groendienst	D	groenverzorgers, ploegleiders
6 Arbeiders groendienst	E	Groenverzorgers
1 Arbeider zwerfvuilteam	E	Groenverzorgers, zwerfvuilteam, openbare hygiëne, recyclageparkwachter
2 Arbeiders recyclagepark	E	Recyclageparkwachters

Knelpunten

De milieudienst ervaart dat ze over voldoende personeel en materiaal beschikt om de lopende taken uit te voeren. Bij extra taken, projecten of plannen kunnen verschuivingen optreden en moeten prioriteiten gesteld worden. De rekbaarheid en inzetbaarheid van het personeel zijn niet onuitputtelijk. Vooral bijkomende administratieve taken in kader van wetgeving, samenwerkingsovereenkomst, beleidsplanning en dergelijke doorkruisen vaak de normale werking waardoor kwaliteitsverlies optreedt.

Visie

Buiten uitvoering van haar basistaken wil de milieudienst doelgroepgericht werken, en de dienstverlening blijven verbeteren.

Acties

IN5 Werking milieudienst

De gemeente garandeert dat er voldoende omkadering beschikbaar is en in de toekomst zal zijn voor de goede werking van de milieudienst. Door de verankering van de duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator in de milieudienst voor uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst en een duurzaam gemeentelijk beleid, zorgt de gemeente dat ze vlot haar milieutaken kan vervullen en het milieubewustzijn in de gemeente kan stimuleren.

IN6 GIS en milieu

Het gemeentelijk GIS²³ wordt uitgebouwd zodat de milieudienst het eenvoudig kan gebruiken voor haar taken. Dit impliceert dat minstens volgende databanken gekoppeld

²³ GIS: geografisch informatiesysteem, dit is een softwarepakket dat een grafisch programma, specifiek voor kaartmateriaal, koppelt aan een database. Hierdoor kunnen makkelijk gegevens visueel

moeten kunnen worden aan het gemeentelijk GIS: milieuvergunningen, Vlarebo (potentieel verontreinigde sites, Vlarebo-activiteiten, bodemattesten), beplantingsplannen en kapvergunningen.

3.2.2 MiNa-werkers

Actuele toestand

Sinds de komst van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst werkt de gemeente Kalmthout niet langer met MiNa-werkers. Het vraagt een te grote administratieve inspanning van de gemeente.

Beleidskader

De MiNa-werkers werden voor het eerst ter beschikking gesteld in het kader van de milieuconvenanten. Gezien het grote succes van de MiNa-werkers, werden ze ook in de samenwerkingsovereenkomst behouden. In de samenwerkingsovereenkomst wordt veel belang gehecht aan de duurzame tewerkstelling van de MiNa-werkers (80% van een ploeg werkers moet een contract van onbepaalde duur hebben). Even belangrijk zijn de door hen uitgevoerde taken, die mogen alleen afkomstig zijn uit de clusters vaste stoffen of natuurlijke entiteiten. De evaluatie gebeurt via het milieujaarprogramma. De gemeente kan de MiNa-werkers zelf in dienst nemen of werken via een derde die ze in dienst heeft.

Knelpunten

- de toepassing van MiNa-werkers vraagt te veel tijd wegens een te grote dosis administratief werk
- de begeleiding van MiNa-werkers vraagt eveneens veel inspanning en het resultaat staat vaak niet in verhouding tot de (tijds)investering

Visie

De gemeente is geïnteresseerd in MiNa-werkers voor de ondersteuning van haar milieubeleid. Wanneer de ermee samenhangende administratieve belasting afneemt kan de gemeente het heropstarten van de MiNa-werking overwegen, op voorwaarde dat de voordelen serieus opwegen tegenover de nadelen.

3.2.3 Interne milieuzorg

Actuele toestand

Kalmthout is momenteel bezig met de uitvoering van een inventarisatie met knelpuntennota. Deze inventarisatie houdt in dat de gemeentelijke diensten worden doorgelicht en hierbij worden de gemeentelijke adviesraden betrokken. De inventarisatie zal gefaseerd worden uitgevoerd. Nadat deze inventarisatie is uitgevoerd zal er een knelpuntennota worden opgesteld. Aan de hand hiervan worden acties opgesteld die de doelstellingen helpen te bereiken. Op geregelde basis worden deze acties geëvalueerd en indien nodig bijgestuurd. Het is duidelijk dat een maximale participatie van alle doelgroepen binnen de gemeente noodzakelijk is voor het goede verloop. Toch zijn er al tal van acties opgestart binnen de verschillende diensten op het vlak van interne milieuzorg. De reeds bestaande acties kaderen binnen duurzaam productgebruik, afval, water en energie.

Knelpunten

- Het draagvlak voor interne milieuzorg moet nog verder groeien.

---

voorgesteld worden verbonden met hun geografische ligging. Typische toepassingen zijn het berekenen van door wateroverlast bedreigde gebieden of de berekening van een kortste reistijd.

- De fragmentarische inventarisatie. Niet alle diensten ervaren knelpunten met betrekking tot milieu of duurzaamheid als een knelpunt.

Visie

De hoofddoelstelling van interne milieuzorg bestaat uit het inburgeren van een 'duurzame reflex' in alle geledingen van de gemeente. De milieubelasting dient tot een minimum gereduceerd te worden en de gemeentelijke werking streeft in haar voorbeeldfunctie naar dit minimum. In het gemeentelijk milieubeleid neemt preventief handelen de belangrijkste plaats in. De prioriteiten bij het opmaken van de inventaris en doelstellingen bestaan uit energie, administratie, aankoopbeleid, afval en mobiliteit.

Acties

In eerste instantie zal dit gebeuren via de acties IN14, VS2, VS3, VS24, WA20, WA21, WA22, HI2, HI5, EN3 en EN4.

IN7   Uitvoeren interne milieuzorg

De gemeente zal interne milieuzorg verder opstarten en uitvoeren.

3.2.4 Milieubarometer

Actuele toestand

Het gebruik van een milieubarometer is een nieuw instrument voor de gemeente Kalmthout. De gemeente Kalmthout zal in 2004 starten met de opmaak van de eerste milieubarometer. Deze barometer is een leer- en communicatie-instrument bestemd voor iedereen die betrokken is bij het duurzaam lokaal milieubeleid. Het toont jaarlijks relevante evoluties op het vlak van milieu via milieu-indicatoren. In 2003 werd een eerste oefening van de milieubarometer gemaakt voor indicatoren, waarvoor de gegevens reeds voorhanden waren. Hoewel er nog geen milieubarometer werd opgesteld, zijn er tal van indicatoren die systematisch worden bijgehouden en richtinggevend zijn voor het milieubeleid. De opmaak van een milieubarometer bestaat uit het bij elkaar brengen van een aantal indicatoren die een weerspiegeling zijn van de vooruitgang op gebied van duurzaam gemeentelijk beleid.

Beleidskader

Doordat Kalmthout de cluster instrumentarium op niveau 2 ondertekende, verbindt de gemeente zich tot de opmaak van een milieubarometer. Tijdens de duur van de overeenkomst zal de gemeente aan de hand van een milieubarometer de toestand van het milieu opvolgen. Dit houdt in dat een set indicatoren (meetbare doelstellingen) wordt opgesteld en opgevolgd. De milieubarometer zal ingezet worden als beleidsondersteunend instrument. Het is geen evaluatie-instrument voor de beoordeling van de bepalingen van deze overeenkomst.

Knelpunten

Het is niet eenvoudig om een set duurzame indicatoren te kiezen die representatief zijn voor het milieu- en duurzaam beleid van een gemeente. Representatieve cijfergegevens zijn heel vaak niet beschikbaar binnen de gemeente en andere gegevens zijn vaak subjectief.

Actie

IN8   Opmaak van een milieubarometer

De gemeente zal een milieubarometer opstellen bestaande uit een set van minimum 15 milieu-indicatoren inzake milieu en natuur.

3.2.5 Inventarissen en MMIS²⁴

Actuele toestand

De administratieve werking van de gemeente Kalmthout is momenteel sterk gedigitaliseerd. Het plannenregister en de bouw- en verkavelinggegevens zijn gekoppeld aan het GIS systeem. Dit jaar wordt gestart met de invoering van alle milieuvergunningen en bodemattesten. De natuur- en milieugegevens moeten eerst nog geïnventariseerd worden. De gemeente beschikt reeds over databanken met daarin de kapvergunningen en gegevens over het slukstortbeheer. Er zijn digitale registers met betrekking tot milieuvergunningen (VLAREM), potentieel verontreinigde sites (VLAREBO) en de bodemattesten van OVAM voor het grondgebied Kalmthout. Internetaansluiting en -toepassingen zijn op alle computers van de milieudienst voorzien.

De milieudienst heeft momenteel een eigen milieuklachtenstelsel in de vorm van een digitale databank met een gelinkt opvolgingsstelsel. Dit geldt eveneens voor de politiediensten. Mensen kunnen met hun klachten terecht bij de milieudienst (= het centrale meldpunt) of bij de politie. Klachten of meldingen worden dan bij die diensten geregistreerd.

Vanuit de samenwerkingsovereenkomst wordt geëist dat de gemeente meewerkt aan verschillende databanken: het MKROS²⁵, het natuurvergunningenloket, het milieuvergunningenloket en de gewestelijke rioleringsdatabank. Voor milieuklachten die onder de bevoegdheid van de gemeente vallen, zal de gemeente gebruik maken van MKROS, zodra dit operationeel is. De gemeente heeft geen natuurvergunningendatabank wegens een beperkt aantal vergunningsprocedures, maar ze onderschrijft wel het belang van de databank en zal deelnemen aan de invulling van deze databank binnen de gestelde termijnen. De gemeente heeft een eigen milieuvergunningendatabank waarin alle vergunningen zijn ingevoerd. De milieudienst gebruikt deze databank voor opzoekwerk, maar ook als dossieropvolgingsstelsel. Momenteel heeft de gemeente geen digitale rioleringsdatabank. Ze onderzoekt of ze het kosteloos door het Vlaamse gewest ter beschikking gestelde GIS-systeem zal gebruiken of een eigen GIS-toepassing zal aanschaffen of opmaken.

Beleidskader

De samenwerkingsovereenkomst vormt hier het beleidskader. Een aantal toepassingen kan maar starten nadat het Vlaams gewest groen licht geeft. Het MKROS bijvoorbeeld moest eerst opgemaakt worden door het gewest, dan gunstig geëvalueerd door 80% van de proefgemeenten.

Knelpunten

- Momenteel is alleen het natuurvergunningenloket operationeel, de overige databanken van het Vlaamse gewest zijn nog niet in werking. De gemeente Kalmthout ligt op digitaal vlak echter niet stil. Als de in het vooruitzicht gestelde databanken niet voldoende professioneel en compatibel zijn, zullen de gemeentelijke inspanningen niet teniet worden gedaan.

---

²⁴ MMIS: het gewestelijk Milieu Management Informatiesysteem heeft als doel de milieuinformatie beter en efficiënter beschikbaar te stellen aan alle overheidsinstanties die hierbij betrokken zijn. Het MMIS werkt met een organisatiestructuur waarbij alle betrokken partijen een rol spelen en mee participeren aan de besluitvorming over MMIS-projecten. Het MMIS is een geheel van vier databanken (MKROS, natuurvergunningenloket, milieuvergunningenloket, gewestelijke rioleringsdatabank) waarop milieuinformatie verzameld wordt en die door gewest en gemeenten geraadpleegd kunnen worden.

²⁵ MKROS: het Milieuklachten-, registratie- en opvolgingsstelsel is een informaticasysteem waarbij centraal op Vlaams niveau milieuklachten verzameld worden en waar er gekeken kan worden hoe de opvolging verloopt.

Visie

De gemeente Kalmthout onderschrijft het nut van digitale databanken zoals beschreven in de toelichting bij de samenwerkingsovereenkomst. Ze is er echter van overtuigd dat de toepassingen en voordelen vooral voor hogere overheden van groot belang zijn en in mindere mate voor burgers en lagere overheden. Ze wil graag inspelen op het gebruik van MMIS maar gaat hierbij omzichtig te werk: de reeds ingevoerde gegevens moeten eenvoudig getransfereerd kunnen worden en in de mate van het mogelijke moeten de huidige systemen kunnen blijven gebruikt worden.

Actie

IN9 Op- en uitbouw van elektronische milieu-informatie

De gemeente zal elektronische milieu-informatie opslagen, structureren en ter beschikking stellen van de eigen diensten. Waar vereist, stelt zij die informatie ter beschikking van het Vlaams gewest. Ze zorgt ervoor dat er de juiste hardware aanwezig is en dat er voldoende opgeleid personeel is om de vlotte werking te verzekeren.

IN10 Gebruik maken van MKROS

Voor milieuklachten die onder de bevoegdheid van de gemeente vallen, zal de gemeente gebruik maken van MKROS, zodra dit operationeel is. De gemeente zal daartoe binnen 6 maanden na de ter beschikkingstelling een aansluiting aanvragen. Ten laatste 6 maanden na kennisgeving van aansluiting zal de gemeente gebruik maken van MKROS voor het registreren en opvolgen van meldingen van milieuklachten.

IN11 Gebruik maken van natuurvergunningenloket

De gemeente neemt deel aan de invulling van deze databank.

IN12 Gebruik maken van de gewestelijke rioleringsdatabank

De gemeente zal deelnemen aan de invulling van deze databank wanneer deze operationeel wordt. Hiervoor zal de Rioref-standaard worden opgevolgd. Deze maakt een uitwisseling van gegevens tussen gemeente en andere niveaus mogelijk.

IN13 Gebruik maken van het milieuvergunningenloket

De gemeente zal deelnemen aan de invulling van deze databank wanneer deze operationeel wordt.

3.2.6 Andere diensten en integratie

In het deel 3.2.3 Interne milieuzorg werd het belang van integratie al eventjes aangerakt. Het kluwen van relaties tussen de verschillende diensten is zeer complex. De materie 'milieu' is hier geen uitzondering op. Goede relaties en efficiënt overleg zijn dus uitermate belangrijk om onbegrip en onwil te voorkomen. Meer nog, ze zorgen voor een synergetisch effect, waarbij de som van de kennis en competenties van de verschillende gemeentediensten groter is, dan de afzonderlijke delen.

Actuele toestand

Eén keer per week wordt er een overleg tussen de verschillende gemeentelijke diensthoofden gehouden, het ambtelijk overleg. Op dit ambtelijk overleg komen niet alleen onderwerpen m.b.t. milieu en de samenwerkingsovereenkomst aan bod, maar alle projecten en thema's die op de gemeentelijke agenda staan.

Knelpunten

Geen

Visie

Voor een efficiënt milieubeleid is het essentieel dat het milieubewustzijn geïntegreerd is in de werking van de verschillende diensten. Een belangrijke onderdeel van deze integratie is frequent overleg tussen betrokken diensten, dit wordt dan ook als een onmisbaar gebeuren ervaren.

Acties

IN14 Ambtelijke werkgroep

Elke week wordt er een diensthoofdenoverleg gehouden waar de milieuambtenaar deel van uitmaakt. Er wordt vergaderd rond concrete thema's, die voldoende ruim op voorhand bekend gemaakt worden. De duurzaamheidsambtenaar neemt deel aan het overleg indien er thema's worden behandeld die in relatie staan met duurzaamheid.

IN15 Opstart thematisch overleg

Naar aanleiding van concrete vragen of projecten wordt er een thematisch overleg gehouden met de direct betrokken personen. Dit overleg kan behoorlijk informeel gebeuren.

3.2.7 Toezicht

Actuele toestand

Toezicht op de milieumisdrijven die onder de bevoegdheid van de gemeente vallen, wordt uitgeoefend door de milieuambtenaar en de politie van de politiezone Grens. De milieuambtenaar en het milieuteam binnen de politiezone Grens zijn bevoegd om op te treden conform artikel 58 van Vlarem I. Controles en klachten worden gezamenlijk uitgevoerd door de milieudienst en politie. De politie stelt een PV op en er wordt een technisch verslag van de milieuambtenaar aangehecht. Voor staalname en analyse kan de gemeente beroep doen op het PIH. In 2002 is een overleg gestart tussen de drie (Essen, Wuustwezel en Kalmthout) gemeentelijke milieudiensten, diensten ruimtelijke ordening, burgemeesters en politiediensten met als doel het toezicht te coördineren. De milieudienst heeft een opvolgsysteem voor het opsporen, behandelen en verwijderen van sluikstorten.

Beleidskader

De VLAREM-wetgeving verdeelt hinderlijke inrichtingen in 3 verschillende klassen. Inrichtingen van 1ste klasse worden gecontroleerd door AMINAL afdeling milieu-inspectie. De gemeente mag optreden tegen inrichtingen van 3de of 2de klasse (inrichtingen die het minste risico voor het milieu zouden opleveren) of mag bepaalde technische controles uitvoeren bij inrichtingen van 1ste klasse. Artikel 58 van VLAREM I bepaalt welke personen bevoegd zijn om controle uit te oefenen op de klasse 2 en 3 bedrijven. De samenwerkingsovereenkomst bepaalt dat een gemeente moet beschikken over zulk een bevoegd persoon. Ook de lokale politie heeft een taak op het vlak van milieuhandhaving. Een van haar basistaken is de 'handhaving van de openbare orde' en hier vallen ook milieuproblematiek en verkeer onder. Als dusdanig moet er binnen elke lokale politiezone personeel zijn dat zich met deze problematiek bezighoudt en waar de aangesloten gemeenten op kunnen beroepen.

Knelpunten

- De samenwerking tussen de milieudienst en de politiezone Grens verloopt niet altijd even vlekkeloos. Waar milieudienst en politiezone Grens idealiter evenwaardige partners zijn, elk met zijn eigen sterktepunten, blijkt er in de praktijk een onevenwicht te bestaan qua betrokkenheid en prioriteiten.
- De milieudienst heeft niet de tijd en middelen (personeel) om het toezicht op zich te nemen.
- Rechtbanken vervolgen geen gemeentelijke verordeningen meer, aangezien de gemeenten zelf de mogelijkheid hebben tot het opleggen van administratieve sancties.

In de politiezone Grens zijn die administratieve sancties nog niet uitgewerkt en wordt er ook niet aan gewerkt. De reglementen van de gemeenten uit de politiezone Grens zijn onvoldoende op elkaar afgestemd.

Visie

Er is geen structureel onderbouwde visie op toezicht vanuit de gemeentebesturen in de politiezone.

Actie

IN16 Toezicht op milieudelicten

Het dagdagelijks toezicht (registratie klachten, opmaken PV's, bemiddelen bij conflicten,...) op milieudelicten zal georganiseerd worden in samenwerking met de milieucel van de Politiezone Grens. De milieucel kan beroep doen op de expertise van de milieudienst voor technische zaken.

IN17 Afstemmen gemeentelijke milieuregels

De binnen de politiezone Grens verschillende gemeentelijke milieureglementeringen worden beter op elkaar afgestemd.

IN18 Administratieve sancties voor milieumisdrijven

Met de politiezone Grens en de gemeenten daaruit worden afspraken gemaakt over het toepassen van administratieve sancties voor milieumisdrijven. Er wordt onderzocht of deze taak kan opgedragen worden aan een derde partij zoals de intercommunale IGEAN.

3.2.8 Samenwerkingsverbanden

Actuele toestand

De gemeente weet zich voor haar milieubeleid ondersteund door een hele reeks partners. Als lid van VVOG heeft ze toegang tot technisch advies en opleidingen. IGEAN geeft juridisch en technisch advies. Het PIH organiseert studiemomenten en levert technisch-wetenschappelijke informatie aan de milieudienst.

Kalmthout kan beroep doen op de LOGO²⁶ Antwerpen Noord en de daar tewerkgestelde medisch milieukundigen, voor problemen op het raakvlak tussen milieu en gezondheid.

Visie

Kalmthout wenst voor haar milieubeleid samen te werken met betrouwbare partners, die de eigenheid van de gemeente kennen en respecteren. De samenwerking moet voor het milieu in de gemeente een wezenlijk voordeel opleveren, materieel of immaterieel (milieukennisopbouw binnen diensten, invloed op milieubeleid, PR ten voordele van het milieu,...).

Actie

IN19 Samenwerkingsverbanden behouden of aangaan

Samenwerkingsverbanden die een voordeel opleveren voor het gemeentelijk milieu worden behouden of aangegaan.

---

²⁶ LOGO: is de afkorting van Lokaal GezondheidsOverleg. Dit is een samenwerkingsverband voor 'gezondheidsoverleg en -organisatie' dat instaat voor de coördinatie en ondersteuning van het lokale gezondheidsoverleg.

3.3 MiNa-raad

Actuele toestand

De milieuraad van Kalmthout werd opgericht door de gemeenteraad in 1992. De milieuraad heeft een adviserende taak naar overheidsbeslissingen en beleidsopties. Daarnaast is de milieuraad een belangrijke schakel tussen overheid en burger en deze schakel zorgt voor een betere doorstroming van informatie en initiatieven in beide richtingen. Naast verschillende belangengroepen zijn alle milieu- en natuurverenigingen, die gevestigd en werkend zijn in Kalmthout en erkend zijn door het schepencollege, lid van de milieuraad.

De gemeente heeft niveau 2 ondertekend van de samenwerkingsovereenkomst en is daardoor verplicht om minstens 2 maal per jaar een open vergadering van de milieuraad te organiseren.

Knelpunten

De huidige samenstelling die door de samenwerkingsovereenkomst geëist wordt voor de milieuraad, wordt niet bereikt (het aantal vrouwen is lager dan 1/3de van de stemgerechtigde leden). De opkomst is aan de lage kant voor de gemeente Kalmthout en de leden van de milieuraad zijn moeilijk te motiveren, waardoor er weinig eigen initiatieven worden genomen.

Visie

Een goed, participatief, werkende milieuraad is een waardevol instrument voor de uitvoering van het milieubeleid. De milieuraad adviseert het College van Burgemeester en Schepenen en kan zelf initiatieven nemen ter bevordering van milieu en natuur. Door participatie wordt de betrokkenheid van de inwoners vergroot. Een goed werkende milieuraad vergroot het draagvlak voor het milieubeleid en maakt het makkelijker om milieubeleid in de praktijk te brengen. De gemeente ondersteunt de milieuraad zo dat haar werking goed verloopt.

Actie

IN20 Goed werkende milieuraad

De gemeente wil een goed werkende wederzijdse ondersteuning opbouwen met een participatief werkende milieuraad. De gemeente brengt een budget, personeel en lokalen in, de milieuraad geeft gefundeerd advies en onderneemt eventueel zelf acties. De verslagen van de milieuraad zullen op de website van de gemeente verschijnen. De agenda en de verslagen van van de gmeenteraad zullen aan de milieuraad bekend worden gemaakt, zodat zij beter kunnen inspelen op de gemeentelijke actualiteit.

IN21 Afsprakennota opmaken

De milieuraad zal in samenwerking met het gemeentebestuur een afsprakennota opmaken en door beide partijen laten goedkeuren.

4 Vaste stoffen

Het hoofdstuk vaste stoffen gaat over productgebruik, afval en bodem. **Productgebruik** is een essentieel onderdeel van onze consumptiemaatschappij. Jammer genoeg wordt de milieukost hier bijna nooit bij in rekening gebracht. Tomaten of bloemen uit Spanje naar hier getransporteerd doen het CO₂ gehalte toenemen. De toekomstige problemen door het broeikaseffect worden echter niet in hun prijs meegerekend. De kostprijs van de afvalverwerking van het wegwerpbestek van het verjaardagsfeestje van uw jongste spruit, wordt niet in de winkel doorgerekend. Door (milieu)bewuste keuzes te maken bij de keuze van producten kan een deel van de milieukost verminderd worden.

Iedereen produceert **afval**, iedereen wil er van af maar (bijna) niemand wil een afvalverwerkingsinstallatie in zijn buurt. Vanuit milieustandpunt zijn bepaalde verwerkingsmethoden meer gewenst dan andere. Dit is uitgezet in de 'ladder van Lansink': best van al wordt 'afval' vermeden, anders best hergebruikt, als dat niet mogelijk is recyclage, de volgende optie is verbranding met energierecuperatie, dan verbranding zonder energierecuperatie, en als er echt geen andere oplossing is kan er over storten gedacht worden.

Bodemverontreinigingen ontstaan meestal door ongevallen of doordat iets waar men van af wil in de bodem terecht komt. De oorzaken zijn bijna zo verscheiden als de bodemverontreinigingen zelf: een lekke opslagtank, een industriële werkplaats waar jarenlang kleine beetjes olie gemorst zijn, neerddwarrelend metaalstof uit een nabijgelegen fabriek, een oude huisvuilstortplaats,... Het was daarbij nooit de bedoeling de bodem te verontreinigen maar het resultaat is dat er vaak toxische concentraties achterblijven. Een zaak blijft bij alle bodemverontreinigingen hetzelfde: de kostprijs van een sanering is altijd hoog.

4.1 Milieuverantwoord productgebruik

4.1.1 Actuele toestand

De gemeente heeft reeds verscheidene handelingen uitgevoerd in het kader van milieuverantwoord productgebruik. Zo worden gemeentelijke publicaties op kringlooppapier gedrukt. Dienstmededelingen en berichten worden via geïnformatiseerde kanalen verstuurd wat een vermindering van papiergebruik als gevolg heeft. Ook de cateringproducten worden op een milieuverantwoorde manier aangeboden, er worden geen wegwerpbekers gebruikt en drank wordt in herbruikbare flessen aangekocht. Het gebruik van bestrijdingsmiddelen is momenteel reeds zeer klein. In openbaar groen worden nooit onkruidverdelgers gebruikt, noch in bermen, parken of plantsoenen. Sinds enkele jaren worden reeds milieuvriendelijke en duurzame producten gebruikt, zoals milieuvriendelijke organische brandstof, organische meststoffen en niet-verduurzaamde boompalen. Voor de bouw- en onderhoudsmaterialen wordt gebruik gemaakt van COPRO gekeurde secundaire grondstoffen en het hout van gerooide gemeentelijke straatbomen wordt in de mate van het mogelijke hergebruikt.

Zoals uitgebreider beschreven in paragraaf 6.1.3.2 Gemeentelijk groenbeleid, werkt de gemeente rond pesticidenreductie. Onkruidbestrijding op verhardingen zal stelselmatig op alternatieve manieren gebeuren, zoals met het gebruik van onkruidborstels en -branders. Op onverharde bodem zoals in perken, plantsoenen en op bermen worden al jaren geen bestrijdingsmiddelen meer gebruikt door de gemeentelijke groendienst.

Bovenstaande paragrafen beschrijven het milieuverantwoord productgebruik binnen de gemeente. Op het milieuverantwoord productgebruik bij burgers en bedrijven heeft een gemeente veel minder vat.

4.1.2 Beleidskader

Bestrijdingsmiddelengebruik door openbare diensten

Het decreet (31-01-2002) 'houdende vermindering van het gebruik van bestrijdingsmiddelen door openbare diensten in het Vlaamse Gewest' bepaalt dat het openbare diensten vanaf 1 januari 2004 verboden is om bestrijdingsmiddelen te gebruiken op het openbaar domein. De openbare diensten kunnen wel een uitzondering aanvragen als zij tijdig een reductieplan indienen. Met behulp van een reductieplan moet een openbaar bestuur er in slagen om tegen ten laatste 2015 geen bestrijdingsmiddelen meer te gebruiken.

VLAREA²⁷

Bepaalde afvalstoffen kunnen aangewend worden als secundaire grondstoffen. De Vlaamse regering stelt de lijst op van afvalstoffen die wettelijk mogen gebruikt worden als secundaire grondstoffen alsmede de voorwaarden inzake samenstelling en/of gebruik. Een gebruikscertificaat attesteert de conformiteit met de gestelde voorwaarden.

---

²⁷ Besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 1997 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en -beheer (B.S. 16 april 1998).

Samenwerkingsovereenkomst

Kalmthout ondertekende de cluster vaste stoffen op niveau 2. Op niveau 1 wordt voor milieuverantwoord productgebruik alleen de indeling gemaakt in werking binnen de eigen diensten. Hierbij zal de gemeente milieuverantwoord productgebruik implementeren in de werking van de eigen diensten. Er wordt minstens het milieuverantwoord productgebruik van de volgende prioritaire producten geïmplementeerd: bestrijdingsmiddelen, duurzaam geëxploiteerd hout en secundaire grondstoffen, minstens voor compost en breekpuin. Voor bestrijdingsmiddelen wordt het milieuverantwoord productgebruik aangetoond door middel van een inventaris. Voor alle andere producten wordt het milieuverantwoord productgebruik aangetoond door te rapporteren over het aankoopgedrag van de gemeente. Op niveau 2 zal de gemeente het milieuverantwoord gebruik van producten stimuleren bij de eigen gemeentelijke diensten. Voor de werking naar buiten uit zal de gemeente het milieuverantwoord gebruik van producten bovendien stimuleren door jaarlijks een actieve sensibilisatie te voeren met betrekking tot minstens één product. Daarnaast voert de gemeente jaarlijks een passieve sensibilisatie voor minstens drie producten en zal ze het milieuverantwoord gebruik van producten stimuleren bij de scholen.

4.1.3 Knelpunten

- de prijs van duurzame producten is te hoog wat de verantwoording bemoeilijkt
- niet iedereen beschikt over voldoende informatie om voor duurzame oplossingen te kiezen of te vragen in bestekken.
- het aanbod van duurzame producten is te klein
- niet alle ambtenaren zijn zich bewust van de mogelijkheden of zijn overtuigd van de wenselijkheid van milieuvriendelijk productgebruik
- de beleidsvisie is niet voor alle werknemers even duidelijk of is onvoldoende doorgedrongen
- de kerkhoven vormen inzake bestrijdingsmiddelen een ernstig probleem
- de zware inspanningen van de overheid om het chemisch bestrijdingsmiddelengebruik terug te dringen, worden deels tenietgedaan door het onverminderde gebruik door (landbouw-)bedrijven, particulieren en beheerders van (spoor)wegen.

4.1.4 Visie

Kalmthout heeft kennis opgebouwd rond duurzaam –en dus automatisch milieuverantwoord-productgebruik en heeft op een aantal gebieden al de overstap naar milieuverantwoord productgebruik gemaakt. Nu komt het er op aan, om die kennis en overstap te bestendigen en uit te breiden. De gemeente zal blijvend kennis vergaren via ondersteuning door derden, opzoeken en opleidingen. De opgedane kennis is beschikbaar en wordt doorgegeven binnen de gemeentelijke diensten. Om efficiënt duurzaam productgebruik te bestendigen, wordt er afgesproken om in het aankoopbeleid en het productgebruik rekening te houden met de mate waarin handeling/product milieuverantwoord is. Milieu wordt mee opgenomen als criterium in alle bestekken. De gemeente geeft in haar aankoopbeleid de voorkeur aan duurzame producten. Er wordt getracht de eigen werknemers te overtuigen van de wenselijkheid van duurzaam productgebruik. Alle gemeentelijke diensten hebben daardoor een voorbeeldfunctie voor de burgers. De bevindingen van de gemeente zullen worden gedeeld met haar inwoners.

Samengevat:

- kennis vergroten, verspreiden en beschikbaar maken
- gericht aankoopbeleid door duidelijk afspraken en bestekken, bewuste keuze voor milieuverantwoorde producten en diensten
- voorbeeldfunctie voor de burgers, informatie voor geïnteresseerde burgers

4.1.5 Acties

VS1 Duurzaam productgebruik

De gemeente zal waar mogelijk voorkeur geven aan duurzame, biologische en fair trade producten gebruiken. Zij zal acties ondernemen rond haar gebruik van wagens, kantoomaterialen, cateringproducten, schoonmaakmiddelen, bestrijdingsmiddelen, materialen voor tuin- en groenaanleg onderhoud en meubilair, bouw- en onderhoudsmaterialen en eventueel nog andere. In het milieujaarprogramma wordt verder gedetailleerd hoe het duurzaam productgebruik binnen een bepaalde productgroep verwezenlijkt moet worden.

VS2 Kennisdoorstroming duurzaam productgebruik

De gemeente bouwt kennis op over milieuverantwoord – inclusief spaarzaam – productgebruik door samenwerking met instanties, vorming van de personeelsleden en ervaringen met producten. De milieudienst verzamelt deze kennis en helpt de overige diensten met hun vragen hier rond.

VS3 Communicatie duurzaam productgebruik

Met hulp van de kennis uit actie VS2 worden de gemeentelijke werknemers overtuigd en aangemoedigd tot duurzaam en spaarzaam productgebruik. Eens het duurzaam productgebruik goed loopt binnen de diensten wordt hierover gecommuniceerd naar de burgers zodat die worden aangezet tot duurzamer aankoopgedrag. Geïnteresseerde burgers kunnen altijd terecht bij de milieudienst. De milieudienst fungeert als aanspreekpunt voor vragen over productgebruik voor eigen personeel en inwoners van de gemeente.

VS4 Subsidie voor manifestaties

Er zal een handleiding worden opgesteld voor verenigingen die een manifestatie willen organiseren. Er zullen een aantal maatregelen i.v.m. duurzaam productgebruik worden geformuleerd (zoals het drukken op gerecycleerd papier, het gebruiken van herbruikbare bekers, ...). Indien deze maatregelen worden nageleefd door de vereniging, heeft zij recht op een subsidie.

VS5 Informatieplaatjes aanbrengen

Er zullen informatieplaatjes worden aangebracht op openbare producten die van duurzame producten zijn gemaakt. Zo zal bij het plaatsen van bijvoorbeeld een bank die werd gemaakt van FSC²⁸-gelabeld hout er een informatieplaatje worden aangebracht. Dit zorgt voor een extra sensibiliserende factor.

VS6 Duurzaam productgebruik stimuleren bij scholen

In de scholen worden sensibilisatieacties in het kader van duurzaam productgebruik uitgevoerd. Zo zal de gemeente zorgen voor intercommunale-aankoop van duurzame producten (door ovam gesubsidieerd).

VS7 Bestrijdingsmiddelen particulieren

Er wordt een gemeentelijke verordening voor bermen en toebehoren opgesteld. Deze verordening zal o.a. stellen dat burgers van Kalmthout geen bestrijdingsmiddelen mogen gebruiken in de berm voor hun woning (openbaar domein).

---

²⁸ FSC: Forest Stewardship Council. FSC-gelabeld hout, is hout afkomstig uit bossen die op een verantwoorde manier worden beheerd en onafhankelijk gecertificeerd volgens de regels van het Forest Stewardship Council.

4.2 Afval

4.2.1 Actuele toestand

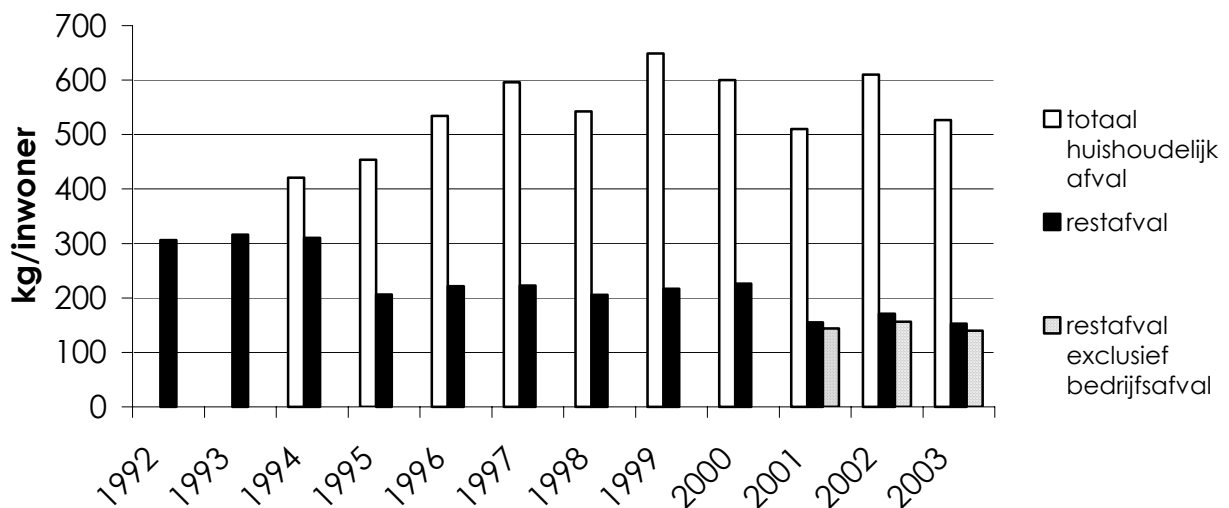
Het verloop van de ingezamelde hoeveelheid afval per inwoner wordt weergegeven in Tabel 4, Tabel 5 en Figuur 7. In 2003 werd er in totaal 527 kg afval per inwoner ingezameld, waarvan 153 kg niet selectief afval inclusief bedrijfsafval. Er werd dus 71% selectief ingezameld. Vanaf 2001 worden er eveneens afvalcijfers weergegeven van restafval exclusief bedrijfsafval. Het bedrijfsafval maakt ongeveer 8% uit van het totale restafval. Volgens de cluster Vaste stoffen niveau 2 van de samenwerkingsovereenkomst moet de gemeente vanaf 2004 maximaal 150 kg restafval per inwoner per kalenderjaar inzamelen.

Tabel 4: De afvalcijfers van de hoeveelheid totaal huishoudelijk afval te Kalmthout.

Jaar	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
totaal huishoudelijk afval (kg/inwoner)	421,1	453,7	534,0	596,1	542,6	649,0	600,3	510,0	610,3	526,8

Tabel 5: De afvalcijfers van de hoeveelheid restafval te Kalmthout.

Jaar	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Restafval (kg/inwoner)	306,0	316,4	310,5	206,1	221,7	222,5	205,8	216,7	226,4	155,3	171,0	152,6
Restafval exclusief bedrijfsafval (kg/inwoner)										144,0	156,5	139,7

Figuur 7: De afvalcijfers van de gemeente Kalmthout.

Uit de bovenstaande figuur blijkt dat de totale hoeveelheid huishoudelijk afval eerst een flinke toename ondervond t.e.m. 1999. Daarna bleef de totale hoeveelheid afval

schommelen tussen de 500 en 600 kg per inwoner. De hoeveelheid restafval vertoont een dalende lijn vanaf 1992 t.e.m. 2003. In het 'Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003-2007' worden doelstellingen i.v.m. afvalcijfers beschreven. Tegen 2007 mag er op Vlaams niveau gemiddeld maar 150 kg restafval/inwoner zijn, op gemeentelijk niveau is dat 200 kg/inwoner. Hier voldoet Kalmthout dus al aan zowel voor het restafval inclusief als exclusief het bedrijfsafval (respectievelijk 152,6 kg/inwoner en 139,7 kg/inwoner). De voornaamste moeilijkheid die de gemeente zal hebben om hieraan te blijven voldoen, is zorgen dat de afvalfracties niet groter worden, ondanks de nog steeds toenemende consumptie per inwoner. Om dit te bereiken moet de effectieve afvalpreventie met 2% per jaar stijgen (OVAM 2002).

Restafval, GFT+²⁹, papier & karton, PMD³⁰ en grof vuil worden huis-aan-huis opgehaald. Een heel aantal andere afvalstoffen wordt op het containerpark ingezameld. De inzameling van papier en karton en de blauwe PMD zakken kadert in het globaal FOST Plus ³¹ project. Het gewoon huishoudelijk afval wordt opgehaald in groene (voor verteerbaar GFT+) en grijze (voor restafval) containers. Hiervoor werkt de gemeente met een Diftarsysteem met volume/frequentieregistratie. dit houdt in dat alle containers een ingebouwde chip hebben die geregistreerd wordt bij elke lediging. Het afval wordt niet gewogen, maar men betaalt een vast bedrag voor elke lediging van de containers.

Op het recyclagepark worden volgende fracties nog steeds aanvaard: papier en karton, PMD, steenpuin, licht gewapend beton, verontreinigd zand en plaaster, afbraakhout, ijzer en metalen, wit en gekleurd glas, snoeihout, groenafval, textiel, autobanden, AEEA, motorolie, huishoudbatterijen, kurkenstoppen, herbruikbare huisraad en groot huisvuil. Voor de meeste afvalstoffen moet er betaald worden op het recyclagepark en deze betaling gebeurt via een strippenkaart. Bij aankomst op het park wordt een aantal strippen afgestempeld, afhankelijk van het soort afval en het volume.

Het in de vorige paragrafen beschreven afvalbeleid behandelde de inzamelmethoden in de gemeente. Die worden geflankeerd door maatregelen voor preventie en hergebruik. Er is een overeenkomst met het kringloopcentrum 'Noorderkempem Mensenhulp vzw' te Kapellen. Het kringloopcentrum komt bruikbare huisraad, kleding, speelgoed, enz. gratis op aanvraag ophalen bij inwoners van Kalmthout. De samenwerking met de kringloopwinkel beperkt hierdoor de hoeveelheid grof vuil die definitief verwerkt moet worden. Een belangrijke pijler voor afvalpreventie is het compostbeleid van de gemeente. Dit is erop gericht zoveel mogelijk mensen aan te zetten tot het zelf composteren van hun GFT+. De gemeente verkoopt daarom zelf compostvaten en het vat met beluchtingstok wordt thuis geleverd (€ 17,00). In Kalmthout zijn een tiental compostmeesters actief. Compostmeesters zijn groenbewuste inwoners die een speciale opleiding hebben gevolgd over thuiscomposteren en die hun kennis dagelijks in de praktijk omzetten. Ze geven af en toe demonstraties met tekst en uitleg op de compost-demoplaats naast het recyclagepark. Groepen of scholen kunnen een bezoekje brengen na afspraak met de milieudienst. De burgers kunnen beschikken over een GFT+-container van maximaal 80 liter, die 1 keer in de twee weken wordt opgehaald en geledigd. Dit is eveneens een maatregel om inwoners aan te zetten tot thuiscomposteren. Op de website van de gemeente en in het gemeentelijk informatieblad (Tussen Hei en Maatjes) worden er geregeld tips gegeven i.v.m. afvalpreventie en er zijn eveneens antireclamestickers te verkrijgen. De intercommunale IGEAN brengt een afvalkrant met informatie uit voor de inwoners.

---

²⁹ GFT+: groenten-, fruit- en tuinafval plus de natte papierfractie zoals wegwerpluiers, papieren zakdoeken, servetten, koffiefilters, ...

³⁰ PMD: plastic flessen en flacons, metalen verpakkingen en drankkartons.

³¹ FOST Plus is een vzw waarbij 6.285 bedrijven aangesloten zijn. FOST Plus is een vzw die vanuit de privé-sector is ontstaan om in samenwerking met alle actoren in het systeem (industrie, consumenten, gemeenten, intercommunales, recycleurs, ...) een oplossing te bieden voor het beheer van het huishoudelijke verpakkingsafval.

4.2.2 Beleidskader

Het afvalstoffendecreet³²

Dit decreet geeft de gemeentebesturen de taak om, al dan niet in samenwerking met andere gemeenten, de huishoudelijke afvalstoffen op te halen en/of in te zamelen. Het decreet stelt dat afvalstoffen in de eerste plaats moeten worden voorkomen of nuttig toegepast worden. Verwijdering van afvalstoffen komt op de laatste plaats. Dit decreet werd verder uitgewerkt in het VLAREA, waarin o.a. de aanvaardingsplicht en terugnameplicht werden opgenomen voor een aantal fracties waaronder AEEA³³, afvalbanden, accu's en batterijen. Het bevat eveneens een afvalstoffencatalogus, alsook de voorwaarden voor het gebruik van afvalstoffen als o.a. bouwstof en meststof.

Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003-2007

In dit plan wordt het 'duurzaamheidsscenario' uitgekozen als afvalbeleid voor de periode 2003-2007. Hierbij wordt er van uitgegaan dat een deel van de bevolking en de producenten verregaande preventie-inspanningen zullen doen. Om die inspanningen te bekomen zijn er 134 acties uitgewerkt voor Vlaanderen. Een van de doelstellingen is om in 2007 gemiddeld nog maar 150 kg restafval per inwoner per jaar over te houden. Om dit te bereiken moet, onder andere, het aandeel van de thuiscomposteerders tegen 2007 stijgen naar 36% van de bevolking in GFT-gemeenten³⁴. Om de jaarlijkse groei (door bevolkingstoename en/of economische groei) van de afvalberg te compenseren, is er elk jaar 2% bijkomende afvalpreventie nodig.

Samenwerkingsovereenkomst

De gemeente heeft de cluster Vaste stoffen op niveau 2 ondertekend en zal dus de specifieke bepalingen hieromtrent moeten opvolgen. Op niveau 1 wordt geëist dat de gemeente de selectieve inzameling van de eigen bedrijfsafvalstoffen organiseert binnen haar diensten. Naar buiten toe zal de gemeente afvalpreventie stimuleren bij haar inwoners door het uitvoeren van acties en maatregelen, zoals het aanbieden van compostvaten of andere middelen om thuis te composteren en via het aanbieden van anti-reclamestickers. Daarnaast zal de gemeente jaarlijks een actieve sensibilisatie rond de preventie van minstens één afvalstof uitvoeren. Er wordt eveneens samengewerkt met minstens een erkend kringloopcentrum. De acties en maatregelen die de gemeente uitvoert, dienen ertoe te leiden dat vanaf 2005 maximaal 200 kg restafval per inwoner per kalenderjaar wordt ingezameld. Op niveau 2 worden strengere bepalingen geformuleerd. Zo zal de gemeente afvalpreventie stimuleren door een netwerk van compostmeesters uit te bouwen. Vanaf 2005 zal de gemeente een politiereglement opstellen met betrekking tot afvalarme evenementen. Nu wordt er maximaal 150 kg restafval per inwoner in 2005 geëist. De gemeente zal de preventie van afvalstoffen, het hergebruik van afvalstoffen en de selectieve inzameling van afvalstoffen stimuleren bij de scholen. Het principe "de vervuiler betaalt" zal vertaald worden in het beleid van de gemeente.

4.2.3 Knelpunten

- Minimum 2% bijkomende afvalpreventie nodig per jaar en het percentage thuiscomposteerders moet tegen 2007 stijgen naar 36%
- De gemeente kan invloed uitoefenen op het afvalgedrag van haar inwoners maar het product- en verpakkingsbeleid wordt op hoger niveau beslist. Doortastend product- en verpakkingsbeleid kan de afvalcijfers verder drukken.

³² Decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen.

³³ AEEA: afgedankte elektrische en elektronische apparatuur

³⁴ Het Vlaams Gewest gaat ervan uit dat in de landelijke gemeenten de bevolking ruimte heeft om te composteren en om de compost te gebruiken, wat in de steden minder het geval is.

- Het recyclagepark is te klein, o.a. doordat handelaars bij terugnameplicht afvalstoffen naar het recyclagepark kunnen brengen.
- Het KGA³⁵ wordt éénmaal per maand ingezameld door de chemocar en er wordt geen KGA ingezameld op het recyclagepark. Deze ophaling moet uitgebreid worden.
- De effecten van afvalpreventie en sensibilisering zijn nauwelijks meetbaar of kwantificeerbaar. Het is dan ook zeer moeilijk om te bepalen of Kalmthout met de juiste preventie en sensibilisering bezig is.
- Monitoring van het restafval. Hoe en wat er juist voldoende of onvoldoende wordt gesorteerd dient duidelijk opgevolgd te worden. Zo dient het effect van preventiecampagnes eveneens worden nagegaan.
- Sluikstorten en zwerfvuil³⁶

4.2.4 Visie

Kalmthout scoort goed op het vlak van afvalproductie per inwoner. Preventie is het belangrijkste principe, maar eveneens de moeilijkste pijler. Hergebruik en sorteren gaan al vlotter en ook de inburgering bij het grote publiek gaat zonder problemen. De hoeveelheid afval voor eindverwerking wordt sterk verminderd. De gemeente is op het juiste pad, maar extra aandacht voor preventie is wenselijk. Hergebruik en sorteren zijn goed uitgebouwd en de hoeveelheid restafval dient nog meer beperkt te worden.

4.2.5 Acties

Acties rond zwerfvuil, sluikstorten en illegaal ontwijkgedrag zijn, naar analogie met de opbouw van de samenwerkingsovereenkomst, opgenomen in een apart hoofdstuk, 7.4 Afvalhinder. De acties uit dat hoofdstuk, met name actie HI10, HI11, HI12 en HI13 vanaf pagina 83 zouden ook in dit hoofdstuk kunnen passen.

VS8 Preventie en hergebruik verder opdrijven

Preventie en hergebruik zullen verder worden opgedreven via (niet limitatieve lijst): haalbare projecten zoals anti-reclamestickers, stimuleren herbruikbare luiers, kringloopcentrum, verhakseld hout en binnen de werking van de gemeentelijke diensten.

VS9 Blijvende ondersteuning compostering

Compostering en hergebruik van GFT+afval vormen het zwaartepunt van het gemeentelijk preventiebeleid. De gemeente zal dit blijven ondersteunen langs allerlei kanalen: infoblad, webstek, aanbieden van afvalkrant van IGEAN, compostmeesterwerking, gesubsidieerde verkoop van compostvaten voorbeeldfunctie, demonstraties,...

VS10 Recyclagepark uitbreiden

De gemeente zal een groter recyclagepark voorzien zodat de werking wordt geoptimaliseerd. Het recyclagepark wordt gewaardeerd als belangrijke schakel in het afvalbeleid van de gemeente. Het staat niet alleen in voor het voldoen aan de diverse afvaluitvoeringsplannen en terugnameplichten maar moet ook aanmoedigen (of minstens niet ontmoedigen) tot verdere selectieve inzameling.

VS11 Kringloopcentrum

Hergebruik zal aangemoedigd worden. In de eerste plaats gebeurt dit door de samenwerking met, en promotie voor, het kringloopcentrum verder te zetten.

VS12 Selectieve inzameling & DIFTAR

De goede selectieve inzameling zal behouden blijven of verbeterd worden. Het DIFTAR-systeem bij de ophaling en op het containerpark, is een efficiënt hulpmiddel om de

---

³⁵ Klein Giftig Afval

³⁶ Deze punten worden uitgebreider behandeld in hoofdstuk 7.4 Afvalhinder

hoeveelheid restafval zo laag mogelijk te houden. Dit systeem blijft dus zeker behouden en zal ieder jaar geëvalueerd worden.

VS13 Optimalisering afvalbeleid

Het afvalbeleid wordt regelmatig geëvalueerd en bijgestuurd. De selectieve inzameling kan dan geoptimaliseerd worden door na te gaan of de inzamelsystemen, huis-aan-huis en recyclagepark, verbeterd kunnen worden. Periodiek worden de selectief ingezamelde fracties geanalyseerd om na te gaan hoe de selectieve inzameling verloopt. Daarnaast wordt er gericht gecommuniceerd met verenigingen, KMO's, scholen en andere doelgroepen. Indien mogelijk en nuttig worden specifieke inzamelregelingen getroffen met bepaalde doelgroepen. Er zal onderzocht worden of het mogelijk is op het aanslagbiljet van het opgehaalde afval dat de burgers krijgen zal eveneens vermeld staan hoeveel afval de inwoner de twee vorige jaren heeft verzameld. Zo kan de burger zelf een vergelijking maken. Dit wordt alleen vermeld voor inwoners die al langer dan twee jaar op hetzelfde adres wonen.

VS14 Acties voor scholen en verenigingen

De gemeente zal een aantal preventie- en sensibilisatieacties opzetten voor scholen en verenigingen, zoals het voorzien van objectieve informatie inzake duurzame schoolproducten en het opstarten van een mini-containerparkje. Scholen en verenigingen met een eigen lokaal kunnen voor de gescheiden ophaling beroep doen op de gemeente. Ze krijgen de middelen en logistieke ondersteuning om een mini-containerparkje te installeren.

VS15 Acties rond bedrijfsafval

De gemeente zal door een apart initiatief trachten om met de bedrijven het bedrijfsafval terug te dringen. Er zullen onderhandelingen plaatsvinden met de plaatselijke zelfstandigen met het oog op afvalvermindering en de KMO's zullen ondersteund en gemotiveerd worden om interne milieuzorg toe te passen.

VS16 Optreden tegen afwentelen afvalkost

Kalmthout zal optreden tegen het afwentelen van de afvalkost. Enerzijds zullen er acties worden ondernomen tegen inrichters van (commerciële) activiteiten die het afvalprobleem trachten af te wentelen op de gemeenschap. Anderzijds zal de gemeente een subsidie voor milieuvriendelijke en afvalarme manifestaties opmaken.

VS17 Intern afvalbeleid

De hoeveelheid afval die door de gemeentelijke diensten of binnen gemeentelijke gebouwen wordt geproduceerd, moet teruggedrongen worden door uitvoering van de interne milieuzorg. In dat kader wordt selectieve inzameling van afval ingevoerd in alle gemeentelijke gebouwen. Tenminste de bedrijfsafvalstoffen vermeld in het Vlarea art. 5.2.2.1 worden gescheiden ingezameld. Er wordt een reglement opgesteld dat dit ook oplegt aan derden die gebruik maken van gemeentelijke gebouwen.

VS18 Herbruikbare bekertjes aankopen

De uitleendienst zal herbruikbare bekertjes aankopen zodat deze kunnen worden uitgeleend.

VS19 Plaatsen van drinkfonteinnetjes

In de gemeente zullen er op plaatsen waar veel mensen samen komen (zoals het marktplein, de bibliotheek, skatepark, ...) drinkfonteinnetjes worden geplaatst.

4.3 Bodem

4.3.1 Actuele toestand

De geologische opbouw van de ondergrond van Kalmthout is uit 7 formaties opgebouwd. Op ±105 m diepte ligt de bovenzijde van de Boomse klei. Daarboven liggen zes pakketten zandlagen: de Formatie van Berchem, de Formatie van Diest, de Formatie van Kattendijk, de Formatie van Lillo, de Formatie van Merksplas en de Formatie van de Kempen. De samenstelling van de Formatie van de Kempen heeft een zeer uiteenlopend en grillig patroon van kleiplaten en zandstroken, bestaande uit zware klei tot grove zanden. Bovenop deze formatie hebben zich de dek- en stuifzanden afgezet. De verschillende formaties dekzanden bedekken elkaar niet volledig en komen vaak slechts plaatselijk voor.

De grondwaterkwaliteit is afwisselend weinig tot zeer kwetsbaar. Dit kan verklaard worden door het zeer grillige karakter van de formatie van de Kempen die bestaat uit een afwisseling van zand en kleipatroon. De zeer dikke kleilagen die plaatselijk voorkomen maken de zones minder kwetsbaar. Daar waar kleiwinningen werden uitgevoerd zijn de zones eveneens kwetsbaarder. Grondwater uit de verschillende formaties voldoet gemiddeld genomen aan de eisen voor drinkwater behalve voor ijzer, wat de norm soms met een factor van 100 kan overtreffen. Het ammoniumgehalte is plaatselijk hoger dan de norm voor drinkwater en dit geldt eveneens voor het kaliumgehalte. Plaatselijk kan de pH laag zijn (pH 4 à 5).

Bij de milieu-inventarisatie Regio Antwerpen-Noord (PIH 1996) werd de invloed van de spoorweg op de bodemkwaliteit gemeten aan de hand van 8 verschillende monsters. Uit de resultaten blijkt dat het spoor vooral een verhoogd effect heeft op de metalen koper, lood en zink. Ondergrondse stookolietanks kunnen aanleiding geven tot bodemverontreinigingen als ze lek zijn. Sinds 3 augustus 2003 moeten alle tanks gecontroleerd zijn. De gemeente heeft het merendeel van haar stookolietanks verwijderd en vervangen door stookinstallaties op aardgas. De gemeente houdt een register bij met potentieel verontreinigde sites waarin informatie over verschillende mogelijke of effectieve verontreinigingen wordt bijgehouden.

In 2001 waren er 142 landbouwbedrijven in de gemeente Kalmthout. De belangrijkste bedrijfstypes waren melkvee (49% van de totale bedrijfsoppervlakte), bedrijven met rundvee (30% van de totale bedrijfsoppervlakte) en een combinatie van rundvee, akkerbouw en veredeling (12% van de totale bedrijfsoppervlakte). Verder waren er nog 18 varkensbedrijven en 8 akkerbouwers. Al deze dieren samen produceren behoorlijk wat mest en dus nutriënten: in 2001 zorgden ze voor 335 kg N/ha en 134 kg P₂O₅/ha. Een deel hiervan wordt verwerkt of uitgevoerd zodat er 208 kg N/ha en 88 kg P₂O₅/ha op de velden komt.

4.3.2 Beleidskader

Bodemsaneringsdecreet & VLAREBO

Voor de aanpak van zowel historische als nieuwe bodemverontreinigingen is het bodemsaneringsdecreet met z'n uitvoeringsbesluit - het VLAREBO - van toepassing. Dit geeft aanleiding tot zeer veel vragen om historische informatie bij overdracht van gronden.

Een, op til zijnde, wijziging van dit decreet zal aan de gemeentebesturen belangrijke bijkomende opdrachten geven (o.a. inventaris van risicogronden). Deze VLAREBO-inventaris van risicogronden zal door elke geïnteresseerde burger geraadpleegd kunnen worden. Van elke grond die opgenomen is in het register van verontreinigde gronden op het grondgebied van de gemeente moet een bodemattest ter inzage liggen voor de belanghebbenden. Van elk milieuvergunningplichtig bodemsaneringsproject dat op het grondgebied van de

gemeente wordt opgestart moet er tevens een dossier ter inzage liggen voor de belanghebbenden.

Hoofdstuk 10 van het VLAREBO bevat de reglementering rond grondverzet. Deze reglementering is ingevoerd om het verspreiden van bodemverontreinigingen tegen te gaan en meer rechtszekerheid te bieden aan het grondverzet. In dit tiende hoofdstuk wordt bepaald dat bij grondverzet van verdachte grond er vanaf 1 januari 2004 een technisch verslag moet opgemaakt worden en een bodembeheerrapport moet afgeleverd worden.

Mestdecreet³⁷

Om het leefmilieu te beschermen tegen de verontreiniging door meststoffen werd in 1991 het mestdecreet van kracht. Diverse bijhorende uitvoeringsbesluiten werden gezamenlijk door de Vlaamse regering goedgekeurd op 20 december 1995. Voor elke gemeente werd in 1992 op basis van de fosfaatproductie en de oppervlakte cultuurgrond een gemeentelijke productiedruk berekend. Op basis van deze oorspronkelijke productiedruk werden de gemeenten in witte, lichtgrijze, donkergrijze en zwarte gemeenten ingedeeld. Kalmthout is een 'zwarte' gemeente, wat betekent dat er meer dan 125 kg difosforpentoxide per hectare landbouwgrond geproduceerd wordt. Deze classificatie heeft geen repercussies meer op zowel het vergunningenbeleid als op het mestafzetbeleid (LAT-regeling³⁸).

De wetgeving die een beheersing van de verontreiniging door meststoffen mogelijk moet maken is echter een zeer ingewikkelde reglementering met talrijke uitzonderingen op de regel en met diverse interpretatiemogelijkheden. In 1999 werd de wetgeving terzake na een grondige evaluatie aangepast in het kader van het zogenaamde tweede MAP³⁹. Hierin staan ook bemestingsnormen en -voorschriften die voorschrijven hoeveel nitraatresidu er in de bodem mag achterblijven. Dit is een technische vertaling van een EG-norm.

VLAREM II

Volgens VLAREM II moeten alle particuliere ondergrondse stookolietanks ten laatste op 1 augustus 2002 een controle hebben ondergaan, de particuliere bovengrondse stookolietanks moeten ten laatste op 1 augustus 2003 gecontroleerd zijn. Een waarschuwings- of overvulbeveiliging moet bij beide soorten tanks voorzien zijn voor 1 augustus 2000. Afgekeurde of niet-gecontroleerde tanks mogen na die datum niet meer bijgevuld worden.

VLAREA

In bijlage I van dit besluit worden de afvalstoffen opgesomd die in aanmerking komen voor toepassing als secundaire grondstof. Eén van de toepassingsmogelijkheden is het gebruik als meststof of bodemverbeterend middel. Hierbij wordt, naast een opsomming van een aantal gebruiks- en samenstellingsvoorwaarden, expliciet gesteld dat men rekening moet houden met het bijkomende aanbod van nutriënten bovenop het al bestaande aanbod. Het VLAREA bevat ook de normen waaraan een afvalstof moet voldoen voor een vrij gebruik als bodem of als bouwstof.

Gemeentelijke bevoegdheden

De mogelijkheid tot gemeentelijke verordeningen op het vlak van bodemverontreiniging is door de uitvaardiging van de hierboven opgesomde decreten en uitvoeringsbesluiten praktisch tot nihil herleid.

---

³⁷ Decreet van 23 januari 1991 tot bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen; werd met ingang van 1 januari 1996 ingrijpend gewijzigd in het kader van het Mest-Actieplan.(MAP 1). en het gewijzigde decreet MAP2-bis en uitvoeringsbesluiten (Belgisch Staatsblad 30-03-2000).

³⁸ Lange-Afstands-Transport-regeling, hoe en naar waar mest vervoerd mag worden.

³⁹ Mest-Actieplan

4.3.3 Knelpunten

- Ondanks de inspanningen van de landbouwsector, blijft de mestdruk hoog.
- Oude vennen, vijvers, groeven en kleiputten zijn opgevuld met afval en dit gebeurde zowel door particulieren als door overheden.
- Het register van verontreinigde gronden wordt slechts gevoed door toevallige meldingen of ontdekkingen. Het register is dus niet volledig of accuraat.
- De regeling met betrekking tot het grondverzet is voor de gemeente zeer kostelijk.

4.3.4 Visie

Gezien de bevoegdheden zich allemaal bij andere overheden bevinden, rest er de gemeente niets anders dan haar eigen gronden zorgvuldig te beheren. Op vraag wil de gemeente haar specifieke terreinkennis ter beschikking stellen van de voor bodemproblematiek verantwoordelijke instanties.

4.3.5 Acties

VS20 Opmvolgen en inlichten

De toestand van de potentieel verontreinigde sites in de gemeente wordt gevolgd. Op vraag informeert de gemeente haar burgers over het mogelijke bodemgebruik van deze of andere verontreinigde bodems. De opvolging wordt gekoppeld aan het GIS zoals beschreven in actie IN6. Uiteraard respecteert de gemeente de regelgeving rond het grondverzet. Algemeen wordt er gesensibiliseerd over de toepassing van het bodemsaneringsdecreet. Bij nieuwe verkavelingen moet de verkavelaar verplicht een oriënterend bodemonderzoek laten uitvoeren.

VS21 Informeren over stookolietanks

De gemeente blijft haar burgers informeren over de plichten en risico's van (ondergrondse) stookolietanks en de mogelijke oplossingen.

VS22 Niet gebruikte stookolietanks in eigen beheer

De gemeente zal nauwgezet haar wettelijke verplichtingen nakomen en de stookolietanks die buiten gebruik gesteld worden verwijderen of reinigen en opvullen.

VS23 Opmvolging stortplaats

De gemeente zal de plaats van de oude gemeentelijke stortplaats opvolgen en indien nodig actie ondernemen. Het onderzoek (grondwateronderzoek rond de stortplaats) zal gebeuren binnen actie WA19.

VS24 Toepassing wetgeving grondverzet

De gemeente zal de wetgeving rond het grondverzet nauwgezet volgen. Hiertoe zullen de bepalingen uit het grondverzet ook worden opgenomen in bestekken voor werken door derden.

5 Water

Onze grootouders hadden een heel eenvoudige methode om de waterkwaliteit van de plaatselijke gracht te meten: tellen hoeveel vissen je er op een uurtje kon uithalen of je van op de brug kon zien zwemmen. Dit is een tijdje niet meer mogelijk geweest door de slechte waterkwaliteit maar dat tij is gelukkig aan het keren. De waterkwaliteit verbetert langzaam maar zeker, maar nog lang niet alle waterlopen voldoen aan de basismilieukwaliteit.

Op het vlak van verdroging en vernatting is de toestand slechter. Recent groeide het besef, dat de steeds vaker optredende wateroverlast en de eerste tekenen van verdroging op andere plaatsen, nauw met elkaar verbonden zijn. Beiden vinden ze hun oorzaak in steeds grotere verharde oppervlakken en de te snelle afvoer van hemelwater. Hemelwater dat op verharde oppervlakken valt, dringt niet in de bodem, wat tot verdroging kan leiden, en vloeit snel weg, wat stroomafwaarts tot overstromingen kan leiden.

In het hoofdstuk water komt bovenstaande problematiek aan bod, beter uitgewerkt voor de specifieke situatie van de gemeente Kalmthout. Achtereenvolgens worden **oppervlaktewater**, **waterbodem**, **grondwater**, **integraal waterbeheer** en **duurzaam watergebruik** besproken. Erosie treedt in Kalmthout nauwelijks op en wordt niet apart besproken.

5.1 Integraal waterbeheer

5.1.1 Actuele toestand

Eigenlijk is het niet mogelijk om waterproblematiek op te splitsen in verschillende onderdelen. De verschillende onderdelen zijn op tal van wijzen met elkaar verbonden. Een van de beste voorbeelden hiervan is riolering. Riolering komt uiteindelijk (rechtstreeks, gezuiverd of via een overstort) toch uit op oppervlaktewaterlopen, waar ze kwaliteit en kwantiteit van waterloop en waterbodem beïnvloedt. Het aanleggen van gescheiden riolering heeft dan weer mogelijk een invloed op de grondwaterstand en kan gekoppeld worden aan infiltratie en hergebruik. Dit voorbeeld toont duidelijk aan dat water niet in één vakje te duwen is. Daarom raakt men er meer en meer van overtuigd, dat een integrale benadering noodzakelijk is. Dit vraagt dan wel voldoende know-how om alle aspecten mee in rekening te brengen en veel communicatie met alle betrokken partners.

Om die integrale aanpak te stimuleren werkt het Vlaams gewest aan een bekkenbeheersplan en wordt er via de samenwerkingsovereenkomst gevraagd dat de lagere besturen samenwerken rond een deelbekkenbeheerplan, ook wel DuLo-waterplan⁴⁰ genoemd. Kalmthout ligt in twee stroomgebieden (Schelde en Maas) en in twee bekken (het Maasbekken en het bekken van de Beneden-Schelde). Deze worden onderverdeeld in drie verschillende deelbekkens: Benedeschijn (behoort tot het Scheldebekken), Kleine Aa (behoort tot het Maasbekken) en Weerijs (behoort tot het Maasbekken). Onder coördinatie van de provincie Antwerpen, zijn de gemeenten van deze deelbekkens bezig met de opmaak van een DuLo-waterplan. De projectorganisatie van het deelbekken van de Benedeschijn is goedgekeurd en de doelstellingennota is nu in de maak. Voor het deelbekken van de Kleine Aa en voor het deelbekken van de Weerijs is de projectorganisatie eveneens goedgekeurd en worden er nu verdere stappen ondernomen. Er wordt verwacht dat deze documenten tegen 2006 klaar zullen zijn. Bij het opstellen van de deelbekkenbeheerplannen wordt rekening gehouden met de ruimtelijke ordening, zowel intern als extern.

Er vindt nauwelijks recreatie op of langs waterlopen plaats in Kalmthout. De enige bestaande waterrecreatie bestaat uit twee gemeentelijke visvijvers. Deze visvijvers worden verhuurd aan visverenigingen en deze staan zelf in voor het beheer van deze vijvers.

5.1.2 Beleidskader

Europese kaderrichtlijn water

De kaderrichtlijn Water wil een kader bieden voor de bescherming van landoppervlaktewater, overgangswater, kustwater en grondwater. De richtlijn bepaalt dat tegen eind 2015 in alle Europese wateren de toestand van oppervlaktewater en grondwater goed moet zijn. Er wordt vooropgesteld dat er per stroomgebied gewerkt moet worden, eerder dan per land of regio. Voor drink- en afvalwater wordt er gesteld dat in alle lidstaten het verbruik weerspiegeld moet worden in de kostprijs.

---

⁴⁰ benaming afkomstig van 'duurzaam lokaal waterbeleid'.

Decreet betreffende het integraal waterbeleid

De aanneming van het ontwerp van het decreet op 9 juli 2003 door het Vlaams Parlement vormt een belangrijke doorbraak voor het Vlaamse waterbeheer. Op 18 juli 2003 bekrachtigde de Vlaamse regering de tekst definitief. Op 14 november 2003 is het decreet gepubliceerd in het staatsblad, waardoor het sinds 24 november 2003 van kracht is. Dit decreet is de Vlaamse invulling van de kaderrichtlijn water en moet een juridische basis leggen voor integraal waterbeleid in Vlaanderen. Om tot een integraal waterbeleid te komen wordt Europa opgedeeld in stroomgebieden, die op hun beurt worden onderverdeeld in bekkens. De bekkens zijn opgebouwd uit deelbekkens. Vanuit die indeling wordt er een integraal waterbeleid gevoerd en voorbereid. Bekkens hebben een bekkenbestuur dat dit uitvoert, één of meerdere deelbekkens worden beheerd door een waterschap. Naast de opdeling in verschillende delen en hun bestuursgroepen, staan er in dit decreet enkele instrumenten om integraal waterbeleid te voeren. De voornaamste zijn de watertoets, het beheer van oeverzones en het aankopen van gronden. Ten slotte worden enkele basisverplichtingen uit de kaderrichtlijn water naar Vlaamse wetgeving vertaald.

Bekkenbeheersplan

Het decreet integraal waterbeleid bepaalt dat er een bekkenbeheersplan moet opgemaakt worden. Kalmthout ligt op de grens van het Maasbekken en het Benedescheldebekken, maar ligt voor het grootste deel in het Maasbekken. De bepalingen uit het Maasbekken- en Benedescheldebekkenbeheersplan zijn er dus van kracht. Beide bekkens worden als een niet-prioritair bekken aanschouwd. Dit houdt in dat ten laatste tegen eind 2006 een bekkenbeheersplan moet opgemaakt worden. De invulling van het bekkenbeheersplan verloopt procesmatig en inhoudelijk op identieke wijze voor elk van de 11 bekkens binnen Vlaanderen. Enkel de timing, middelen en mankracht die hiervoor ter beschikking worden gesteld, variëren tussen de prioritaire en niet-prioritaire bekkens.

Samenwerkingsovereenkomst

In de samenwerkingsovereenkomst is cluster water een verplichte cluster. Ongeacht op welk niveau of waarvoor een gemeente intekent, cluster water niveau 1 zit er dus altijd bij. In overeenstemming met het Decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid werkt de gemeente mee aan de opmaak van de deelbekkenbeheerplannen. Op niveau 2 wordt een opmaak van de actieplannen binnen het DuLo-waterplan gevraagd. De uitvoering van projecten uit het deelbekkenbeheerplan of DuLo-waterplan kan voor subsidiëring in aanmerking komen mits ze niet via andere kanalen gesubsidieerd worden. Bij ontbreken van een goedgekeurd deelbekkenbeheerplan kunnen projecten uit het DuLo-waterplan, zoals gedefinieerd in de samenwerkingsovereenkomst 2002-2004, gesubsidieerd worden.

5.1.3 Knelpunten

- Integraal waterbeheer is een complexe materie die veel kennis vereist.
- Een aantal waterknelpunten vragen een benadering vanuit verschillende invalshoeken, verschillende beleidsdomeinen en over de gemeentegrenzen heen. Integrale oplossingen vragen een engagement van de verschillende partners en dit is niet altijd vanzelfsprekend.
- De kosten verbonden met waterwerken kunnen vaak sterk oplopen. Kosten zijn niet altijd financieel, ze kunnen ook bestaan uit de nodige tijd.
- Prioriteiten die door hogere overheden worden opgelegd lijken niet altijd even logisch: cfr. vismigratie verbeteren terwijl waterbodempkwaliteit niet optimaal is.

5.1.4 Visie

Door de complexiteit van de materie, de bijhorende kosten en de noodzakelijke intergemeentelijke samenwerking die nodig is voor een grondig integraal waterbeheer, acht de gemeente het wisselijk om deze problematiek bovengemeentelijk aan te pakken. Dit zal gebeuren via de deelbekkensamenwerking. De gemeentelijke visie is uitgedrukt in de DuLo-waterplannen Kleine Aa, Benedenschijn en Weerijs. Krachtlijnen hierin zijn gezamenlijke, integrale aanpak van waterbergend vermogen en waterretentie, bescherming en verbetering van de waterkwaliteit, en de ecologische functie, landschappelijk en natuurlijk karakter van waterlopen behouden en versterken.

5.1.5 Acties

WA1 Opmaak DuLo-waterplan

De gemeente werkt actief mee aan de volledige opmaak van de DuLo-waterplannen van de deelbekkens van de Kleine Aa, de Weerijs en de Beneden Schijn. Deze DuLo-waterplannen zullen worden aangepast zodat ze kunnen voldoen als deelbekkenbeheerplan.

WA2 Integrale aanpak door samenwerking en uitvoering DuLo-waterplan

Wanneer de DuLo-waterplannen/deelbekkenbeheerplannen zijn goedgekeurd, zal de gemeente binnen de DuLo-waterplannen/deelbekkenbeheerplannen prioritaire projecten selecteren, er een termijnplanning aan koppelen en ze uitvoeren.

5.2 Oppervlaktewater

5.2.1 Actuele toestand

5.2.1.1 Waterkwaliteit

Kalmthout ligt in het Maas- en Benedenscheldebekken. Beoordeeld op basis van de Prati-index⁴¹ voor zuurstofverzadiging zijn meer dan de helft (57 %) van de meetplaatsen op waterlopen in het Maasbekken 'matig verontreinigd'. Voor wat betreft de biologische kwaliteit scoort het Maasbekken traditioneel goed. Voor het Scheldebekken is het water op één van vijf meetplaatsen 'aanvaardbaar' en 'niet verontreinigd' op basis van de Prati-index. Omdat de Belgische Biotische Index (BBI⁴²) niet in brak water bepaald kan worden, wordt de biologische kwaliteit van de Schelde enkel stroomopwaarts van Antwerpen onderzocht.

Bij de waterlopen die de VMM bemonstert, is de biologische kwaliteit in de kleine Aa opwaarts de RWZI van Kalmthout in 2003 matig. Afwaarts de RWZI was de biologische kwaliteit slecht. Ook het water van de Broekloop valt in die categorie. Volgens visuele vaststellingen van de gemeentediensten en een onderzoek uit 1994 (PIH, 1994), zou de

---

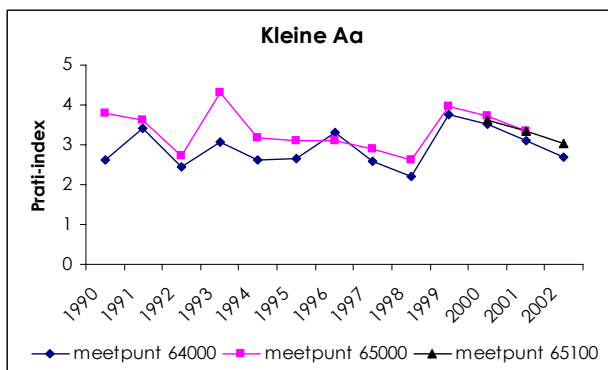
⁴¹ De Prati-index tracht de waterkwaliteit van een waterloop weer te geven en is gebaseerd op het zuurstofgehalte in een waterloop. De theorie hierachter is dat voor de afbraak van organische verontreinigingen er zuurstof verbruikt wordt, dus hoe minder zuurstof hoe meer verontreinigd het water. Deze methode is heel eenvoudig maar heeft ook heel wat beperkingen.

⁴² De BBI (Belgisch Biotische Index) is eveneens een index voor de waterkwaliteit en tracht de waterkwaliteit af te leiden uit het voorkomen van vervuilinggevoelige ongewervelde waterdierjes.

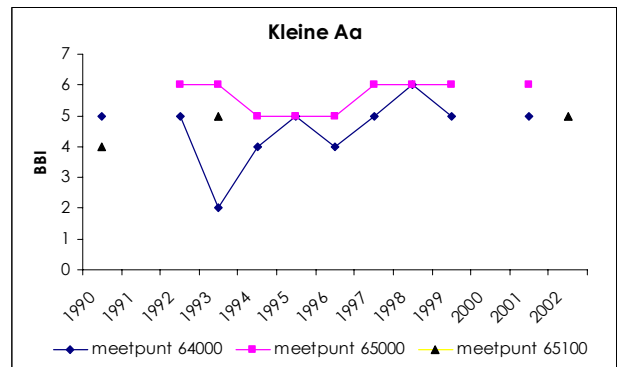
waterkwaliteit er nochtans beter zijn. De Broekloop loopt niet door een woonzone zodat die niet beïnvloed kan worden door huishoudelijke activiteiten.

De evolutie van de waterkwaliteit is te vinden in Figuur 8 t.e.m. figuur 13. De legende wordt verklaard in Tabel 6. De waterlopen van Kalmthout zijn overwegend van matige kwaliteit en matig verontreinigd.

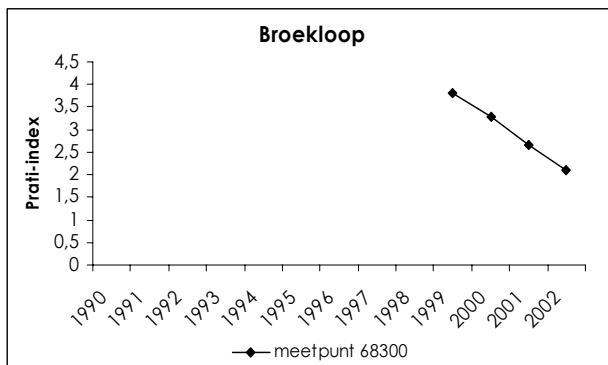
Er zijn 5 MAP-meetnetpunten⁴³ in de gemeente. De afgelopen 10 jaar werd de nitraatnorm herhaaldelijk op 4 meetpunten overschreden. De recentste overschrijding was in februari 2004. Al de andere metingen bleven een heel stuk onder de norm.

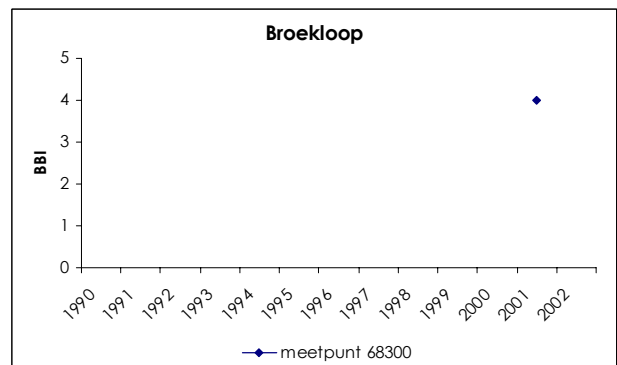
Figuur 8: Prati-index voor Kleine Aa

Figuur 9: BBI voor Kleine Aa

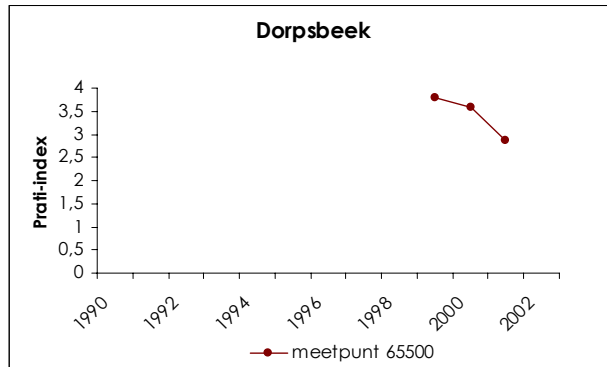

Figuur 10: Prati-index voor Broekloop

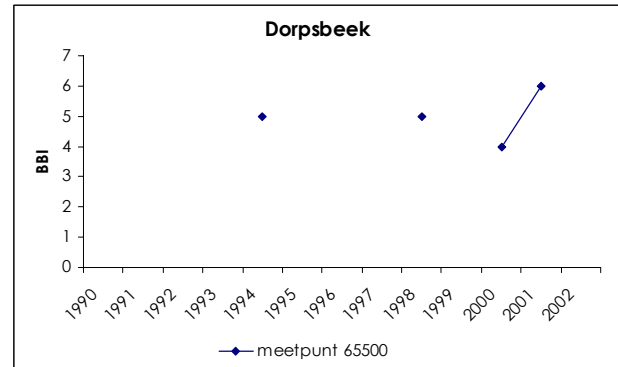

Figuur 11: BBI voor Broekloop

⁴³ MAP-meetnet: het MAP-meetnet is een net van meetpunten op oppervlaktewateren waar specifiek wordt gemeten wat de invloed is van landbouw en van gewijzigde bemestingstechnieken. Dit kadert in het Mestactieplan 1999-2003. De meetpunten zijn gekozen in overleg met de Boerenbond en het Algemeen Boerensyndicaat. Ze zijn zo gekozen dat ze in een hoofdzakelijk agrarisch gebied liggen, zonder invloed van industrie en/of overstorten en met een beperkte, berekenbare invloed van huishoudelijk afvalwater. De landbouwersorganisaties gebruiken de resultaten van het meetnet om hun leden te informeren.

Figuur 12: Prati-index voor Dorpsbeek

Figuur 13: BBI voor Dorpsbeek

Tabel 6: Legende bij de figuren 8 t.e.m. 13.

Prati-O ₂ -index		Belgisch Biotische Index	
interval	beoordeling	interval	beoordeling
0.1-1	niet verontreinigd	9-10	zeer goede kwaliteit
1-2	aanvaardbaar	7- 8	goede kwaliteit
2-4	matig verontreinigd	5-6	matige kwaliteit
4-8	verontreinigd	3-4	slechte kwaliteit
8-16	zwaar verontreinigd	1-2	zeer slechte kwaliteit
>16	zeer zwaar verontreinigd	0	uiterst slechte kwaliteit

De matige waterkwaliteit kan niet verklaard worden door de aanwezigheid van vervuilende industrie langs de waterlopen, want die is er niet. De grootste oorzaak van de vervuiling ligt bij de bevolkingsdruk. Vooral de waterlopen die door woonzones stromen, vertonen de meeste tekenen van vervuiling.

De rioleringsgraad in Kalmthout bedraagt 66,5% (Vlaams gemiddelde 86,3% (rioleringsgraad) en 62,3% (zuiveringsgraad), VMM 2004 persoonlijke communicatie) en vrijwel alle riolering is op waterzuivering aangesloten. De gemeente zal de komende jaren de riolerings- en zuiveringsinfrastructuur blijven optimaliseren. Het afvalwater van heel de gemeente (uitgezonderd Nieuwmoer, hier wordt het water via een collector naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) van Essen afgevoerd) wordt gezuiverd in de RWZI van Kalmthout. De gemeente zal deelnemen aan de uitvoering van de rioleringsdatabank aangezien deze een ondersteunende rol kan spelen inzake het waterbeleid. Bij alle nieuwbouwwoningen en grondige verbouwingen is het aanleggen van een hemelwaterpunt verplicht. De gemeente heeft reeds alle zuiveringszones afgebakend. Ongeveer 10% van de bevolking van de gemeente woont in de zone zonder riolering nu en in de toekomst zal deze er ook niet komen (de gemeente heeft hieraan de term zuiveringszone D gegeven om deze zone een benaming te geven). Vanaf 2001 verleent de gemeente een subsidie voor het plaatsen van een miniwaterzuiveringsinstallatie en een hemelwaterput aan burgers en bedrijven (zowel voor zuiveringszone C als D). Eind 2003 werd de Gemeentelijke stedenbouwkundige verordening betreffende de lozing van huishoudelijk afvalwater, de verplichte aansluiting op de openbare riolering en de afkoppeling van hemelwater afkomstig van particuliere woningen en gebouwen ingevoerd. Wanneer de woning of het gebouw in een zuiveringszone D ligt, dient het afvalwater verplicht een individuele voorbehandeling te ondergaan alvorens het te lozen in de openbare riolering. De bewoners zijn dus verplicht om een minizuiveringsinstallatie te plaatsen en bij nieuwbouw of verbouwingen een hemelwaterput te installeren. Het hemelwater dient minstens hergebruikt te worden voor

toiletspoeling of wasmachine. Tegen eind 2005 zal iedereen in zone D moeten beschikken over een minizuiveringsinstallatie.

Een lijstje met knelpunten voor de waterkwaliteit bevat vooral huishoudelijke lozingen, enkele niet-huishoudelijke lozingen en riooloverstorten. Overstorten zorgen bij grote neerslag voor lozingen van water en rioolslib en vinden plaats in (een niet limitatieve lijst) Achterbroek, Zwanenberg, Watertorendreef, Kerkeneindbeek en de Kijkuitstraat.

5.2.1.2 Waterkwantiteit

In de overlappende zone tussen waterkwaliteit en waterkwantiteit ligt riolering. Riolering werd oorspronkelijk gebouwd om verontreinigd en niet verontreinigd water snel weg te voeren. Overstorten moeten voorkomen dat rioleringen het water stroomopwaarts niet meer kunnen ontvangen. Door de toenemende aanvoer van water van verharde oppervlakken naar de riolering wordt die soms te klein en moeten de overstorten vaker werken. Het TRP⁴⁴ voor Kalmthout werd herzien en in 2000 heeft de gemeente een hydronautstudie van het gemeentelijk riolerings- en waterlopenstelsel laten opmaken. Dit heeft geresulteerd in een actieplan dat gelijkenissen vertoont met het DuLo-waterplan, maar dan op het niveau van oppervlaktewater. Het actieplan bevat een aantal strategische maatregelen om de riolerings- en zuiveringsinfrastructuur te verbeteren. Dit actieplan wordt geïntegreerd in de DuLo plannen. De gemeente legt alleen nog maar gescheiden stelsels⁴⁵ aan en waar mogelijk gebruikt zij grachten om het hemelwater af te voeren. De doorstroming in de waterlopen en baangrachten wordt onderhouden door jaarlijks tot driejaarlijks te ruimen. Er worden kruidruiming en slibruiming uitgevoerd afhankelijk van de noodwendigheid. De gemeente

Ingebuisde baangrachten verminderen de infiltratiemogelijkheden voor hemelwater en versnellen de afvoer, zodat er stroomafwaarts sneller problemen optreden. Op een bovenloop kunnen ze opstuwings veroorzaken. De gemeente heeft een verordening die het inbuizen van baangrachten aan banden legt.

Wateroverlast treedt traditioneel op in natte gebieden. Door de toenemende druk op de open ruimte, neemt de mens gronden in gebruik die al sinds mensenheugenis bekend staan als natte gronden. Door technische ingrepen kunnen deze gronden bruikbaar gemaakt worden, maar helemaal waterveilig zijn ze nooit. Bij langdurige regenval of hoge waterstand zijn het typisch deze gronden die het eerst vochtig staan. Ook in Kalmthout is dat niet anders. Het stroomgebied van de Kleine Aa en de Broekloop bij de Wuustwezelsteenweg zijn er voorbeelden van. De Roosendaalse vaart kent een zeer wisselende waterstand waardoor de vaart in de zomerperiode vaak droog staat.

Eén van de mogelijkheden om wateroverlast te voorkomen is het aanleggen van bufferbekkens waar het overstortwater van onder druk komende rioleringen tijdelijk kan opgeslagen worden zodat de waterlopen niet worden overbelast bij hevige neerslag. Een voorbeeld daarvan is het in 2002 aangelegde bekken in het Kruisbos in Achterbroek. Ook het aanleggen van bufferbekkens waar regenwater kan worden opgeslagen bij overvloedige regenval biedt een oplossing. Dit werd gerealiseerd in de KMO-zone Bosduin. Hier werd een volledig gescheiden riolering aangelegd en het regenwater rechtstreeks naar een bufferbekken gevoerd.

---

⁴⁴ TRP: een totaal rioleringsplan beschrijft de huidige toestand van het gemeentelijk rioleringsstelsel en de in de toekomst aan te leggen rioleringen.

⁴⁵ een gescheiden stelsel is een rioleringsnet waarbij afvalwater en hemelwater afzonderlijk worden afgevoerd. Het sterk verontreinigde afvalwater wordt door het stelsel naar een zuiveringsinstallatie gevoerd. Het (bijna) niet verontreinigde hemelwater wordt in een afzonderlijk stelsel naar een waterloop of gracht gevoerd.

5.2.2 Beleidskader

VLAREM II

Alle oppervlaktewateren dienen sinds 1 juli 1995 te voldoen aan de Vlaamse basiskwaliteitsnormen zoals ze werden bepaald in bijlage 2.3.1 van VLAREM II.

Het bevat in de bijlagen 2.3.2 t.e.m. 2.3.5 ook bijzondere kwaliteitsnormen voor oppervlaktewateren met een specifieke bestemming. Deze bestemmingen werden toegekend in een besluit van 8 december 1998 van de Vlaamse regering. Geen enkele waterloop in Kalmthout heeft een specifieke bestemming en moet dus voldoen aan de basismilieukwaliteitsnormen.

Naast de talrijke emissienormen voor ingedeelde inrichtingen zijn er in VLAREM II ook verplichtingen en normen opgenomen voor de lozing van huishoudelijk afvalwater. Zo zijn aan het rechtstreeks lozen van huishoudelijk afvalwater in oppervlaktewater strikte normen verbonden. Hieraan kan praktisch uitsluitend voldaan worden door het plaatsen van een septische put (wettelijk minimum) of, veel beter, een kleinschalige waterzuiveringsinstallatie. Verder worden er de diverse zuiveringszones (zones A, B en C) in gedefinieerd die van essentieel belang zijn voor het gemeentelijk rioleringsbeleid. Ten vroegste eind 2006 zal er een definitieve afbakening van die zuiveringszones opgesteld worden door de VMM.

In zuiveringszone C gelden dezelfde regels als voor lozen in oppervlaktewater: er moet minimum een septische put aanwezig zijn. De aanleg van een individuele zuivering wordt echter zeer wenselijk geacht. Bij het gebruik van een individuele zuivering in zuiveringszone C of bij lozingen in een oppervlaktewater kunnen de eigenaars van de zuivering een volledige vrijstelling van de afvalwaterheffing verkrijgen.

Kalmthout heeft op 25 september 2003 de gemeentelijke bouwverordening goedgekeurd. Op basis daarvan is Kalmthout in vier zuiveringszones (A, B, C en D) ingedeeld, waarbij zone D de zone is zonder riolering. Alle lozingen in zone D en de lozingen van nieuwbouw in zone C moeten voorzien zijn van een IBA-systeem⁴⁶ om te kunnen voldoen aan de lozingsnormen volgens VLAREM.

Sinds 1999 is ook de grondwatervergunning geïntegreerd in de milieuvergunning. De meeste bepalingen van het Grondwaterdecreet werden hierbij opgeheven.

Mestdecreet ⁴⁷

Het Mestdecreet heeft tot doel het leefmilieu te beschermen tegen de verontreiniging ten gevolge van de productie en het gebruik van meststoffen bij land- en tuinbouwactiviteiten. Het is een zeer ingewikkelde wetgeving met tal van uitvoeringsbesluiten, die tracht in te grijpen op de negatieve gevolgen van de vermisting op de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater. Zo worden voor o.a. ecologisch waardevolle gebieden strengere bepalingen opgenomen. In Kalmthout is het merendeel van de gemeente ingekleurd als gebied met bewarende maatregelen en een kleiner deel in het oosten is ingekleurd als nieuw kwetsbare gebieden waar strengere bemestingsnormen gelden.

Decreet betreffende het integraal waterbeleid

In dit decreet staan een aantal instrumenten beschreven die de oppervlaktekwantiteit en – kwaliteit mee moeten beschermen of verbeteren. Specifiek voor oppervlaktewateren zijn dat de afbakening van oeverzones die extra beschermd worden en een aantal regels omtrent

---

⁴⁶ systeem voor individuele behandeling van afvalwater

⁴⁷ Decreet van 23 januari 1991 tot bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen; ingrijpend gewijzigd met ingang van 1 januari 1996 en het gewijzigde decreet MAP2-bis en uitvoeringsbesluiten (Belgisch Staatsblad 30-03-2000).

verwervingen in watergevoelige gebieden. Dit laatste houdt in dat de overheid om een integraal beleid te voeren kan onteigenen ten algemene nutte, in oeverzones en overstromingsgebieden een recht op voorkoop krijgt en dat eigenaars in die gebieden, na aantonen van waardevermindering, kunnen eisen dat het Vlaams Gewest hun goed koopt. Deze instrumenten zullen waarschijnlijk voornamelijk door het Vlaams Gewest gebruikt worden, maar het Gewest kan ook de provincies, gemeenten of waterschappen machtigen om dit te doen.

Wetgeving onbevaarbare waterlopen ⁴⁸

De gemeentebesturen zijn verantwoordelijk voor het beheer van de onbevaarbare waterlopen van derde categorie. Onbevaarbare waterlopen van tweede categorie zijn in beheer van de provincie, die van eerste categorie van het Vlaams Gewest. Dit houdt o.a. de ruimings-, onderhouds- en herstellingswerkzaamheden in.

Samenwerkingsovereenkomst

Op niveau 1 in de samenwerkingsovereenkomst staat dat de gemeente moet beschikken over een subsidie voor individuele afvalwaterzuivering. De gemeente ontvangt als bouwheer van een individuele zuivering, hemelwaterinstallatie of infiltratievoorziening op particulier domein en op gemeentelijk domein een subsidie van het Vlaams Gewest mits voldaan aan voorwaarden gesteld in artikel 5.3.2.1 §1. De gemeente zal eveneens een gemeentelijk reglement m.b.t. het overwelven van baangrachten opmaken. Tenslotte zal de gemeente hier de nodige ruchtbaarheid aan geven door middel van een jaarlijkse publicatie in het gemeentelijk infoblad. Indien de gemeente over een website beschikt is het aangewezen de verschillende subsidieregelingen ook hier op te nemen. Het stuk over erosie is niet van toepassing op Kalmthout.

Bijkomende gemeentelijke bevoegdheden

De mogelijkheden tot gemeentelijke verordeningen op het vlak van oppervlaktewater- en grondwaterverontreiniging zijn door de uitvaardiging van de in dit hoofdstuk opgesomde decreten tot een absoluut minimum herleid. Wel dienen de gemeenten op hun grondgebied in te staan voor het rioleringsnet dat aangesloten kan worden op het net van prioritaire rioleringen. Belangrijk hierbij is dat sinds 1996 de aanleg van niet-prioritaire rioleringen door het Vlaams Gewest gesubsidieerd kan worden. Aan deze subsidiëring zijn sinds het Besluit van de Vlaamse regering van 23 maart 1999⁴⁹ echter een aantal voorwaarden verbonden. Zo dient de gemeente te beschikken over een subsidiereglement inzake hemelwateropvang en/of infiltratievoorzieningen, een stedenbouwkundige verordening bij nieuwbouw en vernieuwbouw inzake hemelwateropvang en/of infiltratievoorzieningen en een verordening inzake de gescheiden afvoer van hemelwater en afvalwater bij nieuwbouw en vernieuwbouw. De inhoudelijke eisen van dit besluit zijn te vinden in de krachtlijnen voor een geïntegreerd rioleringsbeleid in Vlaanderen de Code van goede praktijk voor de aanleg van openbare riolen en individuele voorbehandelinginstallaties⁵⁰. Er zijn eveneens codes van goede praktijk opgemaakt voor de herwaardering van grachtenstelsels en voor hemelwaterputten en infiltratievoorzieningen⁵¹.

---

⁴⁸ Deze aangelegenheid wordt geregeld door de Wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen die werd aangevuld door het Decreet van 21 april 1983 houdende de ruiming van onbevaarbare waterlopen.

⁴⁹ Besluit van de Vlaamse regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 30 maart 1996 houdende vaststelling van de voorwaarden onder dewelke, alsook van de verhouding in dewelke het Vlaamse Gewest bijdraagt in de kosten verbonden aan de aanleg en de verbetering door de gemeenten van openbare rioleringen, andere dan prioritaire rioleringen, evenals houdende vaststelling van nadere regels met betrekking tot de procedure tot vaststelling van subsidiëringprogramma's.

⁵⁰ Omzendbrief van 31 juli 1996 met betrekking tot de vaststelling van de code van goede praktijk voor de aanleg van openbare riolen en individuele voorbehandelinginstallaties.

⁵¹ Omzendbrief van 23 maart 1999 met betrekking tot de vaststelling van de codes van goede praktijk voor de herwaardering van grachtenstelsels en voor hemelwaterputten en infiltratievoorzieningen.

Bij alle ingrepen aan onbevaarbare waterlopen dient machtiging vanwege de Bestendige Deputatie bekomen te worden.

5.2.3 Knelpunten

- rioleringsinfrastructuur is nog niet optimaal wegens te veel gemengde stelsels. Afkoppeling is een noodzaak.
- enkele riooloverstorten blijven bestaan omdat er anders kans is op overstromingen
- bebouwing in natte gebieden
- waterkwaliteit is niet altijd gekend
- retentiebekkens te klein of nog afwezig, mede door de wettelijke bepalingen hier rond.
- drainage en ophogen van landbouwgronden, vooral in valleien met natuurlijke waterbuffering
- grote en talrijke verhardingen die moeten afgekoppeld worden
- bij verlenging van milieu- en stedenbouwkundige vergunningen zitten gemeente en provincie niet altijd op dezelfde golflengte. De provincie houdt vaak geen rekening met lokale problematiek of regelgeving.

5.2.4 Visie

Met betrekking tot afvalwater en oppervlaktewater heeft de gemeente Kalmthout een aantal belangrijke krachtlijnen geformuleerd. Om blijvende goede waterkwaliteit te garanderen is het noodzakelijk dat afvalwater niet ongezuiverd in de waterlopen terecht komt. Afvalwater moet in de eerste plaats afgevoerd worden naar het RWZI. Enkel waar het financieel of technisch niet relevant is, is individuele zuivering aangewezen. Gescheiden riolering dient te worden aangelegd in de gemeente. Hemelwater wordt zo lang mogelijk vastgehouden op de plaats waar het ontstaat met het oog op infiltratie en om versnelde afvoer te voorkomen. Oppervlaktewaters moeten op een natuurlijke manier worden (her)aangelegd met aandacht voor natuurlijke ontwikkeling en natuurlijke waterberging.

5.2.5 Acties

WA3 Optimalisering van riolering, zuivering en overstorten

In uitvoering van het actieplan van de hydronautstudie en de DuLo-waterplannen/deelbekkenbeheerplannen, worden een aantal generieke en strategische maatregelen opgenomen om de riolerings- en zuiveringsinfrastructuur te verbeteren en te optimaliseren: aanleg gescheiden rioleringsstelsels, sanering van overstorten, bouwen van retentiebekkens (eventueel op overstorten), eventueel de aanleg van zuiveringsinstallaties, ...

WA4 Gemeentelijk beleid individuele waterzuivering

De gemeente behoudt de gemeentelijke verordening (verplichte plaatsing van zuiveringsinstallatie in bepaalde delen ('zone D') van de gemeente tegen eind 2005) en subsidie inzake het plaatsen van individuele waterzuiveringsinstallaties. De informatiecampagne voor inwoners van zone D zal herhaald worden. Daarnaast zal de gemeente haar burgers informeren over individuele zuivering van huishoudelijk afvalwater. De gemeente zal de werking van bestaande individuele zuiveringsinstallaties vijfjaarlijks controleren. Bij gemeentelijke gebouwen in 'zone D' zal de gemeente zelf een individuele zuiveringsinstallatie aanleggen.

WA5 Herwaarderen van hemelwaterstelsels

De gemeente zal de grachten herwaarderen, heraanleggen, of nieuwe aanleggen voor opvang, buffering en afvoer van hemelwater. Bij aanleg van nieuwe rioleringsstelsels wordt

altijd gekozen voor een gescheiden stelsel. Het hemelwaterstelsel wordt waar mogelijk als open grachtenstelsel aangelegd.

WA6 Aansluiting op het rioleringsstelsel

De gemeente zal actief controleren of de aansluitingen op het gescheiden rioleringsstelsel correct gebeuren. Indien ergens een gescheiden stelsel is aangelegd, worden eigenaars verplicht om aan te sluiten op een gescheiden riolering.

WA7 Anti-verdrogingsmaatregelen en vrijwaren van buffering van waterlopen

Er worden maatregelen opgesteld om verdroging tegen te gaan en de buffering van waterlopen te vrijwaren. Ophogingen van landbouwgronden zullen aan banden worden gelegd of zelfs verboden in overstromingszones langs waterlopen. In de schoot van het ruimtelijk structuurplan Kalmthout zal er een RUP worden opgemaakt om de bufferende capaciteit van waterlopen te vrijwaren.

WA8 Natuurvriendelijke inrichting en onderhoud van waterlopen

Als ingrepen nodig zijn, zullen waterlopen natuurvriendelijk worden heraangelegd of onderhouden volgens de principes van natuurtechnische milieubouw.

WA9 Afkoppelen van verhardingen

Er zal onderzocht worden of het mogelijk is om grote verharde oppervlakken af te koppelen door een aanpassing van de gemeentelijke bouwverordening. Indien mogelijk wordt dit uitgevoerd.

WA10 Monitoring oppervlaktewaterkwaliteit

De gemeente zal de kwaliteit van de oppervlaktewaters van 3^e categorie analyseren om haar kennis over de waterkwaliteit te vergroten. Hierbij zal de VMM bij het overleg om een waterkwaliteitsmeetnet op te starten, betrokken worden. De resultaten zullen worden meegedeeld aan de VMM.

WA11 Sensibilisering van burgers en landbouwers

Langs de oevers van waterlopen mogen geen meststoffen en bestrijdingsmiddelen gerbuikt worden. De aangelanden van zowel woonzone als landbouwzone, zullen gesensibiliseerd worden inzake de wettelijke afstanden, dit om de kwaliteit van de waterlopen te verbeteren.

5.3 Waterbodem

5.3.1 Actuele toestand

Een eerste belangrijke bron van informatie over de waterbodems in Kalmthout is de milieu-inventarisatie die in de regio Antwerpen-Noord werd uitgevoerd in 1999 (PIH, 1999). In de gemeente Kalmthout werden er toen 26 monsters van onderwaterbodems genomen. Slechts 10 van de bemonsterde waterbodems overschrijden de VLAREA-voorwaarden, maar een aanzienlijk percentage zou toch een certificaat krijgen voor het gebruik als bodem.

De waterlopen in Kalmthout worden jaarlijks geruimd en het ruimingspecie wordt waar mogelijk op de oever gedeponeed. Het PIH voert staalnames uit en OVAM levert de gebruikerscertificaten. Bij de laatste staalname werd een certificaat afgeleverd voor alle waterlopen geldig tot en met 2003. De baangrachten worden via een roulatiesysteem van drie jaar geruimd en deze werken worden jaarlijks uitbesteed aan een aannemer. Daar waar grachten een regelmatig onderhoud vergen om wateroverlast te voorkomen, bv grachten in zones met zeer veel bladval, wordt de ruiming door de dienst openbare werken zelf

uitgevoerd. Ook hier wordt het ruimingspecie (waterbodem) waar mogelijk op de oever gedeponeed.

5.3.2 Beleidskader

VLAREA

Sinds 1 juni 1998 worden voor het eventueel deponeren van ruimingspecie de normen gehanteerd uit het VLAREA. Dit normenpakket is echter heel wat uitgebreider en strenger dan de normen die men gebruikt in het kader van het Bodemsaneringsdecreet.

Geruimde specie die niet voldoet aan de VLAREA-voorwaarden voor gebruik als bodem en derhalve niet op de oever gedeponeed mag worden, dient afgevoerd te worden. Eventueel kan het - in functie van de analyseresultaten - in aanmerking komen als secundaire grondstof ⁵².

Samenwerkingsovereenkomst

Volgens de samenwerkingsovereenkomst moet het onderhoud aan elke waterloop en grachtenstelsel specifiek afgestemd zijn op de verschillende functies en kenmerken van de waterloop. Vanuit kwantitatief, kwalitatief en ecologische duurzaam waterlopenbeheer moet het onderhoud van de waterlopen en de oevers uitgevoerd worden conform de richtlijnen uitgewerkt in de methodologie voor de opmaak van de deelbekkenbeheerplannen. Dit geldt in het bijzonder voor het maai- en ruimingsbeheer van waterlopen en voor natuurvriendelijke oeverinrichting en -bescherming.

5.3.3 Knelpunten

- Het provinciaal ruimingsbeleid (voor waterlopen van de 2de categorie) kan overstromingen en opstuwning veroorzaken in de bovenlopen van de waterlopen.
- Hoge kosten voor de analyses en de uitvoering van ruimingen
- Een deel van de waterbodemkwaliteit is onbekend.
- Er is geen plaats om ruimingspecie op te slaan, dit zal in de toekomst op het containerpark voorzien worden.

5.3.4 Visie

Gebrekkige waterzuivering, sluiklozingen en incidentele lozingen kunnen bijdragen aan verhoogde gehalten aan gevaarlijke stoffen. Vandaar dat zorgzaam omspringen met waterbodem een prioriteit is, teneinde de verontreiniging te beperken en oordeelkundig te verwijderen. In de toekomst zullen de slibuimingen vervangen worden door kruidruimingen. Kruidruimingen zijn meer natuurtechnisch verantwoord. Er wordt echter op een oordeelkundige manier bekeken waar de slibuimingen noodzakelijk blijven (zodat er geen wateroverlast plaatsvindt in woonzones en landbouwgebieden) en waar ze vervangen worden door kruidruimingen. Er wordt eveneens een preventief beleid gevoerd waardoor versnelde afvoer overbodig wordt. Bij het schrijven van dit plan zijn er geen waterbodems bekend waarvan de kwaliteit echt kritiek is. Indien tijdens de looptijd van het plan zulke bodems ontdekt worden zullen de nodige maatregelen genomen worden.

---

⁵² grondstoffen herwonnen uit afvalstoffen

5.3.5 Acties

Slib wordt vaak geruimd om een snelle afvoer van water te garanderen. Dit is puur het verplaatsen van het probleem. Inzichten uit het integraal waterbeheer leren dat het beter is om het water zo dicht mogelijk bij de bron op te houden en vertraagd af te voeren. Maatregelen die dit nastreven dragen dus bij aan het overbodig maken van slibuimingen. In dit opzicht zijn acties WA5, WA9 en WA22 relevant voor het deel waterbodem. Kanttekening hierbij is dat er dan wel de mogelijkheid moet zijn om water bij de bron op te houden. Indien die mogelijkheid er niet is, zal afvoer noodzakelijk zijn.

WA12 Ruimingen van waterlopen

De gemeente blijft de slibuimingen jaarlijks uitvoeren en het ruimingspecie wordt waar mogelijk op de oever gedeponereerd en dit alles volgens de bepalingen van het VLAREA en het VLAREBO (dus inclusief staalname). Op plaatsen waar er geen slibuimingen worden uitgevoerd kunnen kruidruimingen een oplossing bieden.

WA13 Ruiming van kunstmatige afvoerwegen voor hemelwater (grachten)

De gemeente blijft de slibuimingen driejaarlijks uitvoeren en het ruimingspecie wordt waar mogelijk op de oever gedeponereerd en dit alles volgens de bepalingen van het VLAREA en het VLAREBO (dus inclusief staalname). Op plaatsen waar er geen slibuimingen worden uitgevoerd kunnen kruidruimingen een oplossing bieden.

WA14 Waterbodemproblematiek

Indien blijkt dat een bepaalde waterbodem (een waterbodem vervuild door lozingen of door de nabijheid van een overstort) een negatieve invloed uitoefent op milieu of gezondheid, worden er in de eerste plaats maatregelen genomen om die invloed onder controle te krijgen.

5.4 Grondwater

5.4.1 Actuele toestand

De grondwaterkwaliteit in Kalmthout is afwisselend weinig tot zeer kwetsbaar. Dit kan verklaard worden door het zeer grillige karakter van de formatie van de Kempen die bestaat uit een afwisseling van zand en kleipatroon. De zeer dikke kleilagen die plaatselijk voorkomen maken de zones minder kwetsbaar.

Volgens de Databank Ondergrond Vlaanderen bestaat het grondwatermeetnet in de gemeente Kalmthout uit 12 meetpunten. Dit MAP-meetnet grondwater heeft tot doel toekomstige herzieningen van de afbakening kwetsbare zone's water mee te bepalen. Er zijn eveneens een 70-tal grondwatervergunningen bekend in Kalmthout.

In 1993 werd een onderzoek uitgevoerd naar de grondwaterkwaliteit bij particuliere winningen. Er werd water uit 32 verschillende particuliere putten en uit 8 weideputten geanalyseerd. Voor de particuliere putten werd bij ondiepe putten (<20m) vooral de normen voor kaliumpermanganaatverbruik, bacteriologie, ijzer, zuurtegraad en nitraten overschreden; bij diepe putten (>20m) worden vooral de normen voor ammonium en ijzer overschreden. Strikte en integrale toepassing van de normen zou slechts een klein percentage van de onderzochte putten geschikt maken voor menselijke consumptie. Het merendeel van de putten werden ondrinkbaar verklaard doordat ze de norm van nitraat hebben overschreden. Bij de ondiepe putten voldeed 24% aan de drinkwaternormen, bij de

diepe putten voldeed 47%. Bij de weideputten worden vooral de normen voor drinkwater voor de zuurtegraad, ijzer, ammonium en kaliumpermanganaatverbruik niet bereikt.

Het drinkwater/leidingwater wordt gewonnen in de buurgemeenten Essen en Wuustwezel. Deze waterwinning in Essen zorgt helaas voor een verdroging van de Kalmthoutse heide. De heide heeft niet op alle plaatsen dezelfde waterstand aangezien er soms wel en soms geen ondoordringbare lagen voorkomen. Er bestaat eveneens een bijkomend effect van de particuliere winning. Via vergunningen weet de gemeente hoeveel water er wordt gewonnen, maar er is nog geen onderzoek naar het effect van deze winningen uitgevoerd. Het slachthuis Van Gool gebruikt veel water en dit zorgt voor een verlaging van het grondwater in het centrum van Achterbroek, zoals blijkt uit de MER⁵³.

5.4.2 Knelpunten

- Door een stijgend grondwatergebruik van particulieren en bedrijven, is er een ongekende invloed op de grondwaterkwantiteit.
- De kwaliteit van het grondwater wordt mogelijk beïnvloed door het onzorgvuldig aanleggen van en beheren van grondwaterputten of warmtepompen en dergelijke. De wetgeving hierover is achterhaald en niet uitgebreid genoeg waardoor ook controle moeilijk is.
- De winning van drinkwater uit het grondwater door de drinkmaatschappijen heeft een rechtstreekse invloed op de grondwatertafel en de verdroging van o.a. natuurgebieden in Kalmthout en omstreken.
- De invloeden van bodemverontreiniging op de kwaliteit van het grondwater.
- De verminderde aanvulling van het grondwatertafel door verhardingen, te snelle afvoer van hemelwater en oppervlaktewater (door gemengde rioleringsstelsels, inbuizingen en kanalisering van grachtenstelsels en waterlopen, enz ...)
- De invloed van infiltratie van verontreinigd water (lekkende mestopslagplaatsen, overbemesting, particuliere putten, ...) op de kwaliteit van het grondwater.

5.4.3 Visie

Zuiver grondwater is een waardevolle grondstof. De gemeente zal binnen haar bevoegdheden, optreden tegen activiteiten die de kwaliteit of de kwantiteit van het grondwater schaden. Om de mogelijkheid van grondwatergebruik ook voor toekomstige generaties veilig te stellen zal zij zuinig watergebruik promoten.

5.4.4 Acties

Alle acties die zuinig gebruik van water promoten zullen indirect een positief effect hebben op de grondwaterkwantiteit. Immers hoe minder water er verbruikt wordt, hoe minder water er opgepompt moet worden. In dit opzicht kunnen de acties WA20, WA21 en WA22 opgevat worden als relevante acties voor dit deel.

WA15 Controle en vergunningsaanvragen

Vergunningsaanvragen voor grondwaterwinningen zullen nauwgezet bestudeerd worden en eventueel bijkomende voorwaarden opgelegd krijgen om duurzaam watergebruik af te dwingen. Hiervoor kan er advies gevraagd worden bij AMINAL, afdeling water.

---

⁵³ MER: milieueffectrapportage, een rapport dat geschreven wordt voor een ingreep wordt uitgevoerd en dat beschrijft wat de gevolgen van die ingreep zullen zijn op het milieu.

WA16 Grondwaterwinningen nabij natuurgebieden

De gemeente steunt initiatieven om de invloeden van grondwaterwinning te minimaliseren om verdroging van natuurwaarden tegen te gaan.

WA17 Controle op warmtepompen

De gemeente zal zich informeren over de effecten van warmtepompen op grondwater en zal aan de hand van die bevindingen eventueel bijkomende eisen opleggen in milieuvergunningen.

WA18 Buiten gebruik stellen van sterfputten

De gemeente zal sensibiliseren rond het buiten gebruik stellen van sterfputten en toezien op de effectieve buitengebruikstelling. Deze actie geldt in 'zone D' waar iedereen moet overschakelen op individuele zuivering en op de plaatsen waar er riolering gelegd wordt.

WA19 Monitoring ondiep grondwater

De gemeente zal op verschillende plaatsen de kwaliteit van het grondwater onderzoeken om haar kennis hierover te actualiseren. De resultaten zullen aan de bevoegde instanties worden bezorgd.

5.5 Duurzaam watergebruik

5.5.1 Actuele toestand

Duurzaam watergebruik houdt in dat er zuinig met water wordt omgesprongen en dat men de watervoorraden zo weinig mogelijk tracht te belasten. Dit kan door het waterverbruik te reduceren, hemelwater te gebruiken voor sommige toepassingen en hemelwater te laten infiltreren in de bodem.

In de gemeente Kalmthout wordt het waterverbruik van het gemeentehuis, het gemeentelijk magazijn, de brandweerkazerne, de bibliotheek en het gemeentelijk zwembad wekelijks opgemeten. Op jaarbasis is dit een vrij constant en gelijklopend gegeven, mocht dit niet zo zijn, dan kunnen er maatregelen genomen worden. De gemeente draagt haar steentje bij door op plaatsen zoals gemeentelijke parkings doorlatende grasdals en grindgazon te gebruiken. Water infiltreert door de grasdals in de bodem in plaats van af te stromen naar de riolering. De voormalige bedrijfsite, Draka Polva te Heide, is volledig gesaneerd en doet dienst als een inbreidingsproject volgens het BPA. Dit project voorziet sociale huur- en koopwoningen en is gericht op duurzaam waterverbruik (infiltratie, gebruik van hemelwater, enz.).

Om haar inwoners te stimuleren duurzaam om te gaan met water steunt de gemeente Kalmthout zowel het gebruik van hemelwaterputten als infiltratieputten aan de hand van subsidies. Begin 2004 heeft de gemeente een nieuw initiatief gelanceerd, namelijk het plaatsen van groendaken. De subsidie kan aangevraagd worden bij de milieudienst na het uitvoeren van de werken. Zowel de gemeente en de Vlaamse overheid geven een subsidie voor de installatie van een hemelwaterput met hergebruik of een infiltratievoorziening. De subsidie van de gemeente is eveneens van toepassing bij hemelwaterputten die bij nieuwbouw worden geïnstalleerd. Bij de subsidie van de Vlaamse overheid dient de put in een bestaande woning aangelegd te worden.

5.5.2 Beleidskader

Samenwerkingsovereenkomst

Door ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst belooft de gemeente een subsidiereglement in te voeren voor het gebruik van hemelwater en voor de infiltratie van hemelwater in de bodem. Als de gemeente nieuwe gemeentelijke gebouwen bouwt of oude laat verbouwen/herbouwen moet ze een wateraudit uitvoeren en conform de resultaten ervan concrete maatregelen implementeren in het ontwerp.

Gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen en gescheiden afvoer van afvalwater en hemelwater

Goedgekeurd op 1 oktober 2004, legt deze gewestelijke stedenbouwkundige verordening bijkomende eisen op voor bouwvergunningsplichtige werken in verband met hemelwaterputten en hemelwaterhergebruik, verplichte infiltratie of buffering bij grote verharde oppervlakken en de gescheiden afvoer van afvalwater en hemelwater. De verordening stelt dat hemelwater in de eerste plaats hergebruikt moet worden, in de tweede plaats geïnfiltreerd en als dat niet kan gebufferd en vertraagd afgevoerd worden.

5.5.3 Knelpunten

- invoeren van duurzaam watergebruik vereist kennis, tijd en middelen
- de provincie volgt de gemeente niet in het opleggen van bijkomende voorwaarden bij milieuvergunningen om duurzaam watergebruik te verplichten.
- bij het hergebruik van hemelwater zorgen vooroordelen en een gebrek aan kennis voor het verhogen van de drempel van de inburgering van hemelwatersystemen

5.5.4 Visie

Vanuit het besef van het belang van water voor mens en milieu, nu en in de toekomst, wil de gemeente duurzaam omgaan met water. Hieruit volgt dat het gemeentelijke waterverbruik moet beperkt worden en dat hemelwater zo veel mogelijk ter plaatse moet gebruikt of geïnfilteerd worden. Binnen de gemeente zal kennis rond duurzaam watergebruik worden opgebouwd die dan naar aanleiding van bepaalde initiatieven zal doorstromen naar de overige gemeentelijke diensten en de bevolking.

5.5.5 Acties

WA20 Kennisopbouw

De kenmerken van gemeentelijke duurzaam waterprojecten worden gecentraliseerd bij de milieudienst die de kennis ter beschikking stelt van de andere diensten. Hier worden ook de wekelijkse waterverbruikgegevens van de gemeentelijke eigendommen verzameld om evoluties op te volgen.

WA21 Wateraudit uitvoeren en implementeren bij nieuwbouw of verbouwingen van gemeentelijke gebouwen

Bij nieuwbouw of verbouwingen voert de gemeente een wateraudit uit om na te gaan welke waterbesparende maatregelen zij in dat project kan uitvoeren. Vervolgens worden maatregelen uit de wateraudit uitgevoerd.

WA22 Infiltratie en hergebruik van hemelwater bij gemeentelijke eigendommen

De gemeente zal zelf het goede voorbeeld geven door waar mogelijk en nuttig, hemelwater te hergebruiken. De installaties hiervoor worden voorzien bij nieuwbouw of verbouwingen. Straten, pleinen en gronden van de gemeente worden waar mogelijk zo aangelegd dat het regenwater kan infiltreren. Ondoordringbare oppervlakken worden zoveel mogelijk vermeden.

WA23 Hemelwateropvang en hergebruik

De reglementering rond hemelwateropvang en hergebruik blijft van kracht, alsook de subsidie daarvoor.

WA24 Sensibilisering duurzaam watergebruik

De gemeente zal sensibiliseren rond de beperking van het watergebruik, in het bijzonder rond grondwatergebruik.

WA25 Uitvoeren van watertoets

De gemeente voert een watertoets uit. Dit houdt in dat bij het verlenen van een vergunning voor een actie, plan of programma, er geen schadelijke effecten ontstaan voor het watersysteem of dat deze zoveel mogelijk worden beperkt of gecompenseerd.

6 Natuur, bos, landschap en groen

In de gedachten van de mens zijn natuur, bos, landschap en groen bijna synoniemen. Nochtans hebben ze verschillende functies, een ander beheer en een ander uitzicht. Daar bestaat heel wat verwarring over, wat leidt tot onbegrip en soms zelfs ergernis. Om dat te voorkomen, wordt in de paragrafen hieronder uitgelegd, wat in dit milieubeleidsplan onder de termen natuur, bos, landschap en groen verstaan wordt.

'Natuur' kan gedefinieerd worden als 'alle levende organismen, hun habitats, de ecosystemen waarvan zij deel uitmaken en de daarmee verbonden uit zichzelf functionerende ecologische processen'. Dit is een zeer algemene en ruim interpreteerbare definitie. In dit plan wordt natuur opgedeeld in natuur binnen en buiten de natuurgebieden. Buiten de natuurgebieden wordt de ecologische infrastructuur als natuur beschouwd.

Een bos definiëren is eenvoudiger: 'een aaneengesloten gebied waarin bomen overheersen'. Onder groen verstaan we 'plantsoen, perken en parken die aangelegd zijn om in te vertoeven of om de leefomgeving aangenamer te maken'.

Een definitie voor 'landschap' is 'een gebied met een bepaalde karakteristiek veroorzaakt door de aard en rangschikking van bebouwing, landbouwpercelen en natuurlijke elementen'. In dit plan houden we het op 'het landschap is alles wat we rond ons zien en ervaren'. In dit milieubeleidsplan gaat de aandacht naar de landschappen buiten de dorpskernen. Dorpen kunnen zeer mooie, waardevolle landschappen zijn, maar acties rond dorpsgezichten horen niet echt thuis in een milieubeleidsplan.

In dit hoofdstuk wordt een korte, algemene beschrijving gegeven van de aanwezige **natuur**, **landschap**, **bos** en **groen**. Een uitgebreide, gedetailleerde beschrijving is te vinden in het GNOP.

6.1 Actuele toestand

6.1.1 Natuur

6.1.1.1 Uitzicht en ligging

De natuur in Kalmthout kan opgedeeld worden in natuur binnen en buiten de natuurgebieden. De natuur buiten de natuurgebieden bestaat vooral uit ecologische infrastructuur in landbouwzones en in woonzones. Kleine landschapselementen (KLE) zijn lijn- en puntvormige landschapselementen die aansluiten op bestaande natuurstructuren en er een geheel mee vormen. Deze elementen bevorderen de eenheid van de natuur in de bebouwde omgeving en vormen een belangrijk onderdeel van de ecologisch infrastructuur. Daarom zal de gemeente eind 2004 een subsidiereglement voor KLE voor landbouwers voorzien. Het betreft een subsidie voor de aanleg van KLE's waarbij het beheer van de KLE's wordt overgelaten aan de eigenaar of gebruiker, al kunnen hiervoor afspraken gemaakt worden met gemeente en eventueel met natuurverenigingen. In het noordoosten van de gemeente Kalmthout is een gebied afgebakend voor weidevogelbeheer. Binnen deze gebieden worden bij voorkeur geen houtige KLE's aangeplant dit om zoveel mogelijk open ruimte voor weidevogels te behouden. Buiten de natuurgebieden komen er eveneens dieren en planten voor die hun best doen om te overleven in een cultuurlandschap. Om bepaalde organismen te helpen heeft de gemeente soortgerichte beschermingsmaatregelen genomen, zoals voor de gier- en huiszwaluw. Er werden nestgelegenheden gecreëerd aan de kerken en bij particuliere woningen.

Ongeveer een derde van de totale oppervlakte van Kalmthout wordt ingenomen door natuurgebieden en reservaten. Het grootste en wellicht bekendste natuurgebied is de Kalmthoutse heide die een oppervlakte van 1800 ha inneemt. Verder kan men nog genieten van het natuurgebied De Maatjes en een deel van het militair domein Klein Schietveld. Om de belangrijkste natuurwaarden makkelijk te kunnen beschrijven, kan de gemeente opgedeeld worden in drie grote natuurstukken: de Kalmthoutse heide, Klein schietveld en Maatjes met daartussen cultuurlandschap, waarin de mens zijn plaats veroverde en bestendigde.

De Kalmthoutse heide

Het uitgestrekte heidegebied is de grote trots van Kalmthout. De heide bevindt zich voornamelijk in het noordwesten van de gemeente. Ongeveer 1000 ha van de 1830 ha beschermd heidegebied behoort tot het Vlaams natuurreservaat 'De Kalmthoutse Heide'. Het reservaat heeft een zeer grote ecologische waarde. Zeldzame dier- en plantensoorten vinden er hun natuurlijke biotoop. De afdeling Natuur van de Vlaamse Gemeenschap staat - in samenwerking met de Wetenschappelijke Adviescommissie- in voor het beheer van de Kalmthoutse Heide. Sinds enkele jaren maakt het natuurreservaat deel uit van het grensoverschrijdend natuurgebied 'grenspark De Zoom-Kalmthoutse Heide'. Dat gebied strekt zich uit over Kalmthout en aan Nederlandse zijde over Woensdrecht en omvat in zijn geheel bijna 4000 ha.

De kalmthoutse heide bestaat uit heide, bossen, vennen en duinen. Het Beleidsplan voorziet in een groot centraal gelegen open heidegebied, bestaande uit droge en natte heide, waar het terugdringen van de vergrassing (met pijpenstrootje) een doel is. Om hiertoe te komen wordt beheer uitgevoerd. Dit kan gebeuren door o.a. begrazing met zowel runderen,

schapen en geiten, door het creëren van gunstige kiemvoorwaarden voor de heide en door te plaggen; het verarmen van de bodem door afvoer van plantenmateriaal door o.a. het maaien van de vegetatie, het kappen van opschietende bomen. Dit beheer moet leiden tot een mooi, gevarieerd, open heidegebied.

In de randgebieden komen uitgestrekte bossen voor, voornamelijk bestaande uit soortenarm naald- en loofbos met onder andere grove den, zomereik en ruwe berk. In het Beleidsplan wordt naar een structuurrijk bos gestreefd. Om hiertoe te komen zijn verschillende beheersingrepen nodig, zoals het bestrijden van de exoten als rododendron en Amerikaanse vogelkers om streekeigen struiken te bevorderen en het uitvoeren van dunningen.

Het beheer dat gericht is op het behoud van vennen impliceert dat ervoor gezorgd wordt dat het (regen)water zo lang mogelijk in het gebied wordt vastgehouden en de waterkwaliteit van de vennen verbeterd. Kleine ingrepen, zoals het dichten van afvoergrachten, kunnen onmiddellijk uitgevoerd worden. Om de steeds dalende grondwaterstand beter te controleren, is er overleg nodig met de bevoegde diensten en wordt er gestreefd naar duurzame oplossingen. Door het herstel van de waterstanden en vooral ook door het verbeteren van de waterkwaliteit, zal men komen tot vennen met een 'oorspronkelijke' oevervegetatie en de daarbij horende overgangsvegetaties van vochtige naar natte heide.

De grote stuifzandvlakten van de duinen in Kalmthout zijn onbegroeid. Het onbegroeid zijn komt, omdat de dynamiek er groot is. De wind (en daarmee het opstuiven) speelt hierbij een belangrijke rol, maar ook het recreatief of ander gebruik (militair gebruik aan Nederlandse zijde) kan beletten, dat er een vegetatie gaat ontstaan die het duin vasthoudt. Om het wegstuiven en nivelleren van een aantal duintoppen te voorkomen, is het belangrijk om betreding door wandelaars te beperken en deze duinen vast te leggen. Anderzijds moet er ook over gewaakt worden, dat er voldoende open zand aanwezig blijft, juist omdat bepaalde soorten insecten afhankelijk zijn van dit open zand. Er wordt naar gestreefd om de hoge duinen in het heidegebied te behouden en verdere afvlakking te voorkomen.

Het Klein Schietveld

Het Klein Schietveld van Kalmthout-Brasschaat vormt samen met het Groot Schietveld van Brecht een prachtig natuurterrein van 900 ha. Het Klein Schietveld situeert zich in het zuidoosten van Kalmthout. Er komen dennen, eiken en berken, weilanden, vennen en heide voor. Het is eigendom van de militaire overheid. Voor het beheer van fauna en flora staat de afdeling Bos en Groen van de Vlaamse Gemeenschap in. Slechts een deel van het gebied is toegankelijk voor wandelaars.

De Maatjes

Dit unieke natuurreservaat met rietvelden, broekbosjes en natte weilanden bevindt zich in het oosten van de wijk Nieuwmoer. Zeldzame riet- en weidevogels hebben er hun broedplaats. De Maatjes worden beheerd door de afdeling Natuur van de Vlaamse Gemeenschap.

6.1.1.2 Ondernomen acties

In het GNOP zijn 26 acties aangeduid om de natuur verder te ontwikkelen in Kalmthout. Elke actie past bij een of meerdere van de 5 centrale doelstellingen van het natuurbeleid binnen natuurgebieden: Behoud en wettelijke bescherming van natuurgebieden, Optimalisatie van het inwendige beheer, Inbreiding van de natuurgebieden door aankoop of beheersovereenkomsten, Beperking van negatieve invloeden die inwerken op de natuur en Uitbouw van bufferzones rond natuurgebieden. De doelstellingen van het GNOP buiten de natuurgebieden zijn: Verbetering van de ecologische infrastructuur in landbouwzones en in woonzones en Soortgerichte acties. De acties van het GNOP zijn krijtlijnen en deze worden

opgevolgd, maar gezien de algemeenheid van de acties, kan er geen exact cijfer gegeven worden van het aantal voltooide acties.

6.1.2 Landschap

6.1.2.1 Uitzicht en ligging

De eeuwenlange menselijke aanwezigheid heeft een duidelijke stempel gedrukt op de open ruimte⁵⁴ in Kalmthout. Het karakter van de gemeente evolueerde van een typisch kempische landbouwgemeente met veel woeste gronden naar een gevarieerd aanbod van landbouwdorpen, natuurgebieden, dichte woonkernen en residentiële woonbossen. Door de afwezigheid van veel industrie en bebouwing bleef de open ruimte behouden. Het groene, rustige uitzicht van de gemeente is vandaag de dag een belangrijke troef in het aantrekken van recreanten. Om het uitzicht te vrijwaren zijn sommige delen van de gemeente als 'beschermd landschap' geklasseerd. Zowel de Kalmthoutse heide en De Maatjes hebben deze classificatie gekregen. Verdere bescherming van landschappen wordt geboden door het structuurplan en 'groene' BPA's.

De gemeente Kalmthout werd in het GNOP opgedeeld in 13 verschillende landschapstypen: de Kalmthoutse heide, Klein schietveld, Maatjes, Marijnevennen, Venetië, Beekdal Kleine Aa, Greef, Heuvel, Groenendries, Dennendael, Centraal woongebied, Achterbroek en Nieuwmoer. De drie belangrijkste (Kalmthoutse heide, Klein Schietveld en de Maatjes) werden reeds besproken.

6.1.3 Bos en groen

6.1.3.1 Uitzicht en ligging

Tussen de natuurgebieden overheerst het culturele gebeuren. Het aantal waardevolle gebieden, structuren en biotopen is er eerder gering, maar de minimale basiskwaliteit is bijna nog overal aanwezig. Door de grote oppervlakte aan open ruimte in de gemeente is er minder behoefte aan parken, toch zijn er een aantal kleine parken zoals het gemeentelijk park 'Strijboshof'. Kalmthout tracht reeds jaren om bos en openbaar groen op een ecologische manier aan te leggen en te beheren zodat ook deze plaatsen deel uitmaken van het netwerk ecologische infrastructuur.

6.1.3.2 Gemeentelijk groenbeleid

De gemeente Kalmthout heeft een pesticidenreductieplan opgemaakt ter beperking van het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Stilaan (ten laatste tegen 2015) gaat de gemeente naar een nulgebruik. De gemeente zal haar onkruidbestrijding op verhardingen stelselmatig op alternatieve manieren uitvoeren, zoals met het gebruik van onkruidborstels en -branders. Ze zal eveneens verharding vermijden waar mogelijk is. Op onverharde bodem zoals in perken, plantsoenen en op bermen worden al jaren geen bestrijdingsmiddelen meer gebruikt door de gemeentelijke groendienst. Hier is vooral de manier waarop plantsoenen worden aangelegd dat van doorslaggevend belang is. Soms gebruiken particulieren bestrijdingsmiddelen (vooral onkruidverdelgers) op de berm voor hun woning of hun eigendom, maar dit is uitdrukkelijk verboden. Het heeft uiteraard weinig zin dat de gemeente tracht het gebruik van bestrijdingsmiddelen te minimaliseren, als de inwoners er ondertussen wel gebruik van maken. Dit reductiebeleid is natuurlijk niet eenvoudig en vraagt een

---

⁵⁴ In dit plan beschouwen we de open ruimte als die oppervlakte die niet door woningen, industrie, wegen of constructies bebouwd is.

aangehouden inspanning, zowel qua vorming, personeelsinzet als sensibilisatie. De gemeente heeft in dit kader drie actieprogramma's voorzien. Het eerste actieprogramma bestaat uit een sensibilisatieplan. Het tweede omvat een deelproject waarbij op een deel van de gemeente geen bestrijdingsmiddelen worden toegepast en waarbij een bepaald soort verharding nergens in de gemeente nog wordt behandeld met bestrijdingsmiddelen. Het laatste actieprogramma bevat een progressieve uitbreiding van het deelproject naar het volledige areaal van de gemeente.

De bermen in de gemeente worden gemaaid overeenkomstig het bermdecreet. Dit houdt in dat de bermen een eerste maaibeurt na 15 juni ondergaan en een tweede na 15 september. Het maaisel wordt steeds afgevoerd waardoor de bermen verschrallen zodat hun waarde behouden blijft of zelfs verhoogt. De gemeente zal in de toekomst een bermbeheersplan opmaken om het maaibeheer meer af te stemmen op de natuurlijke waarden en potenties van de bermen. Het huidige bermbeheer zal worden geëvalueerd en bijgestuurd.

6.2 Beleidskader

Bestrijdingsmiddelengebruik door openbare diensten

Het decreet (31-01-2002) 'houdende vermindering van het gebruik van bestrijdingsmiddelen door openbare diensten in het Vlaamse Gewest' bepaalt dat het openbare diensten vanaf 1 januari 2004 verboden is om bestrijdingsmiddelen te gebruiken op het openbaar domein. De openbare diensten kunnen wel een uitzondering aanvragen als zij tijdig een reductieplan indienen. Met behulp van een reductieplan moet een openbaar bestuur er in slagen om tegen ten laatste 2015 geen bestrijdingsmiddelen meer te gebruiken.

Landschappendecreet

Het decreet 'houdende bescherming van landschappen' van 16 april 1996 regelt de bescherming van landschappen en de instandhouding, het herstel en beheer van de in het Vlaamse Gewest gelegen beschermde landschappen. Er zijn een aantal algemene beschermingsvoorschriften vastgesteld (besluit Vl. Reg. van 3 juni 1997) die gelden voor beschermde landschappen. Ze kunnen evenwel worden aangevuld met specifieke voorschriften die dan voorrang hebben op de algemene. Deze voorschriften hebben tot doel het landschap te bewaren. Er dient per beschermd landschap een beheersplan opgesteld te worden dat uitgevoerd wordt op vrijwillige basis, door middel van beheersovereenkomsten. Hiervoor kunnen premies worden uitgekeerd door het Vlaamse Gewest.

Vogel- en Habitatrichtlijngebied

Voor de instandhouding van de habitats zal een Europees ecologisch netwerk (Natura 2000) worden gevormd, bestaande uit speciale beschermingszones (habitatrichtlijngebieden en vogelrichtlijn-gebieden). Het vernieuwde natuurdecreet bevat een volledig hoofdstuk over de 'speciale beschermingszones'. Die zones, beter bekend als Vogel- en Habitatrichtlijngebieden, zijn tussen 1988 en 2000 afgebakend in uitvoering van Europese verplichtingen. De beschermingsvoorschriften voor de Natura 2000 gebieden zijn verankerd en verduidelijkt in art. 36 bis van het natuurdecreet.

De 'vogelrichtlijn', oftewel de Europese Richtlijn 79/409/EEG van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand, legt de lidstaten op maatregelen te nemen ter bescherming van bepaalde vogelsoorten. Concreet duiden zij gebieden aan waarin extra

beschermingsmaatregelen van kracht zijn. In Kalmthout zijn er drie vogelrichtlijngebieden aangeduid: de Kalmthoutse Heide, de Maatjes en het Klein Schietveld.

De 'habitatrichtlijn', oftewel de Europese Richtlijn 92/43/EEG van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, wil de biologische diversiteit bewaren door natuurlijke habitats te beschermen. Zoals bij de vogelrichtlijngebieden moeten er gebieden worden aangeduid waar speciale beschermingsmaatregelen van kracht zijn. In Kalmthout zijn er 2 zones aangeduid als habitatrichtlijngebied: de Kalmthoutse heide en het Klein Schietveld. Dit laatste gebied maakt deel uit van het 'Klein en Groot Schietveld'.

Natuurbehouddecreet

Dit decreet (21-10-1997) verving de - federale - Wet op het Natuurbehoud van 1973 en plaatste de nieuwe inzichten in natuurbeheer en -ontwikkeling in een nieuw Vlaams beleidskader.

Het decreet gaat uit van het 'stand-still-principe'. Er mag dus geen natuur meer verloren gaan (natuur en natuurelementen moeten minstens behouden blijven, ook buiten de klassieke groengebieden). Een ander belangrijk begrip op het gebied van het natuurbehoud is de zogenaamde *zorgplicht*. Dit houdt in dat iedereen verplicht is schade aan natuur te voorkomen, te beperken of te herstellen. Voorts dient elke overheid die vergunningen of toestemmingen verleent er over te waken dat er geen vermijdbare schade aan de natuur wordt berokkend (het zogenaamde integratiebeginsel).

De burgemeester en de gemeentelijke ambtenaren die hiertoe door de gemeenteraad zijn aangewezen kunnen toezicht uitoefenen op de naleving van de bepalingen van het Natuurbehouddecreet.

Naast de zogenaamde horizontale maatregelen (zorgplicht, integratie en stand-still) bevat het Natuurbehouddecreet ook een uitgebreid hoofdstuk omtrent het gebiedsgericht beleid. Zo krijgen de uitbouw van een Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) en het Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk (IVON) met dit decreet een wettelijke basis. Het natuurdecreet legt vast dat alleen gebieden met een 'groene' bestemming op het gewestplan als VEN aangewezen kunnen worden. Het VEN zal opgebouwd zijn uit 'Grote Eenheden Natuur' (GEN) en 'Grote Eenheden Natuur in Ontwikkeling' (GENO). Het IVON wordt aangewezen om de natuurgebieden van het VEN zoveel mogelijk met elkaar te verbinden en te ondersteunen. In het IVON komt natuur samen met andere functies, zoals landbouw, bosbouw en recreatie voor. In 2002 werd een eerste deel van 87.000 ha VEN-gebied afgebakend, na het openbaar onderzoek bleven hiervan 86.500 ha weerhouden. In totaal zouden er in Vlaanderen 125.000 ha (natuur-) gebieden afgebakend worden die het VEN zullen uitmaken en 150.000 ha die het IVON (het zogenaamde natuurverwevingsgebied) zullen uitmaken.

Op het grondgebied van de gemeente Kalmthout liggen twee natuurgebieden die als GEN en GENO opgenomen zijn in het VEN (fase 1) en waarvoor een specifieke bescherming geldt: De Kalmthoutse Heide (code 301) en De Maatjes (code 302). Deze afbakening heeft een aantal directe beschermingsmaatregelen voor gevolg. De Kalmthoutse Heide en De Maatjes worden beheerd door Afdeling Natuur. De gemeente voert als eigenaar wel een ondersteunend beheer, maar de werkelijke initiatieven komen van Afdeling Natuur.

Andere belangrijke bepalingen met betrekking tot natuurbehoud en van belang voor het lokale niveau zijn het soortgericht beleid en het betrekken van de lokale overheden bij het natuurbeleid.

Het decreet bevat ook de bepalingen voor het opmaken van een Vlaams natuurbeleidsplan en een natuurrapport. Een eerste natuurrapport binnen dit kader is verschenen in 1999.

Een eerste uitvoeringsbesluit werd op 23 juli 1998 goedgekeurd en bevat naast concrete bepalingen omtrent de afbakening van VEN en IVON, het voorkeurrecht en natuurinrichtingsprojecten, ook de voorwaarden voor het wijzigen van vegetaties en kleine landschapselementen, met inbegrip van de natuurvergunning. De beslissende instantie voor zowel de natuurvergunning, als de meldingsplicht is in de meeste gevallen het schepencollege.

Op te merken valt ook dat het Natuurbehoudsdecreet een aantal wijzigingen aangebracht heeft aan het Bosdecreet, waarmee gepoogd werd een aantal conflictpunten tussen de natuurbehoud- en bosbouwsector weg te werken.

Bosdecreet

Dit decreet (13-6-1990) regelt voor alle bossen - dus niet alleen voor de openbare bossen - in Vlaanderen de verschillende bosfuncties. Naast deze multifunctionaliteit legt het decreet nadruk op bescherming en behoud van het bos in Vlaanderen. Het definieert een aantal belangrijke begrippen zoals bebossing, herbebossing en natuurlijk de term bos zelf. Net zoals alle andere eigenaars van openbare bossen is een gemeente verplicht een beheersplan op te maken voor alle bossen in haar eigendom. In 1999 werden naast bossen ook parken opgenomen in het Bosdecreet.

Bermbesluit

Het bermbesluit (27-6-1984) is van toepassing op bermen langs zowel wegen als waterlopen waarvan het beheer toebehoort aan o.a. de openbare besturen. De belangrijkste bepalingen zijn het verbod op gebruik van biociden en de vastlegging van de perioden waarin de bermen gemaaid mogen worden. De bepalingen van dit besluit zijn beperkt tot de landelijke ruimte.

Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen

Het structuurplan wil een ruimtelijke bijdrage leveren om de natuur in Vlaanderen te beschermen en verder te laten ontwikkelen. Hierbij wil men niet alleen komen tot grote natuur- en boscomplexen, maar ook kleinere waardevolle natuurelementen versterken. In dit kader is onder meer vastgelegd dat op het gewestplan 10.000 ha bos en 38.000 ha natuur- en reservaatgebieden moeten bijkomen tegen 2007.

Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen

De provincie kan als beleidsniveau tussen Vlaanderen en de gemeenten instaan voor de ontwikkeling van een samenhangend beleid over de gemeentegrenzen heen. Het structuurplan is volgens dit principe opgebouwd. Een aantal punten uit het structuurplan Vlaanderen worden meer geconcretiseerd en er wordt een leidraad aangeboden op een bovengemeentelijk niveau. Hierdoor kan er over de gemeentegrenzen heen toch een samenhangende structuur gecreëerd worden. Specifiek voor natuur en landschap worden de natuurverbindingsgebieden aangeduid die samen met de verwevingsgebieden het IVON vormen. Het structuurplan selecteert ondermeer volgende elementen van de landschappelijke structuur: structurerende reliëfcomponenten, baken en open ruimte verbindingen.

Gewestplannen

In de gewestplannen wordt er aangegeven welke ontwikkeling er mogelijk is op welke plaats. In hoofdstuk 2, Situering van de gemeente Kalmthout en haar milieu- en natuurbeleid, zit een weergave van de gewestplannen voor de gemeente Kalmthout.

Samenwerkingsovereenkomst

Niveau 1 stipuleert dat de gemeente zich verbindt, per milieujaarprogramma, tot het uitvoeren van minimaal 1 actie. Indien de gemeente acties wil voeren waarvoor zij door het Vlaams Gewest wil gesubsidieerd worden, moeten die acties passen in een beknopte visie waaraan de samenwerkingsovereenkomst een reeks eisen stelt. Hierover moet dan gerapporteerd worden in het milieujaarprogramma. Niveau 2 houdt in dat de gemeente zich verbindt, per milieujaarprogramma, tot het uitvoeren van minimaal 2 acties. Ook op dit niveau kunnen er subsidies worden aangevraagd. Het milieujaarprogramma dient een actieplan te bevatten dat meerdere jaren beslaat. Voor de opmaak van het actieplan wordt verwezen naar de *'Leidraad voor de opmaak van het onderdeel natuur, landschap, bos en groen in het milieubeleidsplan van gemeenten en provincies'*.

Gemeentelijke bevoegdheden

In het Natuurbehouddecreet wordt aan de Vlaamse steden en gemeenten het recht gegeven om onroerende goederen te verkrijgen door onteigening voor algemeen nut om redenen van natuurbehoud. De gemeente is eveneens bevoegd om natuurvergunningen aan particulieren toe te kennen.

Bovendien kunnen de gemeentelijke ambtenaren die door de gemeenteraad hiervoor werden aangeduid toezicht uitoefenen op de naleving van de bepalingen van het Natuurbehouddecreet. Verder worden ze expliciet vernoemd als partners bij het werken aan natuur in de stedelijke omgeving en voor de invulling van natuurverbingsgebieden.

Binnen de gemeentelijk bevoegdheden valt eveneens de opmaak gemeentelijke beleidsdocumenten zoals een gemeentelijk natuurontwikkelingsplan of een bermbeheersplan. De gemeentelijke verordeningen maken eveneens deel uit van de bevoegdheden van de gemeente. Zo heeft Kalmthout een gemeentelijke verordening die stelt dat de Verbindingsweg op de Kalmthoutse Heide niet toegankelijk is voor openbaar gemotoriseerd verkeer om de rust te bewaren.

Gemeentelijk natuurontwikkelingsplan

In het gemeentelijk natuurontwikkelingsplan (GNOP) beschreef de gemeente haar middellange tot lange termijnvisie op natuur, bos, groen en landschap. Dit plan wordt aangehaald in de actuele toestand.

Bermbeheersplan

De gemeente Kalmthout heeft de planning om een bermbeheersplan op te maken. Dit plan zal ervoor zorgen dat het maaibeheer meer wordt afgestemd op de natuurlijke waarden en potenties van de bermen.

6.3 Knelpunten

- *Stikstofdepositie in de Kalmthoutse heide.* Het inwaaien van meststoffen en stikstofdepositie door zure regen veroorzaken eutrofiëring of voedselaanrijking. Aangezien de heide van nature een voedselarm, zuur milieu is, verstoren deze verschijnselen het zwak gebufferde evenwicht.
- *Verdroging van de Kalmthoutse heide.* De Kalmthoutse heide is een infiltratiegebied voor regenwater. De waterwinningen en draineringen kunnen tot verdroging van de heide zorgen wat een gevolg heeft op de vegetatie.
- *Verstoring door recreatie.* Door de geologische opbouw en de vegetatiestructuur is het heidelandschap relatief kwetsbaar. De hoge recreatiedruk veroorzaakt een verhoogde

- dynamiek. De stuifduinen, vennen en overgangszones zijn hierdoor onderhevig aan structuurbederf en verlaging van de diversiteit. Grote hoeveelheden bezoekers en toenemende actieve recreatie in het gebied zorgen voor verstoring van fauna en flora.
- *Verstoring Klein Schietveld*. Illegale motortoeristen met crossmotors en 4x4 terreinwagens zorgen voor een aanzienlijke verstoring van de rust van het Klein Schietveld
  - *Veeleisend heidebeheer*. Er is een permanente behoefte aan heidebeheer aangezien de heide een halfnatuurlijk landschap is. Momenteel bestaat het beheer hoofdzakelijk uit graasbeheer met schapen, runderbegrazing en een toenemend plagbeheer. Het is echter niet makkelijk om de doelstellingen van het beheer aan de hand van dit graasbeheer efficiënt uit te voeren.
  - *Vervuilde waterlopen in de Maatjes*. Het water van rietlanden en moerassen in de Maatjes is het meest kwetsbare onderdeel. Sommige waterlopen die het gebied bevoorraden leveren organisch verontreinigd water dat bijdraagt tot het verlies aan biotoopdiversiteit en de verlanding van het rietland. De voortdurende verlaging van de grondwaterstand ten behoeve van de landbouw heeft een negatief effect op de water- en moerasvegetatie en fauna.
  - *Verdwenen KLE's*. Tengevolge van de ruilverkavelingen oude stijl zijn er in het landbouwgebied veel KLE's opgeruimd of verdrongen door intensief gebruikte landbouwgronden.
  - *Vervuiling door zwerfvuil*. Er wordt veel zwerfvuil en organisch afval van omwonenden in het buitengebied achtergelaten.
  - *Verbindingsweg op Kalmthouts heide*. Er wordt te veel gebruik gemaakt van de Verbindingsweg door de kalmthoutse heide. Deze weg is niet toegankelijk voor gemotoriseerd verkeer aangezien deze zorgt voor rustverstoring van het natuurgebied.
  - *Versnippering*. De versnippering van natuurgebieden brengt het voortbestaan van sommige soorten in gevaar.
  - *Exoten*. De eigen fauna en flora wordt bedreigd door exoten⁵⁵.
  - *Aanlegging wegen*. Niet alle nieuwe aangelegde wegen hebben groene en onderhoudsvriendelijke verhardingen
  - *Inburgeren van alternatieve bestrijdingsmiddelen*. De nodige inspanning voor bestrijdingsmiddelenreductie is (zeer) groot en/of vereist een mentaliteitswijziging bij de bevolking.

6.4 Visie

De open ruimte is een troef die Kalmthout maximaal wenst uit te spelen, zowel nu als in de verre toekomst. Daarom moet de kwaliteit en kwantiteit ervan bewaakt worden. Natuur is immers geen functie op zich, maar een waarde die zeer hoog te plaatsen is. Recreatie, wonen, mobiliteit en dergelijke zijn functies die kunnen plaatsvinden in natuurlijke gebieden, maar die toch steeds een trapje lager staan dan natuur zelf. Het spreekt dan ook voor zich dat de gemeente deze belangrijke waarde zal benadrukken in haar beleid. Het GNOP is het beleidsdocument bij uitstek om de natuur in Kalmthout te bewaren en verder uit te breiden. Dit plan zorgt voor de versterking van de natuurgebieden Heide en Maatjes. Er worden maatregelen genomen voor de verweving van natuur met het tussenliggende cultuurlandschap. In het cultuurlandschap wordt gestreefd naar een fijnmazig netwerk van ecologische stapstenen in het landbouwgebied. Deze stapstenen of KLE's sluiten aan bij het cultuurhistorisch aspect en de natuurlijke potenties van de gebieden, evenals hun functie als natuurverbindingen tussen de grote eenheden natuur. Dit moet de natuur meer kansen geven en de leefkwaliteit vergroten. In de centrale woonzone wordt er gestreefd naar

---

⁵⁵ een soort die buiten haar normale verspreidingsgebied voorkomt. Deze definitie is afgeleid van diegene die werd vooropgesteld door de "Convention on Biological Diversity" en die gebruikt wordt in het Natuurrapport Vlaanderen 2001.

groene verbindingen. Deze worden gerealiseerd aan de hand van groene BPA's en/of RUP's enerzijds en groene elementen in verkavelingen anderzijds. Het ruimtelijk structuurplan benadrukt de landschappelijke structuur van de gemeente. Aan de hand van het pesticidenreductieplan en het toekomstige bermbeheersplan zal de gemeente haar groenbeleid onderbouwen.

6.5 Acties

NA1 Bescherming van natuurgebieden

De bestaande open ruimte moet beschermd worden. Dit gebeurt op gemeentelijk niveau via de opmaak en uitvoering van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Hierin worden kerngebieden aangeduid waar natuur centraal staat.

NA2 Bescherming van landschappelijk waardevolle landbouwgebieden

De bestaande open ruimte moet beschermd worden. Dit gebeurt op gemeentelijk niveau via de opmaak en uitvoering van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Hierin worden kerngebieden aangeduid waar landschappelijk waardevol landbouwgebied centraal staat.

NA3 Effecten versnippering terugdringen

De gemeente wil de negatieve invloed van versnippering tegengaan in zowel de centrale woonzone als in het landbouwgebied. In de centrale woonzone kan dit gebeuren door o.a. de inrichting van gemeentelijke eigendommen met oog voor de natuurwaarde, zoals buurtgroen, speelpleinen, enz. Zo vormen deze gemeentelijke eigendommen 'stepping stones'⁵⁶. In het landbouwgebied worden verbindingen tussen natuurlijke gebieden aangelegd en onderhouden. Op gemeentelijke eigendommen worden KLE's aangelegd op delen van vrijgekomen pachtgronden en op gemeentelijke groenstroken. Deze KLE's dienen voldoende voorzien te zijn van stuifmeel- en nectarleveranciers. De gemeente sluit beheersovereenkomsten af met landbouwers en eigenaars van landbouwgebied om KLE's te stimuleren. Op die manier kunnen bermen en waterlopen zeer waardevol worden, ook in de eerder 'natuurschrale' ruilverkavelingsgebieden.

NA4 Natuur- en milieuvriendelijk groenbeheer

Het natuur- en milieuvriendelijk groenbeheer van de gemeente kan in de volgende belangrijke pijlers samengevat worden. De voorkeur gaat uit naar de aanplanting van streekeigen groen of naar spontane ontwikkeling waar mogelijk. Het bestrijdingsmiddelengebruik wordt systematisch verminderd. Door de plantkeuze en plaatsing wordt de natuurlijke diversiteit ondersteund. Er wordt gestreefd naar meer groen met minder onderhoud. De waardevolle bomen worden gekoesterd op plaatsen waar de bomen onbepert kunnen groeien zonder hinder te veroorzaken. De gemeente is voorstander van netwerkvorming en voldoende grote perken. Er worden zo weinig mogelijk verhardingen gebruikt, vooral niet-functionele verhardingen worden vermeden.

NA5 Bescherming waardevolle gebieden

Waar mogelijk wil de gemeente bijkomende bescherming verlenen aan waardevolle gebieden (zoals restgroen, waardevolle KLE's, parken en natuurgebieden) door ze te verwerven. Zo wil de gemeente het Muguetbos aankopen zodat deze als groene vingers in de centrale woonzone kan fungeren. Voor het Van Dammebos wordt onderzocht hoe de gemeente kan overgaan tot beheer of verwerving.

---

⁵⁶ stepping stones zijn kleine natuurlijke gebiedjes omringd door niet natuurgebied. Ze bieden een schuil- of groeiplaats voor allerlei dier- of plantensoorten. Als de afstand tussen twee natuurlijke gebieden te groot is om zich te verplaatsen voor een soort, kan een 'stepping stone' midden tussen die twee gebieden functioneren als rustplaats op de reis. Stepping stones kunnen heel eenvoudig zijn: een inheemse boom met wat inheemse struiken onder kunnen al voldoende zijn.

NA6 Voorwaarden bij vergunning

Bij het verlenen van (verkavelings-, stedenbouwkundige,...) vergunningen en het opstellen van BPA's en RUP's worden de mogelijkheden onderzocht tot het stellen van voorwaarden m.b.t. de bescherming van bestaande natuurwaarden en voor aanplanting (aard, minimum oppervlakte, ligging,...) van nieuw groen, om verbindingen tussen de verschillende groenzones te verzekeren. Zo zal er bij nieuwe verkavelingen een evenwicht gezocht worden tussen perceelsgrootte en bijkomende oppervlakte aan openbaar groen. De voorkeur gaat uit naar kleinere percelen en meer structureel openbaar groen waarin natuurlijke aanleg de basis is en natuurontwikkeling een plaats krijgt. Dit buurtgroen dient over voldoende toegankelijkheid te beschikken.

NA7 Opmaken van beheersplannen

Aan de hand van de monitoring en verfijning van het huidige bermbeheer zal de gemeente een bermbeheersplan opmaken. Dit plan zal instaan voor de afstemming van het maai-beheer op de natuurlijke waarden en potenties van de bermen. De gemeente zal eveneens een bos- en parkbeheersplan opmaken voor het Strijboshof en het Muguetbos overeenkomstig het harmonisch parkbeheer.

NA8 De Maatjes klasseren als beschermd landschap

De gemeente zal het Vlaamse Gewest verzoeken om De Maatjes als beschermd landschap te klasseren volgens het decreet 'houdende bescherming van landschappen'.

NA9 Verbindingsweg door Kalmthoutse heide

De Verbindingsweg is niet toegankelijk voor gemotoriseerd verkeer. Om het sluikeverkeer te ontmoedigen, voert de gemeente structurele maatregelen uit, voert ze controles uit en handelt ze volgens een strikt vergunningsbeleid. De GPS-systemen zullen gecontacteerd worden met de vraag om de Verbindingsweg uit het systeem te halen. De politie wordt verzocht om meer toezicht te houden, ook op andere wegen voor plaatselijk verkeer (ruilverkavelingswegen).

NA10 Beheer grote natuurgebieden

De gemeente geeft het beheer van het reservaat de Kalmthoutse Heide aan Afdeling Natuur. Het beheersplan hiervoor wordt opgemaakt. Het beheer van Lisseven en Smidsevijvers (gemeentelijke eigendommen) wordt door natuurland uitgevoerd. Dit beheersplan is eveneens nog in opmaak.

NA11 Aanleg buffer

Het bosperceel Bosduinbos dat gelegen is tussen de KMO-zone Bosduin en het natuurreservaat Klein Schietveld zal fungeren als bufferzone tussen deze twee zones. In het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan wordt er in de bindende bepalingen vermeld dat een RUP de buffer juridisch zal vastleggen plus dat ze de grens tussen de kmozone en het natuurgebied zal vastleggen, gecombineerd met de eventuele juridische ontbossing van een gedeelte van het Bosduinbos.

NA12 Groene zachte verbindingen inrichten

De fietspaden die worden aangelegd in de gemeente (zie mobiliteitsplan) zullen op een 'groene' manier worden ingericht. De milieudienst zal advies geven over de uiteindelijke inrichting van deze zachte verbindingen.

NA13 Beheersovereenkomsten

De gemeente zal een subsidiereglement opstellen voor de aanleg en onderhoud van KLE's in functie van het netwerk van ecologische infrastructuur. Deze subsidie zal gekoppeld worden aan de beheersovereenkomsten van de VLM. Zo zal de gemeente overwegen om 30% bovenop de VLM-subsidie uit te betalen.

NA14 Controle groenschermen

Bij het aanvragen van een stedenbouwkundige vergunning door een landbouwbedrijf in agrarisch gebied of een bedrijf in industriegebied dienen deze een groenscherm te plaatsen. De gemeente zal controle uitvoeren of de groenschermen wel degelijk geplaatst werden.

NA15 Bebloemingswedstrijd

Elk jaar organiseert de gemeente Kalmthout een bebloemingswedstrijd. De inwoners kunnen hieraan deelnemen en zo helpen de gemeente te verfraaien waarbij ook de aandacht uitgaat naar ecologische siertuinen. Er zal een nieuwe categorie worden toegevoegd aan de wedstrijd, namelijk de categorie 'Kleine landschapselementen'.

NA16 Herziening GNOP voor Samenwerkingsovereenkomst

Het GNOP zal herzien worden om te voldoen aan de verplichtingen van de Samenwerkingsovereenkomst 'milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling', cluster natuur niveau 2. Met dit als voorbereiding wil de gemeente kunnen inteken op niveau 2 voor cluster natuur. In deze herziening wordt er meer aandacht besteed aan VEN en Natura 2000 gebieden.

NA17 Aanplanting geboortebos

Jaarlijks worden er voor de pasgeborenen van de gemeente jonge boompjes aangeplant in een 'geboortebos'. Meestal worden hiervoor gemeentelijke percelen aangeplant die voorheen een landbouwbestemming hadden. De toekomstige geboortebossen wil de gemeente laten aansluiten op de woonkernen van Achterbroek en Nieuwmoer, en liefst aansluitend op bestaande groengebieden (bossen en parken). Hiervoor dienen er echter wel landbouwpercelen te worden geruimd met de eigenaren van de meest geschikte percelen. De uiteindelijke doelstelling is immers een speelrecreatiebos te creëren voor de omwonenden. Deze actie kan eveneens worden opgenomen in het MJP 2005 onder de actie 2.3.3.A5 'Versterking van de bosstructuur'.

7 Hinder

In het hoofdstuk hinder komen geluid-, licht-, afvalhinder (sluikstorten), luchtverontreiniging (met o.a. geurhinder) en acute bodemverontreinigingen aan bod. Buiten het feit dat ze bijna allemaal op 'hinder' eindigen is het voornaamste verband dat de oorzaken voorkomen uit hardnekkige problemen die voor een gemeente moeilijk ten gronde zijn op te lossen.

Geluidshinder kan verschillende oorzaken hebben. De veelvoorkomende⁵⁷ bronnen zijn verkeer, industrie, airconditioning en ontspanning (feestjes, dancings, straatlawaaier,...). Geluidshinder kan een invloed hebben op de menselijke gezondheid zoals bijvoorbeeld slaapstoornissen, concentratiestoornissen, ... De hoeveelheid verkeer en industrie is het gevolg van bovengemeentelijk beleid. De gemeente kan hier voornamelijk trachten de overlast te minderen door goede ruimtelijke ordening, voorwaarden en afspraken. Overlast door lawaaierige airconditioning en ontspanning bevindt zich meer op het niveau van burenruzies. Hier kan de gemeente bemiddelen of regulerend optreden.

Geurhinder is een onderdeel van de grotere problematiek van de **luchtverontreiniging**. Het is moeilijker vast te stellen dan geluidshinder omdat er een meer subjectieve component aan vast zit. Gemotoriseerd verkeer of varkens stinken volgens de ene, de andere merkt het niet of vindt het een typische geur voor die plaats. Ondanks het subjectieve gedeelte (of juist door dat deel) kan geur op termijn de gezondheid schaden. De gemeente kan hier voornamelijk bemiddelen en een goede ruimtelijke ordening nastreven. Op luchtverontreiniging heeft de gemeente alleen maar impact via het optreden tegen verbrandingen, controle op klasse 2 bedrijven en de eigen beleidskeuzes.

Lichthinder is een hindervorm die door de wetenschap nog niet ten volle onderzocht is. Bij dieren en planten kan teveel licht leiden tot gedrag- en groeistoornissen. Bij mensen lokt het - al dan niet overdadig - gebruik van kunstlicht vaak tegenstrijdige reacties op. Enerzijds kan het een gevoel van veiligheid creëren, maar anderzijds kan het ook een bron van onbehagen vormen (en zelfs een invloed hebben op de gezondheid) of - voor astronomen bijvoorbeeld - een bron van ergernis.

Het grootste en hinderlijkste deel van **afvalhinder** is het sluitstorten. Weggeworpen afval ontsiert de omgeving, veroorzaakt geurhinder en kan ongedierte aantrekken. Sluitstorten wordt bijgevolg terecht als heel hinderlijk ervaren. Jammer genoeg is het moeilijk om sluitstorters op heterdaad te betrappen.

---

⁵⁷ in willekeurige volgorde

7.1 Geluid

7.1.1 Actuele toestand

Het al eerder aangehaalde 'groene, rustige' imago van Kalmthout houdt in dat er niet veel geluidsoverlast is. Er lopen immers geen drukke autowegen, er is weinig industrie en veel natuur en open ruimte in de gemeente. Op basis van het aantal klachten, is de overlast veroorzaakt door airco- en koelinginstallaties van warenhuizen en particuliere woningen de belangrijkste. Het vliegveld van Brasschaat dat gebruikt wordt voor recreatie- en pleziervluchten in zweefvliegtuigen, veroorzaakt af en toe hinder. Soms wordt er hinder ondervonden in de nabijheid van cafés, vooral wanneer er klanten aankomen of weggaan. De toename van festiviteiten in tenten of open lucht zorgt voor dezelfde klachten. Deze klachten i.v.m. geluidshinder betreffen echter vaak kleine ergernissen of burenruzies en veroorzaken geen hinder in kader van wetgeving of reglementeringen.

Het Vlaamse Gewest heeft in de loop van de voorbije jaren reeds heel wat inventarisatiestudies uitgevoerd om potentiële stiltegebieden te lokaliseren. De Kalmthoutse Heide is hier een voorbeeld van.

7.1.2 Beleidskader

VLAREM II

In uitvoering van de Wet ter bestrijding van geluidshinder van 18 juli 1973 werden in VLAREM II milieukwaliteitsnormen voor geluid in open lucht vastgesteld. Deze normen zijn afhankelijk van de bestemming van het gebied en het tijdstip.

Ter beoordeling van het geluid van ingedeelde inrichtingen werden richtwaarden, gelijkaardig aan de milieukwaliteitsnormen, opgenomen waaraan het specifiek geluid van een inrichting wordt getoetst. Ook voor binnenshuis waargenomen geluid werden er richtwaarden vastgelegd.

VLAREM II bevat ook bepalingen die betrekking hebben op niet-ingedeelde muziekactiviteiten en die aan het College van Burgemeester en Schepenen een zekere bevoegdheid geven inzake het toelaten van muziekactiviteiten in open lucht en/of in een voor publiek toegankelijke inrichting.

Koninklijk besluit houdende vaststelling van geluidsnormen voor muziek in openbare en private inrichtingen (24 februari 1977)

Dit KB legt enerzijds een maximum geluidsniveau vast voor elektronisch versterkte muziek in openbare inrichtingen. Anderzijds worden er geluidsnormen vastgelegd die van toepassing zijn in de buurt (in lokalen of gebouwen waarin zich personen bevinden) van om het even welke inrichting waar muziek wordt geproduceerd.

De bepalingen van dit KB zijn niet van toepassing op de via VLAREM I ingedeelde feestzalen en dansgelegenheden.

Samenwerkingsovereenkomst

Kalmthout tekende niet in op de cluster hinder waardoor de vereisten van de samenwerkingsovereenkomst niet van toepassing zijn voor Kalmthout. Op niveau 1 moet een gemeente –die deze cluster ondertekende- geluidsklachten registreren en opvolgen via

MKROS⁵⁸ als dit van start gaat. De gemeente moet trachten de geluidshinder door eigen activiteiten terug te dringen en sensibiliseringsacties voeren. Er moet een beleidskader inzake geluidshinder worden opgesteld. Om te voldoen aan niveau 2 moet er een gemeentelijk reglement komen waarin geluidshinder vervat zit. De gemeente moet verscherpt toezicht houden op de naleving van dit en bestaande reglementen (zoals VLAREM). Aan de hand van een inventaris van de klachten uit het MKROS wordt een actieplan (als onderdeel MJP of GMBP) opgesteld om de geluidshinder terug te dringen. Daarnaast worden bemiddelingsdossiers samengesteld in functie van de gemeentelijke taak van conflictbemiddelaar.

Gemeentelijke bevoegdheden

Het College van Burgemeester en Schepenen kan volgens VLAREM II, in afwijking van de geluidsnormen van het KB van 24 februari 1977, muziekactiviteiten toelaten in open lucht en/of in een voor publiek toegankelijke inrichting.

Daarnaast maken vele bronnen van geluidshinder nog geen voorwerp uit van een federale of Vlaamse wetgeving en beschikt de gemeente dus hier toch over een bijkomende niet onbelangrijke bevoegdheid. Dergelijke bronnen zijn o.a. wedstrijden met motorvoertuigen op de openbare weg, grasmachines en andere tuinwerktuigen, landbouwkanonnetjes,....

Tot slot kunnen via een stedenbouwkundige verordening, die een stedenbouwkundig element als voorwerp heeft, maatregelen worden genomen die eventuele geluidshinder beperken.

7.1.3 Knelpunten

Eigenlijk is er niet echt sprake van knelpunten, maar eerder van aandachtspunten. Deze bestaan uit:

- Airco's en koelingen
- Toenemend auto- en vrachtverkeer op secundaire wegen
- Vliegveld van Brasschaat
- Festiviteiten in tenten of open lucht
- Cafés
- Lawaai bij de burelen (grasmaaiers op zondag, bladblazers, hanen, spelende kinderen)

7.1.4 Visie

Kalmthout is een groene, rustige gemeente, zonder noemenswaardige geluidshinder. Het gemeentebestuur wil dit zo houden. Daarom moet er vooral aandacht besteed worden aan het vermijden van het ontstaan van knelpunten. Indien er zich problemen voordoen, tracht de gemeente die door bemiddeling op te lossen. Dit vereist bereidwilligheid van alle betrokkenen.

7.1.5 Actie

De acties inzake geluidshinder door verkeer, staan in het hoofdstuk mobiliteit & ruimtelijke ordening.

H11 Bemiddelen en gezond verstand

Wanneer zich geluidshinder voordoet, zal de gemeente trachten te bemiddelen tussen de betrokken partijen. Er van uitgaande dat de meeste mensen van goede wil zijn, kunnen de

---

⁵⁸ MKROS: milieuklachten- registratie en opvolgingssysteem. Een internettoepassing van het Vlaams Gewest dit het moet mogelijk maken om milieuklachten in te geven in een databank en te volgen hoe de verwerking ervan verloopt.

meeste problemen worden opgelost door de situatie met gezond verstand te bekijken en kleine aanpassingen aan de plaatsing van geluidsbronnen, isolatie of uur van gebruik. Om een breder publiek te bereiken kan een sensibilisatieactie gevoerd worden. Indien sommigen niet van goede wil zijn, zal de gemeente de politiezone Grens of haar VLAREM-ambtenaar inschakelen.

HI2 Minder eigen hinder

De gemeente dringt de geluidshinder door apparaten in eigen beheer terug. Bij klachten wordt er naar een oplossing gezocht. Bij nieuwe apparaten wordt rekening gehouden met het geluidsniveau (zie ook milieuverantwoord aankoopbeleid). Er wordt aandacht besteed aan de inplanting van geluidshinderlijke apparaten.

HI3 Hinder terugdringen door inrichting gemeentelijk domein

Bij de inrichting van het openbaar domein zal er rekening worden gehouden met het beperken van de geluidsoverlast, zoals het plaatsen van een groenscherm rond het spoor en een groene omwalling rond het marktplein.

HI4 Ruimte voor geluidsproductie

De gemeente zal erop toezien dat er voldoende ruimte is waar er geluid kan geproduceerd worden zonder de omwonenden te storen. Het repetitielokaal in de kelder van het jeugdhuis is hier een voorbeeld van. Er bestaat eveneens een sluitingsuur voor luidruchtige activiteiten en bij aanvang van zulk een activiteit dient er eerst een akoestisch onderzoek uitgevoerd te worden.

7.2 Lucht

7.2.1 Actuele toestand

De stookolietanks van de gemeente zijn verwijderd en vervangen door hoogrenderende gasbranders. Het ongecontroleerd verbranden van afval in open lucht heeft een negatieve invloed op de luchtkwaliteit. Indien er een klacht wordt neergelegd tegen afvalverbranding door particulieren en bedrijven, wordt de politie er op uitgestuurd. De politie zorgt ervoor dat het vuur wordt stilgelegd en de betreffende personen krijgen een verwittiging.

Uitzonderlijk komt er op de milieudienst een klacht binnen over geurhinder door landbouwactiviteiten. Een zekere geur door landbouw wordt in een landelijke gemeente als Kalmthout echter als onvermijdelijk beschouwd. Er wordt alleen gereageerd op een klacht i.v.m. geurhinder indien de landbouwers zich niet aan de regels houden.

De gegevens van de ammoniakuitstoot door veeteelt voor 1998, 1999 en 2001 worden weergegeven in Tabel 7. In 2001 vond er een noemenswaardige daling plaats van de emissie van ammoniak door veeteelt in Kalmthout.

Tabel 7: Ammoniakemissie door vee in Kalmthout in ton per jaar

Bron	1998	1999	2001
rundvee	138	136	114
varkens	215	231	163
pluimvee	30	32	19
overig vee	3	3	3
totaal	386	403	299

gegevens afkomstig uit VMM-publicaties

In 1996 onderzocht het PIH in opdracht van de gemeente de luchtkwaliteit. De componenten NO_x, SO₂, Cl⁻, F⁻, NH₃ werden onderzocht. Er werd toen een lichte

fluorideverontreiniging, een lichte zwaveloxideverontreiniging, een lichte stikstofvervuiling en hogere ammoniakwaarden (te wijten aan de landbouw) vastgesteld. De luchtkwaliteitsrapporten (Lozingen in de lucht 1980-1999) van VMM geven aan dat de luchtverontreiniging door gebouwenverwarming in Kalmthout laag is. Van verschillende componenten (CO, NO_x, ...) wordt er telkens minder uitgestoten in de gemeente dan het Vlaamse gemiddelde.

De VMM heeft een meetcampagne uitgevoerd in 2001 op 3 meetlocaties in Kalmthout. Er kan besloten worden dat de gemeten luchtconcentraties in Kalmthout relatief laag zijn tijdens deze meetcampagne. Er werden drempelwaarden overschreden voor ozon, maar dit is echter een verschijnsel dat zich over heel Vlaanderen en daarbuiten voordoet. Voor SO₂ kon de invloed van de haven gemeten worden, echter zonder dat dit tot 'problematische' luchtconcentraties leidt. De gemeente Kalmthout ligt ten noorden van de stad Antwerpen en bij ongunstig weer kan de Antwerpse haven voor problemen zorgen. Dit uit zich doordat mensen hoofdpijn krijgen als ze slapen met het raam open. Er worden eveneens geurklachten geregistreerd. Er kon een verhoogde NO en NO₂ concentratie gemeten worden in de richting van de spoorwegovergang station Kalmthout Heide. Het stationair draaien, vertrekken en stoppen van de auto's aan de spoorwegovergang kan leiden tot hogere concentraties van deze pollutanten.

Er is nauwelijks industrie in de gemeente, zodat er bijna geen luchthinder is die te wijten is aan industrie. In de zomer komen er soms klachten over de spuitinstallaties wanneer de solventen zich verspreiden. Noordvlees Van Gool zorgt soms voor geurklachten wanneer er slachtafval wordt getransporteerd door de nabij gelegen woongebieden. Er worden veel klachten geregistreerd i.v.m. de stinkende baangrachten met afvalwater.

De luchtkwaliteit in de gemeente wordt negatief beïnvloed door het gemotoriseerd verkeer. Het gemeentelijke beleid omtrent mobiliteit wordt uitgebreider besproken in het hoofdstuk mobiliteit.

7.2.2 Beleidskader

VLAREM II

De wettelijke doelstellingen voor de kwaliteit van de omgevingslucht in Vlaanderen werden onder de vorm van milieukwaliteitsnormen in VLAREM II opgenomen. De inhoudelijke voorwaarden inzake voorkoming en beperking van luchtverontreiniging door ingedeelde inrichtingen zijn eveneens vervat in VLAREM II. De algemene emissiegrenswaarden gelden voor elke ingedeelde inrichting. Voor de specifieke categorieën van hinderlijke inrichtingen zijn er ook sectorale emissiegrenswaarden opgenomen. De emissiegrenswaarden kunnen om lokale redenen via de bijzondere voorwaarden in de milieuvergunning strenger gemaakt worden.

Ook huishoudelijke emissies worden hierdoor gevat via de jaarlijkse controles van branders en schouw (vaste en vloeibare brandstoffen).

Luchtverontreiniging door het verwarmen van gebouwen⁵⁹

Dit besluit reglementeert het gebruik, het onderhoud en de emissies van installaties voor verwarming van gebouwen, alsook de keuring van nieuwe verbrandingsinstallaties. Inzake luchtverontreiniging door particuliere bronnen is dit een zeer belangrijke wet, waarvan de controle op een correcte naleving praktisch onbestaande is. (Deze bepalingen werden ook opgenomen in VLAREM II, hoofdstuk 6.6).

---

⁵⁹ Koninklijk Besluit van 6 januari 1978 tot voorkoming van luchtverontreiniging bij het verwarmen van gebouwen met vaste of vloeibare brandstof.

VLAREA

Vanaf 1 juli 1999 geldt een terugnameplicht en vanaf 1 juli 2004 geldt een aanvaardingsplicht⁶⁰ voor AEEA, waaronder ook de koel- en vriestoestellen vallen. In dit uitvoeringsbesluit wordt ook uitdrukkelijk opgenomen dat niet-herbruikbaar AEEA in een daartoe vergunde inrichting dient te worden verwerkt, wat o.a. een gescheiden inzameling van de nog aanwezige chloorfluorkoolwaterstoffen (CFK's) inhoudt.

Veldwetboek en Strafwetboek

Het veldwetboek stelt dat het strafbaar is om een 'vuur aan te steken op minder dan 100m van huizen, bossen, heiden, boomgaarden, hagen,...'. Hoewel deze bepaling eigenlijk bedoeld is om brand te vermijden, wordt er tegenwoordig dankbaar naar teruggegrepen om op te treden tegen het verbranden van afval.

Het Strafwetboek verbiedt het 'om enig voorwerp op iemand (te) werpen, dat hem kan hinderen of bevuilen. Door een zeer ruime interpretatie van deze tekst, kan dit worden aangegrepen om op te treden tegen luchtvervuiling door verbrandingen of stookinstallaties. Er is al een precedent waarbij dit gebeurd is.

Samenwerkingsovereenkomst

Kalmthout ondertekende de samenwerkingsovereenkomst niet voor de cluster hinder. Op niveau 1 wordt er voor lucht gevraagd de klachten op te volgen, een sensibiliseringscampagne op te zetten en een politiereglement verbod op afvalverbranding op te stellen. De invulling van deze cluster op niveau 2 omvat de opmaak van een gemeentelijk reglement waarin alle hinderelementen van deze cluster vervat zitten, een inventarisatie van hinderbronnen en knelpunten en de opmaak van een actieplan om de situatie te verbeteren. Daarnaast worden bemiddelingsdossiers samengesteld in functie van de gemeentelijke taak van conflictbemiddelaar en wordt er een verscherpt toezicht gehouden op de bestaande regelgeving.

Gemeentelijke bevoegdheden

De gemeentelijke bevoegdheid inzake bestrijding van luchtverontreiniging beperkt zich tot het optreden tegen allesbranders en particuliere verbranding van afval. De politie neemt de controle en stopzetting van het verbranden van afval op zich. Wel kan een gemeente via verkeerstechnische ingrepen of via een mobiliteitsplan een invloed uitoefenen op het aandeel van het verkeer in luchtverontreiniging. Ook gemeentelijke maatregelen ter bevordering van het rationeel energiegebruik zullen waarschijnlijk een positief effect hebben op de luchtverontreiniging.

Een gemeentelijke stedenbouwkundige verordening kan de vestiging of het gebruik van luchtverontreinigende installaties verbieden, voor zover de verordening een stedenbouwkundig element als voorwerp heeft.

7.2.3 Knelpunten

- Illegaal opstoken van afval
- Particulieren en bedrijven lozen hun afvalwater in de baangrachten wat leidt tot geurhinder
- Sommige bedrijfsactiviteiten, vaak kleinschalig, zoals spuitcabines
- Lucht is een zeer beweeglijk medium zodat verontreinigingen zich makkelijk verplaatsen.

---

⁶⁰ Door de terugnameplicht is een eindverkoper verplicht om bijvoorbeeld bij de aanschaf van een nieuwe diepvriezer, het oude exemplaar gratis in ontvangst te nemen. Bij de aanvaardingsplicht is een eindverkoper verplicht om oude toestellen in ontvangst te nemen, zonder dat de consument zich een vervangproduct aanschafft. De eindverkoper kan voor het nakomen van zijn verplichtingen wel beroep doen op erkende afvalbeheerorganisaties.

7.2.4 Visie

Gezien de bevoegdheden zich voornamelijk bij andere overheden bevinden, richt de gemeente haar aandacht voornamelijk op haar controlerende functie op het vlak van illegale verbrandingen en het indirecte ingrijpen op de luchtkwaliteit via het mobiliteitsplan. Daarnaast wordt de luchtverontreiniging door de eigen diensten afgebouwd door een zorgvuldig aankoopbeleid en schone technologieën.

7.2.5 Acties

Het aankopen van technologieën die minder luchtverontreiniging veroorzaken is een onderdeel van actie VS1 'Duurzaam productgebruik'. Voor het oplossen van geurhinder door het lozen van afvalwater in baangrachten wordt er verwezen naar de actie WA3 'Optimalisering van riolering, zuivering en overstorten'.

HI5 Eigen verwarming

Luchtverontreiniging door de eigen diensten wordt tegengegaan. Dit kan in het kader van REG (Rationeel Energie Gebruik) door weinig vervuilende, hoogenergetische brandstoffen te gebruiken, door goede isolatie om het brandstofverbruik te verminderen en door andere technologieën zoals zonneboilers⁶¹ en condensatieketels⁶² te installeren.

HI6 Tegengaan van afvalverbranding

Via controles en sensibilisering wil de gemeente de afvalverbranding ontmoedigen.

HI7 Vergunningenbeleid voor luchtkwaliteit

De gemeente zal via een vergunningenbeleid trachten de luchtvervuiling tegen te gaan. Zo zullen de gebruikers van kleinschalige verbrandingsinstallaties pas een vergunning krijgen na een testfase en na een controle van de uitstoot door OVAM.

7.3 Licht

7.3.1 Actuele toestand

Er is weinig lichthinder in Kalmthout. De gemeente let er op om weinig klemtoonverlichting te gebruiken, zodat dit weinig problemen oplevert. Er zijn een aantal serres in de gemeente die voor lichtoverlast zorgen. De straatverlichting is recent vervangen, maar moet nodig herbekeken worden in het kader van REG en optimale belichting. Er zijn plaatsen waar de lampen niet gericht zijn naar de plaats die moet verlicht zijn en zo voor hinder kunnen zorgen. De kerken worden verlicht. Kalmthout nam tot op heden nog niet deel aan de nacht der duisternis.

---

⁶¹ Een zonneboiler zet zonlicht om in bruikbare warmte-energie. Een zwarte plaat op het dak vangt de zonnewarmte op en die wordt gebruikt om water op te warmen. Indien nodig wordt het water bijverwarmd zodat het gebruikt kan worden in badkamer en keuken. In totaal kan 50% van de energie voor de opwarming van sanitair water op deze manier gewonnen worden.

⁶² Een condensatieketel is een aardgasketel met een zeer hoog rendement omdat de voelbare warmte van de verbrandingsgassen en de warmte van de waterdamp gerecupereerd worden.

7.3.2 Beleidskader

VLAREM II

In VLAREM II zijn er voor zowel de ingedeelde als niet-ingedeelde inrichtingen zeer algemene bepalingen opgenomen inzake voorkoming en beperking van lichthinder. Deze bepalingen hebben voornamelijk betrekking op de intensiteit van de gebruikte lichtbronnen en op de zogenaamde klemtoonverlichting en lichtreclame. Via omzendbrieven werd de controle van dit aspect recent nog beklemtoond.

Samenwerkingsovereenkomst

Kalmthout tekende niet in op de cluster hinder. Op niveau 1 moet een gemeente lichthinderklachten registreren en opvolgen via MKROS⁶³ als dit van start gaat. De gemeente moet trachten de lichthinder door eigen activiteiten terug te dringen en sensibiliseringsacties voeren. Om te voldoen aan niveau 2 moet er een gemeentelijk reglement komen waarin lichthinder vervat zit. De gemeente moet verscherpt toezicht houden op de naleving ervan en bestaande reglementen (zoals VLAREM). Aan de hand van een inventaris van de klachten uit het MKROS wordt een actieplan (als onderdeel MJP of GMBP) opgesteld om de lichthinder terug te dringen. Daarnaast worden bemiddelingsdossiers samengesteld in functie van de gemeentelijke taak van conflictbemiddelaar.

Gemeentelijke bevoegdheden

Voor de gemeentelijke bevoegdheid geldt hetzelfde als bij geluidshinder. Doordat nog heel wat aspecten niet gereguleerd zijn op het federale of Vlaamse niveau kan een gemeentebestuur reglementerende initiatieven nemen ter bestrijding van lichtverontreiniging.

VLAREM II blijft vaag op het gebied van lichtpollutie, zodat er nog heel wat mogelijkheden bestaan voor lokale initiatieven bijvoorbeeld via de stedenbouwkundige vergunningen. Nochtans is er in de stedenbouwwetgeving niets voorzien omtrent dit onderwerp, er wordt daar verwezen naar het burgerlijk recht, artikel over lichten en zichten. In het politiereglement worden de regels uit VLAREM herhaald.

7.3.3 Knelpunten

- Straatverlichting is soms slecht gericht of in verkeerde armaturen geplaatst zodat verkeerde plaatsen belicht worden.
- Op sommige plaatsen werd teveel of te sterke klemtoonverlichting gebruikt
- Glastuinbouw werkt op bepaalde momenten met extra bijverlichting wat de omgeving beïnvloed.

7.3.4 Visie

De (heel) beperkte lichthinder die er al is, mag niet uitbreiden. De gemeente zal het goede voorbeeld geven door zorgvuldig om te gaan met klemtoon- en andere verlichting. Ze vraagt aan haar burgers hetzelfde te doen.

---

⁶³ MKROS: milieuklachten- registratie en opvolgingssysteem. Een internettoepassing van het Vlaams Gewest dit moet mogelijk maken om milieuklachten in te geven in een databank en te volgen hoe de verwerking ervan verloopt.

7.3.5 Actie

Het knelpunt i.v.m. straatverlichting wordt behandeld in de actie EN1 'Openbare verlichting' onder het hoofdstuk Energie.

HI8 Screening van lichthinder

De gemeente zal gescreend worden om een overzicht te krijgen van de lichthinder en de lichtproblemen in Kalmthout. Indien er zich problemen voordoen zal de gemeente tot actie over gaan.

HI9 Beperkingen klemtoonverlichting

Er zal gestreefd worden om geen bijkomende grote klemtoonverlichting te plaatsen bij bestaande of nieuwe gemeentelijke gebouwen. Er kunnen wel nog kleine klemtoonverlichtingen geplaatst worden op voorwaarde dat ze functioneel zijn, zo weinig mogelijk licht verstrooien en niet heel de nacht blijven branden.

7.4 Afvalhinder

7.4.1 Actuele toestand

In Kalmthout is zwerfvuil een groter probleem dan sluikestorten. Dit wordt onder andere mee veroorzaakt door een toenemend toerisme (fietsers) en verkeer van en naar enkele grote scholen. De gemeente heeft in 2004 deelgenomen aan de ZAPPA actie (ZwerfvuilActie voor een Propere Provincie Antwerpen). Op initiatief van de Provincie van Antwerpen werd er toen een grootschalige opruimactie georganiseerd in samenwerking met de gemeentes die zich hier vrijwillig voor engageren. Deze opruimactie werd gekoppeld aan een sensibilisatieactie met betrekking tot de preventie van zwerfvuil, sluikestorten en eventueel ook slukverbranden. De actie was een groot succes in Kalmthout. Jammer genoeg lag er kort na de actie al opnieuw veel zwerfvuil. Dit bevestigt dat het heel moeilijk is om de juiste mensen te sensibiliseren. Nochtans blijft het belangrijk om zwerfvuil snel op te ruimen want als ergens al wat zwerfvuil ligt, wordt op die plek blijkbaar makkelijker afval achtergelaten.

In Kalmthout zijn er, algemeen genomen, weinig ernstige sluikestorten. In 2003 werd er 172 keer in actie getreden tegen sluikestorten. Het sluikestorten gebeurt meestal op dezelfde plaatsen en door dezelfde mensen. Men probeert telkens te achterhalen wie er het vuil heeft achtergelaten, maar dit is zeer moeilijk. Er is een belasting op sluikestorten. Die bedraagt minimaal € 75. De belasting wordt weinig toegepast omdat heel vaak de dader niet bekend is.

7.4.2 Beleidskader

Decreet betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen (2 juli 1981)

Dit decreet wordt uitvoeriger beschreven in het VLAREA. Het bevat algemene bepalingen inzake het beheer en de verwijdering van afvalstoffen. Het is verboden afvalstoffen (onbeheerd) achter te laten of te verwijderen in strijd met de voorschriften van het Afvaldecreet of de uitvoeringsbesluiten ervan. Elke gemeente moet er zorg voor dragen dat de huishoudelijke afvalstoffen op regelmatige tijdstippen worden opgehaald of op een andere wijze worden ingezameld. De ophaling en inzameling van huishoudelijke afvalstoffen wordt bij gemeentelijk regelement geregeld.

Belasting op het ambtshalve opruimen van sluikestort en zwerfvuil door of in opdracht van de gemeente

Er is een belasting op sluikestorten en deze bedraagt nooit minder dan € 75. Deze belasting vervat de kosten voor de opruiming en verwerking van de gestorte of achtergelaten afvalstoffen.

Samenwerkingsovereenkomst

In de cluster vaste stoffen, niveau 1 wordt de volgende specifieke bepaling geformuleerd: de gemeente zal ter ondersteuning van haar beleid de nodige sensibiliseringsacties ondernemen rond sluikestorten, sluikestoken, de preventie van zwerfvuil, het verkeerd aanbieden van afvalstoffen of andere vormen van illegaal ontwijkgedrag met betrekking tot afvalstoffen.

7.4.3 Knelpunten

- het achterlaten van zwerfvuil door o.a. toenemend toerisme en verkeer van en naar de grote scholen
- sluikestorten
- een sluitende controle en toezicht op zwerfvuil en sluikestort zijn moeilijk te realiseren
- hondenpoep
- sluikeclame

7.4.4 Visie

De gemeente streeft naar een onberispelijk uitzicht. Dit houdt in dat door sensibilisatie en/of andere maatregelen de eigen burgers worden aangezet om het sluikestorten te laten. Sluikestorten door toeristen wordt aangepakt door specifieke gerichte sensibilisatie op de meest bezochte toeristische plekken.

7.4.5 Actie

De maatregelen tegen sluikestoken zijn vervat in actie IN16 'Toezicht op milieudelicten'.

HI10 Aanpak sluikestorten

Algemene sensibilisatie en aanvullende acties voor de eigen burgers moeten sluikestorten terugdringen. De gemeente maakt eveneens afspraken met de politiezone Grens om streng op te treden tegen sluikestorten en actief op zoek te gaan naar de daders.

HI11 Zwerfvuil

Er worden specifieke acties uitgewerkt om het achterlaten van zwerfvuil tegen te gaan. Zo worden er vuilbakken geplaatst op plaatsen waar veel mensen samenkomen, er wordt geëist dat verkooppunten die voeding voor onmiddellijke consumptie verkopen, voor een vuilbak zorgen en de gemeente neemt deel aan de ZAPPA-actie.

HI12 Hondenpoep

Aan de hand van sensibilisatieacties zal de gemeente trachten de hinder van hondenpoep terug te dringen.

HI13 Sluikeclame

Er zal repressief worden opgetreden om de sluikeclame aan banden te leggen.

8 Mobiliteit & ruimtelijke ordening

Mobiliteit en ruimtelijke ordening zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De in Vlaanderen populaire lintbebouwing is een belangrijke promotor van de auto. Bebouwing in een lint vergroot de onderlinge afstanden ten opzichte van bebouwing in cirkelvormige kernen. De grotere afstand doet mensen dan al snel de auto nemen. Die grotere afstand vergroot ook de rijtijden en het aantal benodigde haltes voor bussen zodat die ook minder populair en economisch rendabel worden. Om dezelfde reden zijn grote shoppingcentra buiten de stad niet echt wenselijk. Moeilijker wordt het met industriegebieden: door de daar aanwezige werkgelegenheid trekken ze elke dag (werknemers)vervoer en transport aan. Als ze dicht bij de stad of gemeente liggen wordt dit beperkt, wat beter is voor het milieu, en voor de mensen (kleinere reistijden). Anderzijds houden sommige industriële activiteiten risico's in en worden ze dus liever niet dicht bij bewoning geplaatst. Zelfs een onschuldig verdeelcentrum van een grootwarenhuis kan in bepaalde gevallen hinder veroorzaken: slecht afgestelde koelapparatuur of laden en lossen zorgen voor geluidsoverlast, de op en aanrijdende vrachtwagens vervuilen de lucht.

Tabel 8 geeft een overzicht van de totale uitstoot van gassen door het wegverkeer in Vlaanderen. Door technische verbeteringen daalt de uitstoot van CO, SO₂, NO_x, NMVOS⁶⁴, stof en CH₄. Die daling wordt tegengewerkt door het nog steeds stijgende aantal voertuigen op onze wegen.

Tabel 8: uitstoot van gassen door het wegverkeer in Vlaanderen.

Welke cijfers?	CO ₂	CO	SO ₂	NO _x	NMVOS	stof	N ₂ O	NH ₃	CH ₄
cijfers 1990 in ton	11744000	345855	9447	78013	57929	6152	570	64	2211
cijfers 2000 in % van 1990	125%	94%	27%	120%	94%	143%	264%	1920%	143%
jaar met hoogste uitstoot & cijfers in % van 1990	2000; 125%	1993; 133%	1996; 128%	1993; 132%	1993; 127%	1998; 147%	2000; 264%	2000; 1920%	1996; 162%

Het lokale niveau is ongeschikt om de verontreiniging door verkeer ingrijpend te veranderen. Dit kan wel gebeuren op Vlaams, federaal of Europees niveau. Een gemeente kan wel mee bouwen aan het draagvlak voor milieuvriendelijker verkeer. De gemeentelijke ruimtelijke ordening heeft zeker een invloed. Die kan in planvorm gegoten worden in een gemeentelijk structuurplan en/of in een mobiliteitsplan. De aanleg van wegen kan afgestemd worden op zwakke weggebruikers. Eigen personeel kan aangemoedigd worden om de wagen te laten staan en burgers kunnen gesensibiliseerd worden.

⁶⁴ Niet-Methaan Vluchtige Organische Solventen

8.1 Actuele toestand

De vier belangrijkste wegverkeersaders zijn de N122, N117, N133 en N111. De treinlijn van Antwerpen naar Roosendaal heeft drie stopplaatsen in de gemeente; het station Heide, Kijkuit en Kalmthout. Er zijn geen belangrijke waterwegen in de gemeente. Langs de N117 is er sprake van lintbebouwing.

Tijdens het toeristische seizoen is er een belangrijke bijkomende (auto)druk door de recreanten die naar de natuurgebieden komen. Het treinstation Heide ligt op wandelafstand van de Kalmthoutse heide en maakt het dus mogelijk voor recreanten om met de trein naar Kalmthout te komen.

Kalmthout heeft de mobiliteitsconvenant met het Vlaams Gewest afgesloten op 2 juli 1997 (afsluiten moederconvenant). Door het afsluiten van de convenant verplichtte de gemeente zichzelf om een mobiliteitsplan op te maken. Op 9 september 2003 werd het mobiliteitsplan goedgekeurd en conform verklaard. In de synthesesnota worden naast het trendscenario twee duurzame scenario's ontwikkeld. De twee scenario's zijn eigenlijk te beschouwen als nuances, niet zozeer als twee duidelijk verschillende visies. Het ene legt de nadruk op het langzaam verkeer en dan vooral de fiets als alternatief vervoermiddel, het tweede op het openbaar vervoer. In het mobiliteitsplan werd gekozen voor een combinatie van beide voorgestelde duurzame scenario's. Het beleid moet volgende algemene doelstellingen realiseren:

- het gebruik van alternatieven voor de auto (de fiets voor de korte afstanden en de trein voor de langere afstanden) moet stijgen
- de verkeersleefbaarheid moet verbeteren
- het aantal ongevallen moet dalen.

Om de inwoners uit de auto en op de fiets te krijgen voor korte verplaatsingen doet Kalmthout mee aan de actie 'met belgerinkel naar de winkel. Deze actie loopt steeds in samenwerking met de lokale middenstand. Mensen die met de fiets hun inkopen doen bij de middenstand kunnen een stempelkaart laten afstempelen. Een volle stempelkaart geeft recht op een lot voor een tombola.

Volgens het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) ligt Kalmthout in het buitengebied. De gemeente Kalmthout is niet geselecteerd als economisch knooppunt. In het RSV staan geen verdere bepalingen met betrekking tot Kalmthout. De Noorderkempen worden wel aangehaald als een belangrijk gebied van de agrarische structuur, het samenhangend geheel van gebieden die het duurzaam functioneren van de landbouw verzekeren. De uitgestrekte heidegebieden van de Noorderkempen zijn structuurbepalend voor de natuurlijke structuur op Vlaams niveau. In het Provinciaal Structuurplan duikt Kalmthout vaker op. Voor Kalmthout zijn voornamelijk de afbakening in provinciale uitvoeringsplannen van de natuurverbindingsgebieden en de afbakening van bouwvrije agrarische gebieden relevant.

In oktober 2001 startte Kalmthout met de opmaak van een eigen gemeentelijk structuurplan. Er is een projectgroep opgericht die het planningsproces begeleidt. Onder begeleiding van Studiegroep Omgeving kwam men in februari 2003 tot een startnota. In deze startnota worden drie deelruimten onderscheiden; het zuidwestelijke natuur-, woon- en werklandschap, het open landbouwgebied in het oosten en het centraal woongebied. Voor elk van deze deelruimte wordt er een visie, een concept en inrichtingsschets weergegeven.

De grootste ruilverkaveling in Kalmthout is deze van Nieuwmoer. Er vond eveneens een ruilverkaveling plaats te Achterbroek in het begin van de jaren '90, deze is uitgevoerd volgens de oude stijl. In Tabel 1 op pagina 12 worden de geldende BPA's weergegeven. Kalmthout heeft veel gebruik gemaakt van BPA's om delen van het gemeentelijk grondgebied te ordenen. De BPA's bepalen wat er in bepaalde delen van de gemeente

nog toegestaan is van activiteiten en inrichtingen. In de overige gebieden geldt de stedenbouwkundige wetgeving.

8.2 Beleidskader

Mobiliteitsconvenant

In 1996 ontstonden de mobiliteitsconvenanten om de middelen voor het mobiliteitsbeleid efficiënter in te zetten. In een mobiliteitsconvenant worden afspraken (o.a. rond investeringen) gemaakt tussen Vlaams Gewest, gemeenten, De Lijn en eventueel ook derden. Doel is om de verkeersveiligheid te verhogen, de verkeersleefbaarheid te verbeteren en de vervoersvraag te beheersen. De mobiliteitsconvenant bestaat uit een moederconvenant, waarin de verplichte opmaak van een mobiliteitsplan zit, en verschillende modules. De gemeenten kiezen zelf welke modules voor hen relevant zijn. Er bestaan 19 verschillende modules die handelen rond planning (1 & 19), infrastructuur (2, 3, 4, 5, 6, 14, 16, 17 en 18), openbaar vervoer (7, 8 en 9), zwakke weggebruikers (10, 11, 12 en 13) en flankerende maatregelen ter ondersteuning van een duurzaam lokaal mobiliteitsbeleid (15).

Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen⁶⁵

Het decreet op de ruimtelijke planning⁶⁶, dat inmiddels is ingeschoven in het decreet houdende de ruimtelijke ordening (dd. 18 mei 1999), bepaalt dat er op de drie beleidsniveaus ruimtelijk structuurplannen moeten worden opgesteld. Ze dienen te bestaan uit een informatief gedeelte, een omschrijving van de gewenste ruimtelijke structuur en bindende bepalingen. Deze plannen vormen echter geen basis waarop vergunningen verleend of geweigerd kunnen worden. De bindende bepalingen zullen enkel het kader leveren voor de uitvoerende maatregelen.

De gewenste ruimtelijke structuur uit het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan moet gerealiseerd worden via de gemeentelijke plannen van aanleg of gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen en met behulp van verordeningen. De gewenste Vlaamse en provinciale ruimtelijke structuur zal gerealiseerd worden via de gewestplannen, ruimtelijke uitvoeringsplannen en met behulp van verordeningen.

Door een gemeentelijk structuurplan op te stellen kan een gemeente een eigen beleid inzake ruimtelijke ordening voeren. Het laat toe een eigen visie op wonen en werken, leefbaarheid en bereikbaarheid of milieu- en natuurbeleid te ontwikkelen. Omwille van de noodzakelijke samenhang van het ruimtelijke beleid kan een gemeentelijk plan niet strijdig zijn met de visie van het Vlaams en provinciaal structuurplan.

Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen

De provincie kan als beleidsniveau tussen Vlaanderen en de gemeenten instaan voor de ontwikkeling van een samenhangend beleid over de gemeentegrenzen heen. Het structuurplan is volgens dit principe opgebouwd. Een aantal punten (vb.: openbaar vervoerstructuur) uit het structuurplan Vlaanderen worden meer geconcretiseerd en er wordt een leidraad aangeboden op een bovengemeentelijk niveau. Hierdoor kan er over de gemeentegrenzen heen toch een samenhangende structuur gecreëerd worden.

---

⁶⁵ Goedgekeurd door de Vlaamse regering op 23 september 1997

⁶⁶ Decreet van 24 juli 1996 houdende de ruimtelijke ordening

Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan

Kalmthout is volop bezig met de opmaak van een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Deze opmaak loopt gedeeltelijk samen met de opmaak van het milieubeleidsplan. Er is getracht om de meest recente informatie uit de ontwerpen van het Structuurplan Kalmthout over te nemen in het milieubeleidsplan. Het milieubeleidsplan biedt een verbreding bij de visie uit het structuurplan met betrekking tot milieu- en duurzaam beleid.

Decreet op de ruimtelijke ordening

Dit decreet vervangt het decreet op de ruimtelijke planning uit 1996. Dit nieuwe decreet is gebaseerd op duurzame ontwikkeling en tracht de ruimtelijke behoeften van verschillende maatschappelijke activiteiten tegen elkaar af te wegen. Krachtlijnen zijn: het beter afstemmen van de ruimtelijke structuurplannen op de ruimtelijke uitvoeringsplannen; het invoeren van een provinciaal niveau van ruimtelijke uitvoeringsplannen; meer bevoegdheden op het vlak van stedenbouwkundige vergunningen voor de gemeenten, gekoppeld aan een verdere stijging van de ruimtelijke deskundigheid binnen dit bestuursniveau.

De BPA's die dateren van voor de definitieve vaststelling van de gewestplannen vervallen van rechtswege. De gemeenten kunnen wel aan de Vlaamse regering voorstellen om bepaalde plannen te behouden. Tot de vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan kunnen de gemeenten nog APA's en BPA's opmaken of wijzigen. Wanneer de gemeente aan bepaalde voorwaarden voldoet, schakelt zij over op gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. Voor het invoeren van de gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen bestaat er een overgangstermijn van vijf jaar na het in werking treden van dit decreet of na de start van de opmaak van een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.

Het decreet bepaalt bovendien dat er in elke gemeente een adviesraad voor ruimtelijke ordening (GECORO: gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening) moet worden opgericht, die een aantal in het decreet vastgelegde opdrachten vervult en bovendien op eigen initiatief of op vraag van het college van burgemeester en schepenen advies verleent over de ruimtelijke ordening.

Samenwerkingsovereenkomst

Kalmthout ondertekende de samenwerkingsovereenkomst voor niveau 1 van de cluster mobiliteit. Op niveau 1 vereist deze cluster een eenvoudige toetsing van het mobiliteitsbeleid. Daarnaast moeten er concrete acties inzake interne milieuzorg en sensibilisering worden uitgevoerd. Op niveau 2 moet het mobiliteitsplan doorgelicht worden vanuit milieustandpunt en moeten er projecten worden uitgewerkt en uitgevoerd.

8.3 Knelpunten

- de druk op open ruimte door bebouwing, recreatie, landbouw en natuur
- de vier gewestwegen zorgen voor heel wat doorgaand verkeer en de bijhorende overlast
- bereikbaarheid van het openbaar vervoer (fietsverbindingen, fietsstallingen, parkings aan trein- en bushaltes) is niet altijd optimaal
- er is niet overal een sluitend padennet voor zachte weggebruikers
- sluikverkeer over de ruilverkavelingswegen en landbouwwegen

8.4 Visie

De gemeente wil door haar ruimtelijk beleid de leefbaarheid behouden of verhogen en het milieu meer kansen geven. Het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan zal de wenselijke verdeling van de ruimte verder concretiseren. Dit plan is een hard raamwerk dat voor iedereen duidelijk aangeeft welke activiteiten waar thuishoren. Het zorgt voor stabiliteit en zekerheid in het beleid. Het milieubeleidsplan volgt het mobiliteitsplan. Het garandeert de inwoners vlotte verplaatsingen, gekoppeld aan een leefbaar klimaat.

8.5 Acties

De acties die betrekking op mobiliteit hebben, behandelen steeds het positieve effect van deze actie op het milieu. De aandacht wordt op deze milieulink gelegd en dit zal duidelijk naar de bevolking worden gecommuniceerd.

MR1 Opmaak en uitvoering gemeentelijk ruimtelijk structuurplan

De gemeente gaat verder met de opmaak van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Bij de opmaak worden er voldoende kansen opgenomen voor de ontwikkeling van natuur, landschap, bos en groen. Daarna worden de visie achter, en de bindende bepalingen in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan uitgevoerd.

MR2 Uitvoering gemeentelijk mobiliteitsplan

Het gemeentelijk mobiliteitsplan wordt onverkort uitgevoerd. Dit impliceert onder andere maatregelen nemen om milieuvriendelijke mobiliteit te promoten, uitbouw fietspadennet (zowel Module 13 als gemeentelijke fietspaden), voorzien van fietsenstallingen, herstellen en heropenen van kerkpaden voor voetgangers, uitbouw treinstations en stationomgeving, beter afstemming van openbaar vervoer op elkaar (bus en trein), invoering Belbus.

MR3 Plaatsen van fietsenstallingen

Om het gebruik van de fiets aan te moedigen zal de gemeente voorzien worden van veilige fietsenstallingen.

MR4 Herkenbare gemeentefietsen

Er zullen fietsen ter beschikking worden gesteld voor het gemeentepersoneel voor verplaatsingen tussen diensten op de verschillende locaties. Hiervoor kunnen fietsen van de verloren voorwerpen of niet opgeëiste gestolen fietsen gebruikt worden.

MR5 Milieunazicht

Alle projecten en beslissingen die een invloed hebben op de ruimtelijke structuur in de gemeente worden besproken door de stuurgroep van het ruimtelijk structuurplan die blijft bestaan als begeleidingscommissie. De milieudienst maakt mee deel uit van deze stuurgroep, zodat ook deze op de hoogte is.

MR6 Deelname aan bovengemeentelijke projecten

De gemeente zal deelnemen aan bovengemeentelijke projecten met betrekking tot sensibilisering omtrent verkeer en promotie van milieuvriendelijke voertuigen.

MR7 Buffers voor leefbaarheid en natuur

Het vrijwaren van bufferzones, zowel in het kader van het natuurbehoud, als in het kader van de scheiding tussen verschillende zones (zoals industrie-, landbouw- en woonzones) nauwlettend in het oog houden en waar mogelijk afdwingen.

MR8 Sluikverkeer op landbouwwegen

Er zal meer controle worden uitgevoerd op de landbouwwegen om sluikverkeer tegen te gaan.

MR9 Promoten van het fietsverhuur

De gemeente zal fietsverhuur promoten en begeleiden. De fietsen worden bij voorkeur verhuurd aan het station en in het weekend. De huurders van de fietsen zullen eveneens geïnformeerd worden over een fietsroute die alle interessante plaatsen van Kalmthout laat zien.

MR10 Sensibilisering van bevolking

Duurzame mobiliteit zal gestimuleerd worden bij de bevolking aan de hand van sensibilisatieacties, zoals het aanmoedigen van carpooling en carsharing, het promoten van alternatieve vervoerswijzen, het bewust worden van verbruik en emissies van voertuigen, het ontmoedigen van agressief en sportief rijgedrag, ... Dit kan gebeuren via gemeenteborden, informatieborden, ...

MR11 Registratie verbruik van de gemeentelijke vloot

In het toekomstig nieuwe gemeentemagazijn zal een nieuwe dieseltank worden geïnstalleerd. Aan de hand van deze nieuwe tank, kan het verbruik van de gemeentelijke vloot bepaald worden. Deze registratie zal tot een milieuvriendelijker gebruik leiden.

9 Energie

Ons comfortniveau neemt al decennialang toe: radio, koelkast, televisie, centrale verwarming, mobiele telefonie, automatische klimaatsturing, elektrisch verstelbare bedden,... We staan er niet bij stil maar vaak gaat dit gepaard met meer energieverbruik. Bovendien zorgt de opwekking van energie uit kernsplitsing of verbranding van olie, gas of steenkool voor ongewenste milieueffecten. Kernenergie zadelt ons gedurende honderduizenden jaren op met gevaarlijk afval. Om dit gevaar te ontlopen is de federale overheid gestart met de uitstap uit kernenergie.

De speurtocht naar 'schonere' energieopwekking gaat volop verder en evolueert elke dag. Zonnepanelen worden efficiënter, windmolens worden stiller. Toch staat de 'groene' energieproductie voorlopig nog niet voldoende op punt om kernenergie en verbrandingen te verdringen. Het Vlaams Gewest hoopt dat in 2004 2% van alle in Vlaanderen opgewekte energie 'groen' is.

Voorlopig is preventie dus boodschap. Elke Watt die niet verbruikt wordt, moet immers niet geproduceerd worden. Het gebruik van energiezuinige toestellen is een stap in de goede richting: spaarlampen, condensatieketels, spaardouchekoppen,... Goede isolatie helpt het verbruik terugdringen. Isolatie hoeft zich niet te beperken tot gebouwen, ook de isolatie van (warm water)leidingen is nuttig. Dan zijn er de technische maatregelen. Die variëren van heel eenvoudig tot heel ingewikkeld. De inplanting van een gebouw kan al veel helpen. Een luifel of zonnewering helpt in de zomer de temperatuur op peil houden. Verlichting in een kantoor kan zich elektronisch gestuurd aanpassen aan de hoeveelheid licht die door de ramen valt.

De hierboven opgesomde maatregelen trachten onze steeds stijgende energieconsumptie te temperen maar toch hetzelfde comfortniveau te behouden. Volgens sommigen is dat niet genoeg. Zij pleiten ervoor om zelfs een licht comfortverlies te tolereren. Een kamer die een heel jaar door perfect klimaatgestuurd 21°C is, zweren zij af. Laat maar een beetje schommelen zeggen ze, een trui bij aan in de winter en alleen maar een licht hemdje in de zomer helpen al een heel eind. Is dit 'ecologisch modern' of terug naar grootvaders tijd? U kiest. Misschien was grootvader eigenlijk heel modern?

9.1 Actuele toestand

De gemeente heeft tot voor kort weinig of geen aandacht besteed aan REG binnen de gemeentelijke gebouwen. Er werden slechts wat losstaande dossiers behandeld. Dit heeft als gevolg dat sommige gebouwen een zeer goede score hebben verworven en andere gebouwen een heel slechte score met betrekking tot energiegebruik.

Er bestaat een vervangingsprogramma voor verwarmingstoestellen in de gemeentelijke gebouwen. Heel wat gebouwen zijn reeds overgeschakeld op hoogrenderende gasketels. De straatverlichting is voorzien van energiezuinigere lampen. Er werd tot op heden nog geen aandacht besteed aan wijze van verlichting en armaturen. De gemeente neemt jaarlijks deel aan de actie 't is oktober, hou het sober'. Dit is een initiatief van de Vlaamse overheid en houdt activiteiten in om het rationeel gebruik van energie aan te moedigen. De gemeente Kalmthout stelde een infostand op in het gemeentehuis en publiceerde een artikel in het infoblad.

Het wekelijkse energieverbruik wordt opgemeten in het gemeentehuis, de gemeentelijke magazijnen, de brandweergebouw, de bibliotheek en in het zwembad. De meterstand wordt manueel genoteerd. De resultaten van deze metingen worden gebruikt voor de energieboekhouding en het energiezorgsysteem. De gemeente werkt hiervoor samen met GeDIS, haar netbeheerder. De netbeheerder levert de energieboekhouding aan de gemeente en zorgt voor begeleiding. Er wordt eveneens een jaarlijks verbruik genoteerd van de sporthal 'Achterbroek', de basisschool 'Kadrie' en de basisschool 'Maatjes'. Een energie-audit wordt eveneens opgemaakt voor vier gemeentelijke gebouwen. Er is een energiecoördinator aangeduid die de verbruiken opvolgt en eventuele maatregelen formuleert.

De gemeente subsidieert het gebruik van zonneboilers. Ze geeft een éénmalige subsidie aan eigenaren die een zonneboiler installeren bij hun woning of bedrijfsgebouw. De subsidie bedraagt € 247,89 bij installatie van een zonneboiler die voldoet aan de voorwaarden. Er bestaat nog geen subsidie voor het gebruik van fotovoltaïsche cellen.

Het jeugdhuis Govio, dat eigendom van de gemeente is, krijgt een nieuw bijgebouw. Dit bijgebouw zal worden voorzien van zonnepanelen met fotovoltaïsche cellen voor levering van alternatieve energie. Voor alle nieuwbouw en verbouwingsprojecten worden de gemeentelijke lastenboeken gescreend op de toepassing van REG. De gemeente zal eveneens energie-audits uitvoeren in de gemeentelijke gebouwen en de REG-principes sensibiliseren naar een breed publiek.

9.2 Beleidskader

Er bestaat geen wetgeving die besturen dwingt om zuinig om te springen met energie. Rond bouwen is er wel het besluit van de Vlaamse executieve⁶⁷ dat een nieuw gebouw maximum

---

⁶⁷ Besluit van de Vlaamse Executieve houdende het opleggen van minimum eisen inzake thermische isolatie van woongebouwen. Besluit van 18/09/91, BS 18/03/92.

een K-waarde⁶⁸ van 55 mag hebben. Dit is echter niet erg vooruitstrevend⁶⁹ en bovendien wordt dit besluit in 70% van de gevallen genegeerd.

Samenwerkingsovereenkomst

Kalmthout tekende in op de samenwerkingsovereenkomst cluster energie op niveau 2. Op niveau 1 moet de gemeente een energiecoördinator aanduiden en een inventaris maken van de entiteiten, waarbij zij het elektriciteits- en brandstofverbruik per entiteit vermeldt. De gemeente zal een energieboekhouding opstellen en werken rond het energetisch optimaliseren van haar entiteiten, waarbij zij voorrang geeft aan knelpunten die naar voren zijn gekomen bij de energieboekhouding en/of energieaudits. Daarnaast zal de gemeente jaarlijks minstens één sensibilisatieactie voeren binnen de eigen gemeentelijke diensten en naar de burgers of andere doelgroepen toe over duurzaam energiegebruik. Specifiek voor Kalmthout moet de energieboekhouding en het energiezorgsysteem minstens voor 3 gebouwen worden uitgevoerd. Op niveau 2 moet de gemeente het energieboekhoudsysteem uitbreiden, het energiezorgsysteem uitbreiden en aandacht geven aan hernieuwbare energie en dit uitvoeren aan de hand van acties.

9.3 Knelpunten

- Dagdagelijkse opvolging vraagt veel tijd
- Bij bestaande gebouwen gaan grondige verbeteringen (zoals isolatie) vaak gepaard met hoge kosten, wat verbeteringen afremt.
- Bij de straatverlichting wordt geen aandacht besteed aan over- en onderbelichting van straten en tuinen. Bovendien gaan er hoge kosten gepaard met de aanpassing van de verlichting.
- Gebruikers van gemeentelijke infrastructuur hebben geen oog voor duurzaam verbruik ('doe maar op, 't is toch de gemeente die betaalt').

9.4 Visie

Het gemeentelijk energiebeleid zal oog hebben voor een rationeel energiegebruik binnen de eigen diensten en de omzetting van de wereldwijde klimaatproblematiek in concrete lokale actieprogramma's. De gemeentelijke insteek bestaat uit de volgende basispijlers: energiezorg voor de eigen gebouwen, promoten van energiezuinig bouwen en wonen en het creëren van een draagvlak voor duurzame energiebronnen. De vermindering van het primair energieverbruik door een verbeterde energiehuishouding en een verlaging van fossiele of nucleaire brandstoftoepassingen is een strategische doelstelling.

---

⁶⁸ de K-waarde is een maat voor de isolatie van een gebouw. Ze geeft weer hoeveel energie door de muren kan stromen per tijdseenheid, bij een bepaald temperatuurverschil tussen binnen en buiten en per vierkante meter.

⁶⁹ een K-waarde van 55 is dus standaard, bewuste mensen kiezen voor K van 45, vooruitstrevende mensen gaan voor een woning met K-waarde 30 en de ecologische avant-garde gaat nog lager dan dat.

9.5 Acties

EN1 Openbare verlichting

Er wordt een inventaris gemaakt van de gemeentelijke verlichting waarbij de verouderde armaturen stelselmatig worden vervangen. Bij de vervanging wordt er aandacht geschonken aan het beter richten van de verlichting. Het is belangrijk om lichthinder te voorkomen zodat alleen die plaatsen verlicht worden, die verlichting nodig hebben.

EN2 Elektronisch noteren van meterstand

De gemeente zal de energiestand van gemeentelijke gebouwen met een wisselende meterstand elektronisch registreren i.p.v. manueel wat tijdbesparend is.

EN3 Energieboekhouding en energiezorgsysteem

Met behulp van energieboekhouding, -zorgsysteem en -coördinator tracht de gemeente verdere energiebesparingen te realiseren. Bij voldoende succes breidt zij het werkingsgebied uit naar andere gebouwen.

EN4 Sensibilisatie eigen personeel

In eerste instantie worden de sensibilisatie-initiatieven geconcentreerd in de gebouwen die opgenomen zijn in het energiezorgsysteem. De hier behaalde, gekwantificeerde resultaten worden aangegrepen om ambtenaren op andere plaatsen te sensibiliseren.

EN5 Sensibilisatie van inwoners en bedrijven

Aan de hand van haar eigen bevindingen zal de gemeente de bevolking sensibiliseren. De voorbeeldfunctie van de gemeente speelt daarin een belangrijke rol. De gemeente zal naar buiten treden met bovengemeentelijke initiatieven zoals bijvoorbeeld de projecten 't is oktober, hou het sober' en de 'nacht van de duisternis'.

EN6 Nieuwe en verbouwde gemeentelijke gebouwen

De gemeente eist dat voor elke nieuwbouw en verbouwingsproject een energie-audit en een herbelichting op toepassingen van REG wordt uitgevoerd. Deze audit zit reeds standaard in de opdracht van de ontwerper. De bekomen resultaten worden tenslotte toegepast op deze gebouwen.

EN7 Vervanging oude apparaten

Oude apparaten (armaturen, elektrische apparaten, stookolieketels,...) die aan vervanging toe zijn, worden vervangen door nieuwe, energiezuinigere apparaten.

EN8 Subsidie zonne-energie

De gemeente zal naast de subsidie voor zonneboilers, eveneens het gebruik van zonnepanelen met fotovoltaïsche cellen stimuleren. De huidige subsidie zal geëvalueerd en verhoogd worden. Deze subsidie zal bekend gemaakt worden via berichten in het gemeentelijk infoblad en via infoavonden.

EN9 Moderne systemen

De gemeente zal bij verbouwingen of nieuwbouw energiezuinige systemen installeren. Dit kan gaan van regelsystemen voor het verbruik (vb.: bewegingsdetectoren, lichtsterktesturing,...) tot zonneboilers of fotovoltaïsche cellen. De voorbeeldfunctie van de gemeente speelt hierin een belangrijke rol.

EN10 Doven van straatverlichting

Er moet een afweging gemaakt worden tussen lichthinder, veiligheid en verkeersveiligheid. Een deel van de verlichting kan 's nachts voor bepaalde tijd gedoofd worden. Op gevaarlijke punten blijft de verlichting de hele tijd branden.

EN11 Doven van klemtoonverlichting

De klemtoonverlichting hoeft niet de hele nacht door te branden. De klemtoonverlichting kan 's nachts voor bepaalde tijd gedoofd worden.

EN12 *Aparte maatregelen voor verhuur lokalen*

Er zullen energiezuinige maatregelen worden getroffen in de lokalen die de gemeente verhuurt aan verenigingen. Zo zullen deze lokalen uitgerust worden met systemen die het energieverbruik regelen, zoals bijvoorbeeld bewegingsdetectoren en tussenmeters. Deze systemen hebben eveneens een sensibiliserende functie.

10 Bijlagen

Dit hoofdstuk bevat de bijlagen bij het milieubeleidsplan van Kalmthout:

- Bijlage 1: actieplan, dit is het overzicht van alle acties uit het plan
- Bijlage 2: overwegingsdocument
- Bijlage 3: lijst met gebruikte afkortingen
- Bijlage 4: tabel met het verband tussen acties uit het Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen en acties uit het voorliggende milieubeleidsplan
- Bijlage 5: tabel met het verband tussen acties uit het Provinciaal Milieubeleidsplan 2003 – 2007 en acties uit het voorliggende milieubeleidsplan
- Bijlage 6: tabel met het verband tussen acties uit het MINA – plan 3 en acties uit het voorliggende milieubeleidsplan
- Bijlage 7: bibliografie

10.1 Bijlage 1: Actieplan

In het onderstaande actieplan wordt een overzicht gegeven van de acties uit het hele milieubeleidsplan.

Actieplan

pag.	Actienr	actie
20	IN1	Periodiek zal de gemeente haar beleidsvisie voor milieu vastleggen in een milieubeleidsplan. Tijdens de looptijd van het milieubeleidsplan tracht de gemeente, via de acties uit het milieubeleidsplan de bestaande milieukwaliteit en milieukwantiteit te beschermen of uit te breiden en de principes van duurzame ontwikkeling te integreren in haar beleid.
21	IN2	Jaarlijks maakt de gemeente een milieujaarprogramma met daarin een overzicht van de gevoerde acties en een planning van de te voeren acties voor het volgende jaar.
22	IN3	Voor elk nieuw beleidsdocument en voor grote infrastructuurwerken worden de daarin voorgestelde initiatieven getoetst aan de milieu/natuurbehoeften (GNOP & milieubeleidsplan) en de principes van duurzame ontwikkeling. De opmaak van beleidsdocumenten wordt steeds begeleid door een ambtelijke werkgroep. Dit gebeurde al en zal zeker blijven gebeuren bij de opmaak van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.
22	IN4	Elk nieuw beleidsplan wordt voorgesteld in een kort stukje (doel, periode waarover het loopt,...) in het gemeentelijk infoblad en op de webstek. De teksten kunnen altijd gevraagd worden bij de milieudienst. Afhankelijk van het beleidsdocument wordt er een communicatieplan opgesteld om het plan kenbaar te maken aan het grote publiek.
25	IN5	De gemeente garandeert dat er voldoende omkadering beschikbaar is en in de toekomst zal zijn voor de goede werking van de milieudienst. Door de verankering van de duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator in de milieudienst voor uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst en een duurzaam gemeentelijk beleid, zorgt de gemeente dat ze vlot haar milieutaken kan vervullen en het milieubewustzijn in de gemeente kan stimuleren.
25	IN6	Het gemeentelijk GIS wordt uitgebreid zodat de milieudienst het eenvoudig kan gebruiken voor haar taken. Dit impliceert dat minstens volgende databanken gekoppeld moeten kunnen worden aan het gemeentelijk GIS: milieuvergunningen, Vlarebo (potentieel verontreinigde sites, Vlarebo-activiteiten, bodemattesten), beplantingsplannen en kapvergunningen.
27	IN7	De gemeente zal interne milieuzorg verder opstarten en uitvoeren.
27	IN8	De gemeente zal een milieubarometer opstellen bestaande uit een set van minimum 15 milieu-indicatoren inzake milieu en natuur.
29	IN9	De gemeente zal elektronische milieu-informatie opslagen, structureren en ter beschikking stellen van de eigen diensten. Waar vereist, stelt zij die informatie ter beschikking van het Vlaams gewest. Ze zorgt ervoor dat er de juiste hardware aanwezig is en dat er voldoende opgeleid personeel is om de vlotte werking te verzekeren.

- 29 IN10 Voor milieuklachten die onder de bevoegdheid van de gemeente vallen, zal de gemeente gebruik maken van MKROS, zodra dit operationeel is. De gemeente zal daartoe binnen 6 maanden na de ter beschikkingstelling een aansluiting aanvragen. Ten laatste 6 maanden na kennisgeving van aansluiting zal de gemeente gebruik maken van MKROS voor het registreren en opvolgen van meldingen van milieuklachten.
- 29 IN11 De gemeente neemt deel aan de invulling van deze databank.
- 29 IN12 De gemeente zal deelnemen aan de invulling van deze databank wanneer deze operationeel wordt. Hiervoor zal de Rioref-standaard worden opgevolgd. Deze maakt een uitwisseling van gegevens tussen gemeente en andere niveaus mogelijk.
- 29 IN13 De gemeente zal deelnemen aan de invulling van deze databank wanneer deze operationeel wordt.
- 30 IN14 Elke week wordt er een diensthooftoverleg gehouden waar de milieuambtenaar deel van uitmaakt. Er wordt vergaderd rond concrete thema's, die voldoende ruim op voorhand bekend gemaakt worden. De duurzaamheidsambtenaar neemt deel aan het overleg indien er thema's worden behandeld die in relatie staan met duurzaamheid.
- 30 IN15 Naar aanleiding van concrete vragen of projecten wordt er een thematisch overleg gehouden met de direct betrokken personen. Dit overleg kan behoorlijk informeel gebeuren.
- 31 IN16 Het dagdagelijks toezicht (registratie klachten, opmaken PV's, bemiddelen bij conflicten,...) op milieudelicten zal georganiseerd worden in samenwerking met de milieucel van de Politiezone Grens. De milieucel kan beroep doen op de expertise van de milieudienst voor technische zaken.
- 31 IN17 De binnen de politiezone Grens verschillende gemeentelijke milieureglementeringen worden beter op elkaar afgestemd.
- 31 IN18 Met de politiezone Grens en de gemeenten daaruit worden afspraken gemaakt over het toepassen van administratieve sancties voor milieumisdrijven. Er wordt onderzocht of deze taak kan opgedragen worden aan een derde partij zoals de intercommunale IGEAN.
- 31 IN19 Samenwerkingsverbanden die een voordeel opleveren voor het gemeentelijk milieu worden behouden of aangegaan.
- 32 IN20 De gemeente wil een goed werkende wederzijdse ondersteuning opbouwen met een participatief werkende milieuraad. De gemeente brengt een budget, personeel en lokalen in, de milieuraad geeft gefundeerd advies en onderneemt eventueel zelf acties. De verslagen van de milieuraad zullen op de website van de gemeente verschijnen. De agenda en de verslagen van van de gmeenteraad zullen aan de milieuraad bekend worden gemaakt, zodat zij beter kunnen inspelen op de gemeentelijke actualiteit.
- 32 IN21 De milieuraad zal in samenwerking met het gemeentebestuur een afsprakennota opmaken en door beide partijen laten goedkeuren.
- 36 VS1 De gemeente zal waar mogelijk voorkeur geven aan duurzame, biologische en fair trade producten gebruiken. Zij zal acties ondernemen rond haar gebruik van wagens, kantoomaterialen, cateringproducten, schoonmaakmiddelen, bestrijdingsmiddelen, materialen voor tuin- en groenaanleg onderhoud en meubilair, bouw- en onderhoudsmaterialen en eventueel nog andere. In het milieujaarprogramma wordt verder gedetailleerd hoe het duurzaam productgebruik binnen een bepaalde productgroep verwezenlijkt moet worden.
- 36 VS2 De gemeente bouwt kennis op over milieuverantwoord – inclusief spaarzaam – product-gebruik door samenwerking met instanties, vorming van de personeelsleden en ervaringen met producten. De milieudienst verzamelt deze kennis en helpt de overige diensten met hun vragen hier rond.
- 36 VS3 Met hulp van de kennis uit actie VS2 worden de gemeentelijke werknemers overtuigd en aangemoedigd tot duurzaam en spaarzaam productgebruik. Eens het duurzaam productgebruik goed loopt binnen de diensten wordt hierover gecommuniceerd naar de burgers zodat die worden aangezet tot duurzamer aankoopgedrag. Geïnteresseerde burgers kunnen altijd terecht bij de milieudienst. De milieudienst fungeert als aanspreekpunt voor vragen over productgebruik voor eigen personeel en inwoners van de gemeente.
- 36 VS4 Er zal een handleiding worden opgesteld voor verenigingen die een manifestatie willen organiseren. Er zullen een aantal maatregelen i.v.m. duurzaam productgebruik worden geformuleerd (zoals het drukken op gerecycleerd papier, het gebruiken van herbruikbare bekens, ...). Indien deze maatregelen worden nageleefd door de vereniging, heeft zij recht op een subsidie.

- 36 VS5 Er zullen informatieplaatjes worden aangebracht op openbare producten die van duurzame producten zijn gemaakt. Zo zal bij het plaatsen van bijvoorbeeld een bank die werd gemaakt van FSC-gelabeld hout er een informatieplaatje worden aangebracht. Dit zorgt voor een extra sensibiliserende factor.
- 36 VS6 In de scholen worden sensibilisatieacties in het kader van duurzaam productgebruik uitgevoerd. Zo zal de gemeente zorgen voor intercommunale-aankoop van duurzame producten (door ovam gesubsidieerd).
- 36 VS7 Er wordt een gemeentelijke verordening voor bermen en toebehoren opgesteld. Deze verordening zal o.a. stellen dat burgers van Kalmthout geen bestrijdingsmiddelen mogen gebruiken in de berm voor hun woning (openbaar domein).
- 40 VS8 Preventie en hergebruik zullen verder worden opgedreven via (niet limitatieve lijst): haalbare projecten zoals anti-reclamestickers, stimuleren herbruikbare luiers, kringloopcentrum, verhakseld hout en binnen de werking van de gemeentelijke diensten.
- 40 VS9 Compostering en hergebruik van GFT+afval vormen het zwaartepunt van het gemeentelijk preventiebeleid. De gemeente zal dit blijven ondersteunen langs allerlei kanalen: infoblad, webstek, aanbieden van afvalkrant van IGEAN, compostmeesterwerking, gesubsidieerde verkoop van compostvaten voorbeeldfunctie, demonstraties,...
- 40 VS10 De gemeente zal een groter recyclagepark voorzien zodat de werking wordt geoptimaliseerd. Het recyclagepark wordt gewaardeerd als belangrijke schakel in het afvalbeleid van de gemeente. Het staat niet alleen in voor het voldoen aan de diverse afvaluitvoeringsplannen en terugnameplichten maar moet ook aanmoedigen (of minstens niet ontmoedigen) tot verdere selectieve inzameling.
- 40 VS11 Hergebruik zal aangemoedigd worden. In de eerste plaats gebeurt dit door de samenwerking met, en promotie voor, het kringloopcentrum verder te zetten.
- 40 VS12 De goede selectieve inzameling zal behouden blijven of verbeterd worden. Het DIFTAR-systeem bij de ophaling en op het containerpark, is een efficiënt hulpmiddel om de hoeveelheid restafval zo laag mogelijk te houden. Dit systeem blijft dus zeker behouden en zal ieder jaar geëvalueerd worden.
- 41 VS13 Het afvalbeleid wordt regelmatig geëvalueerd en bijgestuurd. De selectieve inzameling kan dan geoptimaliseerd worden door na te gaan of de inzamelsystemen, huis-aan-huis en recyclagepark, verbeterd kunnen worden. Periodiek worden de selectief ingezamelde fracties geanalyseerd om na te gaan hoe de selectieve inzameling verloopt. Daarnaast wordt er gericht gecommuniceerd met verenigingen, KMO's, scholen en andere doelgroepen. Indien mogelijk en nuttig worden specifieke inzamelregelingen getroffen met bepaalde doelgroepen. Er zal onderzocht worden of het mogelijk is op het aanslagbiljet van het opgehaalde afval dat de burgers krijgen zal eveneens vermeld staan hoeveel afval de inwoner de twee vorige jaren heeft verzameld. Zo kan de burger zelf een vergelijking maken. Dit wordt alleen vermeld voor inwoners die al langer dan twee jaar op hetzelfde adres wonen.
- 41 VS14 De gemeente zal een aantal preventie- en sensibilisatieacties opzetten voor scholen en verenigingen, zoals het voorzien van objectieve informatie inzake duurzame schoolproducten en het opstarten van een mini-containerparkje. Scholen en verenigingen met een eigen lokaal kunnen voor de gescheiden ophaling beroep doen op de gemeente. Ze krijgen de middelen en logistieke ondersteuning om een mini-containerparkje te installeren.
- 41 VS15 De gemeente zal door een apart initiatief trachten om met de bedrijven het bedrijfsafval terug te dringen.
- 41 VS16 Kalmthout zal optreden tegen het afwentelen van de afvalkost. Enerzijds zullen er acties worden ondernomen tegen inrichters van (commerciële) activiteiten die het afvalprobleem trachten af te wentelen op de gemeenschap. Anderzijds zal de gemeente een subsidie voor milieuvriendelijke en afvalarme manifestaties opmaken.
- 41 VS17 De hoeveelheid afval die door de gemeentelijke diensten of binnen gemeentelijke gebouwen wordt geproduceerd, moet teruggedrongen worden door uitvoering van de interne milieuzorg. In dat kader wordt selectieve inzameling van afval ingevoerd in alle gemeentelijke gebouwen. Tenminste de bedrijfsafvalstoffen vermeld in het Vlarea art. 5.2.2.1 worden gescheiden ingezameld. Er wordt een reglement

- opgesteld dat dit ook oplegt aan derden die gebruik maken van gemeentelijke gebouwen.
- 41 VS18 De uitleendienst zal herbruikbare bekertjes aankopen zodat deze kunnen worden uitgeleend.
- 41 VS19 In de gemeente zullen er op plaatsen waar veel mensen samen komen (zoals het marktplein, de bibliotheek, skatepark, ...) drinkfonteinjes worden geplaatst.
- 44 VS20 De toestand van de potentieel verontreinigde sites in de gemeente wordt gevolgd. Op vraag informeert de gemeente haar burgers over het mogelijke bodemgebruik van deze of andere verontreinigde bodems. De opvolging wordt gekoppeld aan het GIS zoals beschreven in actie IN6.
- 44 VS21 De gemeente blijft haar burgers informeren over de plichten en risico's van (ondergrondse) stookolietanks en de mogelijke oplossingen.
- 44 VS22 De gemeente zal nauwgezet haar wettelijke verplichtingen nakomen en de stookolietanks die buiten gebruik gesteld worden verwijderen of reinigen en opvullen.
- 44 VS23 De gemeente zal de plaats van de oude gemeentelijke stortplaats opvolgen en indien nodig actie ondernemen. Het onderzoek (grondwateronderzoek rond de stortplaats) zal gebeuren binnen actie WA19.
- 44 VS24 De gemeente zal de wetgeving rond het grondverzet nauwgezet volgen. Hiertoe zullen de bepalingen uit het grondverzet ook worden opgenomen in bestekken voor werken door derden.
- 48 WA1 De gemeente werkt actief mee aan de volledige opmaak van de DuLo-waterplannen van de deelbekkens van de Kleine Aa, de Weerijss en de Beneden Schijn. Deze DuLo-waterplannen zullen worden aangepast zodat ze kunnen voldoen als deelbekkenbeheerplan.
- 48 WA2 Wanneer de DuLo-waterplannen/deelbekkenbeheerplannen zijn goedgekeurd, zal de gemeente binnen de DuLo-waterplannen/deelbekkenbeheerplannen prioritaire projecten selecteren, er een termijnplanning aan koppelen en ze uitvoeren.
- 54 WA3 In uitvoering van het actieplan van de hydronautstudie en de DuLo-waterplannen/deelbekkenbeheerplannen, worden een aantal generieke en strategische maatregelen opgenomen om de riolerings- en zuiveringsinfrastructuur te verbeteren en te optimaliseren: aanleg gescheiden rioleringsstelsels, sanering van overstorten, bouwen van retentiebekkens (eventueel op overstorten), eventueel de aanleg van zuiveringsinstallaties, ...
- 54 WA4 De gemeente behoudt de gemeentelijke verordening (verplichte plaatsing van zuiveringsinstallatie in bepaalde delen ('zone D') van de gemeente tegen eind 2005) en subsidie inzake het plaatsen van individuele waterzuiveringsinstallaties. De informatiecampagne voor inwoners van zone D zal herhaald worden. Daarnaast zal de gemeente haar burgers informeren over individuele zuivering van huishoudelijk afvalwater. De gemeente zal de werking van bestaande individuele zuiveringsinstallaties vijfjaarlijks controleren. Bij gemeentelijke gebouwen in 'zone D' zal de gemeente zelf een individuele zuiveringsinstallatie aanleggen.
- 54 WA5 De gemeente zal de grachten herwaarderen, heraanleggen, of nieuwe aanleggen voor opvang, buffering en afvoer van hemelwater. Bij aanleg van nieuwe rioleringsstelsels wordt altijd gekozen voor een gescheiden stelsel. Het hemelwaterstelsel wordt waar mogelijk als open grachtenstelsel aangelegd.
- 55 WA6 De gemeente zal actief controleren of de aansluitingen op het gescheiden rioleringsstelsel correct gebeuren. Indien ergens een gescheiden stelsel is aangelegd, worden eigenaars verplicht om aan te sluiten op een gescheiden riolering.
- 55 WA7 Er worden maatregelen opgesteld om verdroging tegen te gaan en de buffering van waterlopen te vrijwaren. Ophogingen van landbouwgronden zullen aan banden worden gelegd of zelfs verboden in overstromingszones langs waterlopen. In de schoot van het ruimtelijk structuurplan Kalmthout zal er een RUP worden opgemaakt om de bufferende capaciteit van waterlopen te vrijwaren.
- 55 WA8 Als ingrepen nodig zijn, zullen waterlopen natuurvriendelijk worden heraangelegd of onderhouden volgens de principes van natuurtechnische milieubouw.
- 55 WA9 Er zal onderzocht worden of het mogelijk is om grote verharde oppervlakken af te koppelen door een aanpassing van de gemeentelijke bouwverordening. Indien mogelijk wordt dit uitgevoerd.

- 55 WA10 De gemeente zal de kwaliteit van de oppervlaktewaters van 3e categorie analyseren om haar kennis over de waterkwaliteit te vergroten. Hierbij zal de VMM bij het overleg om een waterkwaliteitsmeetnet op te starten, betrokken worden. De resultaten zullen worden meegedeeld aan de VMM.
- 55 WA11 Langs de oevers van waterlopen mogen geen meststoffen en bestrijdingsmiddelen gerbuikt worden. De aangelanden van zowel woonzone als landbouwzone, zullen gesensibiliseerd worden inzake de wettelijke afstanden, dit om de kwaliteit van de waterlopen te verbeteren.
- 57 WA12 De gemeente blijft de slibruiming jaarlijks uitvoeren en het ruimingspecie wordt waar mogelijk op de oever gedeponeed en dit alles volgens de bepalingen van het VLAREA en het VLAREBO (dus inclusief staalname). Op plaatsen waar er geen slibruiming worden uitgevoerd kunnen kruidruiming een oplossing bieden.
- 57 WA13 De gemeente blijft de slibruiming driejaarlijks uitvoeren en het ruimingspecie wordt waar mogelijk op de oever gedeponeed en dit alles volgens de bepalingen van het VLAREA en het VLAREBO (dus inclusief staalname). Op plaatsen waar er geen slibruiming worden uitgevoerd kunnen kruidruiming een oplossing bieden.
- 57 WA14 Indien blijkt dat een bepaalde waterbodem (een waterbodem vervuild door lozingen of door de nabijheid van een overstort) een negatieve invloed uitoefent op milieu of gezondheid, worden er in de eerste plaats maatregelen genomen om die invloed onder controle te krijgen.
- 58 WA15 Vergunningsaanvragen voor grondwaterwinningen zullen nauwgezet bestudeerd worden en eventueel bijkomende voorwaarden opgelegd krijgen om duurzaam watergebruik af te dwingen. Hiervoor kan er advies gevraagd worden bij AMINAL, afdeling water.
- 59 WA16 De gemeente steunt initiatieven om de invloeden van grondwaterwinning te minimaliseren om verdroging van natuurwaarden tegen te gaan.
- 59 WA17 De gemeente zal zich informeren over de effecten van warmtepompen op grondwater en zal aan de hand van die bevindingen eventueel bijkomende eisen opleggen in milieuvergunningen.
- 59 WA18 De gemeente zal sensibiliseren rond het buiten gebruik stellen van sterfputten en toezien op de effectieve buitengebruikstelling. Deze actie geldt in 'zone D' waar iedereen moet overschakelen op individuele zuivering en op de plaatsen waar er riolering gelegd wordt.
- 59 WA19 De gemeente zal op verschillende plaatsen de kwaliteit van het grondwater onderzoeken om haar kennis hierover te actualiseren.
- 61 WA20 De kenmerken van gemeentelijke duurzaam waterprojecten worden gecentraliseerd bij de milieudienst die de kennis ter beschikking stelt van de andere diensten. Hier worden ook de wekelijkse waterverbruikgegevens van de gemeentelijke eigendommen verzameld om evoluties op te volgen.
- 61 WA21 Bij nieuwbouw of verbouwingen voert de gemeente een wateraudit uit om na te gaan welke waterbesparende maatregelen zij in dat project kan uitvoeren. Vervolgens worden maatregelen uit de wateraudit uitgevoerd.
- 61 WA22 De gemeente zal zelf het goede voorbeeld geven door waar mogelijk en nuttig, hemelwater te hergebruiken. De installaties hiervoor worden voorzien bij nieuwbouw of verbouwingen. Straten, pleinen en gronden van de gemeente worden waar mogelijk zo aangelegd dat het regenwater kan infiltreren. Ondoordringbare oppervlakken worden zoveel mogelijk vermeden.
- 61 WA23 De reglementering rond hemelwateropvang en hergebruik blijft van kracht, alsook de subsidie daarvoor.
- 61 WA24 De gemeente zal sensibiliseren rond de beperking van het watergebruik, in het bijzonder rond grondwatergebruik.
- 61 WA25 De gemeente voert een watertoets uit. Dit houdt in dat bij het verlenen van een vergunning voor een actie, plan of programma, er geen schadelijke effecten ontstaan voor het watersysteem of dat deze zoveel mogelijk worden beperkt of gecompenseerd.
- 71 NA1 De bestaande open ruimte moet beschermd worden. Dit gebeurt op gemeentelijk niveau via de opmaak en uitvoering van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Hierin worden kerngebieden aangeduid waar natuur centraal staat.
- 71 NA2 De bestaande open ruimte moet beschermd worden. Dit gebeurt op gemeentelijk niveau via de opmaak en uitvoering van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Hierin worden kerngebieden aangeduid waar landschappelijk waardevol landbouwgebied centraal staat.

- 71 NA3 De gemeente wil de negatieve invloed van versnippering tegengaan in zowel de centrale woonzone als in het landbouwgebied. In de centrale woonzone kan dit gebeuren door o.a. de inrichting van gemeentelijke eigendommen met oog voor de natuurwaarde, zoals buurtgroen, speelpleinen, enz. Zo vormen deze gemeentelijke eigendommen 'stepping stones'. In het landbouwgebied worden verbindingen tussen natuurlijke gebieden aangelegd en onderhouden. Op gemeentelijke eigendommen worden KLE's aangelegd op delen van vrijgekomen pachtgronden en op gemeentelijke groenstroken. Deze KLE's dienen voldoende voorzien te zijn van stuifmeel- en nectarleveranciers. De gemeente sluit beheers-overeenkomsten af met landbouwers en eigenaars van landbouwgebied om KLE's te stimuleren. Op die manier kunnen bermen en waterlopen zeer waardevol worden, ook in de eerder 'natuurschrale' ruilverkavelingsgebieden.
- 71 NA4 Het natuur- en milieuvriendelijk groenbeheer van de gemeente kan in de volgende belangrijke pijlers samengevat worden. De voorkeur gaat uit naar de aanplanting van streekeigen groen of naar spontane ontwikkeling waar mogelijk. Het bestrijdings-middelengebruik wordt systematisch verminderd. Door de plantkeuze en plaatsing wordt de natuurlijke diversiteit ondersteund. Er wordt gestreefd naar meer groen met minder onderhoud. De waardevolle bomen worden gekoesterd op plaatsen waar de bomen onbeperkt kunnen groeien zonder hinder te veroorzaken. De gemeente is voorstander van netwerkvorming en voldoende grote perken. Er worden zo weinig mogelijk verhardingen gebruikt, vooral niet-functionele verhardingen worden vermeden.
- 71 NA5 Waar mogelijk wil de gemeente bijkomende bescherming verlenen aan waardevolle gebieden (zoals restgroen, waardevolle KLE's, parken en natuurgebieden) door ze te verwerven. Zo wil de gemeente het Muguetbos aankopen zodat deze als groene vingers in de centrale woonzone kan fungeren.
- 72 NA6 Bij het verlenen van (verkavelings-, stedenbouwkundige,...) vergunningen en het opstellen van BPA's en RUP's worden de mogelijkheden onderzocht tot het stellen van voorwaarden m.b.t. de bescherming van bestaande natuurwaarden en voor aanplanting (aard, minimum oppervlakte, ligging,...) van nieuw groen, om verbindingen tussen de verschillende groenzones te verzekeren. Zo zal er bij nieuwe verkavelingen een evenwicht gezocht worden tussen perceelsgrootte en bijkomende oppervlakte aan openbaar groen. De voorkeur gaat uit naar kleinere percelen en meer structureel openbaar groen waarin natuurlijke aanleg de basis is en natuurontwikkeling een plaats krijgt. Dit buurtgroen dient over voldoende toegankelijkheid te beschikken.
- 72 NA7 Aan de hand van de monitoring en verfijning van het huidige bermbeheer zal de gemeente een bermbeheersplan opmaken. Dit plan zal instaan voor de afstemming van het maaibeheer op de natuurlijke waarden en potenties van de bermen. De gemeente zal eveneens een bos- en parkbeheersplan opmaken voor het Strijboshof en het Muguetbos overeenkomstig het harmonisch parkbeheer.
- 72 NA8 De gemeente zal het Vlaamse Gewest verzoeken om De Maatjes als beschermd landschap te klasseren volgens het decreet 'houdende bescherming van landschappen'.
- 72 NA9 De Verbindingsweg is niet toegankelijk voor gemotoriseerd verkeer. Om het slukverkeer te ontmoedigen, voert de gemeente structurele maatregelen uit, voert ze controles uit en handelt ze volgens een strikt vergunningsbeleid. De GPS-systemen zullen gecontacteerd worden met de vraag om de Verbindingsweg uit het systeem te halen. De politie wordt verzocht om meer toezicht te houden, ook op andere wegen voor plaatselijk verkeer (ruilverkavelingswegen).
- 72 NA10 De gemeente geeft het beheer van het reservaat de Kalmthoutse Heide aan Afdeling Natuur. Het beheersplan hiervoor wordt opgemaakt. Het beheer van Lisseven en Smidsevijvers (gemeentelijke eigendommen) wordt door natuurpunt uitgevoerd. Dit beheersplan is eveneens nog in opmaak.
- 72 NA11 Het bosperceel Bosduinbos dat gelegen is tussen de KMO-zone Bosduin en het natuurreservaat Klein Schietveld zal fungeren als bufferzone tussen deze twee zones. In het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan wordt er in de bindende bepalingen vermeld dat een RUP de buffer juridisch zal vastleggen plus dat ze de grens tussen de kmozone en het natuurgebied zal vastleggen, gecombineerd met de eventuele juridische ontbossing van een gedeelte van het Bosduinbos.
- 72 NA12 De fietspaden die worden aangelegd in de gemeente (zie mobiliteitsplan) zullen op een 'groene' manier worden ingericht. De milieudienst zal

- advies geven over de uiteindelijke inrichting van deze zachte verbindingen.
- 72 NA13 De gemeente zal een subsidiereglement opstellen voor de aanleg en onderhoud van KLE's in functie van het netwerk van ecologische infrastructuur. Deze subsidie zal gekoppeld worden aan de beheersovereenkomsten van de VLM. Zo zal de gemeente overwegen om 30% bovenop de VLM-subsidie uit te betalen.
- 72 NA14 Bij het aanvragen van een stedenbouwkundige vergunning door een landbouwbedrijf in agrarisch gebied of een bedrijf in industriegebied dienen deze een groenscherm te plaatsen. De gemeente zal controle uitvoeren of de groenschermen wel degelijk geplaatst werden.
- 73 NA15 Elk jaar organiseert de gemeente Kalmthout een bebloemingswedstrijd. De inwoners kunnen hieraan deelnemen en zo helpen de gemeente te verfraaien waarbij ook de aandacht uitgaat naar ecologische siertuinen. Er zal een nieuwe categorie worden toegevoegd aan de wedstrijd, namelijk de categorie 'Kleine landschapselementen'.
- 73 NA16 Het GNOP zal herzien worden om te voldoen aan de verplichtingen van de Samenwerkingsovereenkomst 'milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling', cluster natuur niveau 2. Met dit als voorbereiding wil de gemeente kunnen inteken op niveau 2 voor cluster natuur.
- 73 NA17 Jaarlijks worden er voor de pasgeborenen van de gemeente jonge boompjes aangeplant in een 'geboortebos'. Meestal worden hiervoor gemeentelijke percelen aangeplant die voorheen een landbouwbestemming hadden. De toekomstige geboortebossen wil de gemeente laten aansluiten op de woonkernen van Achterbroek en Nieuwmoer, en liefst aansluitend op bestaande groengebieden (bossen en parken). Hiervoor dienen er echter wel landbouwpercelen te worden geruild met de eigenaren van de meest geschikte percelen. De uiteindelijke doelstelling is immers een speelrecreatiebos te creëren voor de omwonenden. Deze actie kan eveneens worden opgenomen in het MJP 2005 onder de actie 2.3.3.A5 'Versterking van de bosstructuur'.
- 76 HI1 Wanneer zich geluidshinder voordoet, zal de gemeente trachten te bemiddelen tussen de betrokken partijen. Er van uitgaande dat de meeste mensen van goede wil zijn, kunnen de meeste problemen worden opgelost door de situatie met gezond verstand te bekijken en kleine aanpassingen aan de plaatsing van geluidsbronnen, isolatie of uur van gebruik. Om een breder publiek te bereiken kan een sensibilisatieactie gevoerd worden. Indien sommigen niet van goede wil zijn, zal de gemeente de politiezone Grens of haar VLAREM-ambtenaar inschakelen.
- 77 HI2 De gemeente dringt de geluidshinder door apparaten in eigen beheer terug. Bij klachten wordt er naar een oplossing gezocht. Bij nieuwe apparaten wordt rekening gehouden met het geluidsniveau (zie ook milieuverantwoord aankoopbeleid). Er wordt aandacht besteed aan de inplanting van geluidshinderlijke apparaten.
- 77 HI3 Bij de inrichting van het openbaar domein zal er rekening worden gehouden met het beperken van de geluidsoverlast, zoals het plaatsen van een groenscherm rond het spoor en een groene omwalling rond het marktplein.
- 77 HI4 De gemeente zal erop toezien dat er voldoende ruimte is waar er geluid kan geproduceerd worden zonder de omwonenden te storen. Het repetitielokaal in de kelder van het jeugdhuis is hier een voorbeeld van. Er bestaat eveneens een sluitingsuur voor luidruchtige activiteiten en bij aanvang van zulk een activiteit dient er eerst een akoestisch onderzoek uitgevoerd te worden.
- 80 HI5 Luchtverontreiniging door de eigen diensten wordt tegengegaan. Dit kan in het kader van REG (Rationeel Energie Gebruik) door weinig vervuilende, hoogenergetische brandstoffen te gebruiken, door goede isolatie om het brandstofverbruik te verminderen en door andere technologieën zoals zonneboilers en condensatieketels te installeren.
- 80 HI6 Via controles en sensibilisering wil de gemeente de afvalverbranding ontmoedigen.
- 80 HI7 De gemeente zal via een vergunningenbeleid trachten de luchtvervuiling tegen te gaan. Zo zullen de gebruikers van kleinschalige verbrandingsinstallaties pas een vergunning krijgen na een testfase en na een controle van de uitstoot door OVAM.
- 82 HI8 De gemeente zal gescreend worden om een overzicht te krijgen van de lichthinder en de lichtproblemen in Kalmthout. Indien er zich problemen voordoen zal de gemeente tot actie over gaan.
- 82 HI9 Er zal gestreefd worden om geen bijkomende grote klemtoonverlichting te plaatsen bij bestaande of nieuwe gemeentelijke gebouwen. Er

- kunnen wel nog kleine klemtoonverlichtingen geplaatst worden op voorwaarde dat ze functioneel zijn, zo weinig mogelijk licht verstrooien en niet heel de nacht blijven branden.
- 83 HI10 Algemene sensibilisatie en aanvullende acties voor de eigen burgers moeten sluikstorten terugdringen. De gemeente maakt eveneens afspraken met de politiezone Grens om streng op te treden tegen sluikstorten en actief op zoek te gaan naar de daders.
- 83 HI11 Er worden specifieke acties uitgewerkt om het achterlaten van zwerfvuil tegen te gaan. Zo worden er vuilbakken geplaatst op plaatsen waar veel mensen samenkomen, er wordt geëist dat verkooppunten die voeding voor onmiddellijke consumptie verkopen, voor een vuilbak zorgen en de gemeente neemt deel aan de ZAPPA-actie.
- 83 HI12 Aan de hand van sensibilisatieacties zal de gemeente trachten de hinder van hondenpoep terug te dringen.
- 83 HI13 Er zal repressief worden opgetreden om de sluikreclame aan banden te leggen.
- 88 MR1 De gemeente gaat verder met de opmaak van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Bij de opmaak worden er voldoende kansen opgenomen voor de ontwikkeling van natuur, landschap, bos en groen. Daarna worden de visie achter, en de bindende bepalingen in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan uitgevoerd.
- 88 MR2 Het gemeentelijk mobiliteitsplan wordt onverkort uitgevoerd. Dit impliceert onder andere maatregelen nemen om milieuvriendelijke mobiliteit te promoten, uitbouw fietspadennet (zowel Module 13 als gemeentelijke fietspaden), voorzien van fietsenstallingen, herstellen en heropenen van kerkpaden voor voetgangers, uitbouw treinstations en stationomgeving, beter afstemming van openbaar vervoer op elkaar (bus en trein), invoering Belbus.
- 88 MR3 Om het gebruik van de fiets aan te moedigen zal de gemeente voorzien worden van veilige fietsenstallingen.
- 88 MR4 Er zullen fietsen ter beschikking worden gesteld voor het gemeentepersoneel voor verplaatsingen tussen diensten op de verschillende locaties. Hiervoor kunnen fietsen van de verloren voorwerpen of niet opgeëiste gestolen fietsen gebruikt worden.
- 88 MR5 Alle projecten en beslissingen die een invloed hebben op de ruimtelijke structuur in de gemeente worden besproken door de stuurgroep van het ruimtelijk structuurplan die blijft bestaan als begeleidingscommissie. De milieudienst maakt mee deel uit van deze stuurgroep, zodat ook deze op de hoogte is.
- 88 MR6 De gemeente zal deelnemen aan bovengemeentelijke projecten met betrekking tot sensibilisering omtrent verkeer en promotie van milieuvriendelijke voertuigen.
- 88 MR7 Het vrijwaren van bufferzones, zowel in het kader van het natuurbehoud, als in het kader van de scheiding tussen verschillende zones (zoals industrie-, landbouw- en woonzones) nauwlettend in het oog houden en waar mogelijk afdwingen.
- 88 MR8 Er zal meer controle worden uitgevoerd op de landbouwwegen om sluikverkeer tegen te gaan.
- 89 MR9 De gemeente zal fietsverhuur promoten en begeleiden. De fietsen worden bij voorkeur verhuurd aan het station en in het weekend. De huurders van de fietsen zullen eveneens geïnformeerd worden over een fietsroute die alle interessante plaatsen van Kalmthout laat zien.
- 89 MR10 Duurzame mobiliteit zal gestimuleerd worden bij de bevolking aan de hand van sensibilisatieacties, zoals het aanmoedigen van carpooling en carsharing, het promoten van alternatieve vervoerswijzen, het bewust worden van verbruik en emissies van voertuigen, het ontmoedigen van agressief en sportief rijgedrag, ... Dit kan gebeuren via gemeenteborden, informatieborden, ...
- 89 MR11 In het toekomstig nieuwe gemeentemagazijn zal een nieuwe dieseltank worden geïnstalleerd. Aan de hand van deze nieuwe tank, kan het verbruik van de gemeentelijke vloot bepaald worden. Deze registratie zal tot een milieuvriendelijker gebruik leiden.
- 93 EN1 Er wordt een inventaris gemaakt van de gemeentelijke verlichting waarbij de verouderde armaturen stelselmatig worden vervangen. Bij de vervanging wordt er aandacht geschonken aan het beter richten van de verlichting. Het is belangrijk om lichthinder te voorkomen zodat alleen die plaatsen verlicht worden, die verlichting nodig hebben.
- 93 EN2 De gemeente zal de energiestand van gemeentelijke gebouwen met een wisselende meterstand elektronisch registreren i.p.v. manueel wat

- tijdbesparend is.
- 93 EN3 Met behulp van energieboekhouding, -zorgsysteem en -coördinator tracht de gemeente verdere energiebesparingen te realiseren. Bij voldoende succes breidt zij het werkingsgebied uit naar andere gebouwen.
- 93 EN4 In eerste instantie worden de sensibilisatie-initiatieven geconcentreerd in de gebouwen die opgenomen zijn in het energiezorgsysteem. De hier behaalde, gekwantificeerde resultaten worden aangegrepen om ambtenaren op andere plaatsen te sensibiliseren.
- 93 EN5 Aan de hand van haar eigen bevindingen zal de gemeente de bevolking sensibiliseren. De voorbeeldfunctie van de gemeente speelt daarin een belangrijke rol. De gemeente zal naar buiten treden met bovengemeentelijke initiatieven zoals bijvoorbeeld de projecten 't is oktober, hou het sober' en de 'nacht van de duisternis'.
- 93 EN6 De gemeente eist dat voor elke nieuwbouw en verbouwingsproject een energie-audit en een herbelichting op toepassingen van REG wordt uitgevoerd. Deze audit zit reeds standaard in de opdracht van de ontwerper. De bekomen resultaten worden tenslotte toegepast op deze gebouwen.
- 93 EN7 Oude apparaten (armaturen, elektrische apparaten, stookolieketels,...) die aan vervanging toe zijn, worden vervangen door nieuwe, energiezuinigere apparaten.
- 93 EN8 De gemeente zal naast de subsidie voor zonneboilers, eveneens het gebruik van zonnepanelen met fotovoltaïsche cellen stimuleren. De huidige subsidie zal geëvalueerd en verhoogd worden. Deze subsidie zal bekend gemaakt worden via berichten in het gemeentelijk infoblad en via infoavonden.
- 93 EN9 De gemeente zal bij verbouwingen of nieuwbouw energiezuinige systemen installeren. Dit kan gaan van regelsystemen voor het verbruik (vb.: bewegingsdetectoren, lichtsterktesturing,...) tot zonneboilers of fotovoltaïsche cellen. De voorbeeldfunctie van de gemeente speelt hierin een belangrijke rol.
- 93 EN10 Er moet een afweging gemaakt worden tussen lichthinder, veiligheid en verkeersveiligheid. Een deel van de verlichting kan 's nachts voor bepaalde tijd gedoofd worden. Op gevaarlijke punten blijft de verlichting de hele tijd branden.
- 93 EN11 De klemtoonverlichting hoeft niet de hele nacht door te branden. De klemtoonverlichting kan 's nachts voor bepaalde tijd gedoofd worden.
- 94 EN12 Er zullen energiezuinige maatregelen worden getroffen in de lokalen die de gemeente verhuurt aan verenigingen. Zo zullen deze lokalen uitgerust worden met systemen die het energieverbruik regelen, zoals bijvoorbeeld bewegingsdetectoren en tussenmeters. Deze systemen hebben eveneens een sensibiliserende functie.

10.2 Bijlage 2: Overwegingsdocument

10.2.1 Doel van het overwegingsdocument

Dit document komt tegemoet aan de decretale bepaling dat de gemeenteraad het definitieve plan vaststelt bij een met redenen omkleed besluit, waarbij in het algemeen wordt vermeld, in welke mate rekening werd gehouden met de ingediende adviezen en opmerkingen.

Het document geeft weer welke adviezen en opmerkingen tijdig bij het gemeentebestuur zijn ingediend. Het bevat eveneens een overzicht van de geboden advies- en inspraakmogelijkheden en de belangrijkste wijzigingen die zijn aangebracht in het ontwerpplan om tot een definitief plan te komen.

10.2.2 Kennisgeving ontwerpplan

Het ontwerpplan werd overgemaakt voor **advies** aan:

- de administrateur-generaal van OVAM, VLM en VMM;
- de directeur-generaal van AMINAL, AROHM, de Administratie Gezondheidszorg en de Administratie Economie;
- de Bestendige Deputatie van de Provincieraad van Antwerpen;
- de Gemeentelijke adviesraad voor land- en tuinbouw (GALANT)

Er werd voor de bevolking een **infovergadering** op 14 oktober 2004 georganiseerd en voor de gemeenteraadsleden op 8 november 2004. Tijdens de milieuraad van 5 oktober 2004 werd een voorbespreking en toelichting van het ontwerpplan gehouden en op de milieuraad van 16 november 2004 werd het plan verder besproken en advies geformuleerd. Het ontwerpplan werd intern besproken op het diensthoofdenoverleg.

De ter inzage legging en de termijn van het openbaar onderzoek werden ter kennis gegeven aan de bevolking d.m.v. **publicaties** in :

- Koopjesgids
- Tussen hei en maatjes
- Streekkrant editie Noorderkempen
- de website van de gemeente (<http://www.kalmthout.be>)

De ontwerptekst was tijdens het openbaar onderzoek te raadplegen op de website van de gemeente (<http://www.kalmthout.be>) en lag ter inzage in de bibliotheek en op de milieudienst.

Het openbaar onderzoek liep van 24 september 2004 tot 22 november 2004.

10.2.3 Overzicht van de adviezen en opmerkingen

Alle adviezen en opmerkingen zijn binnen de vastgestelde termijn van het openbaar onderzoek toegekomen bij het gemeentebestuur. De adviezen worden hieronder kort besproken.

1) AMINAL

22 november 2004

Globaal spreekt AMINAL haar waardering uit voor dit plan. Het grootste deel van het advies bestaat echter uit opmerkingen en vragen bij het plan die werden geformuleerd vanuit de verschillende clusters van de samenwerkingsovereenkomst. De aard van de opmerkingen verschilt sterk van cluster tot cluster: soms zijn ze vrij gedetailleerd en getuigen ze van een gedegen terreinkennis op andere momenten zijn ze dan weer eerder gericht op interactie met en suggesties voor de gemeente.

2) VMM

23 november 2004

VMM vindt de globale indruk van het plan vrij positief. Zij geven een drietal pagina's met concrete suggesties, verbeteringen en nuttige voorstellen voor het hoofdstuk water.

3) VLM

15 november 2004

Het advies van VLM is voornamelijk informatief en bevat een overzicht van haar activiteiten die aansluiten met het werk van de gemeentelijke milieuambtenaar. Een drietal opmerkingen bevatten gerichte suggesties naar aanvullingen en verbeteringen in de tekst.

4) OVAM

29 oktober 2004

OVAM vindt dat het milieubeleidsplan rekening houdt met alle facetten van het afvalstoffenbeleid maar vraagt wel twee acties licht uit te breiden. Daarnaast zijn er een vijftal kleinere suggesties.

5) bestendige deputatie van de provincie Antwerpen

22 november 2004

De bestendige deputatie oordeelt dat het plan beknopt en kernachtig is en structureel goed opgebouwd. Zij vindt het positief dat er een visie is, dat er termijnen en budgetten zijn beschreven maar merkt wel op dat de waarde van dit plan nog een heel stuk zou kunnen toenemen door een iets duidelijker engagement van de gemeente: een visie op langere termijn, meer gedetailleerde termijnen en budgetten. Daarna volgen een hele reeks meer gedetailleerde opmerkingen en suggesties, vaak om tot nadenken te stemmen over haalbaarheid of betere uitvoerbaarheid.

- 6) Gemeentelijk milieuraad Kalmthout 16 november 2004
Het advies van de milieuraad is globaal positief en de milieuraad hoopt dat de acties zullen uitgevoerd worden binnen het tijdsbestek. Er worden verder nog een aantal suggesties gedaan.
- 7) Gemeentelijke milieudienst Kalmthout 23 november 2004
De milieudienst zou graag nog een actie toevoegen (NA 17 Aanplanting geboortebos) onder het hoofdstuk Natuur, bos, landschap en groen.
- 8) Dhr. Jan Van Thielen 11 oktober 2004
Dhr. Van Thielen vindt dat het milieubeleidsplan een zeer omvangrijk document is geworden, maar het geeft een zeer degelijke indruk en staat vol met veelbelovende projecten. Hij somt een aantal opmerkingen op over het groenbeleid in de Withoefse heide en de Kalmthoutse heide en over lawaaihinder. Hij verzoekt om de definitieve tekst aan iedere inwoner van Kalmthout toe te doen komen.
- 9) Gemeenteraad 8 november 2004
Er werd een infovergadering voor de gemeenteraadsleden georganiseerd waarbij een aantal opmerkingen vanuit de gemeenteraad werden genoteerd.

10.2.4 Voorstel aanpassingen

Er zullen enkele tekstuele en vormelijke aanpassingen uitgevoerd worden die echter geen inhoudelijke wijzigingen tot gevolg zullen hebben (het gaat hier voornamelijk over typfouten in de oorspronkelijke tekst). Deels gebeurden deze aanpassingen door de auteurs, deels gebeurden ze op aangeven van adviesverlenende instanties en burgers.

Hieronder volgt in Tabel 9 een overzicht van de meer ingrijpende inhoudelijke aanpassingen die aangebracht werden in het definitieve milieubeleidsplan van de gemeente Kalmthout. Het betreft vooral aanvullingen in de algemene tekst en wijzigingen en/of aanvullingen van acties. De paginanummers en actienummers waar naar wordt verwezen, zijn steeds de nummers uit het ontwerpplan en kunnen mogelijk verschillen van de huidige nummers.

Verklaring van de omschrijvingen van de veranderingen:

- Aanpassing: op aangeven van de adviesverlener werd er een stuk in de tekst aangepast, meestal ter verduidelijking van de tekst of om de tekst correcter te maken. De aanpassing of toevoeging werd opgesteld door de makers van het GMBP.
- Aanvulling: op aangeven van de adviesverlener werd er een stuk tekst bijgevoegd, meestal ter verduidelijking van de tekst of om de tekst correcter te maken. De aanpassing of toevoeging werd opgesteld door de makers van het GMBP.
- Toevoeging: de adviesverlener heeft een toevoeging voorgesteld die letterlijk is overgenomen.
- Vervanging: de adviesverlener heeft een vervanging voorgesteld die letterlijk is overgenomen.

Tabel 9: aanpassingen ten gevolge van opmerkingen uit het openbaar onderzoek

Pagina	Omschrijving voorstel tot aanpassing	Advies van
2	<u>Aanvulling:</u> ... tegen 1 mei 2005 over een goedgekeurd milieubeleidsplan beschikken, 'of 1 jaar na verschijnen van het provinciale plan (vastgesteld 27 november 2003) een aangepast of nieuw gemeentelijk milieubeleidsplan vaststellen.'	AMINAL
10	<u>Aanvulling:</u> ... of oplossing.' De doelstellingen geven een richting aan het gemeentelijk milieubeleid.' Zo wordt ...	AMINAL
23	<u>Aanvulling:</u> Actie IN4: 'Afhankelijk van het beleidsdocument wordt er een communicatieplan opgesteld om het plan kenbaar te maken aan het grote publiek.'	bestendige deputatie van de provincie Antwerpen
23	<u>Aanvulling:</u> 'In 2002 heeft de gemeente Kalmthout de samenwerkingsovereenkomst niet ondertekend. Het jaar erna (2003) tekende de gemeente voor alle clusters in op niveau 1, maar alleen de clusters Vaste stoffen, Water, Natuurlijke entiteiten en Energie werden uitgevoerd.'	AMINAL
23	<u>Aanvulling:</u> 'De samenwerkingsovereenkomst werd door de Vlaamse regering goedgekeurd op 19 december 2001. De looptijd is van 2002 tot 2004, dan volgde een evaluatie. Na een beperkte bijsturing werd de tweede fase, 2005-2007, van de samenwerkingsovereenkomst op 28 mei 2004 goedgekeurd.'	AMINAL
28	<u>Aanpassing:</u> voetnoot 24: 'MMIS: het gewestelijk Milieu Management Informatiesysteem heeft als doel de milieuinformatie beter en efficiënter beschikbaar te stellen aan alle overheidsinstanties die hierbij betrokken zijn. Het MMIS werkt met een organisatiestructuur waarbij alle betrokken partijen een rol spelen en mee participeren aan de besluitvorming over MMIS-projecten. Het MMIS is een geheel van vier databanken (MKROS, natuurvergunningenloket, milieuvergunningenloket, gewestelijke rioleringsdatabank) waarop milieu-informatie verzameld wordt en die door gewest en gemeenten geraadpleegd kunnen worden.'	AMINAL
29	<u>Aanvulling:</u> Actie 'IN12: Gebruik maken van de gewestelijke rioleringsdatabank: De gemeente zal deelnemen aan de invulling van deze databank wanneer deze operationeel wordt. Hiervoor zal de Rioref-standaard worden opgevolgd. Deze maakt een uitwisseling van gegevens tussen gemeente en andere niveaus mogelijk.'	AMINAL, VMM
29	<u>Aanvulling:</u> Actie 'IN13: Gebruik maken van het milieuvergunningenloket: De gemeente zal deelnemen aan de invulling van deze databank wanneer deze operationeel wordt.'	AMINAL
30	<u>Aanvulling:</u> '...of mag bepaalde technische controles uitvoeren bij inrichtingen van 1 ^{ste} klasse'	AMINAL
31	<u>Aanvulling:</u> 'Kalmthout kan beroep doen op de LOGO ⁷⁰ Antwerpen Noord en de daar tewerkgestelde medisch milieukundigen, voor problemen op het raakvlak tussen milieu en gezondheid.'	AMINAL
32	<u>Toevoeging:</u> Actie IN 18: 'De verslagen van de milieuraad zullen op de website van de gemeente verschijnen. De agenda en de verslagen van van de gmeenteraad zullen aan de milieuraad bekend worden gemaakt, zodat zij beter kunnen inspelen op de gemeentelijke actualiteit.'	Milieuraad
41	<u>Aanvulling:</u> Actie VS 14: 'De gemeente zal een aantal preventie- en sensibilisatieacties opzetten voor scholen en verenigingen,	OVAM

⁷⁰ LOGO: is de afkorting van Lokaal GezondheidsOverleg. Dit is een samenwerkingsverband voor 'gezondheidsoverleg en -organisatie' dat instaat voor de coördinatie en ondersteuning van het lokale gezondheidsoverleg.

- zoals het voorzien van objectieve informatie inzake duurzame schoolproducten en het opstarten van een mini-containerparkje.'
- 41 Toevoeging: Actie VS 15: 'Er zullen onderhandelingen plaatsvinden met de plaatselijke zelfstandigen met het oog op afvalvermindering en de KMO's zullen ondersteund en gemotiveerd worden om interne milieuzorg toe te passen.' OVAM
- 41 Aanvulling: Actie VS 17: 'Tenminste de bedrijfsafvalstoffen vermeld in het Vlarea art. 5.2.2.1 worden gescheiden ingezameld.' OVAM
- 43 Aanpassing: 'Deze classificatie heeft geen repercussies meer op het vergunningenbeleid, maar nog wel op het mestafzetbeleid (LAT-regeling).' wordt vervangen door 'Deze classificatie heeft geen repercussies meer op zowel het vergunningenbeleid als op het mestafzetbeleid (LAT-regeling).' VLM
- 44 Aanvulling: Actie VS 20: 'Uiteraard respecteert de gemeente de regelgeving rond het grondverzet. Algemeen wordt er gesensibiliseerd over de toepassing van het bodemsaneringsdecreet. Bij nieuwe verkavelingen moet de verkavelaar verplicht een oriënterend bodemonderzoek laten uitvoeren ' OVAM
- 46 Aanvulling: ... 2006 klaar zullen zijn. 'Bij het opstellen van de deelbekkenbeheerplannen wordt rekening gehouden met de ruimtelijke ordening, zowel intern als extern. ' AMINAL
- 46 Aanvulling: 'Kalmthout ligt in twee stroomgebieden (Schelde en Maas) en in twee bekkens (het Maasbekken en het bekken van de Beneden-Schelde). Deze worden onderverdeeld in drie verschillende deelbekkens: Benedeschijn (behoort tot het Scheldebekken), Kleine Aa (behoort tot het Maasbekken) en Weerijs (behoort tot het Maasbekken).' AMINAL
- 46 Vervanging: 'Deze kaderrichtlijn bundelt een aantal eerdere richtlijnen en wil tegen 2020 de (chemische en ecologische) vervuiling in Europese rivieren en stromen verregaand terugdringen.' wordt vervangen door 'De kaderrichtlijn Water wil een kader bieden voor de bescherming van landoppervlaktewater, overgangswater, kustwater en grondwater. De richtlijn bepaalt dat tegen eind 2015 in alle Europese wateren de toestand van oppervlaktewater en grondwater goed moet zijn.' VMM
- 46 en 52 Vervanging: 'Decreet integraal waterbeheer' wordt vervangen door 'Decreet betreffende het integraal waterbeleid'. VMM,
bestendige
deputatie van
de provincie
Antwerpen
- 46 Aanpassing: 'Het ontwerpdecreet integraal waterbeheer is goedgekeurd door het Vlaams Parlement op 9 augustus 2003.' wordt vervangen door 'De aanneming van het ontwerp van het decreet op 9 juli 2003 door het Vlaams Parlement vormt een belangrijke doorbraak voor het Vlaamse waterbeheer. Op 18 juli 2003 bekrachtigde de Vlaamse regering de tekst definitief. Op 14 november 2003 is het decreet gepubliceerd in het staatsblad, waardoor het sinds 24 november 2003 van kracht is.' VMM,
bestendige
deputatie
provincie
Antwerpen
- 46 Vervanging: 'Werijs' wordt vervangen door 'Weerijs' bestendige
deputatie van
de provincie
Antwerpen
- 46 Vervanging: 'knelpuntennota' wordt vervangen door 'doelstellingennota' bestendige
deputatie van
de provincie

		Antwerpen
48	<u>Vervanging:</u> 'Bij de waterlopen die de VMM bemonstert, is de biologische kwaliteit van de Kleine Aa over haar ganse traject 'matig'.' wordt vervangen door 'Bij de waterlopen die de VMM bemonstert, is de biologische kwaliteit in de kleine Aa opwaarts de RWZI van Kalmthout in 2003 matig. Afwaarts de RWZI was de biologische kwaliteit slecht.'	VMM
49	<u>Vervanging:</u> 'De afgelopen 10 jaar werd de nitraatnorm enkele malen op 4 meetpunten overschreden.' wordt vervangen door 'De afgelopen 10 jaar werd de nitraatnorm herhaaldelijk op 4 meetpunten overschreden.'	VMM
49	<u>Vervanging:</u> 'meetpunt 65500, meetpunt 68300' wordt vervangen door 'meetpunt 65000, meetpunt 65100'	VMM
49	<u>Vervanging:</u> de Y-assen van figuur 9, figuur 11 en figuur 13 werden vervangen.	VMM
50	<u>Aanvulling:</u> 'Bij alle nieuwbouwwoningen en grondige verbouwingen is het aanleggen van een hemelwaterpunt verplicht.'	AMINAL
50	<u>Vervanging:</u> 'De rioleringsgraad bedraagt iets meer dan 80% (Vlaams gemiddelde 60,7%, VMM 2004 persoonlijke communicatie) en vrijwel alle riolering is op waterzuivering aangesloten.' wordt vervangen door 'De rioleringsgraad in Kalmthout bedraagt 66,5% (Vlaams gemiddelde 86,3% (rioleringsgraad) en 62,3% (zuiveringsgraad), VMM 2004 persoonlijke communicatie) en vrijwel alle riolering is op waterzuivering aangesloten.'	VMM
50	<u>Aanvulling:</u> 'De gemeente zal deelnemen aan de uitvoering van de rioleringsdatabank aangezien deze een ondersteunende rol kan spelen inzake het waterbeleid.'	AMINAL, VMM
50	<u>Aanpassing:</u> 'Ongeveer 10% van de bevolking van de gemeente woont in zuiveringszone D (geen riolering aanwezig en zal er ook nooit komen in de toekomst).' wordt vervangen door 'Ongeveer 10% van de bevolking van de gemeente woont in de zone zonder riolering nu en in de toekomst zal deze er ook niet komen (de gemeente heeft hieraan de term zuiveringszone D gegeven om deze zone een benaming te geven).'	VMM
54	<u>Aanpassing:</u> Actie WA 4: 'De informatiecampagne voor inwoners van zone D zal herhaald worden.'	Milieuraad
55	<u>Toevoeging:</u> Actie WA 10: 'Hierbij zal de VMM bij het overleg om een waterkwaliteitsmeetnet op te starten, betrokken worden. De resultaten zullen worden meegedeeld aan de VMM.'	VMM
55	<u>Aanvulling:</u> Actie 'WA11 Sensibilisering van burgers en landbouwers: Langs de oevers van waterlopen mogen geen meststoffen en bestrijdingsmiddelen gerbuikt worden. De aangelanden van zowel woonzone als landbouwzone, zullen gesensibiliseerd worden inzake de wettelijke afstanden, dit om de kwaliteit van de waterlopen te verbeteren.'	VMM
56	<u>Aanvulling:</u> visie: 'Er wordt echter op een oordeelkundige manier bekeken waar de slibruimingens noodzakelijk blijven (zodat er geen wateroverlast plaatsvindt in woonzones en landbouwgebieden) en waar ze vervangen worden door kruidruimingens.'	bestendige deputatie van de provincie Antwerpen
57	<u>Aanvulling:</u> 'Volgens de Databank Ondergrond Vlaanderen bestaat het grondwatermeetnet in de gemeente Kalmthout uit 12 meetpunten. Dit MAP-meetnet grondwater heeft tot doel toekomstige herzieningen van de afbakening kwetsbare zone's water mee te bepalen. Er zijn eveneens een 70-tal grondwatervergunningen bekend in Kalmthout.'	AMINAL, VLM
58	<u>Toevoeging:</u> Actie WA 18: 'De resultaten zullen aan de bevoegde instanties worden bezorgd.'	VMM
59	<u>Aanvulling:</u> 'De subsidie van de gemeente is eveneens van toepassing bij hemelwaterputten die bij nieuwbouw worden geïnstalleerd. Bij de subsidie van de Vlaamse overheid dient de put in een bestaande woning aangelegd te worden.'	AMINAL

- 59 Aanvulling: 'Gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratie-voorzieningen en gescheiden afvoer van afvalwater en hemelwater. Goedgekeurd op 1 oktober 2004, legt deze gewestelijke stedenbouwkundige verordening bijkomende eisen op voor bouwvergunningsplichtige werken in verband met hemelwaterputten en hemelwaterhergebruik, verplichte infiltratie of buffering bij grote verharde oppervlakken en de gescheiden afvoer van afvalwater en hemelwater. De verordening stelt dat hemelwater in de eerste plaats hergebruikt moet worden, in de tweede plaats geïnfilteerd en als dat niet kan gebufferd en vertraagd afgevoerd worden.' AMINAL
- 60 Aanvulling: nieuwe actie: 'WA25 Uitvoeren van watertoets. De gemeente voert een watertoets uit. Dit houdt in dat bij het verlenen van een vergunning voor een actie, plan of programma, er geen schadelijke effecten ontstaan voor het watersysteem of dat deze zoveel mogelijk worden beperkt of gecompenseerd.' AMINAL
- 62 Aanvulling: 'In het noordoosten van de gemeente Kalmthout is een gebied afgebakend voor weidevogelbeheer. Binnen deze gebieden worden bij voorkeur geen houtige KLE's aangeplant dit om zoveel mogelijk open ruimte voor weidevogels te behouden.' VLM
- 65 Aanvulling: 'Voor de instandhouding van de habitats zal een Europees ecologisch netwerk (Natura 2000) worden gevormd, bestaande uit speciale beschermingszones (habitatrichtlijngebieden en vogelrichtlijn-gebieden). Het vernieuwde natuurdecreet bevat een volledig hoofdstuk over de 'speciale beschermingszones'. Die zones, beter bekend als Vogel- en Habitatrichtlijngebieden, zijn tussen 1988 en 2000 afgebakend in uitvoering van Europese verplichtingen. De beschermingsvoorschriften voor de Natura 2000 gebieden zijn verankerd en verduidelijkt in art. 36 bis van het natuurdecreet.' AMINAL
- 66 Aanpassing: 'In Kalmthout zijn er drie vogelrichtlijngebieden aangeduid. Er wordt onderscheid gemaakt tussen speciale beschermingszones die volledig zijn opgenomen, zoals de Kalmthoutse Heide en aangeduide gebieden waarvan enkel de habitats zijn opgenomen, zoals de Maatjes en het Klein Schietveld.' wordt vervangen door 'In Kalmthout zijn er 2 zones aangeduid als habitatrichtlijngebied: de Kalmthoutse heide en het Klein Schietveld. Dit laatste gebied maakt deel uit van het 'Klein en Groot Schietveld'.' AMINAL
- 66 Aanvulling: 'Het natuurdecreet legt vast dat alleen gebieden met een 'groene' bestemming op het gewestplan als VEN aangewezen kunnen worden. Het VEN zal opgebouwd zijn uit 'Grote Eenheden Natuur' (GEN) en 'Grote Eenheden Natuur in Ontwikkeling' (GENO). Het IVON wordt aangewezen om de natuurgebieden van het VEN zoveel mogelijk met elkaar te verbinden en te ondersteunen. In het IVON komt natuur samen met andere functies, zoals landbouw, bosbouw en recreatie voor.' AMINAL
- 66 Toevoeging: 'Op het grondgebied van de gemeente Kalmthout liggen twee natuurgebieden die als GEN en GENO opgenomen zijn in het VEN (fase 1) en waarvoor een specifieke bescherming geldt: De Kalmthoutse Heide (code 301) en De Maatjes (code 302). Deze afbakening heeft een aantal directe beschermingsmaatregelen voor gevolg. De Kalmthoutse Heide en De Maatjes worden beheerd door Afdeling Natuur. De gemeente voert als eigenaar wel een ondersteunend beheer, maar de werkelijke initiatieven komen van Afdeling Natuur.' AMINAL
- 67 Aanvulling: 'Specifiek voor natuur en landschap worden de natuurverbindingengebieden aangeduid die samen met de verwevingsgebieden het IVON vormen. Het structuurplan selecteert ondermeer volgende elementen van de landschappelijke structuur: structurerende reliëfcomponenten, baken en open ruimte verbindingen.' bestendige deputatie van de provincie Antwerpen
- 67 Aanvulling: 'De gemeente is eveneens bevoegd om natuurvergunningen aan particulieren toe te kennen.' AMINAL
- 68 Toevoeging: 'Momenteel bestaat het beheer hoofdzakelijk uit graasbeheer met schapen, runderbegrazing en een toenemend plagbeheer. Het is echter niet makkelijk om de doelstellingen van het beheer aan de hand van dit graasbeheer efficiënt uit te voeren.' AMINAL

70	<u>Toevoeging:</u> Actie NA3: 'Deze KLE's dienen voldoende voorzien te zijn van stuifmeel- en nectarleveranciers.'	Gemeenteraad
70	<u>Toevoeging:</u> Actie NA 9: 'De GPS-systemen zullen gecontacteerd worden met de vraag om de Verbindingsweg uit het systeem te halen. De politie wordt verzocht om meer toezicht te houden, ook op andere wegen voor plaatselijk verkeer (ruilverkavelingswegen).'	Milieuraad
71	<u>Aanpassing:</u> 'De nadruk wordt gelegd op de beheersovereenkomsten volgens de VLM.' wordt vervangen door 'Deze subsidie zal gekoppeld worden aan de beheersovereenkomsten van de VLM. Zo zal de gemeente overwegen om 30% bovenop de VLM-subsidie uit te betalen.'	VLM en Milieuraad
71	<u>Toevoeging:</u> Actie NA16: 'In deze herziening wordt er meer aandacht besteed aan VEN en Natura 2000 gebieden.'	AMINAL
71	<u>Toevoeging:</u> Actie 'NA17 Aanplanting geboortebos: Jaarlijks worden er voor de pasgeborenen van de gemeente jonge boompjes aangeplant in een 'geboortebos'. Meestal worden hiervoor gemeentelijke percelen aangeplant die voorheen een landbouwbestemming hadden. De toekomstige geboortebossen wil de gemeente laten aansluiten op de woonkernen van Achterbroek en Nieuwmoer, en liefst aansluitend op bestaande groengebieden (bossen en parken). Hiervoor dienen er echter wel landbouwpercelen te worden geruimd met de eigenaren van de meest geschikte percelen. De uiteindelijke doelstelling is immers een speelrecreatiebos te creëren voor de omwonenden. Deze actie kan eveneens worden opgenomen in het MJP 2005 onder de actie 2.3.3.A5 'Versterking van de bosstructuur'.	Milieudienst
72	<u>Toevoeging:</u> Geluidshinder kan een invloed hebben op de menselijke gezondheid zoals bijvoorbeeld slaapstoornissen, concentratiestoornissen, ...	AMINAL
72	<u>Toevoeging:</u> (en zelfs een invloed hebben op de gezondheid)	AMINAL
73	<u>Toevoeging:</u> 'Het Vlaamse Gewest heeft in de loop van de voorbije jaren reeds heel wat inventarisatiestudies uitgevoerd om potentiële stiltegebieden te lokaliseren. De Kalmthoutse Heide is hier een voorbeeld van.'	AMINAL
86	<u>Aanvulling:</u> 'De acties die betrekking op mobiliteit hebben, behandelen steeds het positieve effect van deze actie op het milieu. De aandacht wordt op deze milieulink gelegd en dit zal duidelijk naar de bevolking worden gecommuniceerd.'	AMINAL
86	<u>Aanvulling:</u> Actie 'MR10: Sensibilisering van bevolking: Duurzame mobiliteit zal gestimuleerd worden bij de bevolking aan de hand van sensibilisatieacties, zoals het aanmoedigen van carpooling en carsharing, het promoten van alternatieve vervoerswijzen, het bewust worden van verbruik en emissies van voertuigen, het ontmoedigen van agressief en sportief rijgedrag, ... Dit kan gebeuren via gemeentebladen, informatieborden, ...'	AMINAL
86	<u>Aanvulling:</u> Actie 'MR11: Registratie verbruik van de gemeentelijke vloot: In het toekomstig nieuwe gemeentemagazijn zal een nieuwe dieseltank worden geïnstalleerd. Aan de hand van deze nieuwe tank, kan het verbruik van de gemeentelijke vloot bepaald worden. Deze registratie zal tot een milieuvriendelijker gebruik leiden.'	AMINAL
89	<u>Aanvulling:</u> 'De gemeente werkt hiervoor samen met GeDIS, haar netbeheerder. De netbeheerder levert de energieboekhouding aan de gemeente en zorgt voor begeleiding.'	AMINAL
91	<u>Aanvulling:</u> Actie EN6: 'Deze audit zit reeds standaard in de opdracht van de ontwerper.'	AMINAL
91	<u>Aanvulling:</u> Actie EN8: 'Deze subsidie zal bekend gemaakt worden via berichten in het gemeentelijk infoblad en via infoavonden.'	AMINAL

10.2.5 Niet weerhouden opmerkingen

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de opmerkingen die niet weerhouden werden in het plan, samen met de motivering waarom dit niet gebeurde. De redenen hiervoor zijn divers. Sommige opmerkingen zijn ondertussen achterhaald of niet helemaal relevant voor een milieubeleidsplan. Andere adviezen komen dan weer voort uit een andere interpretatie van de tekst, terwijl de intenties van de adviesverlener wel overeenkomen met die van het milieubeleidsplan. Nog andere opmerkingen zijn eigenlijk eerder vragen. Opmerkingen die louter een persoonlijke mening weerspiegelen werden meestal niet opgenomen. Al deze opmerkingen met de motivering waarom ze niet weerhouden werden, of een antwoord indien het om een vraag ging, worden weergegeven in Tabel 10. De paginanummers en actienummers waar naar wordt verwezen zijn steeds de nummers uit het ontwerpplan en kunnen mogelijk verschillen van de huidige nummers.

Tabel 10: inhoudelijke niet weerhouden opmerkingen

Pagina	Opmerking, advies	Motivering voor het niet weerhouden	Advies van
	Meer controle en toezicht in de gemeente Kalmthout.	De gemeente probeert aan de hand van dit milieubeleidsplan meer controle en toezicht uit te voeren. Dit zit verweven in de acties IN16, IN17, IN18, NA9, H11, H12 en MR8.	Dhr. Jan Van Thielen
	Wat is de algemene visie van de gemeente, wat wil ze doen na dit plan? Waar liggen de prioriteiten?	De in dit plan beschreven visies blijven gelden tot ze herschreven worden, in die zin kunnen ze langer meegaan dan 5 jaar. Als er een algemene lijn is die alle visies verbindt, is het dat er veel zaken op milieuvlak vrij goed zijn en dat dit zo moet blijven, onafhankelijk van wat de toekomst brengt.	bestendige deputatie van de provincie Antwerpen
	Periode van GMBP heeft best betrekking op 2005-2009.	Aangezien de opmaak van het plan reeds midden 2004 werd gestart, is de actuele toestand weergegeven van 2004. Het is daarom ook duidelijker om het plan vanaf 2004 te laten beginnen om de actuele toestand toe te kunnen lichten.	VMM
	Benodigde budget, termijnplanning en personeel zijn soms vaag ingevuld, een meer nauwkeurige invulling zou nuttig kunnen zijn.	De gemeente wil niet bestrijden dat een gedetailleerde invulling nuttig kan zijn, daarom dat zij elk jaar in het milieujaarprogramma nauwkeuriger optekent welke budgetten nodig zijn. Verder wordt er vaak de term 'normale werking' en 'milieudienst' gebruikt omdat het college van mening is dat het milieubeleidsplan grotendeels moet uitgevoerd worden binnen het huidige financieel en personeelskader.	bestendige deputatie van de provincie Antwerpen
28	Wordt op de milieudienst een overzicht bijgehouden van klachten en de opvolging ervan?	De milieudienst heeft momenteel een eigen milieuklachtenstelsel in de vorm van een digitale databank met een gelinkt opvolgingsstelsel. Dit geldt eveneens voor de politiediensten. Mensen kunnen met hun klachten terecht bij de milieudienst (= het centrale meldpunt) of bij de politie. Klachten of meldingen worden dan bij die diensten geregistreerd.' Deze informatie staat onder 3.2.5 Inventarissen en MMIS.	AMINAL
34	Oplosmiddelenboekhouding bijhouden	Aangezien het gebruik van oplosmiddelen in de gemeente Kalmthout zeer beperkt is, wenst de gemeente eerst met succes een aantal meer elementaire mentaliteitswijzigingen met betrekking tot productgebruik bij haar personeel te bekomen. De gemeente is van mening dat daar een grotere milieuwinst te halen valt.	AMINAL

40	Aanpak afvalinzameling in appartementsgebouwen opleggen via bouwverordening van een afvallokaal in nieuwe appartementsgebouwen.	De gemeente speelde zelf reeds met het idee om de afvalinzameling in appartementsgebouwen op te leggen via een bouwverordening. De gemeente beschikt momenteel niet over een gemeentelijke bouwverordening (alleen inzake water). Ze zal dan ook zodra er een bouwverordening wordt opgesteld, deze maatregel inzake de aanpak van de afvalinzameling in appartementsgebouwen erin opnemen.	OVAM
44	Bij aan- of verkoop van gronden van de gemeente steeds een bodemonderzoek laten uitvoeren, ook wanneer dit niet verplicht is.	De gemeente wenst zich aan de wettelijke bepalingen te houden en bijkomend extra onderzoek wordt enkel overwogen wanneer dit een meerwaarde kan opleveren of bij het vermoeden van een verontreiniging.	OVAM
44	Stalen nemen bij bodemverontreinigingen, OVAM inlichten en een erkend bodemsaneringsdeskundige inschakelen	De gemeente tracht dit in de praktijk zo veel mogelijk aan de overtreder over te laten waarbij de gemeente het proces bewaakt en volgt of alles is uitgevoerd.	OVAM
54	Kan de gemeente coördineren bij (gezamenlijke) aankoop van minizuiveringsinstallaties om de kosten te drukken?	De gemeente kan hier geen coördinerende rol op zich nemen aangezien ze de vrije markt van minizuiveringsinstallaties wil stimuleren. De milieudienst geeft wel aanbevelingen, zo zal ze installaties met een certificaat aanmoedigen.	Milieuraad
55	Het routinematig waterbodemmeetnet van de VMM wordt niet vermeld.	Aangezien er zich op het grondgebied van Kalmthout geen meetplaatsen bevinden, is het daarom voor de gemeente minder relevant om het waterbodemmeetnet in het milieubeleidsplan op te nemen.	VMM
56	WA 11: de visie om slibruiming te vervangen door kruidruiming hier verwerken.	De gemeente wil op een oordeelkundige manier bekijken waar de slibruiming nog steeds noodzakelijk zijn om wateroverlast in woon- en landbouwzones tegen te gaan. Op de plaatsen waar er geen wateroverlast kan optreden, zal ze kruidruiming uitvoeren.	bestendige deputatie van de provincie Antwerpen
65	Drie gebieden zijn aangeduid als beschermingszone in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn	Deze drie gebieden staan vermeld onder 6.2 Beleidskader onder Vogel- en Habitatrichtlijngebied.	AMINAL
74 en 80	Het is interessant om rond licht- en geluidshinder sensibiliserings-acties te ondernemen.	De gemeente ondervindt weinig licht- en geluidshinder. Inzake geluidshinder gaat het meestal slechts over éénmalige activiteiten. De gemeente is daarom van mening dat het uitvoeren van sensibilisatieacties niet als prioritair wordt beschouwd. De gemeente voert wel gerichte acties uit die specifiek zijn voor bepaalde activiteiten. Zo worden er bijvoorbeeld maatregelen in vergunningen voor fuiven en dergelijke opgenomen zodat er preventief wordt gehandeld.	AMINAL
74	Er kunnen acties worden ondernomen om de stilte in het potentieel stiltegebied te vrijwaren.	De op te lossen knelpunten inzake geluidshinder op de Kalmthoutse Heide bestaan uit de spoorlijn, de gewestweg en de Verbindingsweg. De eerste twee vallen buiten de bevoegdheden van de gemeente. Acties i.v.m. de Verbindingsweg vallen onder de reeds bestaande actie NA9 'Verbindingsweg door Kalmthoutse heide'.	AMINAL

75	De gemeente kan een rol spelen bij de sensibilisatie, controle wat het gebruik van milieuvriendelijke alternatieven voor ozonafbrekende stoffen betreft.	Zoals blijkt uit recente handavingsdossiers schiet het wettelijk kader (VLAREM en VLAREA) tekort voor de controle op inzameling van CFK-houdende koelgassen. Sensibilisatiemateriaal vanuit de hogere overheid over dit onderwerp wordt verspreid naar de bevolking.	AMINAL
75	Op het vlak van asbest kan de gemeente heel wat acties ondernemen.	De brochure van het Vlaams Gewest: 'Asbest in en om het huis' wordt verdeeld in de gemeente. Er heeft een informatiecampagne plaatsgevonden, waarbij een artikel inzake asbest verscheen in het gemeentelijk infoblad. In het containerpark worden asbesthoudende producten afzonderlijk ingezameld en afgevoerd. Ook met concrete vragen over asbest kan de burger terecht op de milieudienst.	AMINAL
85	Verkeerstechnische maatregelen nemen om de doorstroming te bevorderen, rekening houdend met milieuaspecten	Dit past in actie MR2 'Uitvoering gemeentelijk mobiliteitsplan'.	AMINAL
86	Analyse van gemeentelijke voertuigenpark opmaken en actieplan opmaken voor een milieuvriendelijkere vloot.	Aangezien de gemeente auto's leest voor een periode van vijf jaar, krijgt de gemeente steeds de meest recente auto's. Dit houdt eveneens in dat de gemeente de vloot niet onmiddellijk kan vervangen en aanpassen. Dit valt dus buiten de periode van het milieubeleidsplan. In de actie MR11 'Registratie verbruik van de gemeentelijke vloot' worden de verbruiken van de gemeentelijke voertuigen bijgehouden. .	AMINAL
90	Heeft de gemeente een actieplan hernieuwbare energie?	De gemeente heeft geen echt actieplan, maar werkt eerder volgens een aantal opgestelde richtlijnen, zoals het toepassen van zonne-energie in nieuwe en verbouwde gebouwen.	AMINAL
91	Heeft de gemeente een stappenplan voor de opname van nieuwe gebouwen in de energieboekhouding? Worden er prioriteiten gesteld voor de opname van gebouwen in de energieboekhouding of het uitvoeren van energieaudits? Heeft de gemeente besparingsdoelstellingen gekoppeld aan de energieboekhouding?	Aangezien de gemeente reeds bijna alle gemeentelijke gebouwen in haar energieboekhouding heeft opgenomen, heeft ze geen stappenplan opgesteld. Alleen de twee scholen en de particuliere woningen die de gemeente verhuurd, zijn er nog niet in opgenomen. De prioriteit gaat uit naar het uitvoeren van de boekhouding van de reeds opgenomen gebouwen. Alle grote nieuwe gebouwen (zoals het nieuw containerpark, de nieuwe gemeenteloods, de brandweerkazerne en de uitbreiding van het gemeentehuis) zullen in het stappenplan worden opgenomen. Er zijn nog geen concrete cijfermatige besparingsdoelstellingen gekoppeld aan de energieboekhouding.	AMINAL
91	Tot welke doelgroepen gaat de gemeente zich richten? Is er een plan waarbij meerdere doelgroepen worden aangesproken?	De gemeente onderneemt reeds acties inzake sensibilisatie van eigen personeel (EN4) en inwoners en bedrijven (EN5). De termijnplanning stelt dat er doorlopende aandacht is voor het eigen personeel, inwoners en bedrijven. In het milieujaarprogramma zal dit verder worden uitgewerkt.	AMINAL

- 91 Screenen van lastenboeken voor renovatie en nieuwbouw: Checklist? Hoe aanpassen? Zijn er (ver)bouwplannen met screening? De checklist van de screening wordt opgemaakt. Van zodra deze is opgemaakt zal er beslist worden hoe deze geëvalueerd wordt. De eerste (ver)bouwing waarop een screening plaatsvindt is het nieuw containerpark, dan de nieuwe gemeenteloods, dan de brandweerkazerne en tenslotte de uitbreiding van het gemeentehuis.

10.2.6 Zeer concrete voorstellen voor acties

Onderstaande adviezen die werden uitgebracht door de burgers, de bestendige deputatie en de diensten van het Vlaams Gewesten werden zeer goed onthaald door het gemeentebestuur omdat zij veel opbouwende opmerkingen bevatten. Vooral naar de concrete uitwerking toe van de acties die in het plan zijn opgenomen, werden een aantal aanvullingen en voorstellen geformuleerd. Aangezien het echter een beleidsplan betreft werden deze (te concrete) acties niet weerhouden. Bij de opmaak van één van de volgende milieujaarprogramma's zullen deze opmerkingen zeker in overweging worden genomen. Om de aangedragen suggesties niet verloren te laten gaan, worden de opmerkingen in Tabel 11 opgesomd, met een verwijzing naar de acties uit het milieubeleidsplan waarbinnen deze concrete opmerkingen kunnen kaderen. Deze opmerkingen bevatten vaak interessante ideeën die goed in een milieujaarprogramma zouden passen. Mogelijk zullen ze dan ook in een van de volgende milieujaarprogramma's opgenomen worden. De paginanummers en actienummers waar naar wordt verwezen zijn steeds de nummers uit het ontwerpplan en kunnen mogelijk verschillen van de huidige nummers.

Tabel 11: zeer concrete voorstellen voor acties

Pagina	Opmerking, advies	Acties GMBP	Advies van
	Verzoek om de definitieve tekst met eventuele toelichtingen en voorbeelden aan iedere inwoner van de gemeente toe te doen komen.	IN4	Dhr. Jan Van Thielen
36	Bij houtgebruik dient de gemeente er niet alleen op te letten FSC- of ander gelabeld hout te gebruiken, ze moet er ook op toezien dan er geen chemische houtverduurzaming werd gebruikt.	VS1, VS2 en VS3	AMINAL
36	Ordering van wenselijkheid bij te gebruiken verven: 1 ^e plaats natuurverf, 2 ^e plaats watergedragen verf, 3 ^e plaats high-solidsverf, 4 ^e plaats anderen.	VS1, VS2 en VS3	AMINAL

10.3 Bijlage 3: Lijst met gebruikte afkortingen

Afkorting	Verklaring
AEEA	afgedankte elektrische en elektronische apparatuur
AMINAL	Administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer
APA	algemeen plan van aanleg
AROHM	Administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen
AWP	Algemeen Waterzuiveringsprogramma
BBI	Belgisch biotische Index
BPA	Bijzonder Plan van Aanleg
CBS	college van burgemeester en schepenen
Cl	chemisch symbool voor chloor, Cl ⁻ stelt chloride voor.
CO	chemisch symbool voor koolstofmonoxide
COPRO	Onpartijdige Instelling voor de Controle van de Bouwproducten
DuLo-waterplan	Plan omtrent Duurzaam Lokaal waterbeleid
F	chemisch symbool voor fluor, F ⁻ stelt fluoride voor
FSC	Forest Stewardship Council
GECORO	gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening
GEMPA	gemeentelijke milieuambtenaren van de provincie Antwerpen
GFT+	groenten-, fruit- en tuinafval plus de natte papierfractie zoals wegwerpluiers, papieren zakdoeken, servetten, koffiefilters, ...
GIS	geografisch informatiesysteem
GMBP	gemeentelijk milieubeleidsplan
GNOP	gemeentelijk natuurontwikkelingsplan
IBA-systeem	Systeem voor Individuele Behandeling van Afvalwater
IGEAN	Intercommunale Grondbeleid en Expansie Antwerpen
IVON	Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk
KGA	klein gevaarlijk afval
KLE	kleinschalig landschapselement
KMO	kleine of middelgrote onderneming
LAT-regeling	Lange-Afstands-Transport-regeling
MAP	mest-actieplan
MBP	milieubeleidsplan. Een GMBP is een gemeentelijk milieubeleidsplan, een PMBP is een provinciaal milieubeleidsplan.
MD	milieudienst
MER	milieueffectrapportage
MINA-plan	Vlaams milieubeleidsplan. Het MINA-plan 2 liep van 1997 tot en met 2002, het MINA-plan 3 loopt van 2003 tot en met 2007
MKROS	Milieuklachtern-, registratie- en opvolgingssysteem
MMIS	Milieu Management Informatiesysteem
NH ₃	chemisch symbool voor ammoniak
NO _x	chemisch symbool voor stikstofoxide
NMVOS	Niet-Methaan Vluchtige Organische Solventen
OVAM	Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest
PA	project afhankelijk
PIH	Provinciaal Instituut voor Hygiëne
PMBP	provinciaal milieubeleidsplan
PMD	plastic flessen en flacons, metalen verpakkingen en drankkartons
RO	dienst ruimtelijke ordening
RSGK	Ruimtelijk Structuurplan Gemeente Kalmthout

RSV	Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen
RUP	ruimtelijk uitvoeringsplan
RWZI	rioolwaterzuiveringsinstallatie
SO ₂	chemisch symbool voor zwaveldioxide
TD	technische dienst
TRP	totaal rioleringsplan
VEN	Vlaams Ecologisch Netwerk
VLAREA	Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en -beheer
VLAREBO	uitvoeringsbesluit bij het bodemsaneringsdecreet
VLAREBO	Vlaams reglement betreffende de bodemsanering
VLAREM I	Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning
VLAREM II	Vlaams reglement houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne
VLM	Vlaamse Landmaatschappij
VMH	Vlaamse Milieuholding
VMM	Vlaamse Milieumaatschappij
VVOG	Vlaamse Vereniging voor Openbaar Groen
vzw	vereniging zonder winstoogmerk(en)

10.4 Bijlage 4: Verband met Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003-2007

Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003-2007

GMBP Kalmthout

acties omschrijving

nr. actie

Gemeente als initiatiefnemer:

Preventie en hergebruik

Instrumenten voor preventie

- 34 verder invullen van principe "de vervuiler betaalt"
- 43 stopzetten verbranden door particulieren

VS13, VS16
IN16

Gemeente als betrokkene:

Programmering

- 2 voortzetten en uitbouwen provinciale overlegplatformen

VS13

Preventie en hergebruik

Preventie via de consument

- 5 preventieacties algemeen
- 6 promoten preventie van GFT- en groenafval bij particulieren
- 8 thuiscomposteren van GFT- en groenafval
- 9 preventie GFT- en groenafval voorbeeldfunctie van de overheid
- 10 papier en kartonafval: voorkomen reclamedrukwerk
- 12 papier en kartonafval: proefproject rond positieve sticker voor reclamedrukwerk
- 14 stimuleren van duurzame producten
- 16 educatieve werking via scholen
- 18 extra aandacht voor scholieren van 15 tot 18 jaar
- 19 promoten afvalpreventie op evenementen

VS1, VS3
VS9
VS9
VS2, VS3, VS8
VS16
VS8
VS2, VS3, VS4, VS6,
VS7, VS8, VS19
VS14
VS14
VS16, VS18

Preventie via de producent/distributeur naar de consument

- 24 preventie van bedrijfsafval op kruissnelheid brengen o.m. via Presti

VS15

Preventie bij de producent

- 26 ondersteunen kringloopcentra

VS11

Economische instrumenten

- 36 ondersteunen van de kringloopsector

VS11

Sociale en communicatieve instrumenten

- 38 voeren van algemene sensibiliserings- en informatiecampaagnes naar de bevolking

VS11

- 39 voeren van onderwerpgebonden informatiecampagnes naar de bevolking **VS3, VS13**

Selectieve inzameling en recyclage

Selectieve inzameling

- 51 gefaseerd invoeren van de selectieve inzameling van fracties uit het huishoudelijk afval **VS13, VS17**
- 52 Kwalitatieve verbetering van de selectieve inzameling **VS12, VS13**
- 55 de werking van containerparken optimaliseren **VS10, VS13**
- 56 opleiding van containerparkwachters tot afvalbemiddelaars **VS13**
- 57 beperken hoeveelheid aangeboden huisvuil **VS13**
- 58 optimaliseren inzameling GFT-afval **VS13**
- 59 optimaliseren inzameling papier en kartonafval **VS13**
- 60 optimaliseren inzameling glasafval **VS13**
- 61 optimaliseren inzameling PMD-afval **VS13**
- 62 optimaliseren inzameling textielafval **VS13**
- 63 optimaliseren inzameling grofvuil **VS13**
- 64 optimaliseren inzameling bouw- en sloopafval **VS13**
- 65 optimaliseren inzameling groenafval **VS13**
- 66 optimaliseren inzameling oude metalen **VS13**
- 67 optimaliseren inzameling houtafval **VS13**
- 68 optimaliseren inzameling KGA **VS13**
- 72 uitbouwen en optimaliseren inzameling dierlijk afval **VS13**
- 75 optimaliseren aanpak zwerfvuil **IN16, VS16**
- 77 optimaliseren aanpak uitwerpselen van huisdieren **VS13**

Bewerking en verwerking

- 80 optimaliseren samenstelling en afvoer van selectief ingezameld afval **VS13**

Afzet

- 86 opnemen van compost en gerecycleerde producten in bestekken **VS2, VS3**

Juridische instrumenten

- 92 optimaliseren handhaving sluikstorten/verbranden en export van afvalstoffen voor nuttige toepassing **IN16, IN17**

Sociale en communicatieve instrumenten

- 104 voeren van sensibiliseringscampagnes **VS3, VS13**

10.5 Bijlage 5: Verband met Provinciaal Milieubeleidsplan 2003 -2007

Provinciaal Milieubeleidsplan 2003-2007

GMBP Kalmthout

nr project Omschrijving

nr. actie

Ruimte voor water

- W1.1.4 Watertoets
- W1.2.1 Structurele herstellingswerken
- W1.2.2 Gedifferentieerd waterlopenbeheer
- W1.2.3 Duurzaam sedimentbeheer

- W1.2.4 Duurzame waterbeheersingswerken
- W3.1.1 Opmaak deelbekkenbeheerplannen
- W3.1.2 Organisatie periodiek wateroverleg en deelname bekkenwerking
- W3.1.3 Watersysteemgebonden communicatie en sensibilisatie
- W3.2.1 Vorming lokale waterbeheerders
- W3.2.2 Subsidiëring projecten lokale waterbeheerders

WA2
WA2, WA8
WA2
WA12, WA13,
WA14
WA3, WA7, WA9
WA1, WA2
WA1
WA2
WA20
WA1

Natuur, bos, landschap en groen

- N1.1.2 Inrichten van natuurverbingsgebieden
- N3.2.1 Agrarisch natuurbeheer

NA3, NA5, NA6
NA1, NA2

Duurzaam provinciaal beleid

- D1.1.6 Provinciale evenementen zo milieuvriendelijk mogelijk organiseren
- D2.1.2 Hergebruik van afval en gebruik van compost stimuleren
- D2.1.3 KMO's informeren inzake milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie en legale kanalen voor inzameling, ophaling en verwerking van bedrijfsafvalstoffen
- D2.1.4 Sensibilisering rond rationeel energiegebruik

- D2.1.6 Milieuzorg op school
- D2.1.8 Duurzaam bouwen en verbouwen stimuleren
- D2.2.1 Gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen

- D2.2.2 Een communicatiebeleid rond ons intern milieuzorgsysteem uitbouwen naar de gemeenten toe en de gemeenten ondersteunen bij de communicatie over hun intern milieuzorgsysteem

VS16
VS9, VS11
VS15

EN4, EN5, EN8,
EN9
VS6, VS14
VS1, HI5
WA20, WA21,
WA22, WA23,
WA24, VS1, VS4,
VS5, VS8, VS10,
VS12, VS13,
VS17, VS18,
VS19, HI5, HI6,
HI7, EN1, EN3,
EN6, EN7, EN10,
EN11, EN12
WA20, WA22,
VS2, VS3

Mobiliteit

- M1.1.2 Milieu-impact van mobiliteit door het eigen bestuur verminderen

MR3, MR4

- M1.2.1 Ondersteunen van gemeenten
M1.2.2 Verder uitvoeren van gemeentegrensoverschrijdende sensibiliseringsprojecten

MR2
MR6

Hinder

- H1.1.1 Verder ondersteunen en uitbouwen onderzoeksgebied hinder binnen het PIH **HI1, HI3, HI8**
H1.2.1 MKROS en provinciaal centraal meldpunt voor milieuklachten **IN10**

Gebiedsgericht beleid

- 9.11 Het functioneel fietsroutenetwerk **MR1, MR2**

Gemeenten en doelgroepen

- G2.1.1 Verder uitbouw van de regiowerking milieu en natuur **IN1, IN2, IN5, VS2, VS13**
G2.1.2 Uitbouw van een provinciaal aanspreekpunt voor steden en gemeenten in het kader van de samenwerkingsovereenkomst met het Vlaams Gewest **IN5**
G2.1.3 Ondersteuning GEMPA **IN5**
G2.1.4 Overlegplatform afvalstoffen **VS9, VS13**

Instrumenten

- 11.5.2 Milieudatabanken **IN9, IN10, IN11**

10.6 Bijlage 6: Verband met MINA – plan 3

MINA-plan 3

nr project omschrijving

Themabeleid

- 2-2 Verandering van het klimaat door het broeikaseffect
- 2-3 Verontreiniging door fotochemische stoffen
- 2-4 Verzuring
- 2-6 Verspreiding van milieugevaarlijke stoffen
- 2-7 Verontreiniging en aantasting van de bodem
- 2-8 Verontreiniging door afvalstoffen
- project 12 Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003 - 2007*
- 2-9 Verstoring van watersystemen
- 2-9a Integraal waterbeleid
project 13 Planning integraal waterbeleid
- 2-9b Verontreiniging van oppervlaktewater
project 14 Zuivering huishoudelijk afvalwater
- 2-9c Verdroging
- project 16 Strategische visie watervoorziening en watergebruik*
- 2-10 Hinder
- 2-10a Verstoring door geluid
- 2-10b Verstoring door geur
- 2-10c Verstoring door licht
- 2-11 Versnippering
- 2-12 Verlies aan biodiversiteit
- project 19 Ruimte voor natuur*

Geïntegreerd overheidsbeleid

- 5D Samenwerking met andere overheden

Instrumenten

- 7-2 Beleidsonderbouwende instrumenten
project 36 Milieu-informatie

GMBP Kalmthout

nr. actie

- HI5, MR2, EN3, EN4, EN5,
EN7, EN9, EN12**
- HI5, MR2**
- EN3, EN4, EN5, EN7**
- NA4, HI5**
- VS20, VS22, VS24**
- VS4, VS6, VS8, VS9, VS11,
VS13, VS14, VS15, VS16,
VS17**
- VS6, VS7, VS8, VS9, VS11,
VS13, VS14, VS15, VS16,
VS17**
- WA1, WA2, WA3, WA4**
- WA1, WA2**
- WA2, WA4, WA6**
- WA2, WA4**
- WA5, WA7, WA8, WA9,
WA12, WA13, WA14, WA15,
WA21, WA22, WA24**
- WA15**
- HI1, HI3**
- IN10**
- HI8, HI9, EN1, EN10, EN11**
- NA1, NA2, NA3, NA6, NA13**
- NA1, NA2, NA3, NA6, NA7,
NA10**
- NA1, NA2, NA3**

- IN1, IN2, IN5, IN9, WA20**

- IN9, IN10, IN11**
- IN9, IN10**

10.7 Bijlage 7: Bibliografie

2001. *Ontwerp Beleidsnota Mobiliteitsplan Kalmthout*.
- Databank Ondergrond Vlaanderen. 2004. <http://www.dov.vlaanderen.be/>
- Federale en Vlaamse overheid, voor het plan relevante wetteksten (decreten, reglementen, wetten,...) werden opgezocht via de website: <http://www.cass.be/wet/wet.htm>
- Gemeente Kalmthout. 1996. *Gemeentelijk Natuurontwikkelingsplan Kalmthout*.
- Gemeente Kalmthout. 2004. <http://www.kalmthout.be/>
- Gemeente Kalmthout. 2004. *Milieujaarprogramma*. Milieudienst Kalmthout.
- Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap Departement Leefmilieu en Infrastructuur, Administratie Ruimtelijke ordening, Huisvesting, Monumenten en Landschappen, Afdeling ruimtelijke planning. 1997. *Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen*.
- Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap Departement Leefmilieu en Infrastructuur, Administratie Milieu, Natuur-, Land-, en Waterbeheer. 1997. *MINA-plan 2. Het Vlaamse milieubeleidsplan 1997-2001*.
- OVAM. 2002. *Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003-2007*. De Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest.
- PIH. 1993. *Milieu-inventarisatie regio Antwerpen-Noord. Grondwater*.
- PIH. 1994. *Milieu-inventarisatie regio Antwerpen-Noord. Oppervlaktewater*.
- PIH. 1995. *Milieu-inventarisatie regio Antwerpen-Noord. Onderwaterbodem*.
- PIH. 1996. *Milieu-inventarisatie regio Antwerpen-Noord. Geluid*.
- Provincie Antwerpen & AMINAL. 1996. *Grondwaterkwaliteit in de Provincie Antwerpen*.
- Provincie Antwerpen, Dienst Milieu en Natuurbehoud. 1998. *Provinciaal Milieubeleidsplan 1998-2002*.
- Pue (De) E., Lavrysen L. & Stryckers P. 2000. *Milieuzakboekje, editie 2002, 17^e herwerkte editie*. Kluwer.
- Studiegroep Omgeving cvba. 2003. *Ruimtelijk structuurplan Kalmthout. Startnota*.
- Studiegroep Omgeving. 2000. *Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan Antwerpen*.
- VLM, webstek. 2004. <http://www.vlm.be>
- VMM. 2000. *Lozingen in de lucht. 1980 - 1999*.
- VMM. 2000. *Luchtkwaliteit in het Vlaams Gewest, jaarverslag immissiemetingen kalenderjaar 1998 en meteorologische jaren 1998 & 1999*.
- VMM. 2002. *Lozingen in de lucht. 1980 - 2001*.
- VMM. 2002. *Luchtkwaliteit in het Vlaams Gewest*.
- VMM. 2002. *Waterkwaliteit - Lozingen in het water 2001*.
- VMM. 2003. *Meetresultaten van waterkwaliteit voor de jaren 1994 tot 2002*. <http://www.vmm.be>
- VMM. 2003. *Waterkwaliteit - Lozingen in het water 2002*.

11 Actiefiches

fiche milieubeleidsplan
actie nr 1

IN1 Opmaken en uitvoeren van het gemeentelijk milieubeleidsplan

Identificatie

Titel	IN1 <i>Opmaken en uitvoeren van het gemeentelijk milieubeleidsplan</i>
Classificatie	3.1.1.1 Milieubeleidsplan IN1
SO DULO	Instrumentarium, niveau 1 art. 5.1.2.1.2
Pagina	20

Actieplan

Beschrijving Periodiek zal de gemeente haar beleidsvisie voor milieu vastleggen in een milieubeleidsplan. Tijdens de looptijd van het milieubeleidsplan tracht de gemeente, via de acties uit het milieubeleidsplan de bestaande milieukwaliteit en milieukwantiteit te beschermen of uit te breiden en de principes van duurzame ontwikkeling te integreren in haar beleid.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Bestaande milieukwaliteit en kwantiteit behouden of vergroten. De principes van duurzame ontwikkeling integreren in het (milieu)beleid van de gemeente.

Doelgroep(en) Gemeente in haar totaliteit: inwoners, personeel, bezoekers,...

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst, milieuraad, CBS en gemeentelijke diensten

Indicatoren Verschijnen van nieuwe plan / Evaluatie van de acties in het volgende plan

Termijnplanning Uitvoeren van het huidige gemeentelijk milieubeleidsplan (GMBP) tijdens de looptijd van het plan 2004-2009 en de opmaak van het volgende plan in de loop van 2009.

Relaties met andere acties Alle andere acties zouden een invloed moeten hebben op wat er in het volgende milieubeleidsplan geschreven wordt, vermits ze allemaal een verbetering van het milieu nastreven.

Provinciaal beleidskader G2.1.1 verdere uitbouw van regiowerking milieu en natuur. In deze actie voorziet de provincie mogelijkheden voor ondersteuning van gemeenten bij het voeren van een efficiënt milieubeleid.

Gewestelijk beleidskader 5D Geïntegreerd overheidsbeleid, Samenwerking met andere overheden. In punt 4.1 worden acties voorgesteld waarmee het Vlaams Gewest 'het milieu- en natuurbeleidskader voor gemeenten <wil> versterken.

Middelen

Totaal voorzien budget De kostprijs van de uitvoering van alle acties is afhankelijk van de acties. Voor de opmaak van het nieuwe GMBP wordt minstens € 10.000 voorzien indien de opmaak wordt uitbesteed.

Inzet van personeel Indien het volgende GMBP zelf wordt opgemaakt, wordt hier 0,25 VTE voor voorzien.

fiche milieubeleidsplan
actie nr 2

IN2 Opstellen van een milieujaarprogramma

Identificatie

Titel	IN2 Opstellen van een milieujaarprogramma
Classificatie	3.1.1.2 Milieujaarprogramma IN2
SO DULO	Instrumentarium, art 5.1.2.1.1
Pagina	21

Actieplan

Beschrijving	Jaarlijks maakt de gemeente een milieujaarprogramma met daarin een overzicht van de gevoerde acties en een planning van de te voeren acties voor het volgende jaar.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Overzicht bieden van het uitgevoerde beleid, plannen van het volgend jaar uit te voeren beleid en rapportering voor de samenwerkingsovereenkomst.
Doelgroep(en)	CBS, milieudienst, gemeentelijke administraties
Initiatiefnemer	Milieudienst
Betrokken actoren	CBS, milieudienst, gemeentelijke diensten en milieuraad
Indicatoren	Versijnen van het plan
Termijnplanning	Jaarlijks wordt het milieujaarprogramma opgemaakt in maart, een samenvatting is jaarlijks al beschikbaar in december.
Extra informatie	
Relaties met andere acties	IN1, voor het jaar van uitvoering verschijnen de acties uit dit GMBP in het milieujaarprogramma, na uitvoering worden ze in het milieujaarprogramma genoteerd.
Provinciaal beleidskader	G2.1.1 verdere uitbouw van regiowerking milieu en natuur. In deze actie voorziet de provincie mogelijkheden voor ondersteuning van gemeenten bij het voeren van een efficiënt milieubeleid
Gewestelijk beleidskader	5D Geïntegreerd overheidsbeleid, Samenwerking met andere overheden. In punt 4.1 worden acties voorgesteld waarmee het Vlaams Gewest 'het milieu- en natuurbeleidskader voor gemeenten <wil> versterken

Middelen

Totaal voorzien budget	Gewoon werkingsbudget milieudienst (GB)
Inzet van personeel	1/12 ^e VTE

fiche milieubeleidsplan
actie nr 3

IN3 Toetsen aan milieudocumenten

Identificatie

Titel	IN3 Toetsen aan milieudocumenten
Classificatie	3.1.1.3 Overige gemeentelijke beleidsdocumenten IN3
SO DULO	Instrumentarium, artikel 4.1
Pagina	22

Actieplan

Beschrijving Voor elk nieuw beleidsdocument en voor grote infrastructuurwerken worden de daarin voorgestelde initiatieven getoetst aan de milieu/natuurbehoeften (GNOP & milieubeleidsplan) en de principes van duurzame ontwikkeling. De opmaak van beleidsdocumenten wordt steeds begeleid door een ambtelijke werkgroep. Dit gebeurde al en zal zeker blijven gebeuren bij de opmaak van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.

Gebied Gebied waar nieuw beleidsdocument betrekking op heeft.

Doelstelling Integratie tussen verschillende beleidsdomeinen verzekeren.

Doelgroep(en) Betrokkenen bij nieuw beleidsplan.

Initiatiefnemer Opstellers nieuw beleidsplan.

Betrokken actoren MD (indien nodig licht de MD de opstellers/opdrachtgevers van een nieuw beleidsplan in over deze werkwijze)

Indicatoren Het oprichten van een werkgroep.

Termijnplanning Wanneer relevant bij het begin van de opmaak van een nieuw beleidsdocument.

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost

Inzet van personeel Geen bijkomende personeelsinzet. Normale werking MD & derden.

fiche milieubeleidsplan
actie nr 4

IN4 Communicatie rond milieugerelateerde beleidsdocumenten

Identificatie

Titel	IN4 <i>Communicatie rond milieugerelateerde beleidsdocumenten</i>
Classificatie	3.1.1.3 Overige gemeentelijke beleidsdocumenten IN4
SO DULO	-
Pagina	22

Actieplan

Beschrijving Elk nieuw beleidsplan wordt voorgesteld in een kort stukje (doel, periode waarover het loopt,...) in het gemeentelijk infoblad en op de webstek. De teksten kunnen altijd gevraagd worden bij de milieudienst. Afhankelijk van het beleidsdocument wordt er een communicatieplan opgesteld om het plan kenbaar te maken aan het grote publiek.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Beleid bekend maken bij bevolking, interactie stimuleren.

Doelgroep(en) Bevolking

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst en Communicatieambtenaar

Indicatoren Verschijnen tekstje

Termijnplanning Afhankelijk van het document tijdens het openbaar onderzoek of vlak na het verschijnen van het document.

Relaties met andere acties Actie IN3 kan uitwijzen voor welke beleidsplannen deze actie nodig is.

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost of PA als er met aparte brochures/krantjes gewerkt wordt.

Inzet van personeel Normale werking milieudienst/administratieve diensten.

fiche milieubeleidsplan
actie nr 5

IN5 Werking milieudienst

Identificatie

Titel	IN5 Werking milieudienst
Classificatie	3.2.1 Milieudienst IN5
SO DULO	Instrumentarium, niveau 1 art. 5.1.2.1.4
Pagina	25

Actieplan

Beschrijving De gemeente garandeert dat er voldoende omkadering beschikbaar is en in de toekomst zal zijn voor de goede werking van de milieudienst. Door de verankering van de duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator in de milieudienst voor uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst en een duurzaam gemeentelijk beleid, zorgt de gemeente dat ze vlot haar milieutaken kan vervullen en het milieubewustzijn in de gemeente kan stimuleren.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Milieuzaken behartigen intern en voor /met de burgers, zodat het milieubewustzijn toeneemt.

Doelgroep(en) Gemeentelijke administraties, bevolking

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren CBS, gemeentelijke diensten, inwoners

Indicatoren -

Termijnplanning Doorlopend

Relaties met andere acties De milieudienst moet het grootste deel van de acties uit het milieubeleidsplan starten of uitvoeren. De milieudienst is bijgevolg betrokken bij quasi alle acties uit het milieubeleidsplan, al was het maar omdat zij via het milieujaarprogramma moeten rapporteren over de uitvoering ervan.

Provinciaal beleidskader G2.1.1 verdere uitbouw van regiowerking milieu en natuur. *In deze actie voorziet de provincie mogelijkheden voor ondersteuning van gemeenten bij het voeren van een efficiënt milieubeleid.*

G2.1.2 uitbouw van een provinciaal aanspreekpunt voor steden en gemeenten in het kader van de samenwerkingsovereenkomst met het Vlaams Gewest.

G2.1.3 ondersteuning GEMPA. *Via de ondersteuning van GEMPA, ondersteunt de provincie de milieuambtenaren en indirect de milieudiensten.*

Gewestelijk beleidskader 5D Geïntegreerd overheidsbeleid, Samenwerking met andere overheden. In punt 4.3 worden acties voorgesteld waarmee het Vlaams Gewest 'een ondersteunend beleid wil uitbouwen'.

Middelen

Totaal voorzien budget Zie jaarlijkse begroting bij ongewijzigde externe omstandigheden en ongewijzigd beleid.

Inzet van personeel Normale werking MD

fiche milieubeleidsplan
actie nr 6

IN6 GIS en milieu

Identificatie

Titel IN6 *GIS en milieu*
Classificatie 3.2.1 Milieudienst IN6
SO DULO Instrumentarium, niveau 1 art. 5.1.2.1.3.1
Pagina 25

Actieplan

Beschrijving Het gemeentelijk GIS wordt uitgebouwd zodat de milieudienst het eenvoudig kan gebruiken voor haar taken. Dit impliceert dat minstens volgende databanken gekoppeld moeten kunnen worden aan het gemeentelijk GIS: milieuvergunningen, Vlarebo (potentieel verontreinigde sites, Vlarebo-activiteiten, bodemattesten), beplantingsplannen en kapvergunningen.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Werking en dienstverlening van de milieudienst verbeteren door een uitgebouwd GIS-systeem ter beschikking te stellen van de milieudienst.

Doelgroep(en) Gemeentelijke administraties, bevolking

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren Effectief werken van de GIS-gekoppelde databanken.

Termijnplanning Koppeling van het VLAREBO tegen eind 2004
Koppeling met milieuvergunningen eind 2005
Overigen tegen 2009

Middelen

Totaal voorzien budget Gebruik van GIS-toepassing: geen meerkost
Invoering van gegevens: € 36.626

Inzet van personeel In totaal 1 VTE gedurende 1 jaar

fiche milieubeleidsplan
actie nr 7

IN7 Uitvoeren interne milieuzorg

Identificatie

Titel IN7 *Uitvoeren interne milieuzorg*
Classificatie 3.2.3 Interne milieuzorg IN7
SO DULO Instrumentarium, niveau art 5.1.2.1.3.2
Pagina 27

Actieplan

Beschrijving De gemeente zal interne milieuzorg verder opstarten en uitvoeren.
Gebied Volledig grondgebied
Doelstelling Opbouwen en uitbreiden van interne milieuzorg in de gemeente.
Doelgroep(en) Gemeentelijke diensten, personeel
Initiatiefnemer Milieudienst, duurzaamheidsambtenaar
Betrokken actoren Gemeentelijke diensten, milieudienst
Indicatoren -
Termijnplanning Doorlopend

Middelen

Totaal voorzien budget PA, hier kunnen winsten in zitten door efficiënter gebruik van middelen of terugverdieneffecten, maar ook verliezen door duurdere aankooprijzen.
Inzet van personeel Normale werking MD (DA)

fiche milieubeleidsplan
actie nr 8

IN8 Opmaak van een milieubarometer

Identificatie

Titel	IN8 <i>Opmaak van een milieubarometer</i>
Classificatie	3.2.4 Milieubarometer IN8
SO DULO	Instrumentarium, niveau 2 art 5.1.2.2.1.1
Pagina	27

Actieplan

Beschrijving	De gemeente zal een milieubarometer opstellen bestaande uit een set van minimum 15 milieu-indicatoren inzake milieu en natuur.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	De toestand en de belangrijke ontwikkelingen van het milieu en de natuur op lokaal vlak op te volgen.
Doelgroep(en)	Gemeentelijke diensten, bevolking
Initiatiefnemer	Milieudienst, duurzaamheidsambtenaar
Betrokken actoren	Milieudienst, duurzaamheidsambtenaar
Indicatoren	Verschuiven van de milieubarometer
Termijnplanning	Voor het eerst toepassen eind 2004/begin 2005, daarna jaarlijks

Middelen

Totaal voorzien budget	Geen meerkost
Inzet van personeel	DA 1/12 ^e VTE

fiche milieubeleidsplan
actie nr 9

IN9 Op- en uitbouw van elektronische milieu-informatie

Identificatie

Titel	IN9 <i>Op- en uitbouw van elektronische milieu-informatie</i>
Classificatie	3.2.5 Inventarissen en MMIS IN9
SO DULO	Instrumentarium, niveau 1 art. 5.1.2.1.3.6
Pagina	29

Actieplan

Beschrijving De gemeente zal elektronische milieu-informatie opslagen, structureren en ter beschikking stellen van de eigen diensten. Waar vereist, stelt zij die informatie ter beschikking van het Vlaams gewest. Ze zorgt ervoor dat er de juiste hardware aanwezig is en dat er voldoende opgeleid personeel is om de vlotte werking te verzekeren.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Opbouwen en uitbreiden elektronisch beschikbare informatie voor eigen gebruik en om te voldoen aan gewestelijke verplichtingen

Doelgroep(en) Gemeentelijke diensten

Initiatiefnemer Gemeentelijke diensten

Betrokken actoren Milieudienst, openbare werken, ruimtelijke ordening

Indicatoren Het aanwezig zijn van de elektronische milieu-informatie.

Termijnplanning Start nadat GIS operationeel is.

Relaties met andere acties Deze actie kan pas starten nadat actie IN6 werd uitgevoerd.

Provinciaal beleidskader 11.5.2 Milieudatabanken. Niet alleen de gemeente slaat informatie op in milieudatabanken, ook de provincie doet dat.

Gewestelijk beleidskader 5D Samenwerking met lokale overheden, 4.1 Milieu- en natuurbeleidskader voor gemeenten en provincies versterken: milieu als katalysator voor duurzame ontwikkeling op lokaal vlak: 'nieuwe samenwerkingsovereenkomst ontwikkelen en opvolgen'. 4.3 uitbouw van een ondersteunend beleid heeft als mogelijke acties 'monitoring en databank'.

7-2 Beleidsonderbouwende instrumenten, 2 Informatiebeheer met ondermeer 'Milieu Management Informatiesysteem ontwikkelen'. Dit is ook beschreven in Project 36 Milieu-informatie.

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost

Inzet van personeel Normale werking

fiche milieubeleidsplan
actie nr 10

IN10 Gebruik maken van MKROS

Identificatie

Titel	IN10 <i>Gebruik maken van MKROS</i>
Classificatie	3.2.5 Inventarissen en MMIS IN10
SO DULO	Instrumentarium, niveau 1 art 5.1.2.1.3.6
Pagina	29

Actieplan

Beschrijving Voor milieuklachten die onder de bevoegdheid van de gemeente vallen, zal de gemeente gebruik maken van MKROS, zodra dit operationeel is. De gemeente zal daartoe binnen 6 maanden na de ter beschikkingstelling een aansluiting aanvragen. Ten laatste 6 maanden na kennisgeving van aansluiting zal de gemeente gebruik maken van MKROS voor het registreren en opvolgen van meldingen van milieuklachten.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Een inventaris opstellen van hinderbronnen en knelpunten inzake milieu.

Doelgroep(en) Gemeentelijke administraties

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren Aanwezig zijn van MKROS.

Termijnplanning Operationeel 6 maand nadat het Vlaams Gewest zijn verplichtingen is nagekomen.

Provinciaal beleidskader H1.2.1 MKROS en provinciaal centraal meldpunt voor milieuklachten. Probleemsituaties snel situeren en inzicht verwerven in deze problemen.

Gewestelijk beleidskader 10B Verstoring door geur, 4.3 Ondersteunen van het beleid: 'ondersteunende rol spelen in de standaardaanpak van geurklachten'.

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost

Inzet van personeel Normale werking milieudienst.

fiche milieubeleidsplan
actie nr 11

IN11 Gebruik maken van natuurvergunningenloket

Identificatie

Titel IN11 *Gebruik maken van natuurvergunningenloket*
Classificatie 3.2.5 Inventarissen en MMIS IN11
SO DULO Instrumentarium, niveau 1 art 5.1.2.1.3.6
Pagina 29

Actieplan

Beschrijving De gemeente neemt deel aan de invulling van deze databank.
Gebied Volledig grondgebied
Doelstelling De volledige dossieropvolging van natuurvergunningen via een internetloket.
Doelgroep(en) Gemeentelijke administraties, bevolking
Initiatiefnemer Milieudienst
Betrokken actoren Milieudienst
Indicatoren Aanwezig zijn van het natuurvergunningenloket.
Termijnplanning Doorlopend, vanaf dat er een aanvraag wordt ingediend.

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost
Inzet van personeel Normale werking milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 12

IN12 Gebruik maken van de gewestelijke rioleringsdatabank

Identificatie

Titel IN12 *Gebruik maken van de gewestelijke rioleringsdatabank*
Classificatie 3.2.5 Inventarissen en MMIS IN12
SO DULO Instrumentarium, niveau 1 art 5.1.2.1.3.6
Pagina 29

Actieplan

Beschrijving De gemeente zal deelnemen aan de invulling van deze databank wanneer deze operationeel wordt. Hiervoor zal de Rioref-standaard worden opgevolgd. Deze maakt een uitwisseling van gegevens tussen gemeente en andere niveaus mogelijk.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling De invulling van de gewestelijke rioleringsdatabank.

Doelgroep(en) Gemeentelijke administraties, bevolking

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren Aanwezig zijn en toepassen van de rioleringsdatabank.

Termijnplanning Van zodra de databank operationeel is.

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost

Inzet van personeel Normale werking milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 13

IN13 Gebruik maken van het milieuvergunningenloket

Identificatie

Titel IN13 *Gebruik maken van het milieuvergunningenloket*
Classificatie 3.2.5 Inventarissen en MMIS IN13
SO DULO Instrumentarium, niveau 1 art 5.1.2.1.3.6
Pagina 2929

Actieplan

Beschrijving De gemeente zal deelnemen aan de invulling van deze databank wanneer deze operationeel wordt.
Gebied Volledig grondgebied
Doelstelling De volledige opvolging van milieuvergunningen.
Doelgroep(en) Gemeentelijke administraties, bevolking
Initiatiefnemer Milieudienst
Betrokken actoren Milieudienst
Indicatoren Aanwezig zijn van het milieuvergunningenloket.
Termijnplanning Van zodra de databank operationeel is.

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost
Inzet van personeel Normale werking milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 14

IN14 Ambtelijke werkgroep

Identificatie

Titel	IN14 <i>Ambtelijke werkgroep</i>
Classificatie	3.2.6 Andere diensten en integratie IN14
SO DULO	Instrumentarium, niveau 1 art 5.1.2.1.3.4
Pagina	30

Actieplan

Beschrijving	Elke week wordt er een diensthoofdenoverleg gehouden waar de milieuambtenaar deel van uitmaakt. Er wordt vergaderd rond concrete thema's, die voldoende ruim op voorhand bekend gemaakt worden. De duurzaamheidsambtenaar neemt deel aan het overleg indien er thema's worden behandeld die in relatie staan met duurzaamheid.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Integratie van milieu in andere beleidsdomeinen bevorderen door informatiedoorstroming.
Doelgroep(en)	Gemeentelijk personeel
Initiatiefnemer	MD of CBS
Betrokken actoren	Gemeentelijke diensten
Indicatoren	Aantal vergaderingen per jaar.
Termijnplanning	Elke dinsdag, gekoppeld aan de bespreking van de zitting van het college van burgemeester en schepenen.
Relaties met andere acties	Naar aanleiding van deze actie kan er een apart thematisch overleg worden opgestart zoals beschreven in actie IN15.

Middelen

Totaal voorzien budget	Geen meerkost
Inzet van personeel	Diensthoofden

fiche milieubeleidsplan
actie nr 15

IN15 Opstart thematisch overleg

Identificatie

Titel IN15 *Opstart thematisch overleg*
Classificatie 3.2.6 Andere diensten en integratie IN15
SO DULO Instrumentarium, niveau 1 art 5.1.2.1.3.4
Pagina 30

Actieplan

Beschrijving Naar aanleiding van concrete vragen of projecten wordt er een thematisch overleg gehouden met de direct betrokken personen. Dit overleg kan behoorlijk informeel gebeuren.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Concrete aandacht voor milieu in andere beleidsdomeinen bevorderen door concrete samenwerking.

Doelgroep(en) Gemeentelijke diensten

Initiatiefnemer MD is trekker van deze actie maar een thematisch overleg kan in principe door elke dienst worden aangevraagd.

Betrokken actoren Gemeentelijke diensten

Indicatoren -

Termijnplanning Wanneer relevant per project wordt er een thematisch overleg opgestart.

Relaties met andere acties Kan naar aanleiding van actie IN14 worden gestart.

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost

Inzet van personeel Betrokken diensten

fiche milieubeleidsplan
actie nr 16

IN16 Toezicht op milieudelicten

Identificatie

Titel	IN16 Toezicht op milieudelicten
Classificatie	3.2.7 Toezicht IN16
SO DULO	Instrumentarium, niveau 1 art. 5.1.2.1.3.3
Pagina	31

Actieplan

Beschrijving	Het dagdagelijks toezicht (registratie klachten, opmaken PV's, bemiddelen bij conflicten,...) op milieudelicten zal georganiseerd worden in samenwerking met de milieucel van de Politiezone Grens. De milieucel kan beroep doen op de expertise van de milieudienst voor technische zaken.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Vermijden van milieudelicten door afschrikking en consequent optreden bij overtreding.
Doelgroep(en)	Burgers, bedrijven in de ruime zin van het woord, organisatoren van activiteiten
Initiatiefnemer	Milieudienst, politiezone Grens (milieucel) en burgemeester
Betrokken actoren	Politiezone Grens (milieucel), milieudienst en burgemeester
Indicatoren	Aantal afgeronde dossiers
Termijnplanning	doorlopend

Middelen

Totaal voorzien budget	Geen meerkost
Inzet van personeel	Milieucel politie

fiche milieubeleidsplan
actie nr 17

IN17 Afstemmen gemeentelijke milieuregels

Identificatie

Titel	IN17 Afstemmen gemeentelijke milieuregels
Classificatie	3.2.7 Toezicht IN17
SO DULO	-
Pagina	31

Actieplan

Beschrijving	De binnen de politiezone Grens verschillende gemeentelijke milieureglementeringen worden beter op elkaar afgestemd.
Gebied	Volledig grondgebied van de politiezone Grens
Doelstelling	Een efficiënter handhavingsbeleid uitoefenen door de afstemming van de verschillende gemeentelijke reglementen.
Doelgroep(en)	Burgers, bedrijven in de ruime zin van het woord, organisatoren van activiteiten binnen de hele politieregio
Initiatiefnemer	Politiezone Grens
Betrokken actoren	Gemeentebesturen uit de Politiezone Grens, MD, milieucel Politiezone Grens
Indicatoren	Afstemmen van milieuregels.
Termijnplanning	Doorlopend
Extra informatie	Het voltooien van deze actie zou het uitvoeren van actie IN16 makkelijker moeten maken.

Middelen

Totaal voorzien budget	Geen meerkost
Inzet van personeel	CBS, milieucel van Politiezone Grens, MD

fiche milieubeleidsplan
actie nr 18

IN18 Administratieve sancties voor milieumisdrijven

Identificatie

Titel	IN18 <i>Administratieve sancties voor milieumisdrijven</i>
Classificatie	3.2.7 Toezicht IN18
SO DULO	-
Pagina	31

Actieplan

Beschrijving Met de politiezone Grens en de gemeenten daaruit worden afspraken gemaakt over het toepassen van administratieve sancties voor milieumisdrijven. Er wordt onderzocht of deze taak kan opgedragen worden aan een derde partij zoals de intercommunale IGEAN.

Gebied Volledig grondgebied van de Politiezone Grens

Doelstelling Een efficiënter handhavingsbeleid uitoefenen aan de hand van administratieve sancties.

Doelgroep(en) Burgers, bedrijven in de ruime zin van het woord, organisatoren van activiteiten binnen de hele politieregio

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Gemeentebesturen uit de Politiezone Grens, MD, eventueel IGEAN

Indicatoren Invoering van de administratieve sancties.

Termijnplanning 2007

Relaties met andere acties Het voltooiën van deze actie zou het uitvoeren van actie IN16 makkelijker moeten maken.

Middelen

Totaal voorzien budget Dit is moeilijk in te schatten. De administratieve behandeling zal geld kosten, de sancties zullen dan weer geld opbrengen.

Inzet van personeel afhankelijk van de omstandigheden, 1/5^e VTE

fiche milieubeleidsplan
actie nr 19

IN19 Samenwerkingsverbanden behouden of aangaan

Identificatie

Titel	IN19 <i>Samenwerkingsverbanden behouden of aangaan</i>
Classificatie	3.2.8 Samenwerkingsverbanden IN19
SO DULO	-
Pagina	31

Actieplan

Beschrijving	Samenwerkingsverbanden die een voordeel opleveren voor het gemeentelijk milieu worden behouden of aangegaan.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Het verbeteren van het gemeentelijk milieu door samenwerking met derden
Doelgroep(en)	Personen, verenigingen, instanties
Initiatiefnemer	Milieudienst/CBS
Betrokken actoren	Personen, verenigingen, instanties (PIH, IGEAN, VVOG, ...)
Indicatoren	Het aantal aangegane contracten.
Termijnplanning	Doorlopend

Middelen

Totaal voorzien budget	€ 5.200 per jaar
Inzet van personeel	Derden

fiche milieubeleidsplan
actie nr 20

IN20 Goed werkende milieuraad

Identificatie

Titel	IN20 <i>Goed werkende milieuraad</i>
Classificatie	3.3 MiNa-raad IN20
SO DULO	Instrumentarium, niveau 1 art. 5.1.2.1.4
Pagina	32

Actieplan

Beschrijving De gemeente wil een goed werkende wederzijdse ondersteuning opbouwen met een participatief werkende milieuraad. De gemeente brengt een budget, personeel en lokalen in, de milieuraad geeft gefundeerd advies en onderneemt eventueel zelf acties. De verslagen van de milieuraad zullen op de website van de gemeente verschijnen. De agenda en de verslagen van van de gemeenteraad zullen aan de milieuraad bekend worden gemaakt, zodat zij beter kunnen inspelen op de gemeentelijke actualiteit.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Advies verkrijgen over (milieu)beleid, betrokkenheid vergroten door participatie

Doelgroep(en) Inwoners, verenigingen, verschillende maatschappelijke groepen van de gemeente die betrokken zijn bij milieu en natuur.

Initiatiefnemer Milieuraad

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren Verslagen, het aantal acties en adviezen.

Termijnplanning Minimaal 4 zittingen per jaar.

Gewestelijk beleidskader 5D Geïntegreerd overheidsbeleid, Samenwerking met andere overheden. In punt 4.2 worden acties voorgesteld waarmee het Vlaams Gewest 'bevolking en milieu- en natuurverenigingen intenser wil betrekken'.

Middelen

Totaal voorzien budget € 250

Inzet van personeel Milieudienst, 1 dag VTE per zitting van de milieuraad.

fiche milieubeleidsplan
actie nr 21

IN21 Afsprakennota opmaken

Identificatie

Titel	IN21 <i>Afsprakennota opmaken</i>
Classificatie	3.3 MiNa-raad IN21
SO DULO	Instrumentarium, niveau 1 art. 5.1.1.2.1.4
Pagina	32

Actieplan

Beschrijving	De milieuraad zal in samenwerking met het gemeentebestuur een afsprakennota opmaken en door beide partijen laten goedkeuren.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Onderlinge samenwerking tussen milieuraad en gemeentebestuur bevorderen.
Doelgroep(en)	CBS en milieuraad
Initiatiefnemer	Milieuraad
Betrokken actoren	Milieuraad, CBS, MD
Indicatoren	Verschijnen van afsprakennota
Termijnplanning	Begin 2005

Middelen

Totaal voorzien budget	Geen meerkost
Inzet van personeel	Milieuraad en MD

fiche milieubeleidsplan
actie nr 22

VS1 Duurzaam productgebruik

Identificatie

Titel	VS1 <i>Duurzaam productgebruik</i>
Classificatie	4.1 Milieuverantwoord productgebruik VS1
SO DULO	Vaste stoffen, art 5.2.2.1.1 §1
Pagina	36

Actieplan

Beschrijving De gemeente zal waar mogelijk voorkeur geven aan duurzame, biologische en fair trade producten gebruiken. Zij zal acties ondernemen rond haar gebruik van wagens, kantormaterialen, cateringproducten, schoonmaakmiddelen, bestrijdingsmiddelen, materialen voor tuin- en groenaanleg onderhoud en meubilair, bouw- en onderhoudsmaterialen en eventueel nog andere. In het milieujaarprogramma wordt verder gedetailleerd hoe het duurzaam productgebruik binnen een bepaalde productgroep verwezenlijkt moet worden.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Het toepassen van duurzaam productgebruik door gemeentepersoneel in gemeentelijke gebouwen om de negatieve invloed van gemeentelijke activiteiten op het milieu te verminderen.

Doelgroep(en) Gemeentelijke diensten

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst, betrokken diensten

Indicatoren 1) lastenboeken & bestekken
2) gebruik

Termijnplanning Het grondgebruik loopt doorlopend aan de hand van de VLAREBO wetgeving. Het gebruik van bestrijdingsmiddelen wordt stopgezet tegen 2015. Andere product(groepen) worden gefaseerd aangepakt waarbij minstens 1 product of groep per jaar wordt aangepakt.

Provinciaal beleidskader 6.3.2 Anderen overtuigen de principes van duurzame ontwikkeling toe te passen. De provincie stimuleert duurzaam bouwen en verbouwen. De provincie ondersteunt de gemeenten inzake de thema's milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen.

Middelen

Totaal voorzien budget Afhankelijk van het product kan hier een meerkost mee gepaard gaan. Een zeker meerkost is aanvaardbaar maar dit moet binnen de perken blijven. Relevante parameters om deze meerkost te beoordelen zijn de periodiciteit van de aankoop, de stukprijs en de mogelijke terugverdieneffecten.

Inzet van personeel Milieudienst en betrokken diensten.

fiche milieubeleidsplan
actie nr 23

VS2 Kennisdoorstroming duurzaam productgebruik

Identificatie

Titel	VS2 Kennisdoorstroming duurzaam productgebruik
Classificatie	4.1 Milieuverantwoord productgebruik VS2
SO DULO	Vaste stoffen, art 5.2.2.1.1 §1
Pagina	36

Actieplan

Beschrijving De gemeente bouwt kennis op over milieuverantwoord – inclusief spaarzaam – productgebruik door samenwerking met instanties, vorming van de personeelsleden en ervaringen met producten. De milieudienst verzamelt deze kennis en helpt de overige diensten met hun vragen hier rond.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Opbouw van benodigde kennis om de negatieve invloed van de gemeentelijke activiteiten op het milieu te verminderen.

Doelgroep(en) Gemeentelijke diensten

Initiatiefnemer MD en afhankelijk van de materie een andere nauw betrokken dienst.

Betrokken actoren Gemeentelijke diensten

Indicatoren Het aantal uren gevolgde opleiding. Dit is een partiële indicator vermits hij de door ervaringen in interne doorstroming opgedane kennis niet kan weergeven.

Termijnplanning Tijdens de looptijd van het plan wordt er kennis opgedaan wanneer kansen zich voordoen.

Relaties met andere acties Deze actie geeft input voor actie VS3. De acties VS2 en VS3 zijn verbonden met elkaar en zullen elkaar beïnvloeden.

Provinciaal beleidskader Het PMBP heeft een aantal acties rond informatiedoorstroming en ondersteuning van gemeenten rond duurzaam productgebruik:

D2.1.8 duurzaam bouwen en verbouwen stimuleren

D2.2.1 gemeenten ondersteunen inzake thema's milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie, hergebruik afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen
D2.2.2 een communicatiebeleid rond ons intern milieuzorgsysteem uitbouwen naar de gemeenten toe en de gemeenten ondersteunen bij communicatie over hun intern milieuzorgsysteem.

G2.1.1 verdere uitbouw van de regiowerking milieu en natuur

Middelen

Totaal voorzien budget De kost is onbegrootbaar want ze is verspreid over verschillende budgetten.

Inzet van personeel Gemeentelijke diensten.

fiche milieubeleidsplan
actie nr 24

VS3 Communicatie duurzaam productgebruik

Identificatie

Titel	VS3 <i>Communicatie duurzaam productgebruik</i>
Classificatie	4.1 Milieuverantwoord productgebruik VS3
SO DULO	Vaste stoffen, art 5.2.2.1.1 §1, art 5.2.2.2.1 §1
Pagina	36

Actieplan

Beschrijving	Met hulp van de kennis uit actie VS2 worden de gemeentelijke werknemers overtuigd en aangemoedigd tot duurzaam en spaarzaam productgebruik. Eens het duurzaam productgebruik goed loopt binnen de diensten wordt hierover gecommuniceerd naar de burgers zodat die worden aangezet tot duurzamer aankoopgedrag. Geïnteresseerde burgers kunnen altijd terecht bij de milieudienst. De milieudienst fungeert als aanspreekpunt voor vragen over productgebruik voor eigen personeel en inwoners van de gemeente.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Sensibilisatie van personeel en burgers en creatie van een draagvlak door doorstroming van informatie.
Doelgroep(en)	Eerst gemeentelijke diensten en geïnteresseerde burgers, daarna eventueel de hele bevolking.
Initiatiefnemer	Milieudienst
Betrokken actoren	Gemeentelijke diensten.
Indicatoren	Het aantal publicaties, maar dit is weer een gedeeltelijke indicator.
Termijnplanning	Doorlopend.
Relaties met andere acties	Input voor deze actie komt uit actie VS2. De acties VS2 en VS3 zijn verbonden met elkaar en zullen elkaar beïnvloeden.
Provinciaal beleidskader	Het PMBP heeft een aantal acties rond informatiedoorstroming en ondersteuning van gemeenten rond duurzaam productgebruik: D2.2.1 gemeenten ondersteunen inzake thema's milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie, hergebruik afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen D2.2.2 een communicatiebeleid rond ons intern milieuzorgsysteem uitbouwen naar de gemeenten toe en de gemeenten ondersteunen bij communicatie over hun intern milieuzorgsysteem.

Middelen

Totaal voorzien budget	Geen meerkost
Inzet van personeel	Milieudienst en communicatieambtenaar.

fiche milieubeleidsplan
actie nr 25

VS4 Subsidie voor manifestaties

Identificatie

Titel	VS4 <i>Subsidie voor manifestaties</i>
Classificatie	4.1 Milieuverantwoord productgebruik VS4
SO DULO	Vaste stoffen, art 5.2.2.1.1 §1
Pagina	36

Actieplan

Beschrijving Er zal een handleiding worden opgesteld voor verenigingen die een manifestatie willen organiseren. Er zullen een aantal maatregelen i.v.m. duurzaam productgebruik worden geformuleerd (zoals het drukken op gerecycleerd papier, het gebruiken van herbruikbare bekens, ...). Indien deze maatregelen worden nageleefd door de vereniging, heeft zij recht op een subsidie.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Verenigingen stimuleren om een manifestatie zo duurzaam mogelijk te organiseren om zo de negatieve impact op het milieu te reduceren.

Doelgroep(en) Verenigingen

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst en verenigingen

Indicatoren Verschijnen van de maatregelen en het aantal keer dat de subsidie wordt aangevraagd.

Termijnplanning 2008

Provinciaal beleidskader Het PMBP heeft een aantal acties rond informatiedoorstroming en ondersteuning van gemeenten rond duurzaam productgebruik:
D2.2.1 gemeenten ondersteunen inzake thema's milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie, hergebruik afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen
D2.2.2 een communicatiebeleid rond ons intern milieuzorgsysteem uitbouwen naar de gemeenten toe en de gemeenten ondersteunen bij communicatie over hun intern milieuzorgsysteem.

Middelen

Totaal voorzien budget € 5000

Inzet van personeel Jeugddienst, communicatieambtenaar en MD

fiche milieubeleidsplan
actie nr 26

VS5 Informatieplaatjes aanbrenge

Identificatie

Titel	VS5 Informatieplaatjes aanbrenge
Classificatie	4.1 Milieuverantwoord productgebruik VS5
SO DULO	Vaste stoffen, art 5.2.2.1.1 §1, art 5.2.2.2 §1.2
Pagina	36

Actieplan

Beschrijving Er zullen informatieplaatjes worden aangebracht op openbare producten die van duurzame producten zijn gemaakt. Zo zal bij het plaatsen van bijvoorbeeld een bank die werd gemaakt van FSC-gelabeld hout er een informatieplaatje worden aangebracht. Dit zorgt voor een extra sensibiliserende factor.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling De burgers informeren inzake het gebruik van duurzame producten bij openbare producten.

Doelgroep(en) Gemeentelijk personeel, bevolking

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst en openbare werken

Indicatoren Aantal informatieplaatjes

Termijnplanning Vanaf toepassing van duurzame grondstoffen (FSC-gelabeld hout)

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost

Inzet van personeel Normale werking MD en OW

fiche milieubeleidsplan
actie nr 27

VS6 Duurzaam productgebruik stimuleren bij scholen

Identificatie

Titel	VS6 Duurzaam productgebruik stimuleren bij scholen
Classificatie	4.1 Milieuverantwoord productgebruik VS6
SO DULO	Vaste stoffen, art 5.2.2.1.1 §1, art 5.2.2.2 §1.2
Pagina	36

Actieplan

Beschrijving In de scholen worden sensibilisatieacties in het kader van duurzaam productgebruik uitgevoerd. Zo zal de gemeente zorgen voor intercommunale-aankoop van duurzame producten (door ovam gesubsidieerd).

Gebied Scholen op het grondgebied van Kalmthout

Doelstelling De scholen stimuleren in duurzaam productgebruik om zo afval te voorkomen.

Doelgroep(en) Scholen

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren Uitvoeren van sensibilisatieacties en aankopen van duurzame producten

Termijnplanning 2004-2007

Provinciaal beleidskader Het PMBP heeft een aantal acties rond informatiedoorstroming en ondersteuning van gemeenten rond duurzaam productgebruik:
D2.2.1 gemeenten ondersteunen inzake thema's milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie, hergebruik afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen
D2.2.2 een communicatiebeleid rond ons intern milieuzorgsysteem uitbouwen naar de gemeenten toe en de gemeenten ondersteunen bij communicatie over hun intern milieuzorgsysteem

Middelen

Totaal voorzien budget De kosten zijn projectafhankelijk.

Inzet van personeel Normale werking milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 28

VS7 Bestrijdingsmiddelen particulieren

Identificatie

Titel	VS7 <i>Bestrijdingsmiddelen particulieren</i>
Classificatie	4.1 Milieuverantwoord productgebruik VS7
SO DULO	Vaste stoffen, art 5.2.2.1.1 §1, art 5.2.2.2 §1.2
Pagina	36

Actieplan

Beschrijving Er wordt een gemeentelijke verordening voor bermen en toebehoren opgesteld. Deze verordening zal o.a. stellen dat burgers van Kalmthout geen bestrijdingsmiddelen mogen gebruiken in de berm voor hun woning (openbaar domein).

Gebied Grondgebied

Doelstelling Het gebruik van bestrijdingsmiddelen tegengaan.

Doelgroep(en) Burgers

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst en politiezone Grens

Indicatoren Verschijnen van de gemeentelijke verordening

Termijnplanning 2005

Provinciaal beleidskader Het PMBP heeft een aantal acties rond informatiedoorstroming en ondersteuning van gemeenten rond duurzaam productgebruik:
D2.2.1 gemeenten ondersteunen inzake thema's milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie, hergebruik afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen
D2.2.2 een communicatiebeleid rond ons intern milieuzorgsysteem uitbouwen naar de gemeenten toe en de gemeenten ondersteunen bij communicatie over hun intern milieuzorgsysteem

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost

Inzet van personeel Normale werking milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 29

VS8 Preventie en hergebruik verder opdrijven

Identificatie

Titel	VS8 <i>Preventie en hergebruik verder opdrijven</i>
Classificatie	4.2 Afval VS8
SO DULO	Vaste stoffen, art 5.2.2.1.2, §2.1, §2.2, §2.5, art 5.2.2.2 §2.3, §2.4
Pagina	40

Actieplan

Beschrijving Preventie en hergebruik zullen verder worden opgedreven via (niet limitatieve lijst): haalbare projecten zoals anti-reclamestickers, stimuleren herbruikbare luiers, kringloopcentrum, verhakseld hout en binnen de werking van de gemeentelijke diensten.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling 2% afvalpreventie per jaar tot 2007, 36% van bevolking composteert in 2007

Doelgroep(en) 2% afvalpreventie: iedereen die afval aanbiedt aan een gemeentelijk kanaal (ophaling of containerpark).
36% bevolking composteert: theoretisch iedereen met composteerbaar afval. In de praktijk wordt de doelgroep beperkt tot mensen met composteerbaar afval en ruimte om te composteren.

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren 1) totale hoeveelheid afval
2) aantal geplakte anti-reclamestickers
3) aantal herbruikbare luiersets
4) aantal inwoners met compostvat
5) hoeveelheid ingezameld GFT+ en groenafval

Termijnplanning Doorlopend.

Provinciaal beleidskader D2.2.1 gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen.

G2.1.1 verdere uitbouw van de regiowerking milieu en natuur

G2.1.4 overlegplatform afvalstoffen

Gewestelijk beleidskader 2-8 Verontreiniging door afvalstoffen. In punt 4.2 worden acties voorgesteld waarmee het Vlaams Gewest de 'hoeveelheid huishoudelijke afvalstoffen wil verminderen'. Punt 4.3 streeft naar 'milieuverantwoorde recuperatie neemt beduidend toe'. Daarnaast is er in project 12 Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003 – 2007. In dit plan wordt het Vlaamse afvalstoffenbeleid verder uitgestippeld.

Middelen

Totaal voorzien budget De kosten zijn projectafhankelijk.

Inzet van personeel Normale werking milieudienst en communicatieambtenaar.

fiche milieubeleidsplan
actie nr 30

VS9 Blijvende ondersteuning compostering

Identificatie

Titel	VS9 Blijvende ondersteuning compostering
Classificatie	4.2 Afval VS9
SO DULO	Vaste stoffen, art 5.2.2.1.2 §2.1, §2.3, art 5.2.2.2 §2.1
Pagina	40

Actieplan

Beschrijving	Compostering en hergebruik van GFT+afval vormen het zwaartepunt van het gemeentelijk preventiebeleid. De gemeente zal dit blijven ondersteunen langs allerlei kanalen: infoblad, webstek, aanbieden van afvalkrant van IGEAN, compostmeesterwerking, gesubsidieerde verkoop van compostvaten voorbeeldfunctie, demonstraties,...
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	36% van bevolking composteert in 2007
Doelgroep(en)	Theoretisch iedereen met composteerbaar afval. In de praktijk wordt de doelgroep beperkt tot mensen met composteerbaar afval en ruimte om te composteren.
Initiatiefnemer	Milieudienst
Betrokken actoren	Compostmeesters en milieudienst
Indicatoren	1) het aantal verdeelde compostvaten 2) het aantal GFT+ containers die in gebruik zijn 3) het aantal deelnemers aan composteringsdemonstraties
Termijnplanning	Doorlopend.
Provinciaal beleidskader	D2.2.1 gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen. G2.1.4 overlegplatform afvalstoffen
Gewestelijk beleidskader	2-8 Verontreiniging door afvalstoffen. In punt 4.2 worden acties voorgesteld waarmee het Vlaams Gewest de 'hoeveelheid huishoudelijke afvalstoffen wil verminderen'. Punt 4.3 streeft naar 'milieuverantwoorde recuperatie neemt beduidend toe'. Daarnaast is er in project 12 Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003 – 2007. In dit plan wordt het Vlaamse afvalstoffenbeleid verder uitgestippeld.

Middelen

Totaal voorzien budget	€ 5.000 per jaar
Inzet van personeel	Normale werking milieudienst en compostmeesters.

fiche milieubeleidsplan
actie nr 31

VS10 Recyclagepark uitbreiden

Identificatie

Titel	VS10 <i>Recyclagepark uitbreiden</i>
Classificatie	4.2 Afval VS10
SO DULO	Vaste stoffen, art 5.2.2.1.2 §2.3
Pagina	40

Actieplan

Beschrijving De gemeente zal een groter recyclagepark voorzien zodat de werking wordt geoptimaliseerd. Het recyclagepark wordt gewaardeerd als belangrijke schakel in het afvalbeleid van de gemeente. Het staat niet alleen in voor het voldoen aan de diverse afvaluitvoeringsplannen en terugnameplichten maar moet ook aanmoedigen (of minstens niet ontmoedigen) tot verdere selectieve inzameling.

Gebied Gebied van het containerpark

Doelstelling De burgers aanmoedigen en bevorderen om hun afval selectief in te zamelen en zo de hoeveelheid restafval te verminderen.

Doelgroep(en) Gemeentelijke diensten en bevolking

Initiatiefnemer Openbare werken

Betrokken actoren Milieudienst en OW

Indicatoren Hoeveelheid afval ingezameld op het containerpark.

Termijnplanning Looptijd plan, nieuw containerpark beschikbaar in 2005.

Provinciaal beleidskader D2.2.1 gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoordproductgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen.

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost + kost nieuw containerpark: € 36.000 voor het ontwerp en € 600.000 voor de inrichting

Inzet van personeel Milieudienst en OW

fiche milieubeleidsplan
actie nr 32

VS11 Kringloopcentrum

Identificatie

Titel	VS11 <i>Kringloopcentrum</i>
Classificatie	4.2 Afval VS11
SO DULO	Vaste stoffen, art 5.2.2.1.2 §2.2
Pagina	40

Actieplan

Beschrijving	Hergebruik zal aangemoedigd worden. In de eerste plaats gebeurt dit door de samenwerking met, en promotie voor, het kringloopcentrum verder te zetten.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Restafval verminderen door preventie en komen tot een meer duurzaam aankoopgedrag.
Doelgroep(en)	Bevolking
Initiatiefnemer	Milieudienst
Betrokken actoren	Kringloopcentrum
Indicatoren	Hoeveelheid afval dat verkocht wordt in kringloopcentrum en de hoeveelheid afval dat wordt aangeboden door de inwoners van Kalmthout aan het kringloopcentrum
Termijnplanning	Doorlopend.
Provinciaal beleidskader	D2.2.1 gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen. G2.1.4 overlegplatform afvalstoffen
Gewestelijk beleidskader	2-8 Verontreiniging door afvalstoffen. In punt 4.2 worden acties voorgesteld waarmee het Vlaams Gewest de 'hoeveelheid huishoudelijke afvalstoffen wil verminderen'. Daarnaast is er in project 12 Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003 – 2007. In dit plan wordt het Vlaamse afvalstoffenbeleid verder uitgestippeld.

Middelen

Totaal voorzien budget	€ 6000 per jaar
Inzet van personeel	Normale werking milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 33

VS12 Selectieve inzameling & DIFTAR

Identificatie

Titel	VS12 <i>Selectieve inzameling & DIFTAR</i>
Classificatie	4.2 Afval VS12
SO DULO	Vaste stoffen, art 5.2.2.1.2 §2.3, §2.5, art 5.2.2.2 §2.3
Pagina	40

Actieplan

Beschrijving	De goede selectieve inzameling zal behouden blijven of verbeterd worden. Het DIFTAR-systeem bij de ophaling en op het containerpark, is een efficiënt hulpmiddel om de hoeveelheid restafval zo laag mogelijk te houden. Dit systeem blijft dus zeker behouden en zal ieder jaar geëvalueerd worden.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	De burgers aanmoedigen en bevorderen om hun afval selectief in te zamelen en zo de hoeveelheid restafval te verminderen.
Doelgroep(en)	Bevolking
Initiatiefnemer	Milieudienst
Betrokken actoren	Milieudienst en openbare werken
Indicatoren	1) totale hoeveelheid afval 2) hoeveelheid restafval 3) hoeveelheid afval van de fracties waarop het DIFTAR-systeem van toepassing is.
Termijnplanning	Doorlopend
Provinciaal beleidskader	D2.2.1 gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen. G2.1.4 overlegplatform afvalstoffen
Gewestelijk beleidskader	2-8 Verontreiniging door afvalstoffen. In punt 4.2 worden acties voorgesteld waarmee het Vlaams Gewest de 'hoeveelheid huishoudelijke afvalstoffen wil verminderen'. Daarnaast is er in project 12 Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003 – 2007. In dit plan wordt het Vlaamse afvalstoffenbeleid verder uitgestippeld.

Middelen

Totaal voorzien budget	€ 80.000 per jaar
Inzet van personeel	Normale werking MD en OW

fiche milieubeleidsplan
actie nr 34

VS13 Optimalisering afvalbeleid

Identificatie

Titel	VS13 <i>Optimalisering afvalbeleid</i>
Classificatie	4.2 Afval VS13
SO DULO	Vaste stoffen, art 5.2.2.1.2 §2.1, §2.3, §2.4, §2.5, art 5.2.2.2 §2.3, §2.4
Pagina	41

Actieplan

Beschrijving Het afvalbeleid wordt regelmatig geëvalueerd en bijgesteld. De selectieve inzameling kan dan geoptimaliseerd worden door na te gaan of de inzamelsystemen, huis-aan-huis en recyclagepark, verbeterd kunnen worden. Periodiek worden de selectief ingezamelde fracties geanalyseerd om na te gaan hoe de selectieve inzameling verloopt. Daarnaast wordt er gericht gecommuniceerd met verenigingen, KMO's, scholen en andere doelgroepen. Indien mogelijk en nuttig worden specifieke inzamelregelingen getroffen met bepaalde doelgroepen. Er zal onderzocht worden of het mogelijk is op het aanslagbiljet van het opgehaalde afval dat de burgers krijgen zal eveneens vermeld staan hoeveel afval de inwoner de twee vorige jaren heeft verzameld. Zo kan de burger zelf een vergelijking maken. Dit wordt alleen vermeld voor inwoners die al langer dan twee jaar op hetzelfde adres wonen.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling 2% afvalpreventie per jaar tot 2007, 36% van bevolking composteert in 2007

Doelgroep(en) 2% afvalpreventie: iedereen die afval aanbied aan een gemeentelijk kanaal (ophaling of containerpark).
36% bevolking composteert: theoretisch iedereen met composteerbaar afval. In de praktijk wordt de doelgroep beperkt tot mensen met composteerbaar afval en ruimte om te composteren.

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Gemeentelijke diensten

Indicatoren Verontreinigingsgraad selectieve afvalstromen (wel maar 1 meting per planperiode).

Termijnplanning Doorlopend

Provinciaal beleidskader D2.2.1 gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoordproductgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwikkelgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen.

G2.1.1 verdere uitbouw van de regiowerking milieu en natuur

G2.1.4 overlegplatform afvalstoffen

Gewestelijk beleidskader 2-8 Verontreiniging door afvalstoffen. In punt 4.2 worden acties voorgesteld waarmee het Vlaams Gewest de 'hoeveelheid huishoudelijke afvalstoffen wil verminderen'. Punt 4.3 streeft naar 'milieuverantwoorde recuperatie neemt beduidend toe'. Daarnaast is er in project 12 Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003 – 2007. In dit plan wordt het Vlaamse afvalstoffenbeleid verder uitgestippeld.

Middelen

Totaal voorzien budget € 3500 per monitoringproject

Inzet van personeel MD en OW

fiche milieubeleidsplan
actie nr 35

VS14 Acties voor scholen en verenigingen

Identificatie

Titel	VS14 Acties voor scholen en verenigingen
Classificatie	4.2 Afval VS14
SO DULO	Vaste stoffen, art 5.2.2.2.2 §2.3, §2.4
Pagina	41

Actieplan

Beschrijving De gemeente zal een aantal preventie- en sensibilisatieacties opzetten voor scholen en verenigingen, zoals het voorzien van objectieve informatie inzake duurzame schoolproducten en het opstarten van een mini-containerparkje. Scholen en verenigingen met een eigen lokaal kunnen voor de gescheiden ophaling beroep doen op de gemeente. Ze krijgen de middelen en logistieke ondersteuning om een mini-containerparkje te installeren.

Gebied Scholen

Doelstelling Via de doelgroep scholen preventie, hergebruik en recyclage van afvalstoffen bevorderen.

Doelgroep(en) Scholen

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren 1) aantal scholen dat deelneemt
2) aantal gesorteerd ingezamelde fracties

Termijnplanning Looptijd plan, jaarlijkse acties/bezoeken

Provinciaal beleidskader D2.1.6 milieuzorg op school. Gemeentelijke scholen (maar ook die van andere netten) kunnen deelnemen aan deze actie.

Gewestelijk beleidskader 2-8 Verontreiniging door afvalstoffen. Punt 4.3 streeft naar 'milieuverantwoorde recuperatie neemt beduidend toe' en dit omvat 'Bewustwording en gedragsverandering van de doelgroepen stimuleren'. Daarnaast is er in project 12 Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003 – 2007. In dit plan wordt het Vlaamse afvalstoffenbeleid verder uitgestippeld.

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost, soms zijn de kosten projectafhankelijk.

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 36

VS15 Acties rond bedrijfsafval

Identificatie

Titel	VS15 Acties rond bedrijfsafval
Classificatie	4.2 Afval VS15
SO DULO	Vaste stoffen, art 5.2.2.1.2 §2.4, §2.5, art 5.2.2.2 §2.3
Pagina	41

Actieplan

Beschrijving	De gemeente zal door een apart initiatief trachten om met de bedrijven het bedrijfsafval terug te dringen.
Gebied	Bedrijven
Doelstelling	Via de doelgroep bedrijven preventie, hergebruik en recycling van afvalstoffen bevorderen.
Doelgroep(en)	bedrijven
Initiatiefnemer	Milieudienst
Betrokken actoren	Milieudienst en openbare werken
Indicatoren	De hoeveelheid ingezamelde bedrijfsafval.
Termijnplanning	looptijd plan, extra aandacht in 2004 en 2008
Provinciaal beleidskader	D2.1.3 KMO's informeren inzake milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie en legale kanalen voor inzameling, ophaling en verwerking van bedrijfsstoffen. Er wordt een doelgroepenwerking opgezet met betrekking tot milieuverantwoord productgebruik en afvalverwerking.
Gewestelijk beleidskader	2-8 Verontreiniging door afvalstoffen. Punt 4.3 streeft naar 'milieuverantwoorde recuperatie neemt beduidend toe' en dit omvat 'Bewustwording en gedragsverandering van de doelgroepen stimuleren'. Daarnaast is er in project 12 Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003 – 2007. In dit plan wordt het Vlaamse afvalstoffenbeleid verder uitgestippeld.

Middelen

Totaal voorzien budget	Geen meerkost en projectafhankelijk.
Inzet van personeel	Normale werking MD

fiche milieubeleidsplan
actie nr 37

VS16 Optreden tegen afwentelen afvalkost

Identificatie

Titel	VS16 <i>Optreden tegen afwentelen afvalkost</i>
Classificatie	4.2 Afval VS16
SO DULO	Vaste stoffen, art 5.2.2.2.2 §2.3, §2.5
Pagina	41

Actieplan

Beschrijving Kalmthout zal optreden tegen het afwentelen van de afvalkost. Enerzijds zullen er acties worden ondernomen tegen inrichters van (commerciële) activiteiten die het afvalprobleem trachten af te wentelen op de gemeenschap. Anderzijds zal de gemeente een subsidie voor milieuvriendelijke en afvalarme manifestaties opmaken.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Gemeentevuil en restafval verminderen door sturende regels of overeenkomsten.

Doelgroep(en) Inrichters van activiteiten

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren Hoeveelheid gemeentevuil

Termijnplanning Doorlopend

Provinciaal beleidskader D1.1.6 provinciale evenementen zo milieuvriendelijk mogelijk organiseren. Binnen deze actie wil de provincie een draaiboek opstellen voor de milieuvriendelijke organisatie van evenementen. Hier kunnen mogelijk bruikbare ideeën instaan voor actie VS16.

Gewestelijk beleidskader 2-8 Verontreiniging door afvalstoffen. Als men aanneemt dat het onderdeel van het gemeentevuil en restafval dat in deze actie geïmponeerd wordt, gelijkgesteld kan worden met huishoudelijk afval is punt 4.2 gedeeltelijk relevant. In punt 4.2 worden acties voorgesteld waarmee het Vlaams Gewest de 'hoeveelheid huishoudelijke afvalstoffen wil verminderen'.

Misschien kan punt 4.7 'Toepasbaarheid van het afvalstoffenbeleid optimaliseren en illegale praktijken van afvalbehandeling en ontwijkinggedrag verminderen' enkele inzichten opleveren die bruikbaar zijn voor gemeenten.

Daarnaast is er in project 12 Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003 – 2007. In dit plan wordt het Vlaamse afvalstoffenbeleid verder uitgestippeld.

Middelen

Totaal voorzien budget De kosten zouden positief zijn door de besparing op de afvalverwerkingkost.

Inzet van personeel Normale werking MD

fiche milieubeleidsplan
actie nr 38

VS17 Intern afvalbeleid

Identificatie

Titel	VS17 Intern afvalbeleid
Classificatie	4.2 Afval VS17
SO DULO	Vaste stoffen, art 5.2.2.1.1 §2, art 5.2.2.2.1 §2
Pagina	41

Actieplan

Beschrijving De hoeveelheid afval die door de gemeentelijke diensten of binnen gemeentelijke gebouwen wordt geproduceerd, moet teruggedrongen worden door uitvoering van de interne milieuzorg. In dat kader wordt selectieve inzameling van afval ingevoerd in alle gemeentelijke gebouwen. Tenminste de bedrijfsafvalstoffen vermeld in het Vlarea art. 5.2.2.1 worden gescheiden ingezameld. Er wordt een reglement opgesteld dat dit ook oplegt aan derden die gebruik maken van gemeentelijke gebouwen.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Selectieve inzameling verbeteren.

Doelgroep(en) Gemeentepersoneel en iedereen die gebruik maakt van gemeentelijke infrastructuur

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Gemeentepersoneel en iedereen die gebruik maakt van gemeentelijke gebouwen.

Indicatoren Hoeveelheid ingezameld afval in gemeentegebouwen.

Termijnplanning Doorlopend

Provinciaal beleidskader D2.2.1 gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoordproductgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen.

Gewestelijk beleidskader 2-8 Verontreiniging door afvalstoffen. In punt 4.2 worden acties voorgesteld waarmee het Vlaams Gewest de 'hoeveelheid huishoudelijke afvalstoffen wil verminderen'. Daarnaast is er in project 12 Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003 – 2007. In dit plan wordt het Vlaamse afvalstoffenbeleid verder uitgestippeld.

Middelen

Totaal voorzien budget De kosten zouden positief zijn door de besparing op de afvalverwerkingkost.

Inzet van personeel Milieudienst en gemeentelijke diensten

fiche milieubeleidsplan
actie nr 39

VS18 Herbruikbare bekens aankopen

Identificatie

Titel VS18 *Herbruikbare bekens aankopen*
Classificatie 4.2 Afval VS18
SO DULO Vaste stoffen, art 5.2.2.1.2 §2.1
Pagina 41

Actieplan

Beschrijving De uitleendienst zal herbruikbare bekens aankopen zodat deze kunnen worden uitgeleend.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Stimuleren van het gebruik van herbruikbare bekens om zo afval te vermijden.

Doelgroep(en) Gemeentelijke diensten, bevolking

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Cultuurdienst

Indicatoren Aantal maal dat de herbruikbare bekens werden uitgeleend.

Termijnplanning 2004-2005

Provinciaal beleidskader D2.2.1 gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoordproductgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen.
G2.1.1 verdere uitbouw van de regiowerking milieu en natuur
G2.1.4 overlegplatform afvalstoffen

Gewestelijk beleidskader 2-8 Verontreiniging door afvalstoffen. In punt 4.2 worden acties voorgesteld waarmee het Vlaams Gewest de 'hoeveelheid huishoudelijke afvalstoffen wil verminderen'. Punt 4.3 streeft naar 'milieuverantwoorde recuperatie neemt beduidend toe'. Daarnaast is er in project 12 Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003 – 2007. In dit plan wordt het Vlaamse afvalstoffenbeleid verder uitgestippeld.

Middelen

Totaal voorzien budget € 1000

Inzet van personeel Milieudienst en cultuurdienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 40

VS19 Plaatsen van drinkfonteintjes

Identificatie

Titel	VS19 Plaatsen van drinkfonteintjes
Classificatie	4.2 Afval VS19
SO DULO	Vaste stoffen, art 5.2.2.1.2 §2.1
Pagina	41

Actieplan

Beschrijving	In de gemeente zullen er op plaatsen waar veel mensen samen komen (zoals het marktplein, de bibliotheek, skatepark, ...) drinkfonteintjes worden geplaatst.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Aangezien het water van een drinkfonteintje zonder verpakking wordt aangeboden wordt op deze manier de hoeveelheid afval verminderd.
Doelgroep(en)	Burgers
Initiatiefnemer	Milieudienst
Betrokken actoren	Openbare werken
Indicatoren	Aantal drinkfonteintjes
Termijnplanning	2008
Provinciaal beleidskader	D2.2.1 gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoordproductgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen. G2.1.1 verdere uitbouw van de regiowerking milieu en natuur G2.1.4 overlegplatform afvalstoffen
Gewestelijk beleidskader	2-8 Verontreiniging door afvalstoffen. In punt 4.2 worden acties voorgesteld waarmee het Vlaams Gewest de 'hoeveelheid huishoudelijke afvalstoffen wil verminderen'. Punt 4.3 streeft naar 'milieuverantwoorde recuperatie neemt beduidend toe'. Daarnaast is er in project 12 Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003 – 2007. In dit plan wordt het Vlaamse afvalstoffenbeleid verder uitgestippeld.

Middelen

Totaal voorzien budget	€ 4000
Inzet van personeel	MD en OW

fiche milieubeleidsplan
actie nr 41

VS20 Opvolgen en inlichten

Identificatie

Titel	VS20 Opvolgen en inlichten
Classificatie	4.3 Bodem VS20
SO DULO	-
Pagina	44

Actieplan

Beschrijving De toestand van de potentieel verontreinigde sites in de gemeente wordt gevolgd. Op vraag informeert de gemeente haar burgers over het mogelijke bodemgebruik van deze of andere verontreinigde bodems. De opvolging wordt gekoppeld aan het GIS zoals beschreven in actie IN6.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Risico's voor mens en milieu door bodemgebruik beperken.

Doelgroep(en) Bevolking

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren Aantal ingegeven dossiers

Termijnplanning Doorlopend

Gewestelijk beleidskader 2-7 Verontreiniging en aantasting van de bodem. Hierin worden een heel aantal maatregelen beschreven die meestal geen rechtstreekse invloed uitoefenen op het gemeentelijk beleid. Enkele maatregelen omtrent de verfijning en afstemming van wetgeving zouden indirect een invloed kunnen uitoefenen.

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 42

VS21 Informeren over stookolietanks

Identificatie

Titel	VS21 <i>Informeren over stookolietanks</i>
Classificatie	4.3 Bodem VS21
SO DULO	-
Pagina	44

Actieplan

Beschrijving	De gemeente blijft haar burgers informeren over de plichten en risico's van (ondergrondse) stookolietanks en de mogelijke oplossingen.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Aantal bodemverontreinigingen door stookolietanks verminderen.
Doelgroep(en)	Bevolking, bedrijven
Initiatiefnemer	Milieudienst
Betrokken actoren	Milieudienst en communicatieambtenaar
Indicatoren	Versijnen van publicaties
Termijnplanning	Voor er een verplichte wettelijke controle is

Middelen

Totaal voorzien budget	Geen meerkost
Inzet van personeel	Milieudienst en communicatieambtenaar

fiche milieubeleidsplan
actie nr 43

VS22 Niet gebruikte stookolietanks in eigen beheer

Identificatie

Titel	VS22 Niet gebruikte stookolietanks in eigen beheer
Classificatie	4.3 Bodem VS22
SO DULO	-
Pagina	44

Actieplan

Beschrijving	De gemeente zal nauwgezet haar wettelijke verplichtingen nakomen en de stookolietanks die buiten gebruik gesteld worden verwijderen of reinigen en opvullen.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Vermijden dat de gemeente een stookolieverontreiniging veroorzaakt
Initiatiefnemer	Openbare werken
Betrokken actoren	Openbare werken
Indicatoren	Het uitvoeren van de actie.
Termijnplanning	Wanneer een tank buiten gebruik wordt gesteld.
Gewestelijk beleidskader	2-7 Verontreiniging en aantasting van de bodem. Hierin worden een heel aantal maatregelen beschreven die meestal geen rechtstreekse invloed uitoefenen op het gemeentelijk beleid. Enkele maatregelen omtrent de verfijning en afstemming van wetgeving zouden een invloed kunnen uitoefenen op de manier waarop tanks verwijderd moeten worden.

Middelen

Totaal voorzien budget	De kosten zijn projectafhankelijk.
Inzet van personeel	Openbare werken

fiche milieubeleidsplan
actie nr 44

VS23 Opvolging stortplaats

Identificatie

Titel	VS23 Opvolging stortplaats
Classificatie	4.3 Bodem VS23
SO DULO	-
Pagina	44

Actieplan

Beschrijving De gemeente zal de plaats van de oude gemeentelijke stortplaats opvolgen en indien nodig actie ondernemen. Het onderzoek (grondwateronderzoek rond de stortplaats) zal gebeuren binnen actie WA19.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling De bodemverontreinigingen van de stortplaats oplossen.

Doelgroep(en) Gemeentediensten

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren De resultaten van actie WA19 'Monitoring ondiep grondwater'.

Termijnplanning Na uitvoering van actie WA19 'Monitoring ondiep grondwater'.

Relaties met andere acties Deze actie staat in relatie met actie WA19 'Monitoring ondiep grondwater'. De resultaten van actie WA19 zullen de opvolgingen verder bepalen.

Gewestelijk beleidskader 2-7 Verontreiniging en aantasting van de bodem. Hierin worden een heel aantal maatregelen beschreven die meestal geen rechtstreekse invloed uitoefenen op het gemeentelijk beleid. Enkele maatregelen omtrent de verfijning en afstemming van wetgeving zouden een invloed kunnen uitoefenen op de manier waarop tanks verwijderd moeten worden.

Middelen

Totaal voorzien budget Onderdeel van het budget van actie WA19.

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 45

VS24 Toepassing wetgeving grondverzet

Identificatie

Titel	VS24 Toepassing wetgeving grondverzet
Classificatie	4.3 Bodem VS24
SO DULO	-
Pagina	44

Actieplan

Beschrijving De gemeente zal de wetgeving rond het grondverzet nauwgezet volgen. Hiertoe zullen de bepalingen uit het grondverzet ook worden opgenomen in bestekken voor werken door derden.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Opvolgen en correct uitvoeren van de wetgeving rond grondverzet.

Doelgroep(en) Gemeentediensten en derden

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Openbare werken

Indicatoren Opname in bestekken

Termijnplanning Projectafhankelijk

Middelen

Totaal voorzien budget De kosten zijn projectafhankelijk.

Inzet van personeel Openbare werken

fiche milieubeleidsplan
actie nr 46

WA1 Opmaak DuLo-waterplan

Identificatie

Titel WA1 *Opmaak DuLo-waterplan*
Classificatie 5.1 Integraal waterbeheer WA1
SO DULO Water, art 5.3.1.2 §1, art 5.3.2.2 §1
Pagina 48

Actieplan

Beschrijving De gemeente werkt actief mee aan de volledige opmaak van de DuLo-waterplannen van de deelbekkens van de Kleine Aa, de Weerijns en de Beneden Schijn. Deze DuLo-waterplannen zullen worden aangepast zodat ze kunnen voldoen als deelbekkenbeheerplan.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Waterproblematiek in zijn totaliteit integraal aanpakken.

Initiatiefnemer OW en milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst, openbare werken en provincie Antwerpen

Indicatoren Verschijnen van het DuLo-waterplan.

Termijnplanning Eind 2004: doelstellingennota
2006: DuLo waterplan

Relaties met andere acties Deze actie bepaalt de startdatum van actie WA2.

Provinciaal beleidskader W3.1.1 Opmaak deelbekkenbeheerplannen

Gewestelijk beleidskader 2-9a Verstoring van watersystemen; integraal waterbeleid. In dit hoofdstuk staan een heel aantal maatregelen die gevolgen zullen hebben voor het gemeentelijk waterbeleid. De doelstellingen die het Gewest voor zichzelf stelt, al dan niet in uitvoering van Europese regelgeving, moeten immers mee door de lagere besturen gehaald worden. Bijgevolg zijn punten 4.1 'Een juridische en organisatorische basis voor integraal waterbeleid creëren', 4.2 'Geïntegreerde milieudoelstellingen vastleggen voor watersystemen tegen eind 2006', 4.4 'Opmaak van (gebiedsgerichte) integrale waterbeleidsplanning' en 4.7 'Publieke participatie op verschillende niveaus gecoördineerd aanpakken' relevant voor het gemeentelijk beleid. Aan dit hoofdstuk is project 13 'Planning Integraal waterbeleid' gekoppeld..

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost

Inzet van personeel OW en milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 47

WA2 Integrale aanpak door samenwerking en uitvoering DuLo-waterplan

Identificatie

Titel	WA2 <i>Integrale aanpak door samenwerking en uitvoering DuLo-waterplan</i>
Classificatie	5.1 Integraal waterbeheer WA2
SO DULO	Water, art 5.3.1.2 §1, art 5.3.2.2 §1, §2
Pagina	48

Actieplan

Beschrijving	Wanneer de DuLo-waterplannen/deelbekkenbeheerplannen zijn goedgekeurd, zal de gemeente binnen de DuLo-waterplannen/deelbekkenbeheerplannen prioritaire projecten selecteren, er een termijnplanning aan koppelen en ze uitvoeren.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Integraal waterbeleid voeren
Initiatiefnemer	Milieudienst
Betrokken actoren	Openbare werken
Indicatoren	Aantal uitgevoerde projecten
Termijnplanning	Na 2004, afhankelijk van de prioriteit die werd gegeven in het DuLo-waterplan. Een aantal strategische projecten zijn reeds uitgevoerd of in uitvoering.
Relaties met andere acties	Startdatum is afhankelijk van actie WA1.
Provinciaal beleidskader	W1.1.4 Watertoets W1.2.1 Structurele herstellingswerken W1.2.2 Gedifferentieerd waterlopenbeheer W3.1.1 Opmaak deelbekkenbeheerplannen W3.1.2 Organisatie van periodiek wateroverleg W3.1.3 Watersysteemgebonden communicatie en sensibilisatie W3.2.2 Subsidiëring projecten lokale waterbeheerders
Gewestelijk beleidskader	2-9a Verstoring van watersystemen; integraal waterbeleid. In dit hoofdstuk staan een heel aantal maatregelen die gevolgen zullen hebben voor het gemeentelijk waterbeleid. De doelstellingen die het Gewest voor zichzelf stelt, al dan niet in uitvoering van Europese regelgeving, moeten immers mee door de lagere besturen gehaald worden. Bijgevolg is punt 4.2 'Geïntegreerde milieudoelstellingen vastleggen voor watersystemen tegen eind 2006' belangrijk omdat hieruit normen zullen volgen waar gemeentelijke waterlopen aan zullen moeten voldoen, en dus ook welke zuivering noodzakelijk zal zijn. Punt 4.5 'Watersysteemkennis verder uitbouwen' bevat bepalingen over databanken waarin alle watergerelateerde gegevens opgeslagen moeten worden. 2-9b Verstoring van watersystemen; verontreiniging van oppervlaktewater. Hierin zijn de onderdelen 4.1 'Realiseren van een zuiveringsgraad van 80%', 4.3 'Een gecoördineerde reductieaanpak voor diffuse lozingen uitwerken', 4.4 'efficiënt ondersteunend beleid uitwerken' van belang voor het gemeentelijk rioleringsbeleid. Project 14 'Zuivering huishoudelijk afvalwater' gaat verder in op de problematiek van het huishoudelijke afvalwater.

Middelen

Totaal voorzien budget	De kosten zijn projectafhankelijk, maar er kunnen subsidies worden verkregen.
Inzet van personeel	Milieudienst en openbare werken

fiche milieubeleidsplan
actie nr 48

WA3 Optimalisering van riolering, zuivering en overstorten

Identificatie

Titel WA3 *Optimalisering van riolering, zuivering en overstorten*
Classificatie 5.2 Oppervlaktewater WA3

SO DULO -

Pagina 54

Actieplan

Beschrijving In uitvoering van het actieplan van de hydronautstudie en de DuLo-waterplannen/deelbekkenbeheerplannen, worden een aantal generieke en strategische maatregelen opgenomen om de riolerings- en zuiveringsinfrastructuur te verbeteren en te optimaliseren: aanleg gescheiden rioleringsstelsels, sanering van overstorten, bouwen van retentiebekkens (eventueel op overstorten), eventueel de aanleg van zuiveringsinstallaties, ...

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Goede planning opmaken voor het gemeentelijk rioleringsbeleid

Doelgroep(en) Gemeentelijke diensten

Initiatiefnemer Openbare werken

Betrokken actoren Openbare werken

Indicatoren 1) percentage gescheiden riolering in de gemeente per inwoner equivalent
2) het aantal gesaneerde overstorten

Termijnplanning Afhangelijk van de prioriteit uit de DuLo-waterplannen en de investeringsprogramma's.

Provinciaal beleidskader W1.1.3 Ontwikkelen van een provinciale digitale hydrografische atlas (dit kan een hulpmiddel zijn voor de uitvoering van deze actie door de gemeente.
W1.1.4 Watertoets

Gewestelijk beleidskader 2-9a Verstoring van watersystemen; integraal waterbeleid. Onderdeel 4.1 wil 'Een juridische en organisatorische basis voor integraal waterbeleid creëren' en omvat de verdere ontwikkeling van juridisch instrumentarium zoals de watertoets.

Middelen

Totaal voorzien budget De kosten zijn projectafhankelijk

Inzet van personeel Openbare werken

fiche milieubeleidsplan
actie nr 49

WA4 Gemeentelijk beleid individuele waterzuivering

Identificatie

Titel	WA4 Gemeentelijk beleid individuele waterzuivering
Classificatie	5.2 Oppervlaktewater WA4
SO DULO	Water, art 5.3.2.1.1 §1
Pagina	54

Actieplan

Beschrijving De gemeente behoudt de gemeentelijke verordening (verplichte plaatsing van zuiveringsinstallatie in bepaalde delen ('zone D') van de gemeente tegen eind 2005) en subsidie inzake het plaatsen van individuele waterzuiveringsinstallaties. De informatiecampagne voor inwoners van zone D zal herhaald worden. Daarnaast zal de gemeente haar burgers informeren over individuele zuivering van huishoudelijk afvalwater. De gemeente zal de werking van bestaande individuele zuiveringsinstallaties vijfjaarlijks controleren. Bij gemeentelijke gebouwen in 'zone D' zal de gemeente zelf een individuele zuiveringsinstallatie aanleggen.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Waterkwaliteit verbeteren door toegenomen zuivering

Doelgroep(en) Bewoners

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren 1) het percentage van de bevolking dat effectief zelf zuivert van diegenen die zelf moeten zuiveren
2) publicaties

Termijnplanning De actie zou volbracht moeten zijn tegen 31/12/2005

Provinciaal beleidskader D2.2.1 gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoordproductgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen.

Gewestelijk beleidskader 2-9a Verstoring van watersystemen; integraal waterbeleid. In dit hoofdstuk staan een heel aantal maatregelen die gevolgen zullen hebben voor het gemeentelijk waterbeleid. De doelstellingen die het Gewest voor zichzelf stelt, al dan niet in uitvoering van Europese regelgeving, moeten immers mee door de lagere besturen gehaald worden. Bijgevolg is punt 4.2 'Geïntegreerde milieudoelstellingen vastleggen voor watersystemen tegen eind 2006' belangrijk omdat hieruit normen zullen volgen waar gemeentelijke waterlopen aan zullen moeten voldoen, en dus ook welke zuivering noodzakelijk zal zijn.

2-9b Verstoring van watersystemen; verontreiniging van oppervlaktewater. Hierin is het onderdeel 4.1 'Realiseren van een zuiveringsgraad van 80%' belangrijk voor het gemeentelijk rioleringsbeleid. Project 14 'Zuivering huishoudelijk afvalwater' gaat verder in op de problematiek van het huishoudelijke afvalwater.

Middelen

Totaal voorzien budget Er wordt een subsidie voorzien van € 619 per installatie

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 50

WA5 Herwaarderen van hemelwaterstelsels

Identificatie

Titel	WA5 Herwaarderen van hemelwaterstelsels
Classificatie	5.2 Oppervlaktewater WA5
SO DULO	Water, art 5.3.2.1.2 §2
Pagina	54

Actieplan

Beschrijving	De gemeente zal de grachten herwaarderen, heraanleggen, of nieuwe aanleggen voor opvang, buffering en afvoer van hemelwater. Bij aanleg van nieuwe rioleringsstelsels wordt altijd gekozen voor een gescheiden stelsel. Het hemelwaterstelsel wordt waar mogelijk als open grachtenstelsel aangelegd.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Gebruik van grachten stimuleren om op die manier wateroverlast en verdroging tegen te gaan.
Doelgroep(en)	Aangelanden van grachten
Initiatiefnemer	Openbare werken
Betrokken actoren	Openbare werken
Indicatoren	Aantal geherwaardeerde grachten.
Termijnplanning	Doorlopend, afhankelijk van dezelfde factoren die ook bij actie WA3 meespelen.
Relaties met andere acties	Afhankelijk van WA3.
Gewestelijk beleidskader	2-9C Verdroging. Alle maatregelen die infiltratie bevorderen zijn goed tegen verdroging. In die zin zijn 4.1 'Natuurlijke werking en hydromorfologische structuur van watersystemen beschermen, herstellen en verbeteren.', en 4.2 'bescherming en herstel van watervoorraden' relevant.

Middelen

Totaal voorzien budget	Projectafhankelijk
Inzet van personeel	Openbare werken en milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 51

WA6 Aansluiting op het rioleringsstelsel

Identificatie

Titel WA6 Aansluiting op het rioleringsstelsel
Classificatie 5.2 Oppervlaktewater WA6
SO DULO -
Pagina 55

Actieplan

Beschrijving De gemeente zal actief controleren of de aansluitingen op het gescheiden rioleringsstelsel correct gebeuren. Indien ergens een gescheiden stelsel is aangelegd, worden eigenaars verplicht om aan te sluiten op een gescheiden riolering.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Zuiveringscapaciteit optimaal benutten door tegengaan van verkeerde aansluitingen

Doelgroep(en) Iedereen die loost op een gemeentelijke riolering

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Openbare werken

Indicatoren Aantal riolering die niet aangesloten zijn.

Termijnplanning Doorlopend, controle bij uitvoering van werken, inhaalbeweging op controle eind 2005/begin 2006.

Gewestelijk beleidskader 2-9b Verontreiniging van oppervlaktewater. In punt 4.1 worden acties voorgesteld waarmee het Vlaams Gewest een 'zuiveringsgraad van 80% wil realiseren'.

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost

Inzet van personeel Milieudienst en openbare werken

fiche milieubeleidsplan
actie nr 52

WA7 Anti-verdrogingsmaatregelen en vrijwaren van buffering van waterlopen

Identificatie

Titel	WA7 Anti-verdrogingsmaatregelen en vrijwaren van buffering van waterlopen
Classificatie	5.2 Oppervlaktewater WA7
SO DULO	-
Pagina	55

Actieplan

Beschrijving	Er worden maatregelen opgesteld om verdroging tegen te gaan en de buffering van waterlopen te vrijwaren. Ophogingen van landbouwgronden zullen aan banden worden gelegd of zelfs verboden in overstromingszones langs waterlopen. In de schoot van het ruimtelijk structuurplan Kalmthout zal er een RUP worden opgemaakt om de bufferende capaciteit van waterlopen te vrijwaren.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Verdroging tegen gaan en buffering van waterlopen vrijwaren om problemen in de waterhuishouding tegen te gaan.
Doelgroep(en)	Eigenaars van landbouwgronden en aangelanden van waterlopen.
Initiatiefnemer	RO en milieudienst
Betrokken actoren	Milieudienst, openbare werken en ruimtelijke ordening
Indicatoren	1) uitblijven van bijkomende ophogingen en drainages 2) verschijnen RUP
Termijnplanning	2009

Middelen

Totaal voorzien budget	Geen meerkost
Inzet van personeel	Milieudienst en ruimtelijke ordening

fiche milieubeleidsplan
actie nr 53

WA8 Natuurvriendelijke inrichting en onderhoud van waterlopen

Identificatie

Titel	WA8 <i>Natuurvriendelijke inrichting en onderhoud van waterlopen</i>
Classificatie	5.2 Oppervlaktewater WA8
SO DULO	Water art 5.3.2.1.2 §2
Pagina	55

Actieplan

Beschrijving	Als ingrepen nodig zijn, zullen waterlopen natuurvriendelijk worden heraangelegd of onderhouden volgens de principes van natuurtechnische milieubouw.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Natuurwaarde van de waterlopen vergroten zonder veiligheidsverlies .
Doelgroep(en)	Eigenaars van landbouwgronden en aangelanden van waterlopen.
Initiatiefnemer	OW
Betrokken actoren	Milieudienst en OW
Indicatoren	Versijnen van het reglement
Termijnplanning	Reglement tegen 2007, de implementatie volgt erna.
Provinciaal beleidskader	W1.2.1 Structurele herstellingswerken W1.2.2 Gedifferentieerd waterlopenbeheer. Deze twee acties behandelen waterlopenbeheer op natuur en milieuvriendelijke wijze. Doordat de provincie dit doorvoert bij de waterlopen 2 ^e categorie en de gemeente op de waterlopen van 3 ^e categorie kunnen er synenergetische effecten ontstaan.
Gewestelijk beleidskader	2-9c Verdroging, punt 4.1 'Natuurlijke werking en hydromorfologische structuur van watersystemen beschermen, herstellen en verbeteren.
<u>Middelen</u>	
Totaal voorzien budget	Projectafhankelijk
Inzet van personeel	Milieudienst en OW

fiche milieubeleidsplan
actie nr 54

WA9 Afkoppelen van verhardingen

Identificatie

Titel	WA9 Afkoppelen van verhardingen
Classificatie	5.2 Oppervlaktewater WA9
SO DULO	-
Pagina	55

Actieplan

Beschrijving Er zal onderzocht worden of het mogelijk is om grote verharde oppervlakken af te koppelen door een aanpassing van de gemeentelijke bouwverordening. Indien mogelijk wordt dit uitgevoerd.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Afkoppelingen uitvoeren om overstromingen te vermijden.

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst en RO

Indicatoren Uitvoering onderzoek en aantal afkoppelingen.

Termijnplanning Eenmalig tijdens de looptijd van het plan, vermoedelijk in 2006.

Gewestelijk beleidskader 2-9c Verdroging, punt 4.2 'De bescherming en herstel van de watervoorraden'.

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost

Inzet van personeel Milieudienst en RO

fiche milieubeleidsplan
actie nr 55

WA10 Monitoring oppervlaktewaterkwaliteit

Identificatie

Titel WA10 *Monitoring oppervlaktewaterkwaliteit*
Classificatie 5.2 Oppervlaktewater WA10
SO DULO -
Pagina 55

Actieplan

Beschrijving De gemeente zal de kwaliteit van de oppervlaktewaters van 3e categorie analyseren om haar kennis over de waterkwaliteit te vergroten. Hierbij zal de VMM bij het overleg om een waterkwaliteitsmeetnet op te starten, betrokken worden. De resultaten zullen worden meegedeeld aan de VMM.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Kennis opbouwen inzake waterkwaliteit om verontreinigingen op te sporen en op te lossen.

Doelgroep(en) Gemeentelijke diensten

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren Uitvoering van de analyses.

Termijnplanning Vijfjaarlijks, eerste keer in 2005-2006

Gewestelijk beleidskader 9B. Verontreiniging van oppervlaktewater. Punt 4.3 'Een gecoördineerde reductieaanpak voor diffuse lozingen uitwerken'.

Middelen

Totaal voorzien budget € 3000 per project

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 56

WA11 Sensibilisering van burgers en landbouwers

Identificatie

Titel WA11 *Sensibilisering van burgers en landbouwers*
Classificatie 5.2 Oppervlaktewater WA11
SO DULO -
Pagina 55

Actieplan

Beschrijving Langs de oevers van waterlopen mogen geen meststoffen en bestrijdingsmiddelen gerbuikt worden. De aangelanden van zowel woonzone als landbouwzone, zullen gesensibiliseerd worden inzake de wettelijke afstanden, dit om de kwaliteit van de waterlopen te verbeteren.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling De waterkwaliteit verhogen.

Doelgroep(en) Burgers en landbouwers

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren Het aantal ondernomen sensibilisatieacties.

Termijnplanning Doorlopend

Gewestelijk beleidskader 9B. Verontreiniging van oppervlaktewater. Punt 4.3 'Een gecoördineerde reductieaanpak voor diffuse lozingen uitwerken'.

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 57

WA12 Ruimingen van waterlopen

Identificatie

Titel WA12 *Ruimingen van waterlopen*
Classificatie 5.3 Waterbodem WA12
SO DULO Water art 5.3.2.1.2 §2
Pagina 57

Actieplan

Beschrijving De gemeente blijft de slibruimingen jaarlijks uitvoeren en het ruimingspecie wordt waar mogelijk op de oever gedeponerd en dit alles volgens de bepalingen van het VLAREA en het VLAREBO (dus inclusief staalname). Op plaatsen waar er geen slibruimingen worden uitgevoerd kunnen kruidruimingen een oplossing bieden.

Gebied Waterlopen in gemeentelijk beheer

Doelstelling De slibruimingen worden uitgevoerd om opstoppingen in de waterlopen te voorkomen.

Initiatiefnemer Openbare werken

Betrokken actoren Openbare werken

Indicatoren Uitvoeren van de ruimingen, staalnameprogramma, bestekken.

Termijnplanning Jaarlijkse uitvoering.

Provinciaal beleidskader 4.3.1 Duurzaam waterlopenbeheer, project W1.2.3 'Duurzaam sedimentbeheer'.

Gewestelijk beleidskader 9C. Verdroging. Punt 4.1 'Natuurlijke werking en hydromorfologische structuur van watersystemen beschermen, herstellen en verbeteren'. Waterlopen goed beheren en onderhouden.

Middelen

Totaal voorzien budget € 37.500 per jaar

Inzet van personeel Openbare werking.

fiche milieubeleidsplan
actie nr 58

WA13 Ruiming van kunstmatige afvoerwegen voor hemelwater (grachten)

Identificatie

Titel	WA13 <i>Ruiming van kunstmatige afvoerwegen voor hemelwater (grachten)</i>
Classificatie	5.3 Waterbodem WA13
SO DULO	Water art 5.3.2.1.2 §2
Pagina	57

Actieplan

Beschrijving	De gemeente blijft de slibruiming driejaarlijks uitvoeren en het ruimingspecie wordt waar mogelijk op de oever gedeponeed en dit alles volgens de bepalingen van het VLAREA en het VLAREBO (dus inclusief staalname). Op plaatsen waar er geen slibruiming worden uitgevoerd kunnen kruidruiming een oplossing bieden.
Gebied	Waterlopen in gemeentelijk beheer
Doelstelling	De slibruiming worden uitgevoerd om opstoppingen in de waterlopen te voorkomen.
Initiatiefnemer	Openbare werken
Betrokken actoren	Openbare werken
Indicatoren	Uitvoeren van de ruiming, staalnameprogramma, bestekken.
Termijnplanning	Gespreid over periode van 3 jaar, elke baangracht een maal per 3 jaar.
Provinciaal beleidskader	4.3.1 Duurzaam waterlopenbeheer, project W1.2.3 'Duurzaam sedimentbeheer'.
Gewestelijk beleidskader	9C. Verdroging. Punt 4.1 'Natuurlijke werking en hydromorfologische structuur van watersystemen beschermen, herstellen en verbeteren'. Waterlopen goed beheren en onderhouden.

Middelen

Totaal voorzien budget	€ 25.000 per jaar
Inzet van personeel	Openbare werking.

fiche milieubeleidsplan
actie nr 59

WA14 Waterbodempromblematiek

Identificatie

Titel WA14 *Waterbodempromblematiek*
Classificatie 5.3 Waterbodemprom WA14
SO DULO -
Pagina 57

Actieplan

Beschrijving Indien blijkt dat een bepaalde waterbodemprom (een waterbodemprom vervuild door lozingen of door de nabijheid van een overstort) een negatieve invloed uitoefent op milieu of gezondheid, worden er in de eerste plaats maatregelen genomen om die invloed onder controle te krijgen.

Gebied Waterlopen in gemeentelijk beheer

Doelstelling Controleren van milieuproblemen ten gevolge van waterbodempromverontreiniging

Initiatiefnemer Openbare werken

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren Afhankelijk van de staalnames.

Termijnplanning Wordt jaarlijks uitgevoerd.

Provinciaal beleidskader W1.2.3 duurzaam sedimentbeheer omdat de waterlopen in gemeentelijk beheer uitmonden in waterlopen in provinciaal beheer, kunnen de gemeentelijke waterlopen de provinciale waterlopen beïnvloeden. Het is mogelijk dat de provincie vanuit actie W1.2.3 een vraag richt tot de gemeente.

Gewestelijk beleidskader 2-9c Verdroging, punt 4.1 'Natuurlijke werking en hydromorfologische structuur van watersystemen beschermen, herstellen en verbeteren.
2-7 Verontreiniging en aantasting van de bodem, punt 4.3 de historische ruimingsachterstand van hydraulische en ecologische aard wegwerken.

Middelen

Totaal voorzien budget Projectafhankelijk, afhankelijk van de resultaten van de staalnames.

Inzet van personeel Milieudienst en openbare werken.

fiche milieubeleidsplan
actie nr 60

WA15 Controle en vergunningsaanvragen

Identificatie

Titel	WA15 Controle en vergunningsaanvragen
Classificatie	5.4 Grondwater WA15
SO DULO	-
Pagina	58

Actieplan

Beschrijving	Vergunningsaanvragen voor grondwaterwinningen zullen nauwgezet bestudeerd worden en eventueel bijkomende voorwaarden opgelegd krijgen om duurzaam watergebruik af te dwingen. Hiervoor kan er advies gevraagd worden bij AMINAL, afdeling water.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Grondwatervoorraad beschermen
Doelgroep(en)	Iedereen met een eigen grondwaterwinning
Initiatiefnemer	Milieudienst
Betrokken actoren	AMINAL, afdeling Water
Indicatoren	Opname van standaardvoorwaarden.
Termijnplanning	2008
Extra informatie	Om de grondwatervoorraad te beschermen wordt er ideaal niet meer opgepompt dan dat er aangevuld wordt. Deze actie zoekt een veilig evenwicht te bereiken tussen onttrekking en aanvulling.
Gewestelijk beleidskader	2-9c Verdroging. In punt 4.2 worden acties voorgesteld waarmee het Vlaams Gewest de 'bescherming en herstel van de watervoorraden' mee beoogt. De gemeente kan haar vergunningenbeleid afstemmen op de acties die het Vlaams gewest rond deze problematiek plant. Project 16 Strategische visie watervoorziening en watergebruik zou een richtinggevende visie moeten leveren waar de gemeente zich op kan baseren.

Middelen

Totaal voorzien budget	Geen meerkost.
Inzet van personeel	Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 61

WA16 Grondwaterwinningen nabij natuurgebieden

Identificatie

Titel	WA16 Grondwaterwinningen nabij natuurgebieden
Classificatie	5.4 Grondwater WA16
SO DULO	-
Pagina	59

Actieplan

Beschrijving	De gemeente steunt initiatieven om de invloeden van grondwaterwinning te minimaliseren om verdroging van natuurwaarden tegen te gaan.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	De invloeden van grondwaterwinningen minimaliseren om verdroging tegen te gaan.
Doelgroep(en)	Gebruikers van grondwaterwinningen.
Initiatiefnemer	Milieudienst
Betrokken actoren	College van burgemeester en schepenen
Indicatoren	Aantal winningen en het debiet bij natuurgebieden.
Termijnplanning	Doorlopend
Gewestelijk beleidskader	9C. Verdroging. Punt 4.1 Natuurlijke werking en hydromorfologische structuur van watersystemen beschermen, herstellen en verbeteren. 'Standplaatsverdroging in de natuurlijke structuur en in de internationaal beschermde gebieden terugdringen.'

Middelen

Totaal voorzien budget	Geen meerkost.
Inzet van personeel	Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 62

WA17 Controle op warmtepompen

Identificatie

Titel WA17 Controle op warmtepompen
Classificatie 5.4 Grondwater WA17
SO DULO -
Pagina 59

Actieplan

Beschrijving De gemeente zal zich informeren over de effecten van warmtepompen op grondwater en zal aan de hand van die bevindingen eventueel bijkomende eisen opleggen in milieuvergunningen.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Info verwerven inzake de effecten van het gebruik van warmtepompen op grondwater om zo nadelige effecten op de waterhuishouding te achterhalen en te voorkomen.

Doelgroep(en) Gebruikers van warmtepompen.

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren -

Termijnplanning 2008

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost.

Inzet van personeel Milieudienst.

fiche milieubeleidsplan
actie nr 63

WA18 Buiten gebruik stellen van sterfputten

Identificatie

Titel WA18 *Buiten gebruik stellen van sterfputten*
Classificatie 5.4 Grondwater WA18
SO DULO -
Pagina 59

Actieplan

Beschrijving De gemeente zal sensibiliseren rond het buiten gebruik stellen van sterfputten en toezien op de effectieve buitengebruikstelling. Deze actie geldt in 'zone D' waar iedereen moet overschakelen op individuele zuivering en op de plaatsen waar er riolering gelegd wordt.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Het gebruik van sterfputten zal aan banden worden gelegd om zo vervuiling van het grondwater te voorkomen.

Doelgroep(en) Gebruikers van sterfputten.

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Openbare werken en communicatieambtenaar

Indicatoren Verschijnen van publicaties.

Termijnplanning Vanaf 2006 wordt de sensibilisatieactie uitgevoerd.
Bij buiten gebruikstelling en bij aanleg riolering worden de acties doorlopend uitgevoerd.

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost.

Inzet van personeel Milieudienst, openbare werken en communicatieambtenaar.

fiche milieubeleidsplan
actie nr 64

WA19 Monitoring ondiep grondwater

Identificatie

Titel WA19 *Monitoring ondiep grondwater*
Classificatie 5.4 Grondwater WA19
SO DULO -
Pagina 59

Actieplan

Beschrijving De gemeente zal op verschillende plaatsen de kwaliteit van het grondwater onderzoeken om haar kennis hierover te actualiseren.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Kennis verwerven om vervuiling van het grondwater op te sporen en op te lossen.

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren -

Termijnplanning Eenmalig tijdens de looptijd van het plan, vermoedelijk in 2005.

Gewestelijk beleidskader 5. Vermesting. Punt 4.5 Ondersteunend beleid voeren. 'Oppervlaktewater- en grondwaterkwaliteit monitoren.'

Middelen

Totaal voorzien budget € 3500

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 65

WA20 Kennisopbouw

Identificatie

Titel WA20 Kennisopbouw
Classificatie 5.5 Duurzaam watergebruik WA20
SO DULO Water art 5.3.2.1.2 §5
Pagina 61

Actieplan

Beschrijving De kenmerken van gemeentelijke duurzaam waterprojecten worden gecentraliseerd bij de milieudienst die de kennis ter beschikking stelt van de andere diensten. Hier worden ook de wekelijkse waterverbruikgegevens van de gemeentelijke eigendommen verzameld om evoluties op te volgen.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Duurzamer omgaan met water.

Doelgroep(en) Gemeentepersoneel

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren -

Termijnplanning Doorlopend

Provinciaal beleidskader W3.2.1 Vorming lokale waterbeheerders
D2.2.1 gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoordproductgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen. D2.2.2 een communicatiebeleid rond het intern milieuzorgsysteem uitbouwen naar de gemeenten toe en de gemeenten ondersteunen bij de communicatie over hun intern milieuzorgsysteem.

Gewestelijk beleidskader 5D Geïntegreerd overheidsbeleid, Samenwerking met lokale overheden punt 4.3
Uitbouw van een ondersteunend beleid. Indien de ondersteuning die het Gewest beloofd in punt 4.3 toepasbaar genoeg is, kan dit een effectieve ondersteuning voor de gemeentelijke kennisopbouw betekenen.

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost.

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 66

WA21 Wateraudit uitvoeren en implementeren bij nieuwbouw of verbouwingen van gemeentelijke gebouwen

Identificatie

Titel	WA21 Wateraudit uitvoeren en implementeren bij nieuwbouw of verbouwingen van gemeentelijke gebouwen
Classificatie	5.5 Duurzaam watergebruik WA21
SO DULO	Water art 5.3.2.1.2 §5
Pagina	61

Actieplan

Beschrijving Bij nieuwbouw of verbouwingen voert de gemeente een wateraudit uit om na te gaan welke waterbesparende maatregelen zij in dat project kan uitvoeren. Vervolgens worden maatregelen uit de wateraudit uitgevoerd.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Duurzaam watergebruik verhogen door het te integreren in gemeentelijke gebouwen en in het beleid.

Doelgroep(en)

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Openbare werken

Indicatoren Aantal uitgevoerde wateraudits.

Termijnplanning Projectafhankelijk

Provinciaal beleidskader D2.2.1 gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen.

Gewestelijk beleidskader 2-9c Verdroging, punt 4.3 Duurzaam watergebruik

Middelen

Totaal voorzien budget Projectafhankelijk

Inzet van personeel Milieudienst en openbare werken.

fiche milieubeleidsplan
actie nr 67

WA22 Infiltratie en hergebruik van hemelwater bij gemeentelijke eigendommen

Identificatie

Titel	WA22 Infiltratie en hergebruik van hemelwater bij gemeentelijke eigendommen
Classificatie	5.5 Duurzaam watergebruik WA22
SO DULO	Water art 5.3.2.1.2 §1
Pagina	61

Actieplan

Beschrijving De gemeente zal zelf het goede voorbeeld geven door waar mogelijk en nuttig, hemelwater te hergebruiken. De installaties hiervoor worden voorzien bij nieuwbouw of verbouwingen. Straten, pleinen en gronden van de gemeente worden waar mogelijk zo aangelegd dat het regenwater kan infiltreren. Ondoordringbare oppervlakken worden zoveel mogelijk vermeden.

Gebied Openbaar domein, gemeentelijke eigendommen

Doelstelling Duurzaam watergebruik verhogen en verdroging tegengaan.

Doelgroep(en) In een later stadium kan de bevolking een doelgroep zijn. Dit is op het moment dat een aantal maatregelen succesvol uitgevoerd werden en dat dit onder de aandacht van de bevolking gebracht kan worden.

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Openbare werken

Indicatoren 1) aantal uitgevoerde projecten
2) waterverbruik

Termijnplanning Projectafhankelijk, eerste in 2005.

Extra informatie Dit is in eerste instantie een actie waarbij de gemeente zelf duurzamer wil omgaan met water. Het sensibilisatielukkig is een interessante bijkomstigheid om mogelijk uit te werken in de toekomst.

Provinciaal beleidskader D2.2.1 gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen.
D2.2.2 een communicatiebeleid rond het intern milieuzorgsysteem uitbouwen naar de gemeenten toe en de gemeenten ondersteunen bij de communicatie over hun intern milieuzorgsysteem.

Gewestelijk beleidskader 2-9c Verdroging, punt 4.2 'Bescherming en het herstel van de watervoorraden' en punt 4.3 'Duurzaam watergebruik' beschrijven maatregelen waar deze actie bij kan aansluiten.

Middelen

Totaal voorzien budget De kosten zijn projectafhankelijk.

Inzet van personeel Milieudienst en openbare werken.

fiche milieubeleidsplan
actie nr 68

WA23 Hemelwateropvang en hergebruik

Identificatie

Titel	WA23 Hemelwateropvang en hergebruik
Classificatie	5.5 Duurzaam watergebruik WA23
SO DULO	Water art 5.3.2.1.1 §2
Pagina	61

Actieplan

Beschrijving	De reglementering rond hemelwateropvang en hergebruik blijft van kracht, alsook de subsidie daarvoor.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Duurzaam watergebruik verhogen en verdroging tegengaan.
Doelgroep(en)	Burgers
Initiatiefnemer	Milieudienst
Betrokken actoren	Milieudienst
Indicatoren	Aantal aanvragen voor subsidie en het aantal verplichte plaatsingen.
Termijnplanning	Doorlopend
Provinciaal beleidskader	D2.2.1 gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen. D2.2.2 een communicatiebeleid rond het intern milieuzorgsysteem uitbouwen naar de gemeenten toe en de gemeenten ondersteunen bij de communicatie over hun intern milieuzorgsysteem.
Gewestelijk beleidskader	2-9c Verdroging, punt 4.2 'Bescherming en het herstel van de watervoorraden' en punt 4.3 'Duurzaam watergebruik' beschrijven maatregelen waar deze actie bij kan aansluiten.

Middelen

Totaal voorzien budget	Voor subsidiegerechtigde woningen variabel tussen € 123,95 en € 371,84 per woning.
Inzet van personeel	Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 69

WA24 Sensibilisering duurzaam watergebruik

Identificatie

Titel WA24 *Sensibilisering duurzaam watergebruik*
Classificatie 5.5 Duurzaam watergebruik WA24
SO DULO -
Pagina 61

Actieplan

Beschrijving De gemeente zal sensibiliseren rond de beperking van het watergebruik, in het bijzonder rond grondwatergebruik.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Duurzaam watergebruik verhogen en verdroging tegengaan.

Doelgroep(en) Burgers

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Communicatieambtenaar

Indicatoren Verschijnen van publicaties.

Termijnplanning Jaarlijkse uitvoering.

Provinciaal beleidskader D2.2.1 gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen.
D2.2.2 een communicatiebeleid rond het intern milieuzorgsysteem uitbouwen naar de gemeenten toe en de gemeenten ondersteunen bij de communicatie over hun intern milieuzorgsysteem.

Gewestelijk beleidskader 2-9c Verdroging, punt 4.2 'Bescherming en het herstel van de watervoorraden' en punt 4.3 'Duurzaam watergebruik' beschrijven maatregelen waar deze actie bij kan aansluiten.

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost.

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 70

Uitvoeren van watertoets

Identificatie

Titel	WA25 Uitvoeren van watertoets
Classificatie	5.5 Duurzaam watergebruik WA25
SO DULO	Water art 5.3.2.1.2 §5
Pagina	61

Actieplan

Beschrijving De gemeente voert een watertoets uit. Dit houdt in dat bij het verlenen van een vergunning voor een actie, plan of programma, er geen schadelijke effecten ontstaan voor het watersysteem of dat deze zoveel mogelijk worden beperkt of gecompenseerd.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Voorkomen van schadelijke effecten in het watersysteem.

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren Het uitvoeren van de watertoets

Termijnplanning 2005

Provinciaal beleidskader D2.2.1 gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen.

Gewestelijk beleidskader 2-9c Verdroging, punt 4.3 Duurzaam watergebruik

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 71

NA1 Bescherming van natuurgebieden

Identificatie

Titel	NA1 Bescherming van natuurgebieden
Classificatie	6. Natuur, bos, landschap en groen NA1
SO DULO	-
Pagina	71

Actieplan

Beschrijving De bestaande open ruimte moet beschermd worden. Dit gebeurt op gemeentelijk niveau via de opmaak en uitvoering van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Hierin worden kerngebieden aangeduid waar natuur centraal staat.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Vrijwaren open ruimte

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Ruimtelijke ordening

Indicatoren Verschijnen Ruimtelijk Structuurplan Gemeente Kalmthout (RSGK)

Termijnplanning RSGK verschijnt eind 2005, de RUP's verschijnen later.

Extra informatie Deze actie kan ingedeeld worden bij 'Natuur'.

Relaties met andere acties Deze actie moet ondersteund worden door actie MR1 (Opmaak en uitvoering gemeentelijk ruimtelijk structuurplan).

Provinciaal beleidskader N3.2.1 Agrarisch natuurbeheer. Deze actie zou misschien voor deelgebieden binnen de open ruimte relevant kunnen zijn.

Gewestelijk beleidskader 2-11 Versnippering. In punt 4.1 'tegengaan of milderden van het versnipperingseffect bij nieuwe ingrepen met een potentieel sterk versnipperende invloed' worden een aantal maatregelen geformuleerd die dit moeten tegengaan. Aandacht voor behoud van open ruimte past hier in.
2-12 Verlies aan biodiversiteit. Punt 4.1.1 'Ecologisch waardevolle gebieden veilig stellen' sluit aan bij de doelstellingen van deze actie. Ook punt 4.5 'Lokale besturen' heeft een invloed op deze actie.

Daarnaast is er project 19 Ruimte voor natuur.

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost

Inzet van personeel Stuurgroep die twee keer per jaar samenkomt.

fiche milieubeleidsplan
actie nr 72

NA2 Bescherming van landschappelijk waardevolle landbouwgebieden

Identificatie

Titel	NA2 Bescherming van landschappelijk waardevolle landbouwgebieden
Classificatie	6. Natuur, bos, landschap en groen NA2
SO DULO	-
Pagina	71

Actieplan

Beschrijving	De bestaande open ruimte moet beschermd worden. Dit gebeurt op gemeentelijk niveau via de opmaak en uitvoering van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Hierin worden kerngebieden aangeduid waar landschappelijk waardevol landbouwgebied centraal staat.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Vrijwaren open ruimte
Initiatiefnemer	Milieudienst
Betrokken actoren	Ruimtelijke ordening
Indicatoren	Verschiijnen gemeentelijk ruimtelijk structuurplan (RSGK).
Termijnplanning	RSGK verschijnt eind 2005, de RUP's verschijnen later.
Extra informatie	Deze actie kan ingedeeld worden bij 'Landschap'.
Relaties met andere acties	Deze actie moet ondersteund worden door actie MR1 (Opmaak en uitvoering gemeentelijk ruimtelijk structuurplan).
Provinciaal beleidskader	N3.2.1 Agrarisch natuurbeheer. Deze actie zou misschien voor deelgebieden binnen de open ruimte relevant kunnen zijn.
Gewestelijk beleidskader	2-11 Versnippering. In punt 4.1 'tegengaan of milderen van het versnipperingseffect bij nieuwe ingrepen met een potentieel sterk versnipperende invloed' worden een aantal maatregelen geformuleerd die dit moeten tegengaan. Aandacht voor behoud van open ruimte past hier in. 2-12 Verlies aan biodiversiteit. Punt 4.1.1 'Ecologisch waardevolle gebieden veilig stellen' sluit aan bij de doelstellingen van deze actie. Ook punt 4.5 'Lokale besturen' heeft een invloed op deze actie. Daarnaast is er project 19 Ruimte voor natuur.

Middelen

Totaal voorzien budget	Geen meerkost
Inzet van personeel	Stuurgroep die twee keer per jaar samenkomt.

fiche milieubeleidsplan
actie nr 73

NA3 Effecten versnippering terugdringen

Identificatie

Titel	NA3 <i>Effecten versnippering terugdringen</i>
Classificatie	6. Natuur, bos, landschap en groen NA3
SO DULO	Natuurlijke entiteiten, art 5.4.2.1 §1
Pagina	71

Actieplan

Beschrijving De gemeente wil de negatieve invloed van versnippering tegengaan in zowel de centrale woonzone als in het landbouwgebied. In de centrale woonzone kan dit gebeuren door o.a. de inrichting van gemeentelijke eigendommen met oog voor de natuurwaarde, zoals buurtgroen, speelpleinen, enz. Zo vormen deze gemeentelijke eigendommen 'stepping stones'. In het landbouwgebied worden verbindingen tussen natuurlijke gebieden aangelegd en onderhouden. Op gemeentelijke eigendommen worden KLE's aangelegd op delen van vrijgekomen pachtgronden en op gemeentelijke groenstroken. Deze KLE's dienen voldoende voorzien te zijn van stuifmeel- en nectarleveranciers. De gemeente sluit beheers-overeenkomsten af met landbouwers en eigenaars van landbouwgebied om KLE's te stimuleren. Op die manier kunnen bermen en waterlopen zeer waardevol worden, ook in de eerder 'natuurschrale' ruilverkavelingsgebieden.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Versnippering van gebieden tegengaan om de natuurwaarde van deze gebieden te vergroten.

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Gemeentelijke diensten

Indicatoren Oppervlakte van verbindingen en stepping stones.

Termijnplanning Doorlopen en projectafhankelijk.

Extra informatie Deze actie kan ingedeeld worden bij 'Natuur, Groen en Landschap'.

Provinciaal beleidskader N1.2.2 Versterken natuurfuncties in eigen domeinen en toepassen harmonisch park- en groenbeheer.

Gewestelijk beleidskader 2-11 Versnippering. In punt 4.3 'Bevorderen van de migratiemogelijkheden van dieren en planten door ecologische versterking van de landschapsstructuur tussen leefgebieden' worden een aantal maatregelen geformuleerd die functieverzoening moeten stimuleren.

2-12 Verlies aan biodiversiteit. Punt 4.1.1 'Ecologisch waardevolle gebieden veilig stellen' duidt o.a. het IVON aan wat voor de gemeente relevant kan zijn. Ook punt 4.5 'Lokale besturen' heeft een invloed op deze actie.

Daarnaast is er project 19 Ruimte voor natuur.

Middelen

Totaal voorzien budget De kosten zijn projectafhankelijk.

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 74

NA4 Natuur- en milieuvriendelijk groenbeheer

Identificatie

Titel	NA4 <i>Natuur- en milieuvriendelijk groenbeheer</i>
Classificatie	6. Natuur, bos, landschap en groen NA4
SO DULO	Natuurlijke entiteiten, art 5.4.2.1 §1
Pagina	71

Actieplan

Beschrijving Het natuur- en milieuvriendelijk groenbeheer van de gemeente kan in de volgende belangrijke pijlers samengevat worden. De voorkeur gaat uit naar de aanplanting van streekeigen groen of naar spontane ontwikkeling waar mogelijk. Het bestrijdings-middelengebruik wordt systematisch verminderd. Door de plantkeuze en plaatsing wordt de natuurlijke diversiteit ondersteund. Er wordt gestreefd naar meer groen met minder onderhoud. De waardevolle bomen worden gekoesterd op plaatsen waar de bomen onbeperkt kunnen groeien zonder hinder te veroorzaken. De gemeente is voorstander van netwerkvorming en voldoende grote perken. Er worden zo weinig mogelijk verhardingen gebruikt, vooral niet-functionele verhardingen worden vermeden.

Gebied Alle gronden in gemeentelijk beheer.

Doelstelling Natuurontwikkeling bevorderen.

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren -

Termijnplanning Doorlopend

Extra informatie Deze actie kan ingedeeld worden bij 'Groen'.

Provinciaal beleidskader Werken aan een bestrijdingsmiddelen-vrij deelgebied in de gemeente tegen 2005, nulgebruik tegen 2015

Gewestelijk beleidskader 2-6 Verspreiding van milieugevaarlijke stoffen, punt 4.1 'Uitvoering maatregelenprogramma's metalen, dioxines, PAK's en bestrijdingsmiddelen omvat de Vlaamse maatregelen rond bestrijdingsmiddelengebruik.

2-12 Verlies aan biodiversiteit. Punt 4.5 'Lokale besturen' heeft een invloed op deze actie.

Middelen

Totaal voorzien budget Deel van het totaalbudget.

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 75

NA5 Bescherming waardevolle gebieden

Identificatie

Titel	NA5 Bescherming waardevolle gebieden
Classificatie	6. Natuur, bos, landschap en groen NA5
SO DULO	Natuurlijke entiteiten, art 5.4.2.1 §1
Pagina	71

Actieplan

Beschrijving Waar mogelijk wil de gemeente bijkomende bescherming verlenen aan waardevolle gebieden (zoals restgroen, waardevolle KLE's, parken en natuurgebieden) door ze te verwerven. Zo wil de gemeente het Muguëtbos aankopen zodat deze als groene vingers in de centrale woonzone kan fungeren.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Natuurontwikkeling bevorderen.

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Ruimtelijke ordening

Indicatoren Oppervlakte van gebieden.

Termijnplanning Projectafhankelijk, 2004, op lange termijn

Extra informatie Deze actie kan ingedeeld worden bij 'Natuur, Bos en Groen'.

Gewestelijk beleidskader 2-11 Versnippering. In punt 4.1 'tegengaan of milderen van het versnipperingeffect bij nieuwe ingrepen met een potentieel sterk versnipperende invloed' worden een aantal maatregelen geformuleerd die dit moeten tegengaan. Aandacht voor behoud van open ruimte past hier in.
2-12 Verlies aan biodiversiteit. Punt 4.1.1 'Ecologisch waardevolle gebieden veilig stellen' sluit aan bij de doelstellingen van deze actie. Ook punt 4.5 'Lokale besturen' heeft een invloed op deze actie.
Daarnaast is er project 19 Ruimte voor natuur.

Middelen

Totaal voorzien budget € 594.000 voor het Muguëtbos

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 76

NA6 Voorwaarden bij vergunning

Identificatie

Titel	NA6 Voorwaarden bij vergunning
Classificatie	6. Natuur, bos, landschap en groen NA6
SO DULO	-
Pagina	72

Actieplan

Beschrijving Bij het verlenen van (verkavelings-, stedenbouwkundige-,...) vergunningen en het opstellen van BPA's en RUP's worden de mogelijkheden onderzocht tot het stellen van voorwaarden m.b.t. de bescherming van bestaande natuurwaarden en voor aanplanting (aard, minimum oppervlakte, ligging,...) van nieuw groen, om verbindingen tussen de verschillende groenzones te verzekeren. Zo zal er bij nieuwe verkavelingen een evenwicht gezocht worden tussen perceelsgrootte en bijkomende oppervlakte aan openbaar groen. De voorkeur gaat uit naar kleinere percelen en meer structureel openbaar groen waarin natuurlijke aanleg de basis is en natuurontwikkeling een plaats krijgt. Dit buurtgroen dient over voldoende toegankelijkheid te beschikken.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Natuur en groen in de gemeente beschermen en verbindingen tussen verschillende groengebieden verzekeren

Initiatiefnemer Ruimtelijke ordening

Betrokken actoren Ruimtelijke ordening

Indicatoren Verschijnen van BPA's en RUP's.

Termijnplanning RSGK verschijnt eind 2005, de BPA's en RUP's verschijnen later.

Extra informatie Deze actie kan ingedeeld worden bij 'Groen'.

Provinciaal beleidskader N1.1.2 Inrichten van natuurverbingsgebieden. Mogelijk kan de gemeente gebruik maken van de ervaringen van de provincie om haar bepalingen op te baseren.

Gewestelijk beleidskader 2-11 Versnippering. Punt 4.3 'Bevorderen van de migratiemogelijkheden van dieren en planten door ecologische versterking van de landschapsstructuur tussen leefgebieden'. 2-12 Verlies aan biodiversiteit. Punt 4.1.1 'Ecologisch waardevolle gebieden veilig stellen' duidt o.a. het IVON aan wat voor de gemeente relevant kan zijn. Mogelijk zijn ook maatregelen uit punt 4.4.1 'Verhogen van de verweving met andere functies en optimale ecologische inpasbaarheid' interessant.

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost.

Inzet van personeel Stuurgroep

fiche milieubeleidsplan
actie nr 77

NA7 Opmaken van beheersplannen

Identificatie

Titel	NA7 <i>Opmaken van beheersplannen</i>
Classificatie	6. Natuur, bos, landschap en groen NA7
SO DULO	Natuurlijke entiteiten, art 5.4.2.1 §1
Pagina	72

Actieplan

Beschrijving Aan de hand van de monitoring en verfijning van het huidige bermbeheer zal de gemeente een bermbeheersplan opmaken. Dit plan zal instaan voor de afstemming van het maai-beheer op de natuurlijke waarden en potenties van de bermen. De gemeente zal eveneens een bos- en parkbeheersplan opmaken voor het Strijboshof en het Muguetbos overeenkomstig het harmonisch parkbeheer.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Natuurontwikkeling bevorderen.

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Derden

Indicatoren Verschijnen van de plannen.

Termijnplanning 2005 (bermbeheersplan en bos- en parkbeheersplan) en projectafhankelijk

Extra informatie Deze actie kan ingedeeld worden bij 'Bos en Groen'.

Provinciaal beleidskader 5.3.1 Bijdragen tot goed functionerende, samenhangende en herkenbare landschappen en ecosystemen in de provincie en actief bijdragen tot de bescherming van het landschappelijk patrimonium in de provincie. N1.2.2 Versterken natuurfuncties van de eigen domeinen en toepassen van harmonisch park- en groenbeheer.

Gewestelijk beleidskader 11. Versnippering. Punt 4.2 Verwijderen of milderen van het versnipperend effect voor zoveel mogelijk bestaande (prioritaire) versnipperende elementen.
12. Verlies aan biodiversiteit. Punt 4.1.2 Realiseren van gebieden met effectief natuurbeheer.

Middelen

Totaal voorzien budget	€ 5000 voor het bermbeheersplan € 5000 voor het bos- en parkbeheersplan
Inzet van personeel	Derden

fiche milieubeleidsplan
actie nr 78

NA8 De Maatjes klasseren als beschermd landschap

Identificatie

Titel NA8 *De Maatjes klasseren als beschermd landschap*
Classificatie 6. Natuur, bos, landschap en groen NA8
SO DULO -
Pagina 72

Actieplan

Beschrijving De gemeente zal het Vlaamse Gewest verzoeken om De Maatjes als beschermd landschap te klasseren volgens het decreet 'houdende bescherming van landschappen'.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Behoud van het landschappelijk waardevol gebied De Maatjes.

Initiatiefnemer CBS

Betrokken actoren Vlaamse gewest

Indicatoren De klassering

Termijnplanning Ten vroegste 2009

Extra informatie Deze actie kan ingedeeld worden bij 'Natuur en Landschap'.

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 79

NA9 Verbindingsweg door Kalmthoutse heide

Identificatie

Titel NA9 Verbindingsweg door Kalmthoutse heide
Classificatie 6. Natuur, bos, landschap en groen NA9
SO DULO -
Pagina 72

Actieplan

Beschrijving De Verbindingsweg is niet toegankelijk voor gemotoriseerd verkeer. Om het sluikeverkeer te ontmoedigen, voert de gemeente structurele maatregelen uit, voert ze controles uit en handelt ze volgens een strikt vergunningsbeleid. De GPS-systemen zullen gecontacteerd worden met de vraag om de Verbindingsweg uit het systeem te halen. De politie wordt verzocht om meer toezicht te houden, ook op andere wegen voor plaatselijk verkeer (ruilverkavelingswegen).

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling De rust op de Kalmthoutse heide bewaren.

Doelgroep(en) Alle gebruikers van de Verbindingsweg.

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Mobiliteit

Indicatoren Uitvoering werken en verkeerstellingen.

Termijnplanning 2004 (uitvoering werken)

Extra informatie Deze actie kan ingedeeld worden bij 'Natuur'.

Middelen

Totaal voorzien budget € 1000 van de gemeente +deel van het Grenspark

Inzet van personeel Mobiliteit en milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 80

NA10 Beheer grote natuurgebieden

Identificatie

Titel	NA10 <i>Beheer grote natuurgebieden</i>
Classificatie	6. Natuur, bos, landschap en groen NA10
SO DULO	-
Pagina	72

Actieplan

Beschrijving De gemeente geeft het beheer van het reservaat de Kalmthoutse Heide aan Afdeling Natuur. Het beheersplan hiervoor wordt opgemaakt. Het beheer van Lisseven en Smidsevijvers (gemeentelijke eigendommen) wordt door natuurpunt uitgevoerd. Dit beheersplan is eveneens nog in opmaak.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Natuurbeheer in goede banen leiden.

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Instituut voor Natuurbehoud en Natuurpunt.

Indicatoren Verschijnen van de plannen.

Termijnplanning 2005 (beheersplan)

Extra informatie Deze actie kan ingedeeld worden bij 'Natuur'.

Gewestelijk beleidskader 12. Verlies aan biodiversiteit. Punt 4.1.2 Realiseren van gebieden met effectief natuurbeheer. 'Beleidsplanning en –uitvoering in grensoverschrijdende natuurgebieden.'

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 81

NA11 Aanleg buffer

Identificatie

Titel NA11 *Aanleg buffer*
Classificatie 6. Natuur, bos, landschap en groen NA11
SO DULO -
Pagina 72

Actieplan

Beschrijving Het bosperceel Bosduinbos dat gelegen is tussen de KMO-zone Bosduin en het natuurreservaat Klein Schietveld zal fungeren als bufferzone tussen deze twee zones. In het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan wordt er in de bindende bepalingen vermeld dat een RUP de buffer juridisch zal vastleggen plus dat ze de grens tussen de kmozone en het natuurgebied zal vastleggen, gecombineerd met de eventuele juridische ontbossing van een gedeelte van het Bosduinbos.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling De natuur ruimte geven en ze niet abrupt laten eindigen.

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Ruimtelijke ordening

Indicatoren Verschijnen van BPA's

Termijnplanning RSGK verschijnt eind 2005, de RUP's verschijnen later

Extra informatie Deze actie kan ingedeeld worden bij 'Bos en Natuur'.

Gewestelijk beleidskader 12. Verlies aan biodiversiteit. Punt 4.4.1 Verhogen van de verweving met andere functies en optimale ecologisch inpasbaarheid van menselijke activiteiten. 'Gebruiksvormen in het buitengebied (recreatie, sport, militair gebruik, extensieve landbouw, ...) afstemmen op de ecologische randvoorwaarden.'

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost

Inzet van personeel Stuurgroep

fiche milieubeleidsplan
actie nr 82

NA12 Groene zachte verbindingen inrichten

Identificatie

Titel	NA12 Groene zachte verbindingen inrichten
Classificatie	6. Natuur, bos, landschap en groen NA12
SO DULO	Natuurlijke entiteiten, art 5.4.2.1 §1
Pagina	72

Actieplan

Beschrijving	De fietspaden die worden aangelegd in de gemeente (zie mobiliteitsplan) zullen op een 'groene' manier worden ingericht. De milieudienst zal advies geven over de uiteindelijke inrichting van deze zachte verbindingen.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Natuur verweven in het stedelijk gebied.
Initiatiefnemer	Milieudienst
Betrokken actoren	Mobiliteit, soms derden
Indicatoren	Het aantal kilometers zachte verbinding met groene aanleg.
Termijnplanning	Projectafhankelijk
Extra informatie	Deze actie kan ingedeeld worden bij 'Landschap'.

Middelen

Totaal voorzien budget	De kosten zijn projectafhankelijk.
Inzet van personeel	Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 83

NA13 Beheersovereenkomsten

Identificatie

Titel	NA13 <i>Beheersovereenkomsten</i>
Classificatie	6. Natuur, bos, landschap en groen NA13
SO DULO	Natuurlijke entiteiten, art 5.4.2.1 §1
Pagina	72

Actieplan

Beschrijving De gemeente zal een subsidiereglement opstellen voor de aanleg en onderhoud van KLE's in functie van het netwerk van ecologische infrastructuur. Deze subsidie zal gekoppeld worden aan de beheersovereenkomsten van de VLM. Zo zal de gemeente overwegen om 30% bovenop de VLM-subsidie uit te betalen.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Promoten van aanleg van KLE's waardoor er wordt gewerkt aan natuurontwikkeling.

Doelgroep(en) Burgers

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren VLM

Indicatoren Verschijnen en toepassen van subsidie.

Termijnplanning Vanaf 2004.

Extra informatie Deze actie kan ingedeeld worden bij 'Natuur'.

Gewestelijk beleidskader 12. Verlies aan biodiversiteit. Punt 4.5.1 Ondersteuning van lokale besturen bevorderen. 'Samenwerking met lokale en provinciale besturen.'

Middelen

Totaal voorzien budget € 2500 voor 2004

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 84

NA14 Controle groenschermen

Identificatie

Titel	NA14 <i>Controle groenschermen</i>
Classificatie	6. Natuur, bos, landschap en groen NA14
SO DULO	-
Pagina	72

Actieplan

Beschrijving Bij het aanvragen van een stedenbouwkundige vergunning door een landbouwbedrijf in agrarisch gebied of een bedrijf in industriegebied dienen deze een groenscherm te plaatsen. De gemeente zal controle uitvoeren of de groenschermen wel degelijk geplaatst werden.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Natuur verweven in het stedelijk gebied.

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren Aantal controles

Termijnplanning Doorlopend

Extra informatie Deze actie kan ingedeeld worden bij 'Groen'.

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 85

NA15 Bebloemingswedstrijd

Identificatie

Titel	NA15 <i>Bebloemingswedstrijd</i>
Classificatie	6. Natuur, bos, landschap en groen NA15
SO DULO	-
Pagina	73

Actieplan

Beschrijving Elk jaar organiseert de gemeente Kalmthout een bebloemingswedstrijd. De inwoners kunnen hieraan deelnemen en zo helpen de gemeente te verfraaien waarbij ook de aandacht uitgaat naar ecologische siertuinen. Er zal een nieuwe categorie worden toegevoegd aan de wedstrijd, namelijk de categorie 'Kleine landschapselementen'.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Promoten van aanleg van KLE's waardoor er wordt gewerkt aan natuurontwikkeling.

Doelgroep(en) Burgers

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren Organiseren van de wedstrijd en het verschijnen van de categorie.

Termijnplanning Doorlopend

Extra informatie Deze actie kan ingedeeld worden bij 'Groen, Natuur en Landschap'.

Gewestelijk beleidskader 12. Verlies aan biodiversiteit. Punt 4.5.1 Ondersteuning van lokale besturen bevorderen. 'Samenwerking met lokale en provinciale besturen.'

Middelen

Totaal voorzien budget € 3500 per jaar

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 86

NA16 Herziening GNOP voor Samenwerkingsovereenkomst

Identificatie

Titel	NA16 Herziening GNOP voor Samenwerkingsovereenkomst
Classificatie	6. Natuur, bos, landschap en groen NA16
SO DULO	-
Pagina	73

Actieplan

Beschrijving Het GNOP zal herzien worden om te voldoen aan de verplichtingen van de Samenwerkingsovereenkomst 'milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling', cluster natuur niveau 2. Met dit als voorbereiding wil de gemeente kunnen inteken op niveau 2 voor cluster natuur.

Gebied Specifiek door het GNOP behandelde gebieden

Doelstelling Voldoen aan de eisen voor intekening op niveau 2 voor cluster natuur van de Samenwerkingsovereenkomst.

Doelgroep(en) -

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren Goedkeuring cluster natuur op niveau 2.

Termijnplanning 2005

Gewestelijk beleidskader 12. Verlies aan biodiversiteit. Punt 4.5.1 Ondersteuning van lokale besturen bevorderen. 'Samenwerking met lokale en provinciale besturen.'

Middelen

Totaal voorzien budget

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 87

NA17 Aanplanting geboortebos

Identificatie

Titel	NA17 Aanplanting geboortebos
Classificatie	6. Natuur, bos, landschap en groen NA17
SO DULO	-
Pagina	73

Actieplan

Beschrijving Jaarlijks worden er voor de pasgeborenen van de gemeente jonge boompjes aangeplant in een 'geboortebos'. Meestal worden hiervoor gemeentelijke percelen aangeplant die voorheen een landbouwbestemming hadden. De toekomstige geboortebossen wil de gemeente laten aansluiten op de woonkernen van Achterbroek en Nieuwmoer, en liefst aansluitend op bestaande groengebieden (bossen en parken). Hiervoor dienen er echter wel landbouwpercelen te worden geruimd met de eigenaren van de meest geschikte percelen. De uiteindelijke doelstelling is immers een speelrecreatiebos te creëren voor de omwonenden. Deze actie kan eveneens worden opgenomen in het MJP 2005 onder de actie 2.3.3.A5 'Versterking van de bosstructuur'.

Gebied Volledig grondegebied.

Doelstelling Natuurverweving stimuleren

Doelgroep(en) Burgers

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren Aanplanting van de bossen

Termijnplanning Doorlopend

Gewestelijk beleidskader 12. Verlies aan biodiversiteit. Punt 4.5.1 Ondersteuning van lokale besturen bevorderen. 'Samenwerking met lokale en provinciale besturen.'

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 88

H11 Bemiddelen en gezond verstand

Identificatie

Titel	H11 <i>Bemiddelen en gezond verstand</i>
Classificatie	7.1 Geluid H11
SO DULO	Hinder, art 5.5.2.1.2, art 5.5.2.2.2 §2
Pagina	76

Actieplan

Beschrijving Wanneer zich geluidshinder voordoet, zal de gemeente trachten te bemiddelen tussen de betrokken partijen. Er van uitgaande dat de meeste mensen van goede wil zijn, kunnen de meeste problemen worden opgelost door de situatie met gezond verstand te bekijken en kleine aanpassingen aan de plaatsing van geluidsbronnen, isolatie of uur van gebruik. Om een breder publiek te bereiken kan een sensibilisatieactie gevoerd worden. Indien sommigen niet van goede wil zijn, zal de gemeente de politiezone Grens of haar VLAREM-ambtenaar inschakelen.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Geluidshinder terugdringen

Doelgroep(en) Bevolking

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren Het aantal bemiddelde geschillen.

Termijnplanning Doorlopend

Provinciaal H1.1.1 Verder ondersteunen en uitbouwen onderzoeksgebied hinder binnen het PIH.

beleidskader Gemeenten zullen een beroep kunnen doen op deze kennis.

Gewestelijk 2-10a Verstoring door geluid. Punt 4.3 'Beleidsondersteuning' bevat een maatregel die
beleidskader via gemeentelijke kanalen wil sensibiliseren.

Middelen

Totaal voorzien Geen meerkost
budget

Inzet van Milieudienst
personeel

fiche milieubeleidsplan
actie nr 89

HI2 Minder eigen hinder

Identificatie

Titel HI2 *Minder eigen hinder*
Classificatie 7.1 Geluid HI2
SO DULO Hinder, art 5.5.2.1.1 §4
Pagina 77

Actieplan

Beschrijving De gemeente dringt de geluidshinder door apparaten in eigen beheer terug. Bij klachten wordt er naar een oplossing gezocht. Bij nieuwe apparaten wordt rekening gehouden met het geluidsniveau (zie ook milieuverantwoord aankoopbeleid). Er wordt aandacht besteed aan de inplanting van geluidshinderlijke apparaten.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Geluidshinder door de werking van de gemeentediensten beperken.

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren IGEAN

Indicatoren -

Termijnplanning Doorlopend

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 90

H13 Hinder terugdringen door inrichting gemeentelijk domein

Identificatie

Titel	H13 <i>Hinder terugdringen door inrichting gemeentelijk domein</i>
Classificatie	7.1 Geluid H13
SO DULO	Hinder, art 5.5.2.1.1 §4
Pagina	77

Actieplan

Beschrijving	Bij de inrichting van het openbaar domein zal er rekening worden gehouden met het beperken van de geluidsoverlast, zoals het plaatsen van een groenscherm rond het spoor en een groene omwalling rond het marktplein.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Geluidshinder beperken met oog voor groen.
Doelgroep(en)	Gemeentelijke diensten
Initiatiefnemer	Ruimtelijke ordening
Betrokken actoren	Openbare werken
Indicatoren	De aanwezigheid van groene structuren.
Termijnplanning	Projectafhankelijk
Gewestelijk beleidskader	2-10a Verstoring door geluid. Punt 4.3 'Beleidsondersteuning' bevat een maatregel die via gemeentelijke kanalen wil sensibiliseren.

Middelen

Totaal voorzien budget	De kosten zijn projectafhankelijk.
Inzet van personeel	Projectafhankelijk (milieudienst, ruimtelijke ordening en openbare werken)

fiche milieubeleidsplan
actie nr 91

HI4 Ruimte voor geluidsproductie

Identificatie

Titel	HI4 Ruimte voor geluidsproductie
Classificatie	7.1 Geluid HI4
SO DULO	-
Pagina	77

Actieplan

Beschrijving De gemeente zal erop toezien dat er voldoende ruimte is waar er geluid kan geproduceerd worden zonder de omwonenden te storen. Het repetitielokaal in de kelder van het jeugdhuis is hier een voorbeeld van. Er bestaat eveneens een sluitingsuur voor luidruchtige activiteiten en bij aanvang van zulk een activiteit dient er eerst een akoestisch onderzoek uitgevoerd te worden.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Geluidshinder beperken.

Doelgroep(en) Burgers met luidruchtige activiteiten

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Jeugddienst en openbare werken

Indicatoren Aantal klachten

Termijnplanning Projectafhankelijk

Gewestelijk beleidskader 2-10a Verstoring door geluid. Punt 4.3 'Beleidsondersteuning' bevat een maatregel die via gemeentelijke kanalen wil sensibiliseren.

Middelen

Totaal voorzien budget De kosten zijn projectafhankelijk.

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 92

HI5 Eigen verwarming

Identificatie

Titel	HI5 <i>Eigen verwarming</i>
Classificatie	7.2 Lucht HI5
SO DULO	Hinder, art 5.5.2.1.1 §4
Pagina	80

Actieplan

Beschrijving Luchtverontreiniging door de eigen diensten wordt tegengegaan. Dit kan in het kader van REG (Rationeel Energie Gebruik) door weinig vervuilende, hoogenergetische brandstoffen te gebruiken, door goede isolatie om het brandstofverbruik te verminderen en door andere technologieën zoals zonneboilers en condensatieketels te installeren.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Luchtverontreiniging door eigen activiteiten terugdringen

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Openbare werken

Indicatoren Metingen voor de samenwerkingsovereenkomst

Termijnplanning Doorlopend en projectafhankelijk

Provinciaal beleidskader D2.1.8 'Duurzaam bouwen en verbouwen stimuleren' en 'D2.2.1 Gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen' zijn twee acties die een zekere vorm van ondersteuning bieden aan de gemeente.

Middelen

Totaal voorzien budget De kosten zijn projectafhankelijk.

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 93

HI6 Tegengaan van afvalverbranding

Identificatie

Titel HI6 Tegengaan van afvalverbranding
Classificatie 7.2 Lucht HI6
SO DULO Hinder, art 5.5.2.1.1 §2, art 5.5.2.1.2, art 5.5.2.2.2 §1
Pagina 80

Actieplan

Beschrijving Via controles en sensibilisering wil de gemeente de afvalverbranding ontmoedigen.
Gebied Volledig grondgebied
Doelstelling Luchtverontreiniging terugdringen
Doelgroep(en) Burgers
Initiatiefnemer Milieudienst
Betrokken actoren Milieudienst
Indicatoren Het aantal klachten.
Termijnplanning Doorlopend
Gewestelijk beleidskader 6. Verspreiding van milieugevaarlijke stoffen. Punt 4.1 Uitvoering maatregelenprogramma's metalen, dioxines, PAK's en bestrijdingsmiddelen.

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost
Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 94

HI7 Vergunningenbeleid voor luchtkwaliteit

Identificatie

Titel	HI7 Vergunningenbeleid voor luchtkwaliteit
Classificatie	7.2 Lucht HI7
SO DULO	Hinder, art 5.5.2.2.2 §1
Pagina	80

Actieplan

Beschrijving	De gemeente zal via een vergunningenbeleid trachten de luchtvervuiling tegen te gaan. Zo zullen de gebruikers van kleinschalige verbrandingsinstallaties pas een vergunning krijgen na een testfase en na een controle van de uitstoot door OVAM.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Luchtvervuiling terugdringen
Doelgroep(en)	Burgers
Initiatiefnemer	Milieudienst
Betrokken actoren	Milieudienst
Indicatoren	Aantal vergunningen
Termijnplanning	Doorlopend
Gewestelijk beleidskader	6. Verspreiding van milieugevaarlijke stoffen. Punt 4.1 Uitvoering maatregelenprogramma's metalen, dioxines, PAK's en bestrijdingsmiddelen.

Middelen

Totaal voorzien budget	Geen meerkost
Inzet van personeel	Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 95

HI8 Screening van lichthinder

Identificatie

Titel	HI8 Screening van lichthinder
Classificatie	7.3 Licht HI8
SO DULO	Hinder, art 5.5.2.1.1 §2
Pagina	82

Actieplan

Beschrijving	De gemeente zal gescreend worden om een overzicht te krijgen van de lichthinder en de lichtproblemen in Kalmthout. Indien er zich problemen voordoen zal de gemeente tot actie over gaan.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Lichthinder terugdringen
Initiatiefnemer	Milieudienst en energiecoördinator
Betrokken actoren	Openbare werken
Indicatoren	Uitvoeren van de screening
Termijnplanning	2007
Provinciaal beleidskader	8 Hinder. H1.1 Kennisopbouw rond hinder.
Gewestelijk beleidskader	10C Lichthinder. Punt 4.3 Ondersteunen van het beleid. 'Beleidsonderbouwend onderzoek uitvoeren.'

Middelen

Totaal voorzien budget	€ 2500
Inzet van personeel	Energiecoördinator

fiche milieubeleidsplan
actie nr 96

HI9 Beperkingen klemtoonverlichting

Identificatie

Titel	HI9 <i>Beperkingen klemtoonverlichting</i>
Classificatie	7.3 Licht HI9
SO DULO	Hinder, art 5.5.2.1.1 §4
Pagina	82

Actieplan

Beschrijving	Er zal gestreefd worden om geen bijkomende grote klemtoonverlichting te plaatsen bij bestaande of nieuwe gemeentelijke gebouwen. Er kunnen wel nog kleine klemtoonverlichtingen geplaatst worden op voorwaarde dat ze functioneel zijn, zo weinig mogelijk licht verstrooien en niet heel de nacht blijven branden.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Lichthinder voorkomen
Doelgroep(en)	Bevolking
Initiatiefnemer	Milieudienst en energievoordienaar
Betrokken actoren	Openbare werken
Indicatoren	Resultaten van de screening van actie HI8.
Termijnplanning	Doorlopend
Gewestelijk beleidskader	2-10c Verstoring door licht, punt 4.2 'Sensibiliseren van andere overheden en actoren' bevat maatregelen die kunnen aansluiten bij deze actie.

Middelen

Totaal voorzien budget	Geen meerkost
Inzet van personeel	Openbare werken en milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 97

HI10 Aanpak sluikstorten

Identificatie

Titel HI10 *Aanpak sluikstorten*
Classificatie 7.4 Afvalhinder HI10
SO DULO Hinder, art 5.5.2.1.1 §4, art 5.5.2.1.2
Pagina 83

Actieplan

Beschrijving Algemene sensibilisatie en aanvullende acties voor de eigen burgers moeten sluikstorten terugdringen. De gemeente maakt eveneens afspraken met de politiezone Grens om streng op te treden tegen sluikstorten en actief op zoek te gaan naar de daders.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Sluikstorten en zwerfvuil beperken

Doelgroep(en) Eigen burgers en toeristen

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren Aantal klachten

Termijnplanning Doorlopend

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 98

HI11 Zwerfvuil

Identificatie

Titel	HI11 Zwerfvuil
Classificatie	7.4 Afvalhinder HI11
SO DULO	Hinder, art 5.5.2.1.2
Pagina	83

Actieplan

Beschrijving Er worden specifieke acties uitgewerkt om het achterlaten van zwerfvuil tegen te gaan. Zo worden er vuilbakken geplaatst op plaatsen waar veel mensen samenkomen, er wordt geëist dat verkooppunten die voeding voor onmiddellijke consumptie verkopen, voor een vuilbak zorgen en de gemeente neemt deel aan de ZAPPA-actie.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Zwerfvuil beperken

Doelgroep(en) Burgers en bezoekers

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren Aantal klachten

Termijnplanning Doorlopend

Relaties met andere acties Deze actie kan mogelijk verbonden zijn met acties HI10. Het is geweten dat een slordig uitzicht uitnodigt om zelf slordig om te springen met afval. Bovendien kan de wind delen van een slukstort wegblazen zodat ze in zwerfvuil veranderen. Theoretisch kan het goed uitvoeren van de acties HI10 dus een positief effect veroorzaken voor deze actie.

Middelen

Totaal voorzien budget € 4000 per jaar

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 99

HI12 Hondenpoep

Identificatie

Titel HI12 *Hondenpoep*
Classificatie 7.4 Afvalhinder HI12
SO DULO Hinder, art 5.5.2.1.2
Pagina 83

Actieplan

Beschrijving Aan de hand van sensibilisatieacties zal de gemeente trachten de hinder van hondenpoep terug te dringen.
Gebied Volledig grondgebied
Doelstelling De hinder van hondenpoep terugdringen
Doelgroep(en) Burgers die een hond hebben
Initiatiefnemer Milieudienst
Betrokken actoren Milieudienst en communicatieambtenaar
Indicatoren Aantal klachten
Termijnplanning Doorlopend

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost
Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 100

HI13 Sluikreclame

Identificatie

Titel HI13 *Sluikreclame*
Classificatie 7.4 Afvalhinder HI13
SO DULO Hinder, art 5.5.2.2.2 §1
Pagina 83

Actieplan

Beschrijving Er zal repressief worden opgetreden om de sluikreclame aan banden te leggen.
Gebied Volledig grondgebied
Doelstelling Sluikreclame terugdringen
Doelgroep(en) Burgers
Initiatiefnemer Milieudienst
Betrokken actoren Communicatieambtenaar
Indicatoren Aantal klachten
Termijnplanning Doorlopend

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost
Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 101

MR1 Opmaak en uitvoering gemeentelijk ruimtelijk structuurplan

Identificatie

Titel MR1 *Opmaak en uitvoering gemeentelijk ruimtelijk structuurplan*
Classificatie 8 Mobiliteit en ruimtelijke ordening MR1
SO DULO -
Pagina 88

Actieplan

Beschrijving De gemeente gaat verder met de opmaak van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Bij de opmaak worden er voldoende kansen opgenomen voor de ontwikkeling van natuur, landschap, bos en groen. Daarna worden de visie achter, en de bindende bepalingen in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan uitgevoerd.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Natuur, bos, groen, landschap en open ruimte beschermen

Initiatiefnemer Ruimtelijke ordening

Betrokken actoren Studiebureau, gemeentelijke diensten betrokken bij de opmaak van het GRS

Indicatoren Verschijnen van plan

Termijnplanning 2005

Provinciaal beleidskader 9.11 Het functioneel fietsroutenetwerk. Dit provinciaal project zal een invloed hebben op de verplaatsingswijzen in de gemeente.

Middelen

Totaal voorzien budget € 150.000

Inzet van personeel Stuurgroep

fiche milieubeleidsplan
actie nr 102

MR2 Uitvoering gemeentelijk mobiliteitsplan

Identificatie

Titel	MR2 <i>Uitvoering gemeentelijk mobiliteitsplan</i>
Classificatie	8 Mobiliteit en ruimtelijke ordening MR2
SO DULO	Mobiliteit, art 5.6.2.1 §1, art 5.6.2.1.1 §1
Pagina	88

Actieplan

Beschrijving Het gemeentelijk mobiliteitsplan wordt onverkort uitgevoerd. Dit impliceert onder andere maatregelen nemen om milieuvriendelijke mobiliteit te promoten, uitbouw fietspadennet (zowel Module 13 als gemeentelijke fietspaden), voorzien van fietsenstallingen, herstellen en heropenen van kerkpaden voor voetgangers, uitbouw treinstations en stationomgeving, beter afstemming van openbaar vervoer op elkaar (bus en trein), invoering Belbus.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Duurzame mobiliteit bevorderen

Doelgroep(en) Bevolking, bedrijven, toeristen,...

Initiatiefnemer Mobiliteitsambtenaar

Betrokken actoren Openbare werken en toeristische dienst

Indicatoren Uitvoering acties mobiliteitsplan

Termijnplanning Module 13 voor eind 2018, overige acties projectafhankelijk tussen 2004-2009

Provinciaal beleidskader Geen directe weerslag in het provinciaal milieubeleidsplan. Onder hoofdstuk 7 Mobiliteit, doelstelling M1: het ontwikkelen van een duurzaam provinciaal mobiliteitsbeleid zitten wel een tweetal acties die de gemeente bij haar mobiliteitsbeleid kunnen ondersteunen.

Gewestelijk beleidskader Deze actie zou gedeeltelijk kunnen passen binnen project 30 Milieu en mobiliteit.

Middelen

Totaal voorzien budget PA

Inzet van personeel Mobiliteitsambtenaar

fiche milieubeleidsplan
actie nr 103

MR3 Plaatsen van fietsenstallingen

Identificatie

Titel MR3 *Plaatsen van fietsenstallingen*
Classificatie 8 Mobiliteit en ruimtelijke ordening MR3
SO DULO -
Pagina 88

Actieplan

Beschrijving Om het gebruik van de fiets aan te moedigen zal de gemeente voorzien worden van veilige fietsenstallingen.
Gebied Volledig grondgebied
Doelstelling Duurzame mobiliteit bevorderen.
Doelgroep(en) Burgers
Initiatiefnemer Mobiliteitsambtenaar
Betrokken actoren Openbare werken
Indicatoren Aantal fietsenstallingen
Termijnplanning Doorlopend tot 2009
Provinciaal beleidskader 7 Mobiliteit. M1.1.2 Milieu-impact van mobiliteit door het eigen bestuur verminderen.

Middelen

Totaal voorzien budget Projectafhankelijk
Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 104

MR4 Herkenbare gemeentefietsen

Identificatie

Titel MR4 Herkenbare gemeentefietsen
Classificatie 8 Mobiliteit en ruimtelijke ordening MR4
SO DULO Mobiliteit art 5.6.2.1.1 §2.1, §2.2
Pagina 88

Actieplan

Beschrijving Er zullen fietsen ter beschikking worden gesteld voor het gemeentepersoneel voor verplaatsingen tussen diensten op de verschillende locaties. Hiervoor kunnen fietsen van de verloren voorwerpen of niet opgeëiste gestolen fietsen gebruikt worden.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Duurzame mobiliteit bevorderen

Doelgroep(en) Gemeentepersoneel

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Openbare werken

Indicatoren Aantal gemeentefietsen

Termijnplanning 2006

Provinciaal beleidskader 7 Mobiliteit. M1.1.2 Milieu-impact van mobiliteit door het eigen bestuur verminderen.

Middelen

Totaal voorzien budget € 500

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 105

MR5 Milieunazicht

Identificatie

Titel MR5 *Milieunazicht*
Classificatie 8 Mobiliteit en ruimtelijke ordening MR5
SO DULO -
Pagina 88

Actieplan

Beschrijving Alle projecten en beslissingen die een invloed hebben op de ruimtelijke structuur in de gemeente worden besproken door de stuurgroep van het ruimtelijk structuurplan die blijft bestaan als begeleidingscommissie. De milieudienst maakt mee deel uit van deze stuurgroep, zodat ook deze op de hoogte is.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Integratie tussen ruimtelijke ordening, milieu en natuur bevorderen.

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Stuurgroep

Indicatoren Aantal vergaderingen van de stuurgroep

Termijnplanning Doorlopend

Relaties met andere acties Deze actie zou gecombineerd kunnen worden met actie IN3 'Toetsen aan milieudocumenten'.

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost

Inzet van personeel Stuurgroep

fiche milieubeleidsplan
actie nr 106

MR6 Deelname aan bovengemeentelijke projecten

Identificatie

Titel	MR6 <i>Deelname aan bovengemeentelijke projecten</i>
Classificatie	8 Mobiliteit en ruimtelijke ordening MR6
SO DULO	Mobiliteit art 5.6.2.1.2 §1
Pagina	88

Actieplan

Beschrijving	De gemeente zal deelnemen aan bovengemeentelijke projecten met betrekking tot sensibilisering omtrent verkeer en promotie van milieuvriendelijke voertuigen.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Duurzame mobiliteit stimuleren
Doelgroep(en)	Gemeentediensten
Initiatiefnemer	Mobiliteitsambtenaar
Betrokken actoren	Jeugddienst en mobiliteit
Indicatoren	Deelname aan projecten
Termijnplanning	Projectafhankelijk
Provinciaal beleidskader	7. Mobiliteit. M1.2.1 Ondersteunen van de gemeenten.

Middelen

Totaal voorzien budget	De kosten zijn projectafhankelijk en gedeeltelijk bij andere diensten te zoeken
Inzet van personeel	Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 107

MR7 Buffers voor leefbaarheid en natuur

Identificatie

Titel MR7 *Buffers voor leefbaarheid en natuur*
Classificatie 8 Mobiliteit en ruimtelijke ordening MR7
SO DULO -
Pagina 88

Actieplan

Beschrijving Het vrijwaren van bufferzones, zowel in het kader van het natuurbehoud, als in het kader van de scheiding tussen verschillende zones (zoals industrie-, landbouw- en woonzones) nauwlettend in het oog houden en waar mogelijk afdwingen.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Bufferzones vrijwaren

Doelgroep(en) Burgers en bedrijven

Initiatiefnemer Ruimtelijke ordening

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren Aantal bufferzones

Termijnplanning Doorlopend

Middelen

Totaal voorzien budget De kosten zijn projectafhankelijk.

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 108

MR8 Sluikverkeer op landbouwwegen

Identificatie

Titel MR8 *Sluikverkeer op landbouwwegen*
Classificatie 8 Mobiliteit en ruimtelijke ordening MR8
SO DULO Mobiliteit art 5.6.2.1.2 §1
Pagina 88

Actieplan

Beschrijving Er zal meer controle worden uitgevoerd op de landbouwwegen om sluikverkeer tegen te gaan.
Gebied Volledig grondgebied
Doelstelling Sluikverkeer verhinderen
Doelgroep(en) Burgers en bezoekers
Initiatiefnemer Milieudienst
Betrokken actoren Milieudienst en politiezone Grens
Indicatoren Aantal controles
Termijnplanning Doorlopend

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost
Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 109

MR9 Promoten van het fietsverhuur

Identificatie

Titel MR9 *Promoten van het fietsverhuur*
Classificatie 8 Mobiliteit en ruimtelijke ordening MR9
SO DULO Mobiliteit art 5.6.2.1.2 §1
Pagina 89

Actieplan

Beschrijving De gemeente zal fietsverhuur promoten en begeleiden. De fietsen worden bij voorkeur verhuurd aan het station en in het weekend. De huurders van de fietsen zullen eveneens geïnformeerd worden over een fietsroute die alle interessante plaatsen van Kalmthout laat zien.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Duurzame mobiliteit stimuleren

Doelgroep(en) Burgers en toeristen

Initiatiefnemer Mobiliteit en toeristische dienst

Betrokken actoren Openbare werken, milieudienst en toeristische dienst

Indicatoren De aanwezigheid van het fietsverhuur

Termijnplanning Op lange termijn

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 110

MR10 Sensibilisering van bevolking

Identificatie

Titel MR10 *Sensibilisering van bevolking*
Classificatie 8 Mobiliteit en ruimtelijke ordening MR10
SO DULO Mobiliteit art 5.6.2.1.2 §1
Pagina 8989

Actieplan

Beschrijving Duurzame mobiliteit zal gestimuleerd worden bij de bevolking aan de hand van sensibilisatieacties, zoals het aanmoedigen van carpooling en carsharing, het promoten van alternatieve vervoerswijzen, het bewust worden van verbruik en emissies van voertuigen, het ontmoedigen van agressief en sportief rijgedrag, ... Dit kan gebeuren via gemeentebladen, informatieborden, ...

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Duurzame mobiliteit stimuleren

Doelgroep(en) Burgers en bedrijven

Initiatiefnemer Mobiliteit

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren Het aantal ondernomen sensibilisatieacties

Termijnplanning Doorlopend

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost

Inzet van personeel Mobiliteit- en milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 111

MR11 Registratie verbruik van de gemeentelijke vloot

Identificatie

Titel MR11 Registratie verbruik van de gemeentelijke vloot
Classificatie 8 Mobiliteit en ruimtelijke ordening MR11
SO DULO Mobiliteit art 5.6.2.1.2 §1
Pagina 89

Actieplan

Beschrijving In het toekomstig nieuwe gemeentemagazijn zal een nieuwe dieseltank worden geïnstaleerd. Aan de hand van deze nieuwe tank, kan het verbruik van de gemeentelijke vloot bepaald worden. Deze registratie zal tot een milieuvriendelijker gebruik leiden.

Gebied Nieuw gemeentemagazijn

Doelstelling Duurzame mobiliteit stimuleren

Doelgroep(en) Gemeentelijk personeel

Initiatiefnemer Milieudienst

Betrokken actoren Openbare werken, milieudienst

Indicatoren De registratie van het verbruik

Termijnplanning Ten vroegste 2007

Middelen

Totaal voorzien budget Geen meerkost

Inzet van personeel Milieudienst

fiche milieubeleidsplan
actie nr 112

EN1 Openbare verlichting

Identificatie

Titel	EN1 <i>Openbare verlichting</i>
Classificatie	9. Energie EN1
SO DULO	Energie, art 5.7.2.1.1 §5
Pagina	93

Actieplan

Beschrijving Er wordt een inventaris gemaakt van de gemeentelijke verlichting waarbij de verouderde armaturen stelselmatig worden vervangen. Bij de vervanging wordt er aandacht geschonken aan het beter richten van de verlichting. Het is belangrijk om lichthinder te voorkomen zodat alleen die plaatsen verlicht worden, die verlichting nodig hebben.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Duurzaam energiegebruik stimuleren, lichthinder beperken

Initiatiefnemer Duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator

Betrokken actoren Openbare werken

Indicatoren Opmaak inventaris en uitvoer van het vervangingsprogramma.

Termijnplanning De inventaris zal gefaseerd worden uitgevoerd (2005-2009)
De aanpassingen zullen in 2006-2011 gebeuren.

Gewestelijk beleidskader 2-2 Verandering van klimaat door het broeikaseffect, punt 4.2 'Sectorale doelstelling vastleggen en uitvoeren in functie van de Vlaamse Kyotodoelstelling voor CO₂, N₂O, CH₄, HFK's, PFK's en SF₆' en
2-10c Verstoring door licht, punt 4.2 'Sensibiliseren van andere overheden en actoren' bevatten maatregelen die kunnen aansluiten bij deze actie.

Middelen

Totaal voorzien budget € 10.000

Inzet van personeel Duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator

fiche milieubeleidsplan
actie nr 113**EN2** Elektronisch noteren van meterstand**Identificatie**

Titel	EN2 <i>Elektronisch noteren van meterstand</i>
Classificatie	9. Energie EN2
SO DULO	Energie, art 5.7.2.1.1 §3
Pagina	93

Actieplan

Beschrijving	De gemeente zal de energiestand van gemeentelijke gebouwen met een wisselende meterstand elektronisch registreren i.p.v. manueel wat tijdbesparend is.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Duurzaam om te gaan met energie, energieverbruik terugdringen
Doelgroep(en)	Gemeentepersoneel
Initiatiefnemer	Duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator
Betrokken actoren	Duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator
Indicatoren	Noteren
Termijnplanning	2005
Provinciaal beleidskader	D2.1.4 Sensibilisering rond rationeel energiegebruik. D2.2.1 Gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen.
Gewestelijk beleidskader	2-2 Verandering van klimaat door het broeikaseffect, punt 4.2 'Sectorale doelstelling vastleggen en uitvoeren in functie van de Vlaamse Kyotodoelstelling voor CO ₂ , N ₂ O, CH ₄ , HFK's, PFK's en SF ₆ ', 2-4 Verzuring, punt 4.3 'Huishoudelijke emissies reduceren' is relevant want de emissies door gemeentelijke gebouwenverwarming komen overeen met huishoudelijke emissies, dus ook de maatregelen zijn dezelfde.

Middelen

Totaal voorzien budget	€ 7500
Inzet van personeel	Duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator

fiche milieubeleidsplan
actie nr 114

EN3 Energieboekhouding en energiezorgsysteem

Identificatie

Titel	EN3 <i>Energieboekhouding en energiezorgsysteem</i>
Classificatie	9. Energie EN3
SO DULO	Energie, art 5.7.2.1.1 §4
Pagina	93

Actieplan

Beschrijving	Met behulp van energieboekhouding, -zorgsysteem en -coördinator tracht de gemeente verdere energiebesparingen te realiseren. Bij voldoende succes breidt zij het werkingsgebied uit naar andere gebouwen.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Duurzaam om te gaan met energie, energieverbruik terugdringen
Doelgroep(en)	Gemeentepersoneel
Initiatiefnemer	Duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator
Betrokken actoren	Duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator
Indicatoren	Noteren
Termijnplanning	2005
Provinciaal beleidskader	D2.1.4 Sensibilisering rond rationeel energiegebruik. D2.2.1 Gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen.
Gewestelijk beleidskader	2-2 Verandering van klimaat door het broeikaseffect, punt 4.2 'Sectorale doelstelling vastleggen en uitvoeren in functie van de Vlaamse Kyotodoelstelling voor CO ₂ , N ₂ O, CH ₄ , HFK's, PFK's en SF ₆ ', 2-4 Verzuring, punt 4.3 'Huishoudelijke emissies reduceren' is relevant want de emissies door gemeentelijke gebouwenverwarming komen overeen met huishoudelijke emissies, dus ook de maatregelen zijn dezelfde.

Middelen

Totaal voorzien budget	€ 1000
Inzet van personeel	Duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator

fiche milieubeleidsplan
actie nr 115

EN4 Sensibilisatie eigen personeel

Identificatie

Titel	EN4 <i>Sensibilisatie eigen personeel</i>
Classificatie	9. Energie EN4
SO DULO	Energie, art 5.7.2.1.1 §6
Pagina	93

Actieplan

Beschrijving	In eerste instantie worden de sensibilisatie-initiatieven geconcentreerd in de gebouwen die opgenomen zijn in het energiezorgsysteem. De hier behaalde, gekwantificeerde resultaten worden aangegrepen om ambtenaren op andere plaatsen te sensibiliseren.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Energieverbruik terugdringen door sensibilisatie
Doelgroep(en)	Gemeentepersoneel
Initiatiefnemer	Duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator
Betrokken actoren	Communicatieambtenaar
Indicatoren	-
Termijnplanning	Doorlopend
Provinciaal beleidskader	D2.1.4 Sensibilisering rond rationeel energiegebruik D2.2.1 Gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen.
Gewestelijk beleidskader	2-2 Verandering van klimaat door het broeikaseffect, punt 4.2 'Sectorale doelstelling vastleggen en uitvoeren in functie van de Vlaamse Kyotodoelstelling voor CO ₂ , N ₂ O, CH ₄ , HFK's, PFK's en SF ₆ ', 2-4 Verzuring, punt 4.3 'Huishoudelijke emissies reduceren' is relevant want de emissies door gemeentelijke gebouwenverwarming komen overeen met huishoudelijke emissies, dus ook de maatregelen zijn dezelfde.
Middelen	
Totaal voorzien budget	Geen meerkost
Inzet van personeel	Duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator

fiche milieubeleidsplan
actie nr 116

EN5 Sensibilisatie van inwoners en bedrijven

Identificatie

Titel	EN5 <i>Sensibilisatie van inwoners en bedrijven</i>
Classificatie	9. Energie EN5
SO DULO	Energie, art 5.7.2.1.2
Pagina	93

Actieplan

Beschrijving Aan de hand van haar eigen bevindingen zal de gemeente de bevolking sensibiliseren. De voorbeeldfunctie van de gemeente speelt daarin een belangrijke rol. De gemeente zal naar buiten treden met bovengemeentelijke initiatieven zoals bijvoorbeeld de projecten 't is oktober, hou het sober' en de 'nacht van de duisternis'.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Duurzaam energiegebruik stimuleren

Doelgroep(en) Burgers en bedrijven

Initiatiefnemer Duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator

Betrokken actoren Communicatieambtenaar-energiecoördinator

Indicatoren Aantal publicaties

Termijnplanning Doorlopend

Provinciaal beleidskader D2.1.4 Sensibilisering rond rationeel energiegebruik
D2.2.1 Gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen.

Gewestelijk beleidskader 2-2 Verandering van klimaat door het broeikas effect, punt 4.2 'Sectorale doelstelling vastleggen en uitvoeren in functie van de Vlaamse Kyotodoelstelling voor CO₂, N₂O, CH₄, HFK's, PFK's en SF₆'
2-4 Verzuring, punt 4.3 'Huishoudelijke emissies reduceren' is relevant want de emissies door gemeentelijke gebouwenverwarming komen overeen met huishoudelijke emissies, dus ook de maatregelen zijn dezelfde.

Middelen

Totaal voorzien budget € 1500

Inzet van personeel Duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator

fiche milieubeleidsplan
actie nr 117

EN6 Nieuwe en verbouwde gemeentelijke gebouwen

Identificatie

Titel	EN6 <i>Nieuwe en verbouwde gemeentelijke gebouwen</i>
Classificatie	9. Energie EN6
SO DULO	Energie, art 5.7.2.1.1 §5
Pagina	93

Actieplan

Beschrijving De gemeente eist dat voor elke nieuwbouw en verbouwingsproject een energie-audit en een herbelichting op toepassingen van REG wordt uitgevoerd. Deze audit zit reeds standaard in de opdracht van de ontwerper. De bekomen resultaten worden tenslotte toegepast op deze gebouwen.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Duurzaam energiegebruik stimuleren

Initiatiefnemer Duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator

Betrokken actoren Duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator

Indicatoren Audit en opname maatregelen in lastenboek.

Termijnplanning Projectafhankelijk

Provinciaal beleidskader D2.1.4 Sensibilisering rond rationeel energiegebruik
D2.2.1 Gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen.

Gewestelijk beleidskader 2-2 Verandering van klimaat door het broeikas effect, punt 4.2 'Sectorale doelstelling vastleggen en uitvoeren in functie van de Vlaamse Kyotodoelstelling voor CO₂, N₂O, CH₄, HFK's, PFK's en SF₆'.

Middelen

Totaal voorzien budget De kosten zijn projectafhankelijk.

Inzet van personeel Duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator

fiche milieubeleidsplan
actie nr 118

EN7 Vervanging oude apparaten

Identificatie

Titel	EN7 Vervanging oude apparaten
Classificatie	9. Energie EN7
SO DULO	Energie, art 5.7.2.1.1 §5
Pagina	93

Actieplan

Beschrijving	Oude apparaten (armaturen, elektrische apparaten, stookolieketels,...) die aan vervanging toe zijn, worden vervangen door nieuwe, energiezuinigere apparaten.
Gebied	Gemeentelijke eigendommen
Doelstelling	Duurzaam energiegebruik stimuleren, energieverbruik terugdringen
Doelgroep(en)	Gemeentepersoneel en indirect de bevolking
Initiatiefnemer	Openbare werken
Betrokken actoren	Openbare werken
Indicatoren	Plaatsing nieuwe apparaten
Termijnplanning	Doorlopend
Relaties met andere acties	Acties HI2 en HI5 geven randvoorwaarden voor de vervanging van toestellen.
Provinciaal beleidskader	D2.1.4 Sensibilisering rond rationeel energiegebruik D2.2.1 Gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen.
Gewestelijk beleidskader	2-2 Verandering van klimaat door het broeikas-effect, punt 4.2 'Sectorale doelstelling vastleggen en uitvoeren in functie van de Vlaamse Kyotodoelstelling voor CO ₂ , N ₂ O, CH ₄ , HFK's, PFK's en SF ₆ ', 2-4 Verzuring, punt 4.3 'Huishoudelijke emissies reduceren' is relevant want de emissies door gemeentelijke gebouwenverwarming komen overeen met huishoudelijke emissies, dus ook de maatregelen zijn dezelfde.

Middelen

Totaal voorzien budget	De kosten zijn projectafhankelijk. De aankoopkost zal stijgen, maar er zit een terugverdieneffect aan vast.
Inzet van personeel	Openbare werken

fiche milieubeleidsplan
actie nr 119

EN8 Subsidie zonne-energie

Identificatie

Titel EN8 *Subsidie zonne-energie*
Classificatie 9. Energie EN8
SO DULO
Pagina 93

Actieplan

Beschrijving De gemeente zal naast de subsidie voor zonneboilers, eveneens het gebruik van zonnepanelen met fotovoltaïsche cellen stimuleren. De huidige subsidie zal geëvalueerd en verhoogd worden. Deze subsidie zal bekend gemaakt worden via berichten in het gemeentelijk infoblad en via infoavonden.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Duurzaam energiegebruik stimuleren

Doelgroep(en) Burgers

Initiatiefnemer Duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator

Betrokken actoren Milieudienst

Indicatoren Verschijnen van subsidie en aantal aanvragen

Termijnplanning 2005

Provinciaal D2.1.4 Sensibilisering rond rationeel energiegebruik

beleidskader D2.2.1 Gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen.

Gewestelijk 2-2 Verandering van klimaat door het broeikaseffect, punt 4.2 'Sectorale doelstelling
beleidskader vastleggen en uitvoeren in functie van de Vlaamse Kyotodoelstelling voor CO₂, N₂O, CH₄, HFK's, PFK's en SF₆,

Middelen

Totaal voorzien € 2500 voor fotovoltaïsche cellen
budget 2500elke subsidie

Inzet van Duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator
personeel

fiche milieubeleidsplan
actie nr 120

EN9 Moderne systemen

Identificatie

Titel	EN9 Moderne systemen
Classificatie	9. Energie EN9
SO DULO	Energie, art 5.7.2.1.1 §5, art 5.7.2.2.1 §3
Pagina	93

Actieplan

Beschrijving	De gemeente zal bij verbouwingen of nieuwbouw energiezuinige systemen installeren. Dit kan gaan van regelsystemen voor het verbruik (vb.: bewegingsdetectoren, lichtsterktesturing,...) tot zonneboilers of fotovoltaïsche cellen. De voorbeeldfunctie van de gemeente speelt hierin een belangrijke rol.
Gebied	Volledig grondgebied
Doelstelling	Duurzaam energiegebruik stimuleren
Initiatiefnemer	Duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator
Betrokken actoren	Milieudienst
Indicatoren	Toepassen
Termijnplanning	Projectafhankelijk
Provinciaal beleidskader	D2.1.4 Sensibilisering rond rationeel energiegebruik D2.2.1 Gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen.
Gewestelijk beleidskader	2-2 Verandering van klimaat door het broeikas effect, punt 4.2 'Sectorale doelstelling vastleggen en uitvoeren in functie van de Vlaamse Kyotodoelstelling voor CO ₂ , N ₂ O, CH ₄ , HFK's, PFK's en SF ₆ '.

Middelen

Totaal voorzien budget	De kosten zijn projectafhankelijk
Inzet van personeel	Duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator

fiche milieubeleidsplan
actie nr 121

EN10 Doven van straatverlichting

Identificatie

Titel EN10 *Doven van straatverlichting*
Classificatie 9. Energie EN10
SO DULO Energie, art 5.7.2.1.1 §5
Pagina 93

Actieplan

Beschrijving Er moet een afweging gemaakt worden tussen lichthinder, veiligheid en verkeersveiligheid. Een deel van de verlichting kan 's nachts voor bepaalde tijd gedoofd worden. Op gevaarlijke punten blijft de verlichting de hele tijd branden.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Duurzaam energiegebruik stimuleren

Initiatiefnemer Duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator

Betrokken actoren Openbare werken

Indicatoren Doven van de straatverlichting

Termijnplanning Na inventaris (2006-2011)

Relaties met andere acties Deze actie zal pas worden uitgevoerd nadat actie EN1 werd uitgevoerd.

Middelen

Totaal voorzien budget Op lange termijn wordt deze actie winstgevend.

Inzet van personeel Duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator

fiche milieubeleidsplan
actie nr 122

EN11 Doven van klemtoonverlichting

Identificatie

Titel EN11 Doven van klemtoonverlichting
Classificatie 9. Energie EN11
SO DULO Energie, art 5.7.2.1.1 §5
Pagina 93

Actieplan

Beschrijving De klemtoonverlichting hoeft niet de hele nacht door te branden. De klemtoonverlichting kan 's nachts voor bepaalde tijd gedoofd worden.
Gebied Volledig grondgebied
Doelstelling Duurzaam energiegebruik stimuleren
Initiatiefnemer Duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator
Betrokken actoren Duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator
Indicatoren Doven van de klemtoonverlichting
Termijnplanning 2006

Middelen

Totaal voorzien budget Op lange termijn wordt deze actie winstgevend.
Inzet van personeel Duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator

fiche milieubeleidsplan
actie nr 123

EN12 Aparte maatregelen voor verhuur lokalen

Identificatie

Titel	EN12 <i>Aparte maatregelen voor verhuur lokalen</i>
Classificatie	9. Energie EN12
SO DULO	Energie, art 5.7.2.1.1 §5, art 5.7.2.1.2
Pagina	94

Actieplan

Beschrijving Er zullen energiezuinige maatregelen worden getroffen in de lokalen die de gemeente verhuurt aan verenigingen. Zo zullen deze lokalen uitgerust worden met systemen die het energieverbruik regelen, zoals bijvoorbeeld bewegingsdetectoren en tussenmeters. Deze systemen hebben eveneens een sensibiliserende functie.

Gebied Volledig grondgebied

Doelstelling Duurzaam energiegebruik stimuleren bij verenigingen.

Doelgroep(en) Verenigingen die lokalen vande gemeente huren

Initiatiefnemer Duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator

Betrokken actoren Openbare werken, jeugd- en cultuurdienst

Indicatoren Globaal verbruik

Termijnplanning 2005-2009, minimaal 1 maatregel per jaar

Provinciaal D2.1.4 Sensibilisering rond rationeel energiegebruik

beleidskader D2.2.1 Gemeenten ondersteunen inzake de thema's milieuverantwoord productgebruik, afvalpreventie, hergebruik van afvalstoffen, illegaal ontwijkgedrag, duurzaam watergebruik, duurzame energie, duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling in het algemeen.

Gewestelijk 2-2 Verandering van klimaat door het broeikas effect, punt 4.2 'Sectorale doelstelling vastleggen en uitvoeren in functie van de Vlaamse Kyotodoelstelling voor CO₂, N₂O, CH₄, HFK's, PFK's en SF₆'.

Middelen

Totaal voorzien budget De kosten zijn projectafhankelijk, op lange termijn worden ze terugverdiend.

Inzet van personeel Duurzaamheidsambtenaar-energiecoördinator